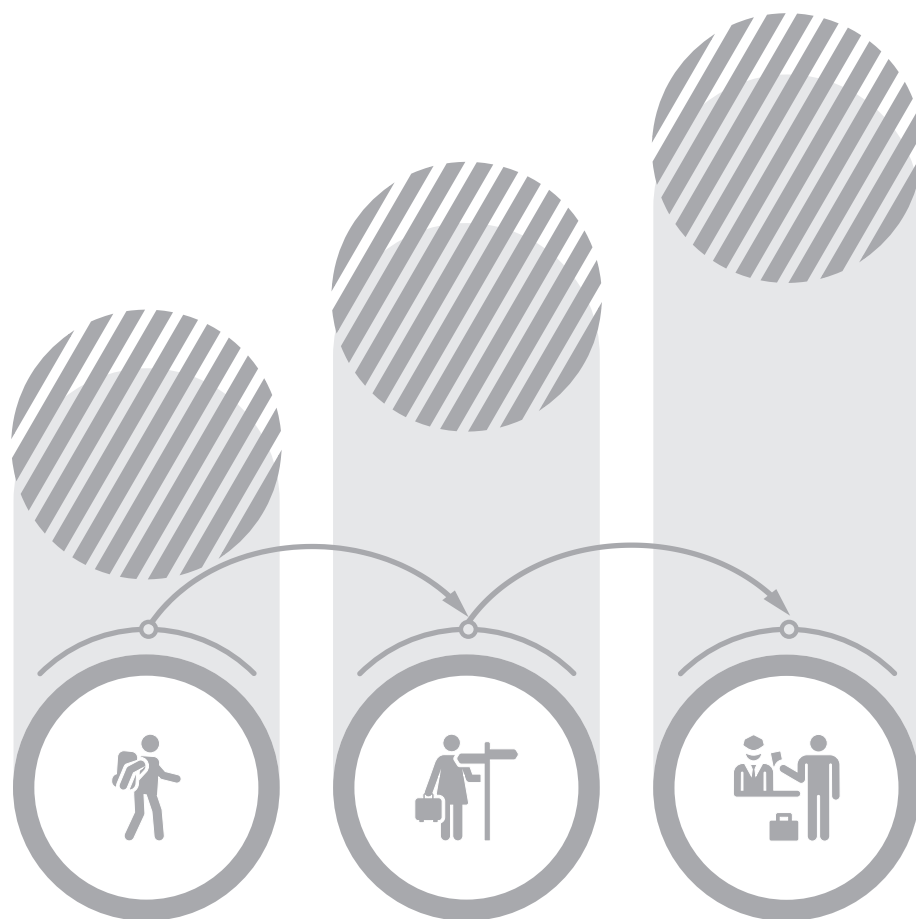

Turystyka w 2024 r.

Tourism in 2024

Turystyka w 2024 r.

Tourism in 2024

Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland
Urząd Statystyczny w Rzeszowie Statistical Office in Rzeszów

Warszawa, Rzeszów 2025

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Rzeszowie – Ośrodek Statystyki Sportu i Turystyki, Ośrodek Badań Obszarów Transgranicznych i Statystyki Euroregionalnej, Ośrodek Inżynierii Danych

Statistical Office in Rzeszów – Centre for Sport and Tourism Statistics, Centre for Transborder Areas Surveys and Statistics for Euroregions, Centre for Data Engineering

pod kierunkiem

supervised by

Teresy Krzemińskiej

Zespół autorski

Editorial team

Jan Gawelko, Edyta Gielbaga, Iwona Januś, Magdalena Kozyra-Cybulska, Beata Salach, Renata Stępień, Andrzej Wilk, Sebastian Wójcik, Łukasz Zadorożny, Miłosz Zieleźny

Tłumaczenie

Translation

Tomasz Rysz, Łukasz Sarama

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Wojciech Ingot, Rajmund Litkowiec, Maciej Zielański

Autorzy ikon użytych na okładce

Authors of icons used on the cover

Surang i Srip z www.flaticon.com

Surang and Srip from www.flaticon.com

ISSN 1425-8846

Publikacja dostępna na stronie

Publications available on website

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/kultura-turystyka-sport/>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

Przedmowa

Z przyjemnością przekazujemy Państwu kolejną edycję publikacji poświęconej statystyce turystyki w Polsce. Celem opracowania jest przedstawienie aktualnych danych i analiz dotyczących zjawisk i trendów kształtujących ruch turystyczny w 2024 roku. Publikacja stanowi źródło wiedzy o stanie turystyki w Polsce, a także zmianach zachodzących w tym sektorze.

Opracowanie składa się z dwóch części: analitycznej i tabelarycznej. W części analitycznej zaprezentowano wyniki badań dotyczących bazy noclegowej turystyki – liczby i rodzaju obiektów oraz miejsc noclegowych, z podziałem na województwa. Przedstawiono również dane o wykorzystaniu tej bazy przez turystów, uwzględniając kraj pochodzenia odwiedzających, a także wskaźniki odnoszące się do liczby ludności i powierzchni regionów. W opracowaniu uwzględniono również dane dotyczące podróży krajowych i zagranicznych mieszkańców Polski oraz przyjazdów turystów zagranicznych do naszego kraju, w tym celu i długości ich pobytów oraz poniesionych wydatków. Informacje o ruchu granicznym dotyczą granic Polski będących jednocześnie zewnętrzną granicą Unii Europejskiej, jak i szacunków liczby przekroczeń granic z krajami UE. Podobnie jak w latach ubiegłych, publikacja zawiera rozdział poświęcony przestrzennemu zróżnicowaniu natężenia ruchu turystycznego w województwach. W bieżącej edycji rozszerzono zakres informacji o dane dotyczące działalności wybranych organizacji związanych z turystyką. Integralną częścią publikacji są szczegółowe tablice statystyczne dostępne w wersji elektronicznej, co umożliwia ich wygodne przeglądanie i pogłębioną analizę. Opracowanie kierowane jest do szerokiego grona odbiorców: badaczy, analityków, przedstawicieli branży turystycznej, instytucji publicznych oraz wszystkich osób zainteresowanych rozwojem turystyki w Polsce.

Dane źródłowe pochodzą z badań Głównego Urzędu Statystycznego, a także od współpracujących instytucji, takich jak Komenda Główna Straży Granicznej, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe i Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe. Serdecznie dziękujemy wszystkim osobom i podmiotom, które przyczyniły się do realizacji opracowania – w szczególności sprawozdawcom biorącym udział w badaniach bazy noclegowej na formularzach KT-1 i KT-2 oraz członkom gospodarstw domowych uczestniczącym w badaniach ankietowych.

Wyrażamy nadzieję, że publikacja okaże się wartościowym źródłem informacji zarówno dla celów badawczych, jak i praktycznych, wspierając lepsze zrozumienie procesów zachodzących w turystyce. Zachęcamy do korzystania z danych dostępnych online oraz z innych opracowań statystyki publicznej, a także do dzielenia się uwagami, które mogą przyczynić się do dalszego doskonalenia naszych produktów informacyjnych.

p.o. Dyrektora
Urzędu Statystycznego w Rzeszowie

Teresa Krzemińska

Prezes
Głównego Urzędu Statystycznego

dr hab. Marek Cierpiel-Wolan

Preface

We are pleased to present the latest edition of the publication dedicated to tourism statistics in Poland. The objective of this report is to provide up-to-date data and analysis on the phenomena and trends shaping tourism movements in 2024. It serves as a source of knowledge on the state of tourism in Poland and the changes occurring in this sector.

The publication consists of two main parts: analytical and tabular. The analytical section presents the results of surveys concerning the tourism accommodation base, including the number and types of establishments and bed places, broken down by voivodship. It also provides data on the use of this infrastructure by tourists, taking into account their country of origin, as well as indicators relative to population size and the area of the regions. The publication further includes information on domestic and international travel by Polish residents, as well as arrivals of foreign tourists to Poland—covering the purpose and duration of their stays and related expenditures. Border traffic statistics refer to both Poland's external borders as part of the European Union and estimated numbers of crossings at internal EU borders. As in previous editions, the publication features a chapter dedicated to the spatial diversity of tourist traffic intensity across voivodships. This edition has been extended to include data on the activities of selected tourism-related organisations. An integral part of the publication is the set of detailed statistical tables, available in electronic format to facilitate convenient access and in-depth analysis. The report is addressed to a wide audience: researchers, analysts, representatives of the tourism industry, public institutions, and all individuals interested in the development of tourism in Poland.

The data presented in this publication originate from surveys conducted by Statistics Poland, as well as from partner institutions such as the Border Guard Headquarters, the Polish Tourist and Sightseeing Society, the Mountain Volunteer Search and Rescue Service, and the Tatra Volunteer Search and Rescue Service. We express our sincere gratitude to all individuals and entities who contributed to the development of this publication—in particular, the respondents participating in the accommodation survey using forms KT-1 and KT-2, and the members of households who provided information through questionnaire-based surveys.

We hope this publication will serve as a valuable resource for both research and practical applications, contributing to a better understanding of the dynamics of tourism. We encourage readers to make use of the data available online and to explore other statistical publications. We also welcome feedback, which supports the continuous improvement of our information products.

Acting Director
of the Statistical Office in Rzeszów

Teresa Krzemińska

President
Statistics Poland

Marek Cierpień-Wolan, Assoc. Prof.

Spis treści

Contents

Przedmowa	3
Preface	4
Spis tablic	7
List of tables	7
Spis wykresów	10
List of charts	10
Spis map	14
List of maps	14
Objaśnienia znaków umownych	15
Symbols	15
Synteza	17
Executive summary	20
Rozdział 1. Turystyczne obiekty noclegowe i ich wykorzystanie	23
Chapter 1. Tourist accommodation establishments and their occupancy	23
1.1. Turystyczne obiekty noclegowe posiadające 10 lub więcej miejsc noclegowych i ich wykorzystanie	24
1.1. Tourist accommodation establishments with 10 or more bed places and their occupancy	24
1.2. Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych	29
1.2. Occupancy of tourist accommodation establishments	29
1.2.1. Turyści korzystający z noclegów	29
1.2.1. Tourists accommodated	29
1.2.2. Udzielone noclegi	32
1.2.2. Overnight stays	32
1.2.3. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych	36
1.2.3. Occupancy rate of bed places	36
1.2.4. Wykorzystanie pokoi w obiektach hotelowych	37
1.2.4. Occupancy of rooms in hotels and similar establishments	37
1.3. Placówki gastronomiczne	39
1.3. Catering units	39
1.4. Charakterystyka turystycznych obiektów noclegowych według klasyfikacji PKD 2007	40
1.4. Characteristics of tourist accommodation establishments according to the NACE classification	40
Rozdział 2. Zróżnicowanie terytorialne bazy noclegowej w Polsce	43
Chapter 2. Territorial diversity of tourist accommodation establishments in Poland	43
Rozdział 3. Turystyczne obiekty noclegowe na obszarach nadmorskich i górskich oraz ich wykorzystanie	53
Chapter 3. Tourist accommodation establishments in coastal and mountain areas and their occupancy	53
3.1. Turystyczne obiekty noclegowe i miejsca noclegowe na obszarach nadmorskich i górskich według stanu w dniu 31 lipca	55
3.1. Tourist accommodation establishments and bed places in coastal and mountain areas as of 31 July	55

3.2. Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych na obszarach nadmorskich i górskich	58
3.2. Occupancy of tourist accommodation establishments in coastal and mountain areas	58
Rozdział 4. Uczestnictwo mieszkańców Polski w podróżach	63
Chapter 4. Participation of Polish residents in trips	63
4.1. Podróże mieszkańców Polski	64
4.1. Tourist trips of Polish residents	64
4.2. Wydatki mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej związane z podróżami	74
4.2. Expenditures of Polish residents aged 15 years or over related to travel	74
Rozdział 5. Podróże nierezydentów do Polski	77
Chapter 5. Trips of non-residents to Poland.	77
Rozdział 6. Ruch turystyczny w województwach – syntetyczne ujęcie z wykorzystaniem metod grupowania hierarchicznego	85
Chapter 6. Tourist traffic in voivodships – synthetic approach using hierarchical clustering methods	85
Rozdział 7. Ruch graniczny	89
Chapter 7. Border traffic	89
7.1. Ruch graniczny osób na lądowej granicy Polski z krajami Unii Europejskiej, na lotniskach i granicy morskiej	91
7.1. Border traffic of persons on the Polish border with the European Union countries, at airports and the sea border	91
7.2. Ruch graniczny osób na granicy Polski z krajami nienależącymi do strefy Schengen	96
7.2. Border traffic of persons on the Polish border with countries not belonging to the Schengen area.	96
7.2.1. Przyjazdy cudzoziemców do Polski spoza strefy Schengen	100
7.2.1. Arrivals of foreigners to Poland from outside the Schengen area	100
7.2.2. Wyjazdy Polaków poza strefę Schengen	103
7.2.2. Departures of Poles outside the Schengen area	103
7.2.3. Ruch graniczny środków transportu poza strefę Schengen	104
7.2.3. Border traffic of means of transport outside the Schengen area.	104
7.2.4. Osobowy ruch graniczny w latach 2007–2024 na zewnętrznej granicy lądowej Unii Europejskiej oraz na lotniskach i w portach morskich	112
7.2.4. Passenger border traffic in 2007–2024 on the external European Union land border and at airports and seaports	112
Rozdział 8. Działalność wybranych organizacji powiązanych z turystyką	118
Chapter 8. Activities of selected tourism-related organisations	118
8.1. Działalność Polskiego Towarzystwa Turystyczno- Krajoznawczego	118
8.1. Activity of Polish Tourist and Sightseeing Society	118
8.2. Działalność Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego oraz Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego	121
8.2. Activity of Mountain Volunteer Search and Rescue and Tatra Volunteer Search and Rescue	121
Uwagi metodologiczne.	123
Methodological notes.	132

Spis tablic

List of tables

Tablica 1. Turystyczne obiekty noclegowe i miejsca noclegowe w 2024 r.	27
Table 1. Tourist accommodation establishments and bed places in 2024	27
Tablica 2. Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych w 2024 r.....	38
Table 2. Occupancy of tourist accommodation establishments in 2024	38
Tablica 3. Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach noclegowych w 2024 r.....	39
Table 3. Catering facilities in tourist accommodation establishments in 2024	39
Tablica 4. Podstawowe dane o turystycznej bazie noclegowej w 2024 r. według grup PKD.....	42
Table 4. Basic data on tourist accommodation establishments in 2024 by NACE groups	42
Tablica 5. Turystyczne obiekty noclegowe na obszarach nadmorskich i górskich oraz ich wykorzy- stanie w 2024 r.....	58
Table 5. Tourist accommodation establishments in coastal and mountain areas and their occupancy in 2024.....	58
Tablica 6. Noclegi udzielone w turystycznych obiektach noclegowych na obszarach nadmorskich i górskich w 2024 r.	62
Table 6. Overnight stays in tourist accommodation establishments in coastal and mountain areas in 2024.....	62
Tablica 7. Charakterystyka członków gospodarstw domowych uczestniczących w badaniu w 2024 r.	63
Table 7. Characteristics of household members participating in the survey in 2024	63
Tablica 8. Podróże turystyczne w 2024 r.	64
Table 8. Tourist trips in 2024.....	64
Tablica 9. Podróże turystyczne mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej w 2024 r.....	66
Table 9. Tourist trips of Polish residents aged 15 years or over in 2024.....	66
Tablica 10. Struktura podróży turystycznych mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej według głównego celu w 2024 r.	68
Table 10. Structure of tourist trips of Polish residents aged 15 years or over by the main purpose in 2024.....	68
Tablica 11. Struktura podróży turystycznych mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej według wykorzystywanej bazy noclegowej w 2024 r.....	69
Table 11. Structure of tourist trips of Polish residents aged 15 years or over by accommodation used in 2024	69
Tablica 12. Struktura podróży turystycznych mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej według wykorzystywanego podczas podróży środka transportu w 2024 r.....	70
Table 12. Structure of tourist trips of Polish residents aged 15 years or over by means of transport used in 2024.....	70
Tablica 13. Średnia liczba noclegów podczas podróży mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej w 2024 r.	70
Table 13. Average number of overnight stays during trips of Polish residents aged 15 years or over in 2024	70
Tablica 14. Struktura wydatków mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej związanych z podró- żami w 2024 r.....	75
Table 14. Structure of tourism expenditures of Polish residents aged 15 years or over in 2024	75
Tablica 15. Podróże nierezydentów do Polski według głównego celu przyjazdu w 2024 r.....	77
Table 15. Trips of non-residents to Poland by the main purpose in 2024	77

Tablica 16. Struktura nierezydentów (turystów i odwiedzających jednodniowych) przyjeżdżających do Polski według płci w 2024 r.....	78
Table 16. Structure of non-residents (tourists and same-day visitors) arriving to Poland by sex in 2024.....	78
Tablica 17. Struktura podróży turystów zagranicznych do Polski według długości pobytu i kraju zamieszkania w 2024 r.....	81
Table 17. Structure of trips of foreign tourists to Poland by length of stay and country of residence in 2024.....	81
Tablica 18. Ruch graniczny osób (z Polski i do Polski) w 2024 r.....	90
Table 18. Border traffic of persons (from Poland and to Poland) in 2024.....	90
Tablica 19. Ruch graniczny mieszkańców Polski i cudzoziemców na lądowej granicy Polski z sąsiednimi krajami Unii Europejskiej w 2024 r.	92
Table 19. Border traffic of Polish residents and foreigners on the Polish land border with neighbouring countries of the European Union in 2024.....	92
Tablica 20. Przekroczenia lądowej granicy Polski z sąsiednimi krajami Unii Europejskiej przez mieszkańców Polski i cudzoziemców według kwartałów w 2024 r.	92
Table 20. Crossings of the land border of Poland with neighbouring countries of the European Union by Polish residents and foreigners by quarters in 2024.....	92
Tablica 21. Przyjazdy cudzoziemców do Polski przez lądową granicę Polski z sąsiednimi krajami Unii Europejskiej według kwartałów w 2024 r.....	93
Table 21. Arrivals of foreigners to Poland across the land border of Poland with neighbouring European Union countries by quarters in 2024.....	93
Tablica 22. Wyjazdy mieszkańców Polski przez lądową granicę Polski z sąsiednimi krajami Unii Europejskiej według kwartałów w 2024 r.	94
Table 22. Departures of Polish residents across the land border of Poland with neighbouring European Union countries by quarters in 2024.....	94
Tablica 23. Ruch graniczny mieszkańców Polski i cudzoziemców na lotniskach w 2024 r.	95
Table 23. Border traffic of Polish residents and foreigners at airports in 2024.....	95
Tablica 24. Ruch graniczny mieszkańców Polski i cudzoziemców na granicy morskiej w 2024 r.....	95
Table 24. Border traffic of Polish residents and foreigners at the sea border in 2024.....	95
Tablica 25. Ruch graniczny poza strefą Schengen według rodzaju przejść granicznych w 2024 r.	97
Table 25. Border traffic outside the Schengen area by type of crossing points in 2024.....	97
Tablica 26. Ruch graniczny na zewnętrznej granicy lądowej Unii Europejskiej.....	98
Table 26. Border traffic at the external land border of the European Union.....	98
Tablica 27. Przyjazdy cudzoziemców spoza strefy Schengen do Polski według granic w 2024 r.....	101
Table 27. Arrivals of foreigners from outside the Schengen area to Poland by borders in 2024.....	101
Tablica 28. Zagraniczne wyjazdy mieszkańców Polski poza strefę Schengen według granic w 2024 r.	103
Table 28. Foreign trips of Polish residents outside the Schengen area by borders in 2024.....	103
Tablica 29. Ruch graniczny pojazdów kołowych (autobusy, samochody osobowe i ciężarowe) spoza strefy Schengen według granic w 2024 r.....	105
Table 29. Border traffic of wheeled vehicles (buses, cars and trucks) outside the Schengen area by borders in 2024.....	105
Tablica 30. Odprawy pojazdów osobowych na zewnętrznej granicy lądowej Unii Europejskiej w 2024 r.	105
Table 30. Checks of passenger vehicles at the European Union external land border in 2024.....	105

Tablica 31. Odprawy pojazdów ciężarowych na zewnętrznej granicy lądowej Unii Europejskiej w 2024 r.	107
Table 31. Checks of trucks at the European Union external land border in 2024	107
Tablica 32. Odprawy autobusów na zewnętrznej granicy lądowej Unii Europejskiej w 2024 r.	109
Table 32. Checks of buses at the European Union external land border in 2024.	109
Tablica 33. Ruch graniczny pociągów poza strefę Schengen według odcinków granicy w 2024 r.	111
Table 33. Border traffic of trains outside the Schengen area by border sections in 2024.	111
Tablica 34. Szlaki turystyczne w 2024 r.	119
Table 34. Tourist trails in 2024	119

Spis wykresów

List of charts

Wykres 1.	Turystyczne obiekty noclegowe według wielkości i ich wykorzystanie w 2024 r.	23
Chart 1.	Tourist accommodation establishments by size and their occupancy in 2024	23
Wykres 2.	Turystyczne obiekty noclegowe według rodzajów i ich wykorzystanie w 2024 r.	24
Chart 2.	Tourist accommodation establishments by type and their occupancy in 2024	24
Wykres 3.	Turystyczne obiekty noclegowe.	25
Chart 3.	Tourist accommodation establishments	25
Wykres 4.	Miejsca noclegowe w turystycznych obiektach noclegowych	26
Chart 4.	Bed places in tourist accommodation establishments	26
Wykres 5.	Turystyczne obiekty noclegowe i miejsca noclegowe według wielkości obiektu w 2024 r.	28
Chart 5.	Tourist accommodation establishments and bed places by the size of establishment in 2024	28
Wykres 6.	Pokoje i miejsca noclegowe w hotelach według kategorii w 2024 r.	28
Chart 6.	Rooms and bed places in hotels by category in 2024	28
Wykres 7.	Hotele według liczby pokoi w 2024 r.	29
Chart 7.	Hotels by the number of bedrooms in 2024	29
Wykres 8.	Turyści w turystycznych obiektach noclegowych	30
Chart 8.	Tourists in tourist accommodation establishments	30
Wykres 9.	Turyści w turystycznych obiektach noclegowych według miesięcy	31
Chart 9.	Tourists in tourist accommodation establishments by month	31
Wykres 10.	Noclegi udzielone w turystycznych obiektach noclegowych	33
Chart 10.	Overnight stays in tourist accommodation establishments	33
Wykres 11.	Udział noclegów udzielonych turystom zagranicznym w poszczególnych rodzajach obiektów noclegowych	34
Chart 11.	Share of overnight stays of foreign tourists in individual types of accommodation establishments	34
Wykres 12.	Noclegi udzielone turystom w obiektach noclegowych według miesięcy	35
Chart 12.	Overnight stays of tourists in accommodation establishments by month	35
Wykres 13.	Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w turystycznych obiektach noclegowych ...	36
Chart 13.	Occupancy rate of bed places in tourist accommodation establishments	36
Wykres 14.	Wynajęte pokoje w obiektach hotelowych według rodzajów obiektów w 2024 r.	37
Chart 14.	Rooms rented in hotels and similar establishments by types of establishments in 2024 ...	37
Wykres 15.	Turystyczne obiekty noclegowe i ich wykorzystanie według grup PKD 2007 w 2024 r.	41
Chart 15.	Tourist accommodation establishments and their occupancy by NACE groups in 2024 ...	41
Wykres 16.	Turystyczne obiekty noclegowe na obszarach nadmorskich i górskich w 2024 r.	56
Chart 16.	Tourist accommodation establishments in coastal and mountain areas in 2024	56
Wykres 17.	Miejsca w turystycznych obiektach noclegowych na obszarach nadmorskich i górskich w 2024 r.	57
Chart 17.	Bed places in tourist accommodation establishments in coastal and mountain areas in 2024	57

Wykres 18. Turyści korzystający z noclegów na obszarach nadmorskich i górskich w 2024 r.	59
Chart 18. Tourists accommodated in coastal and mountain areas in 2024	59
Wykres 19. Turystyczne obiekty noclegowe na obszarach nadmorskich i górskich oraz ich wykorzystanie w 2024 r.	60
Chart 19. Tourist accommodation establishments in coastal and mountain areas and their occupancy in 2024.....	60
Wykres 20. Turyści korzystający z turystycznych obiektów noclegowych na obszarach nadmorskich i górskich według miesięcy	61
Chart 20. Tourist accommodated in coastal and mountain areas by month.....	61
Wykres 21. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych na obszarach nadmorskich i górskich według miesięcy	62
Chart 21. Occupancy rate of bed places in coastal and mountain areas by month	62
Wykres 22. Podróże turystyczne mieszkańców Polski w 2024 r.	65
Chart 22. Tourist trips of Polish residents in 2024	65
Wykres 23. Podróże turystyczne mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej w 2024 r.	65
Chart 23. Tourist trips of Polish residents aged 15 years or over in 2024.....	65
Wykres 24. Podróże turystyczne mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej według miesięcy w 2024 r.	67
Chart 24. Tourist trips of Polish residents aged 15 years or over by month in 2024.....	67
Wykres 25. Podróże turystyczne mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej według głównego celu w 2024 r.....	68
Chart 25. Tourist trips of Polish residents aged 15 years or over by main purpose in 2024	68
Wykres 26. Natężenie krajowego ruchu turystycznego według województw i liczby wizyt – dotyczy osób w wieku 15 lat lub więcej w 2024 r.....	71
Chart 26. Domestic tourist traffic volume by Voivodship and number of trips – concerns persons aged 15 years or over in 2024.....	71
Wykres 27. Wybrane kierunki krajowych podróży mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej w celu prywatnym w 2024 r.....	72
Chart 27. Selected destinations of domestic trips of Polish residents aged 15 years or over for private purpose in 2024	72
Wykres 28. Zagraniczne podróże turystyczne mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej według wybranych krajów docelowych w 2024 r.	73
Chart 28. Outbound tourist trips of Polish residents aged 15 years or over by selected destination countries in 2024.....	73
Wykres 29. Zagraniczne podróże turystyczne mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej w celu wypoczynku, rekreacji lub wakacji według wybranych krajów docelowych w 2024 r.	73
Chart 29. Outbound tourist trips of Polish residents aged 15 years or over for leisure, recreation or holidays by selected destination countries in 2024.....	73
Wykres 30. Wydatki mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej związane z podróżami w 2024 r. ...	75
Chart 30. Tourism expenditures of Polish residents aged 15 years or over in 2024.....	75
Wykres 31. Podróże niezydentów (turyistów i odwiedzających jednodniowych) do Polski według grup wieku w 2024 r.....	78
Chart 31. Trips of non-residents (tourists and same-day visitors) to Poland by age group in 2024....	78
Wykres 32. Niezydenci z krajów sąsiednich odwiedzający Polskę w 2024 r.	79
Chart 32. Non-residents from neighbouring countries visiting Poland in 2024.....	79

Wykres 33. Podróże turystów zagranicznych do Polski według miesięcy w 2024 r.	79
Chart 33. Trips of foreign tourists to Poland by month in 2024	79
Wykres 34. Podróże nierezydentów (turystów i odwiedzających jednodniowych) do Polski w 2024 r.	80
Chart 34. Trips of non-residents (tourists and same-day visitors) to Poland in 2024.	80
Wykres 35. Wydatki nierezydentów (turystów i odwiedzających jednodniowych) związane z podróżami do Polski w 2024 r.	82
Chart 35. Tourism expenditures of non-residents (tourists and same-day visitors) visiting Poland in 2024	82
Wykres 36. Struktura wydatków nierezydentów związanych z podróżami poniesionych w czasie pobytu w Polsce w 2024 r.	83
Chart 36. Structure of tourism expenditures of non-residents incurred during their stay in Poland in 2024	83
Wykres 37. Klastry ruchu turystycznego w 2024 r.	86
Chart 37. Clusters of tourist traffic in 2024	86
Wykres 38. Ruch graniczny osób (z Polski i do Polski) według odcinków granicy w 2024 r.	89
Chart 38. Border traffic of persons (from Poland and to Poland) by border sections in 2024	89
Wykres 39. Ruch graniczny cudzoziemców i mieszkańców Polski na granicy lądowej w 2024 r.	90
Chart 39. Border traffic of foreigners and Polish residents on the land border in 2024	90
Wykres 40. Ruch graniczny cudzoziemców i mieszkańców Polski według odcinków granicy w 2024 r.	91
Chart 40. Border traffic of foreigners and Polish residents by border sections in 2024	91
Wykres 41. Ruch graniczny osób na lądowej granicy Polski z sąsiednimi krajami Unii Europejskiej według kwartałów w 2024 r.	93
Chart 41. Border traffic of persons at the land border of Poland with neighbouring countries of the European Union by quarters in 2024	93
Wykres 42. Przyjazdy cudzoziemców do Polski oraz wyjazdy mieszkańców Polski za granicę według odcinków granicy z sąsiednimi krajami Unii Europejskiej w 2024 r.	94
Chart 42. Arrivals of foreigners to Poland and departures of Polish residents abroad by border sections with neighbouring European Union countries in 2024	94
Wykres 43. Przekroczenia granicy poza strefę Schengen według rodzajów przejść granicznych w 2024 r.	97
Chart 43. Crossings of the border outside the Schengen area by type of border crossing points in 2024	97
Wykres 44. Przejścia graniczne według rodzajów w 2024 r.	98
Chart 44. Border crossing points by type in 2024	98
Wykres 45. Struktura odpraw granicznych poza strefę Schengen na przejściach drogowych i kolejowych w 2024 r.	99
Chart 45. The structure of border checks outside the Schengen area at road and rail border crossings in 2024	99
Wykres 46. Struktura odpraw granicznych poza strefę Schengen na lotniskach w 2024 r.	99
Chart 46. The structure of border checks outside the Schengen area at airports in 2024	99
Wykres 47. Struktura odpraw granicznych poza strefę Schengen w portach morskich w 2024 r.	100
Chart 47. The structure of border checks outside the Schengen area in seaports in 2024	100
Wykres 48. Ruch graniczny poza strefę Schengen według miesięcy w 2024 r.	102
Chart 48. Border traffic outside the Schengen area by month in 2024	102

Wykres 49. Ruch graniczny samochodów osobowych poza strefę Schengen według odcinków granicy w 2024 r.....	106
Chart 49. Border traffic of passenger cars outside the Schengen area by border sections in 2024	106
Wykres 50. Ruch graniczny samochodów osobowych poza strefę Schengen według miesięcy w 2024 r.....	107
Chart 50. Border traffic of passenger cars outside the Schengen area by month in 2024.....	107
Wykres 51. Ruch graniczny samochodów ciężarowych poza strefę Schengen według odcinków granicy w 2024 r.....	108
Chart 51. Border traffic of trucks outside the Schengen area by border sections in 2024	108
Wykres 52. Ruch graniczny samochodów ciężarowych poza strefę Schengen według miesięcy w 2024 r.....	109
Chart 52. Border traffic of trucks outside the Schengen area by month in 2024	109
Wykres 53. Ruch graniczny autobusów poza strefę Schengen według odcinków granicy w 2024 r.....	110
Chart 53. Border traffic of buses outside the Schengen area by border sections in 2024.....	110
Wykres 54. Ruch graniczny autobusów poza strefę Schengen według miesięcy w 2024 r.....	110
Chart 54. Border traffic of buses outside the Schengen area by month in 2024	110
Wykres 55. Ruch graniczny pociągów poza strefę Schengen według odcinków granicy w 2024 r.....	111
Chart 55. Border traffic of trains outside the Schengen area by border sections in 2024.....	111
Wykres 56. Osobowy ruch graniczny na przejściach granicznych drogowych, kolejowych i rzecznych poza strefę Schengen	112
Chart 56. Passenger border traffic at road, rail and river border crossing points outside the Schengen area.....	112
Wykres 57. Osobowy ruch graniczny na lotniskach poza strefę Schengen.....	113
Chart 57. Passenger border traffic at the airports outside the Schengen area.....	113
Wykres 58. Osobowy ruch graniczny na granicy morskiej poza strefę Schengen	113
Chart 58. Passenger border traffic at the sea border outside the Schengen area	113
Wykres 59. Osobowy ruch graniczny na przejściach granicznych z Ukrainą.....	114
Chart 59. Passenger border traffic at the border crossing points with Ukraine	114
Wykres 60. Osobowy ruch graniczny na przejściach granicznych z Białorusią.....	115
Chart 60. Passenger border traffic at the border crossing points with Belarus.....	115
Wykres 61. Osobowy ruch graniczny na przejściach granicznych z Rosją	115
Chart 61. Passenger border traffic at the border crossing points with Russia.....	115
Wykres 62. Osobowy ruch graniczny na przejściach granicznych z Ukrainą według miesięcy	116
Chart 62. Passenger border traffic at the border crossing points with Ukraine by month.....	116
Wykres 63. Osobowy ruch graniczny na przejściach granicznych z Białorusią według miesięcy	117
Chart 63. Passenger border traffic at the border crossing points with Belarus by month	117
Wykres 64. Osobowy ruch graniczny na przejściach granicznych z Rosją według miesięcy.....	117
Chart 64. Passenger border traffic at the border crossing points with Russia by month.....	117
Wykres 65. Kluby Turystyczno-Krajoznawcze według wybranych rodzajów	118
Chart 65. Tourist and Sightseeing Clubs by selected types	118
Wykres 66. Ratownictwo górskie - wyprawy, akcje i interwencje w 2024 r.....	121
Chart 66. Mountain rescue - expeditions, actions and interventions in 2024	121

Spis map

List of maps

Mapa 1.	Turyści zagraniczni w turystycznych obiektach noclegowych według wybranych krajów w 2024 r.	32
Map 1.	Foreign tourists in tourist accommodation establishments by selected countries in 2024 ..	32
Mapa 2.	Turystyczne obiekty noclegowe w 2024 r.	43
Map 2.	Tourist accommodation establishments in 2024	43
Mapa 3.	Miejsca noclegowe w turystycznych obiektach noclegowych w 2024 r.	44
Map 3.	Bed places in tourist accommodation establishments in 2024	44
Mapa 4.	Turyści korzystający z turystycznych obiektów noclegowych w 2024 r.	44
Map 4.	Tourists accommodated in tourist accommodation establishments in 2024	44
Mapa 5.	Noclegi udzielone w turystycznych obiektach noclegowych w 2024 r.	45
Map 5.	Overnight stays in tourist accommodation establishments in 2024	45
Mapa 6.	Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w turystycznych obiektach noclegowych w 2024 r.	46
Map 6.	Occupancy rate of bed places in tourist accommodation establishments in 2024	46
Mapa 7.	Liczba turystycznych obiektów noclegowych na 100 km ² w 2024 r.	47
Map 7.	Number of tourist accommodation establishments per 100 km ² in 2024	47
Mapa 8.	Wskaźnik gęstości bazy noclegowej w 2024 r.	48
Map 8.	Accommodation establishments density rate in 2024	48
Mapa 9.	Wskaźnik gęstości ruchu w 2024 r.	49
Map 9.	Tourist traffic density rate in 2024	49
Mapa 10.	Wskaźnik intensywności ruchu turystycznego według Schneidera w 2024 r.	50
Map 10.	Tourist traffic intensity rate according to Schneider in 2024	50
Mapa 11.	Wskaźnik intensywności ruchu turystycznego według Charvata w 2024 r.	50
Map 11.	Tourist traffic intensity rate according to Charvat in 2024	50
Mapa 12.	Wskaźnik rozwoju bazy noclegowej w 2024 r.	51
Map 12.	Tourist accommodation development rate in 2024	51
Mapa 13.	Turyści korzystający z turystycznych obiektów noclegowych na 1000 mieszkańców w 2024 r.	52
Map 13.	Tourists accommodated in tourist accommodation establishments per 1000 inhabitants in 2024	52
Mapa 14.	Stopień wykorzystania miejsc w turystycznych obiektach noclegowych w 2024 r. (w %) ...	52
Map 14.	Occupancy rate of bed places in tourist accommodation establishments in 2024 (in %) ...	52
Mapa 15.	Obszary nadmorskie i obszary górskie	54
Map 15.	Coastal areas and mountain areas	54
Mapa 16.	Natężenie ruchu turystycznego w 2024 r.	87
Map 16.	Tourist traffic volume in 2024	87
Mapa 17.	Szlaki turystyczne na 100 km ² w 2024 r.	120
Map 17.	Tourist trails per 100 km ² in 2024	120

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
„W tym” „Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Uwagi	Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.
Notes	Relative numbers (indicators, percentages) were calculated on the basis of absolute data expressed with more accuracy than it was given in the tables. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”. Those numbers are correct with regard to their factual content.

Skróty

Abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc thousand
mln	milion million
mld	miliard billion
km	kilometr kilometre
EUROSTAT	Urząd Statystyczny Unii Europejskiej Statistical Office of the European Union
KE EC	Komisja Europejska European Commission
PKD NACE	Polska Klasyfikacja Działalności Statistical Classification of Economic Activities in the European Community
UE EU	Unia Europejska European Union
zł PLN	złoty Polish zloty
cd. cont.	ciąg dalszy continued
dok. cont.	dokończenie continued
p.proc. pp	punkt procentowy percentage point
r.	rok year
tj. i.e.	to jest that is
GUS	Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland
PL/UA	granica polsko-ukraińska Polish-Ukrainian border
PL/BY	granica polsko-białoruska Polish-Belarusian border

Turystyczne obiekty noclegowe i ich wykorzystanie

W 2024 r. z turystycznych obiektów noclegowych skorzystało 40,8 mln turystów (o 7,5% więcej niż w poprzednim roku). W porównaniu z 2023 r. turystów krajowych było więcej o 6,4%, natomiast zagranicznych o 12,3%. Niemal wszyscy turyści zagraniczni (95,2%) nocowali w obiektach posiadających 10 lub więcej miejsc.

Liczba noclegów udzielonych turystom w 2024 r. wyniosła 104,1 mln (o 5,8% więcej niż rok wcześniej), w tym 19,8 mln udzielono turystom zagranicznym (w 2023 r. – 18,0 mln).

W końcu lipca 2024 r. liczba funkcjonujących w kraju turystycznych obiektów noclegowych wyniosła 27,4 tys., w tym 17,0 tys. (tj. 62,2%) posiadało mniej niż 10 miejsc noclegowych. W porównaniu z lipcem 2023 r. o 25,0% zwiększyła się liczba obiektów posiadających mniej niż 10 miejsc noclegowych, a o 5,6% zwiększyła się liczba obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych. W strukturze obiektów dominowały pokoje gościnne oraz kwatery agroturystyczne, które stanowiły łącznie 72,6% wszystkich turystycznych obiektów noclegowych. Kolejną pod względem liczebności grupą obiektów były hotele, których udział wyniósł 9,4%.

W końcu lipca 2024 r. liczba turystycznych obiektów noclegowych posiadających 10 lub więcej miejsc oferujących zakwaterowanie dla turystów wyniosła 10,4 tys. Obiekty te posiadały 839,4 tys. miejsc noclegowych. W porównaniu z 2023 r. było to więcej o 545 obiektów i o 46,3 tys. miejsc. W przeliczeniu na 100 km² powierzchni najwięcej tego typu obiektów znajdowało się w województwach małopolskim (9,0) oraz pomorskim (7,4). Najmniej obiektów wystąpiło w województwach podlaskim (1,3) i opolskim (1,4) przy średniej dla kraju wynoszącej 3,3.

W ciągu roku w obiektach noclegowych posiadających 10 lub więcej miejsc przebywało 38,8 mln turystów (o 7,2% więcej niż rok wcześniej), w tym 7,9 mln turystów zagranicznych (o 11,3% więcej w porównaniu z 2023 r.). Wśród turystów zagranicznych przeważali turyści z krajów europejskich, stanowiąc 83,4% wszystkich turystów zagranicznych.

Czas pobytu turystów krajowych w obiektach wynosił 2,6 noclegu, natomiast turystów zagranicznych 2,3 noclegu. W ciągu 2024 r. turyści skorzystali z 97,6 mln noclegów (o 5,2% więcej niż w 2023 r.), w tym turyści zagraniczni z 18,4 mln noclegów (o 8,1% więcej).

Prawie we wszystkich województwach nastąpił wzrost liczby turystów korzystających z turystycznej bazy noclegowej. Wyjątek stanowiło województwo śląskie, w którym wystąpił niewielki spadek. Największą liczbę turystów odnotowano w obiektach zlokalizowanych na terenie województw: mazowieckiego (6,9 mln), a następnie małopolskiego (6,1 mln) i dolnośląskiego (4,5 mln). W wymienionych województwach przebywało odpowiednio 1,9 mln, 2,0 mln i 0,8 mln turystów zagranicznych. Najwięcej udzielonych noclegów odnotowano w województwie zachodniopomorskim (16,5 mln). Turyści chętnie korzystali z noclegów również w województwach małopolskim (15,5 mln) oraz dolnośląskim (11,3 mln).

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej turystów skorzystało z noclegów w województwie zachodniopomorskim – 233 (w 2023 r. – 209 turystów), a następnie w województwach: małopolskim – 179 turystów (167 w 2023 r.), pomorskim – 162 turystów (147 turystów w 2023 r.), dolnośląskim – 156 turystów (146 turystów w 2023 r.) oraz mazowieckim – 125 turystów (114 turystów w 2023 r.) i warmińsko-mazurskim 102 (w 2023 r. 94 turystów). W pozostałych województwach wskaźnik ten był niższy od 100.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w obiektach posiadających 10 lub więcej miejsc w 2024 r. był niższy niż rok wcześniej i wyniósł 40,1% (w 2023 r. – 40,5%). W 5 województwach (zachodniopomorskim, mazowieckim, kujawsko-pomorskim, małopolskim i pomorskim) wskaźnik był wyższy od średniej krajowej. Najlepiej (47,1%) wykorzystane były miejsca w obiektach noclegowych województwa zachodniopomorskiego, natomiast najniższy wskaźnik wykorzystania miejsc wystąpił w województwie podlaskim – 29,8%.

Uczestnictwo mieszkańców Polski w podróżach

Liczba mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej uczestniczących w 2024 r. w przynajmniej jednym prywatnym wyjeździe turystycznym, z co najmniej jednym noclegiem, wyniosła 20,2 mln osób (o 1,1% więcej niż w 2023 r.), co stanowiło 64,9% mieszkańców Polski w tej grupie wiekowej.

W 2024 r. liczba wyjazdów turystycznych zrealizowanych przez gospodarstwa domowe wyniosła 40,4 mln (o 0,8% więcej niż w 2023 r.), co oznacza, że jedno gospodarstwo domowe uczestniczyło średnio w 3 wyjazdach. Przeciętnie w jednym wyjeździe uczestniczyły 2 osoby. Większość wyjazdów (92,1%) stanowiły wyjazdy w celach prywatnych.

W ciągu roku mieszkańcy Polski odbyli łącznie 78,9 mln podróży turystycznych (jedna osoba mogła odbyć kilka podróży) – o 4,4% więcej niż w 2023 r. Zdecydowanie przeważały podróże krajowe – było ich 62,4 mln, z tego 35,8 mln podróży krótkookresowych (2–4 dni) i 26,7 mln podróży trwających 5 dni lub dłużej. Liczba zagranicznych podróży mieszkańców Polski wyniosła 16,4 mln i przeważnie były to podróże trwające 5 dni lub dłużej (13,2 mln).

W 2024 r. w grupie wiekowej 15 lat lub więcej mieszkańcy Polski odbyli 67,5 mln podróży (o 2,6% więcej niż w 2023 r.). Liczba podróży krajowych wyniosła 52,9 mln, a podróży zagranicznych – 14,7 mln. Wśród podróży krajowych 59,3% stanowiły podróże krótkookresowe, natomiast wśród podróży zagranicznych 79,6% stanowiły podróże długookresowe.

W 2024 r. wydatki mieszkańców Polski powyżej 15 lat lub więcej związane z podróżami wyniosły 108,2 mld zł (o 11,2% więcej niż w 2023 r.), z tego 49,2 mld zł przypadało na krajowe wyjazdy z noclegami (o 9,4% więcej niż w 2023 r.), a 45,2 mld zł na zagraniczne wyjazdy z noclegami (o 12,6% więcej niż w 2023 r.) oraz 13,8 mld zł na zagraniczne podróże jednodniowe (o 13,0% więcej niż w 2023 r.). Przeciętne wydatki jednej osoby na podróż krajową trwającą 2–4 dni wyniosły 562 zł, na podróż trwającą 5 dni lub dłużej – 1471 zł, a na zagraniczną odpowiednio 2277 zł i 3283 zł. Na jedną zagraniczną podróż bez noclegu jedna osoba przeznaczyła średnio 482 zł.

Podróże nierezydentów do Polski

W 2024 r. przyjechało do Polski 76,9 mln cudzoziemców, z tego 19,7 mln turystów i 57,2 mln odwiedzających jednodniowych (odpowiednio o: 1,0% mniej, 3,9% więcej i 2,5% mniej niż w 2023 r.). Największą grupę przyjeżdżających cudzoziemców stanowiły osoby w wieku od 45 do 54 lat oraz od 35 do 44 lat (odpowiednio 24,7% i 24,2%). Znaczącą grupę stanowiły również osoby w wieku od 55 do 64 lat (17,5%) oraz osoby w wieku 25–34 lata (14,5%).

Do Polski przyjeżdżali głównie mieszkańcy krajów sąsiednich, którzy w 2024 r. stanowili 60,3% ogółu turystów oraz 97,9% odwiedzających jednodniowych. Wśród odwiedzających nasz kraj przeważali mieszkańcy Niemiec, którzy stanowili największy odsetek zarówno turystów, jak i odwiedzających jednodniowych – odpowiednio 31,7% i 50,3%.

Cudzoziemcy odwiedzający Polskę w 2024 r. ponieśli (przed podróżą u siebie w kraju i podczas pobytu na terenie Polski) wydatki w wysokości 56,9 mld zł i było to o 6,6% więcej niż w roku 2023, z tego turyści – 36,8 mld zł (o 11,0% więcej niż w roku 2023), a odwiedzający jednodniowi – 20,1 mld zł (o 0,6% mniej niż w roku 2023).

Ruch graniczny

W 2024 r. szacunkowa liczba przekroczeń lądowej granicy Polski z krajami UE – Niemcami, Czechami, Słowacją i Litwą – wyniosła 208,5 mln osób (o 2,2% mniej niż w 2023 r.). W kierunku „do Polski” granicę przekroczyło 104,6 mln osób (o 1,7% mniej niż w 2023 r.) oraz w kierunku „z Polski” – 103,8 mln osób (o 2,6% mniej). Udział mieszkańców Polski w ruchu granicznym na polskiej granicy lądowej z krajami

UE wyniósł 43,5% „do” i „z” Polski, a udział cudzoziemców – 56,5% „do” i „z” Polski. W 2024 r. ruch graniczny na lotniskach wyniósł 54,9 mln osób (w kierunku „do” i „z” Polski). Liczba przekroczeń granicy na lotniskach przez mieszkańców Polski wyniosła 33,7 mln osób (o 15,5% więcej niż w 2023 r.), co stanowiło 61,4%. W 2024 r. granicę na lotniskach przekroczyło również 21,2 mln cudzoziemców (o 11,9% więcej niż w 2023 r.). Granicę morską przekroczyło 1,7 mln osób (w kierunku „do” i „z” Polski). Było to o 0,4% mniej niż w 2023 r. Przekroczenia przez mieszkańców Polski stanowiły 57,6% ogółu na granicy morskiej.

Według danych Straży Granicznej, w 2024 r. na przejściach granicznych zlokalizowanych na granicy z Rosją, Białorusią i Ukrainą oraz na lotniskach (loty poza strefę Schengen) i w portach morskich (rejsy poza strefę Schengen) dokonano 43,2 mln odpraw osób wjeżdżających i wyjeżdżających z Polski, w tym 27,5 mln odpraw cudzoziemców, które stanowiły 63,6% ogółu przekroczeń.

Największą liczbę odpraw (21,8 mln) zanotowano na przejściach na lotniskach, które stanowiły 50,4% ogółu odpraw, a następnie na przejściach drogowych – 19,0 mln, co stanowiło 43,9% ogólnej liczby odpraw.

Wśród odnotowanych przez Straż Graniczną przyjeżdżających na granicy strefy Schengen najliczniejszą grupę stanowili w kolejności obywatele: Ukrainy (9,2 mln, tj. 66,9% ogółu przyjazdów cudzoziemców, spadek o 3,0% w stosunku do 2023 r.), Białorusi (1,2 mln, 8,7% wszystkich przyjazdów, spadek o 5,2% w stosunku do 2023 r.), Wielkiej Brytanii (1,0 mln, 7,1% ogółu przyjazdów, wzrost o 5,4% w stosunku do 2023 r.).

Executive summary

Tourist accommodation establishments and their occupancy

In 2024, 40.8 million tourists were accommodated in tourist accommodation establishments, i.e. 7.5% more than the year before. There were 6.4% more domestic tourists and 12.3% more foreign tourists than in 2023. Almost all foreign tourists (95.2%) stayed in establishments with 10 or more bed places.

The number of nights provided to tourists in 2024 amounted to 104.1 million (i.e. 5.8% more than in the previous year), of which 19.8 million were provided to foreign tourists (18.0 million in 2023).

At the end of July 2024, the number of tourist accommodation establishments operating in the country amounted to 27.4 thousand, of which 17.0 thousand (62.2%) had fewer than 10 bed places. Compared to July 2023, the number of establishments with 10 or fewer bed places increased by 25.0% and a 5.6% increase was recorded in the number of establishments with 10 or more bed places.

The structure of establishments was dominated by rooms for guests and agritourism lodgings, which together accounted for 72.6% of all tourist accommodation establishments. The next largest group of establishments were hotels, whose share was 9.4%.

In July 2024, the number of tourist accommodation establishments with 10 or more bed places offering accommodation to tourists was 10.4 thousand and they had 839.4 thousand bed places. The largest number of establishments per 100 km² was in Małopolskie Voivodship (9.0) and in Pomorskie Voivodship (7.4). The smallest number of establishments was in Podlaskie Voivodship (1.3), followed by Opolskie Voivodship (1.4) with the national average amounting to 3.3.

During the year, 38.8 million tourists were accommodated in accommodation establishments with 10 or more bed places (i.e. 7.2% more than the year before), including 7.9 million foreign tourists (11.3% more than in 2023). Tourists from European countries predominated among foreign tourists, accounting for 83.4% of all foreign tourists.

The length of stay of domestic and foreign tourists in establishments stayed around 2.6 nights on average, while stay of foreign tourists amounted to 2.3 nights on average. During 2024, 97.6 million overnight stays were made by tourists (i.e. 5.2% more than in 2023), of which 18.4 million made by foreign tourists (8.1% more).

The number of tourists accommodated in accommodation establishments in all voivodships was higher compared to the previous year, with the exception of Śląskie Voivodship, in which there was a slight decrease. The largest number of tourists was recorded in the establishments of Mazowieckie Voivodship (6.9 million), followed by Małopolskie Voivodship (6.1 million) and Dolnośląskie Voivodship (4.5 million). These voivodships accommodated respectively 1.9 million, 2.0 million and 0.8 million foreign tourists. The largest number of overnight stays was recorded in Zachodniopomorskie Voivodship (16.5 million). Tourists also made overnight stays in Małopolskie Voivodship (15.5 million) and Dolnośląskie Voivodship (11.3 million).

In 2024, per 100 inhabitants, most – 233 tourists (209 tourists in 2023) – were accommodated in Zachodniopomorskie Voivodship, followed by Małopolskie Voivodship with 179 tourists (167 tourists in 2023) and Pomorskie Voivodship – 162 tourists (147 tourists in 2023). The following voivodships were also characterised by a high tourist traffic intensity indicator: Dolnośląskie Voivodship – 156 tourists per 100 inhabitants (146 in 2023), Mazowieckie Voivodship – 129 tourists (114 in 2023). In the remaining voivodships this rate was below 100.

The occupancy rate in establishments with 10 or more bed places in 2024 was lower than the year before and stood at 40.1% (in 2023 – 40.5%). In 5 voivodships (Zachodniopomorskie, Mazowieckie, Kujawsko-Pomorskie, Małopolskie and Pomorskie) was the rate higher than the national average. The highest occupancy rate (47.1%) was recorded in the accommodation establishments of Zachodniopomorskie Voivodship, while the lowest occupancy rate was recorded in Podlaskie Voivodship – 29.8%.

Participation of Polish residents in trips

The number of Polish residents aged 15 years or over who participated in 2024 in at least one private tourist trip, with at least one night, amounted to 20.2 million (1.1% more than in 2023), which made 64.9% of Polish residents in this age group.

In 2024 the number of tourist trips made by members of household amounted to 40.4 million (0.8% more than in 2023), which means that one household participated on average in 3 trips. On average, 2 persons participated in one trip. The majority of trips (92.1%) was made for private purposes.

During the year Polish residents made a total of 78.9 million tourist trips (one person could have made several trips) – 4.4% more than in 2023. Domestic trips predominated definitely – there were 62.4 million of such trips, which included short trips (2–4 days) – 35.8 million and trips of 5 days or longer – 26.7 million. The number of outbound trips of Polish residents amounted to 16.4 million and most of these trips (13.2 million) were trips of 5 days or longer.

In 2024, Polish residents aged 15 years or over made 67.5 million trips, it was 2.6% more than in 2023. The number of domestic trips amounted to 52.9 million and outbound trips – 14.7 million. Among domestic trips, 59.3% were short-term trips, while long-term trips accounted for 79.6% of outbound trips.

In 2024 expenditures of Polish residents aged 15 years or over related to trips amounted to PLN 108.2 billion (11.2% more than in 2023), of which PLN 49.2 billion (9.4% more than in 2023) were spent on domestic trips with overnight stays, PLN 45.2 billion (12.6% more than in 2023) on outbound trips with overnight stays, and PLN 13.8 billion on outbound same-day visits (13.0% more than in 2023). The average expenditure per person on a domestic trip of 2–4 days amounted to PLN 562, on a trip of 5 days or longer – PLN 1471, and on an outbound trip PLN 2277 and PLN 3283 respectively. On average, one person spent PLN 482 for one outbound trip without an overnight stay.

Trips of non-residents to Poland

In 2024, there were 76.9 million foreigners, including 19.7 million tourists and 57.2 million same-day visitors, who came to Poland (1.0% less, 3.9% more and 2.5% less than in 2023, respectively). The largest group of arriving foreigners were those aged 45 to 54 and 35 to 44 (24.7% and 24.2% respectively). A significant group was also made up of individuals aged 55–64 (17.5%) and those aged 25–34 (14.5%).

Poland was visited mainly by residents of neighbouring countries, who in 2024 accounted for 60.3% of all tourists and for 97.9% of same-day visitors. The majority of foreigners visiting our country were Germans, who constituted the largest percentage among both tourists and same-day visitors – 31.7% and 50.3%, respectively.

Foreigners visiting Poland in 2024 incurred expenditures (before the trip in their home country and during a stay in Poland) of PLN 56.9 billion, which was 6.6% more than in 2023, of which tourists – PLN 36.8 billion (11.0% more than in 2023) and same-day visitors – PLN 20.1 billion (0.6% less than in 2023).

Border movement

In 2024, the estimated number of crossings of the Polish land border with the EU countries – Germany, Czechia, Slovakia and Lithuania – amounted to 208.5 million persons (2.2% less than in 2023). In the direction „to Poland” 104.6 million persons crossed the border (1.7% less than in 2023) and in the direction „from Poland” – 103.8 million persons (2.6% less). The proportion of Polish residents in border traffic at the Polish land border with the EU countries amounted to 43.5% to Poland and from Poland, while the proportion of foreigners – 56.5% to Poland and from Poland. In 2024, border traffic at airports amounted to 54.9 million

(in the direction from Poland and to Poland). The number of crossings of the air border by the Polish residents amounted to 33.7 million persons (15.5% more than in 2023), which represented 61.4% of the total crossings at this section of the border. In 2024, the air border was crossed also by 21.2 million of foreigners (11.9% more than in 2023). The sea border was crossed by 1.7 million persons (in the direction from Poland and to Poland). This was by 0.4% less than in 2023. Polish residents amounted to 57.6% of all crossings at the sea border.

According to the data of the Polish Border Guard, in 2024 at border crossings points located on the border with Russia, Belarus and Ukraine and at airports (non-Schengen flights) and seaports (cruises outside the Schengen area), there were 43.2 million checks of persons entering and leaving Poland, including 27.5 million checks of foreigners, which accounted for 63.6% of the total number of crossings.

The largest number (21.8 million) of checks was recorded at airports which accounted for 50.4% of total checks and at road crossings – 19.0 million which accounted for 43.9% of total checks.

Among the persons arriving and recorded by the Polish Border Guard, on the border of the Schengen area, the most numerous group consisted of citizens of: Ukraine (9.2 million, i.e. 66.9% of all arrivals of foreigners, a decrease of 3.0% compared to 2023), Belarus (1.2 million, 8.7% of all arrivals, a decrease of 5.2% in relation to 2023), Great Britain (1.0 million, 7.1% of all arrivals, an increase of 5.4% compared to 2023).

Rozdział 1. Turystyczne obiekty noclegowe i ich wykorzystanie

Chapter 1 . Tourist accommodation establishments and their occupancy

Badanie stanu i wykorzystania turystycznej bazy noclegowej dotyczy wszystkich podmiotów prowadzących usługi zakwaterowania dla turystów. Źródłem danych są: miesięczne badanie obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych oraz roczne, reprezentacyjne badanie obiektów posiadających mniej niż 10 miejsc noclegowych.

Według stanu w dniu 31 lipca 2024 r. liczba turystycznych obiektów noclegowych w Polsce wyniosła 27,4 tys., w tym 62,2% (17,0 tys.) stanowiły obiekty posiadające mniej niż 10 miejsc noclegowych. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba wszystkich obiektów noclegowych wzrosła o 16,9%, z tego o 25,0% więcej było obiektów posiadających do 10 miejsc i o 5,6% więcej obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych. W strukturze obiektów dominowały pokoje gościnne/kwatery prywatne (15 491), które stanowiły 56,6% wszystkich turystycznych obiektów noclegowych oraz kwatery agroturystyczne (4 380), których udział wyniósł 16,0%.

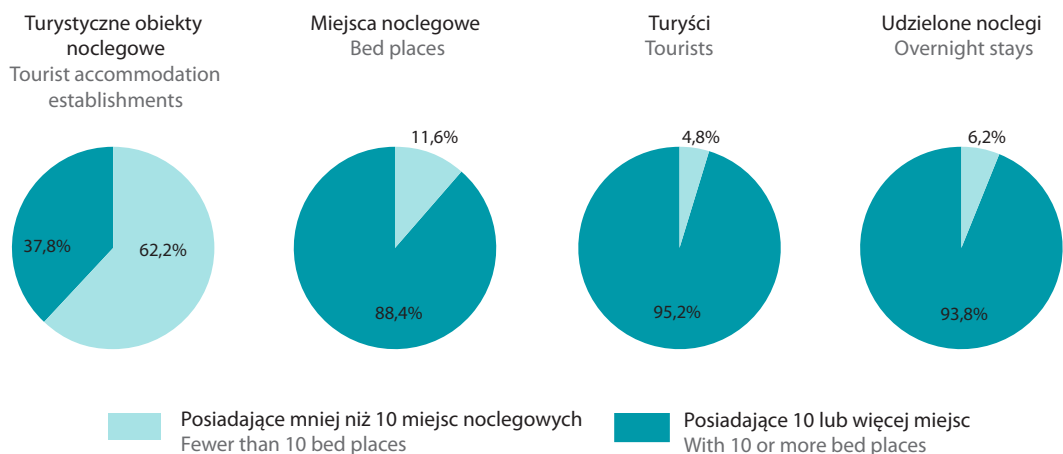
W końcu lipca 2024 r. dla turystów przygotowanych było 949,6 tys. miejsc noclegowych i było ich o 6,8% (60,5 tys.) więcej niż rok wcześniej. Całoroczne miejsca noclegowe stanowiły 72,4% wszystkich miejsc oferowanych przez obiekty. Miejsca całoroczne posiadały przede wszystkim motele (100,0%), hotele (99,3%) i zakłady uzdrowiskowe (98,8%). Spośród 261,6 tys. miejsc sezonowych najwięcej, bo 27,8%, znajdowało się w ośrodkach wczasowych, 20,9% w pokojach gościnnych/kwaterach prywatnych oraz 11,1% w zespołach domków turystycznych.

W ciągu całego 2024 r. z turystycznych obiektów noclegowych skorzystało 40,8 mln turystów (o 7,5%, tj. 2,9 mln więcej niż rok wcześniej). Turystów zagranicznych było 8,2 mln (o 12,3% więcej niż w 2023 r.). Zdecydowana większość turystów zagranicznych (95,5%) nocowała w obiektach posiadających 10 lub więcej miejsc. W obiektach tych turyści korzystali średnio z 2,5 noclegu, podczas gdy w obiektach posiadających mniej niż 10 miejsc przebywali średnio nieco dłużej, korzystając z 3,3 noclegu.

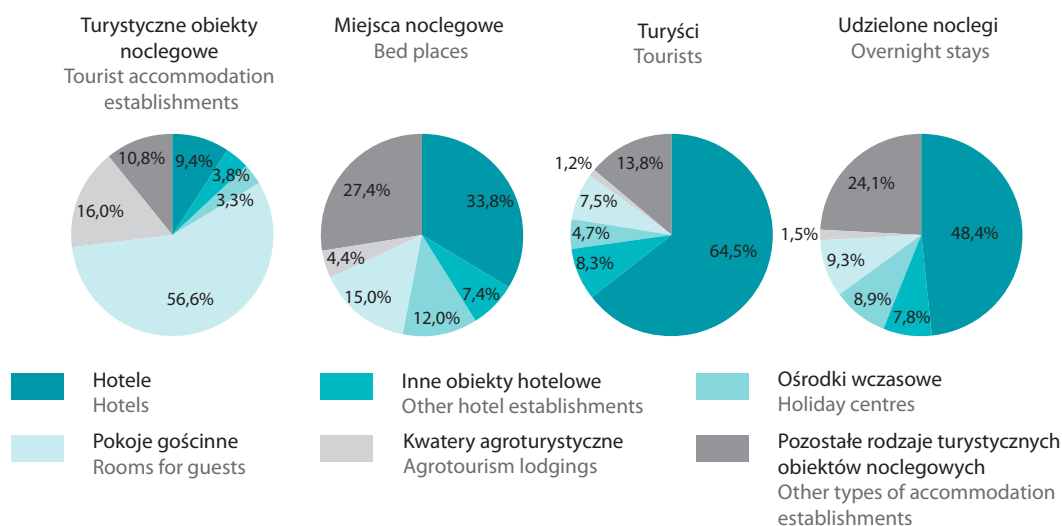
Liczba noclegów udzielonych turystom w 2024 r. wyniosła 104,1 mln, w tym 19,8 mln udzielono turystom zagranicznym.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w obiektach noclegowych posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych wyniósł 40,1%, a w obiektach o mniejszej ilości miejsc – 21,5%.

Wykres 1. Turystyczne obiekty noclegowe według wielkości i ich wykorzystanie w 2024 r.
Chart 1. Tourist accommodation establishments by size and their occupancy in 2024

Wykres 2. Turystyczne obiekty noclegowe według rodzajów i ich wykorzystanie w 2024 r.
 Chart 2. Tourist accommodation establishments by type and their occupancy in 2024

1.1. Turystyczne obiekty noclegowe posiadające 10 lub więcej miejsc noclegowych i ich wykorzystanie

1.1. Tourist accommodation establishments with 10 or more bed places and their occupancy

Według danych pochodzących z badania KT-1 (badanie obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych) w końcu lipca 2024 r. w Polsce działalność prowadziły 10354 turystyczne obiekty noclegowe, w tym 4089 obiektów hotelowych¹ (spośród których większość stanowiły hotele – 2583) oraz 6265 pozostałych obiektów noclegowych (w których najliczniejsze były pokoje gościnne/kwarty prywatne – 2263). W porównaniu z 2023 r. liczba funkcjonujących obiektów noclegowych była wyższa o 545 jednostek (tj. o 5,6%). Wzrost dotyczył przede wszystkim obiektów należących do grupy „pozostałych obiektów” – w porównaniu z rokiem poprzednim było ich więcej o 438 (tj. o 7,5%). Wśród nich najbardziej wzrosła liczba gotowych na przyjęcie gości hosteli (o 20,2%), a następnie pokoi gościnnych/kwater prywatnych (o 14,2%), zespołów domków turystycznych (o 10,5%) oraz kwater agroturystycznych (o 8,7%). Największy spadek liczby obiektów wystąpił w grupie schronisk (o 8,0%), a następnie pozostałych turystycznych obiektów noclegowych (o 1,6%) i ośrodków wczasowych (o 1,5%). Liczba schronisk młodzieżowych i ośrodków kolonijnych w 2024 r. była taka sama jak rok wcześniej. Obiektów hotelowych względem poprzedniego roku było więcej o 107 (tj. o 2,7%). Wśród nich, w porównaniu ze stanem w lipcu 2023 r., zwiększyła się liczba innych obiektów hotelowych o 105 (tj. 11,1%) oraz hoteli o 2 obiekty (tj. 0,1%). Wzrost liczby hoteli dotyczył tych w trakcie kategoryzacji (o 11,5%), 5-gwiazdkowych (o 4,3%) i 4-gwiazdkowych (o 2,6%), natomiast spadek dotyczył hoteli 2-gwiazdkowych (o 3,8%), 1-gwiazdkowych (o 1,6%) i 3-gwiazdkowych (o 0,5%).

Większość (71,8%) turystycznych obiektów noclegowych działających w Polsce oferuje turystom usługi noclegowe przez cały rok – wśród działających w końcu lipca 2024 r. obiektów, 7435 było obiektami całorocznymi (w 2023 r. – 6987); wśród obiektów hotelowych obiekty takie stanowiły 96,5%, zaś wśród pozostałych obiektów – 55,7%.

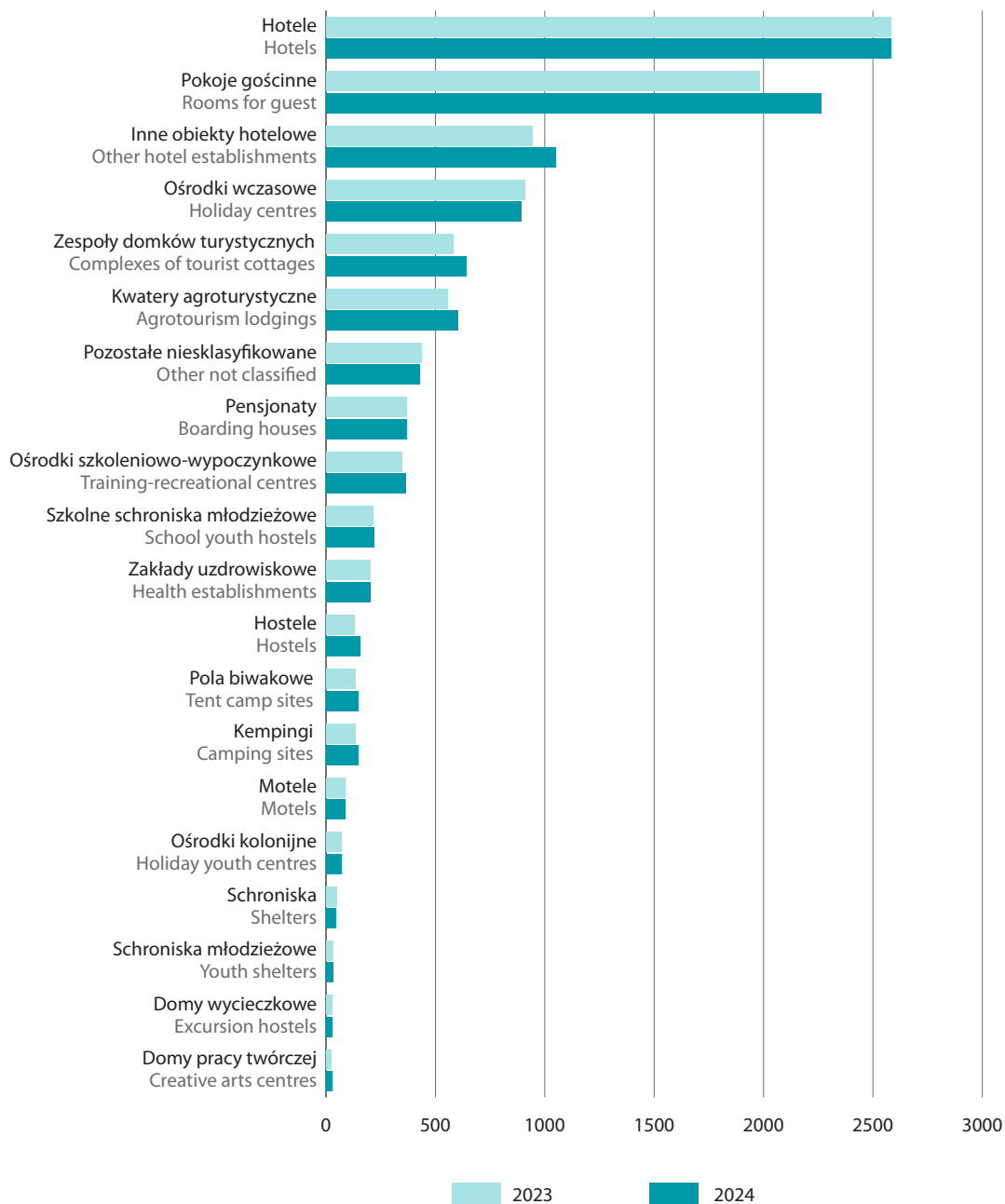
Według stanu 31 lipca 2024 r. turystyczne obiekty noclegowe posiadały 839,4 tys. miejsc noclegowych przygotowanych dla turystów, z tego 411,5 tys. miejsc (49,0%) oferowały obiekty hotelowe, a 427,9 tys. pozostałe obiekty. Ponad 1/3 wszystkich miejsc noclegowych była przygotowana w hotelach – oferowały one turystom 321,0 tys. miejsc w 154,6 tys. pokojach. Najwięcej miejsc noclegowych posiadały hotele 3- i 4-gwiazdkowe (odpowiednio 128,6 tys. i 103,4 tys.). Hotele 5-gwiazdkowe

¹Hotele, motele, pensjonaty i inne obiekty hotelowe.

dysponowały 28,6 tys. miejsc noclegowych. Spośród pozostałych obiektów noclegowych najwięcej miejsc dla turystów oferowały ośrodki wczasowe (113,9 tys. miejsc), a następnie pokoje gościnne/kwatery prywatne (62,4 tys. miejsc), zakłady uzdrowiskowe (39,8 tys.) i ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe (39,7 tys.).

W porównaniu z 2023 r. liczba miejsc w turystycznych obiektach noclegowych przygotowanych dla turystów w końcu lipca 2024 r. była wyższa o ponad 46 tys., tj. o 5,8%. Wzrost liczby miejsc noclegowych w stosunku do roku poprzedniego wystąpił m.in. w domach pracy twórczej (o 23,9%), pokojach gościnnych/kwaterach prywatnych (o 22,4%) i hostelach (o 21,4%). Spadek powyżej 2% odnotowano natomiast w schroniskach, schroniskach młodzieżowych i ośrodkach kolonijnych (odpowiednio o 7,4%, 2,8% i 2,4%).

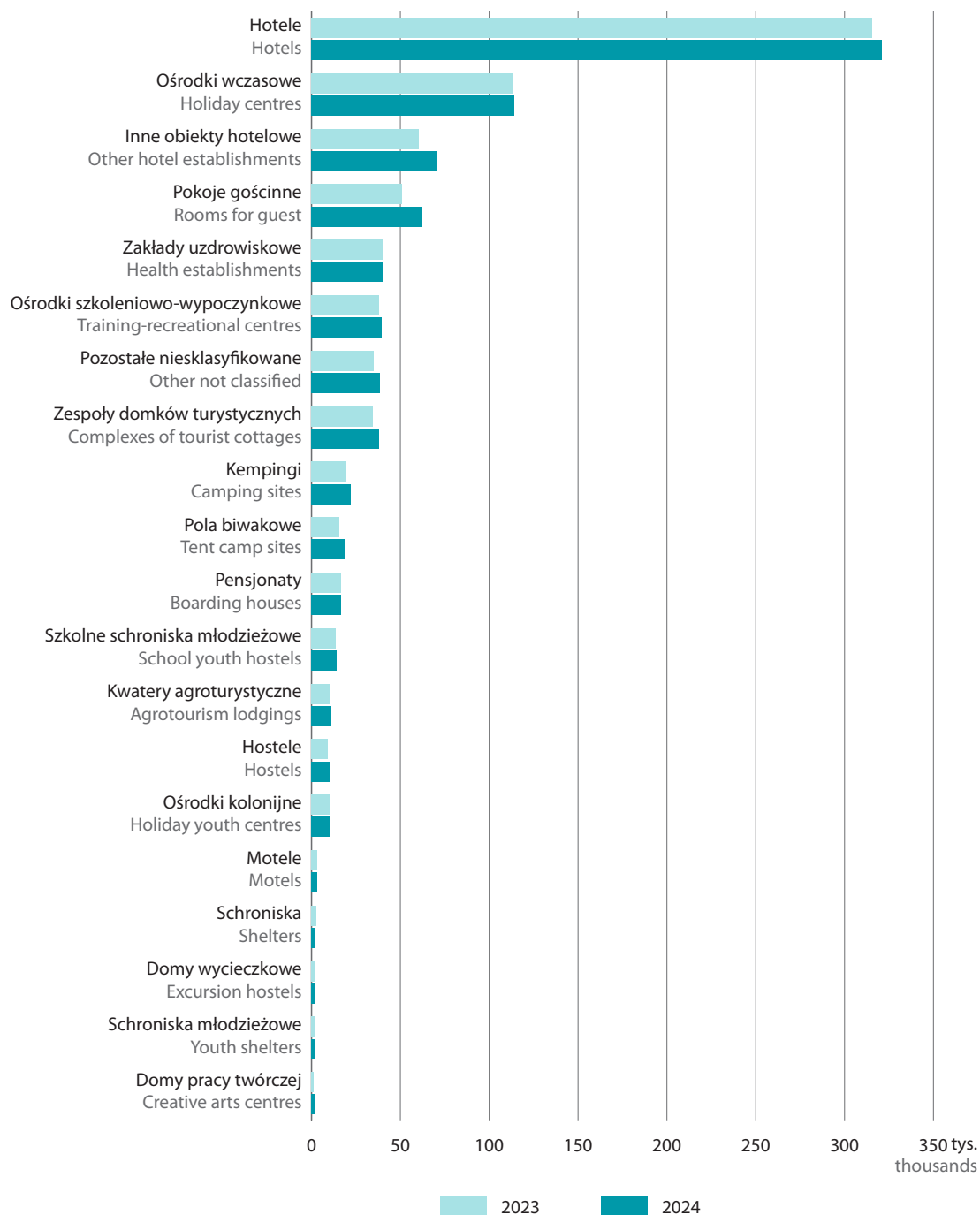
Wykres 3. Turystyczne obiekty noclegowe
Chart 3. Tourist accommodation establishments

W Polsce, podobnie jak rok wcześniej, przeważały turystyczne obiekty noclegowe zlokalizowane w miastach. W 2024 r. stanowiły one 54,3% ogółu obiektów (w 2023 r. – 54,5%) i skupiały 61,6% miejsc noclegowych (w 2023 r. – 61,8%).

W przeliczeniu na 100 km² powierzchni w końcu lipca 2024 r. przypadały w Polsce niewiele ponad 3 turystyczne obiekty noclegowe oraz 267 miejsc noclegowych, z których mogli korzystać turyści (w 2023 r. było to również niewiele ponad 3 obiekty i 253 miejsca noclegowe).

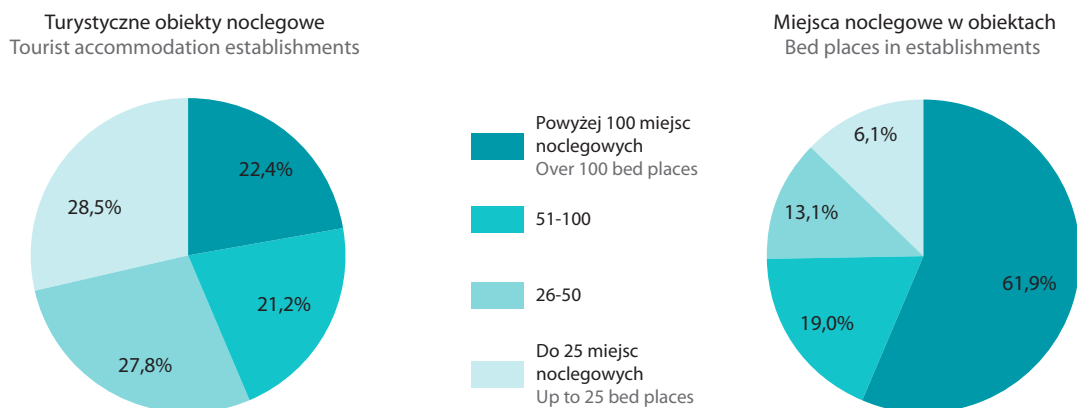
Wykres 4. Miejsca noclegowe w turystycznych obiektach noclegowych
Chart 4. Bed places in tourist accommodation establishments

Tablica 1. Turystyczne obiekty noclegowe i miejsca noclegowe w 2024 r.
Table 1. Tourist accommodation establishments and bed places in 2024

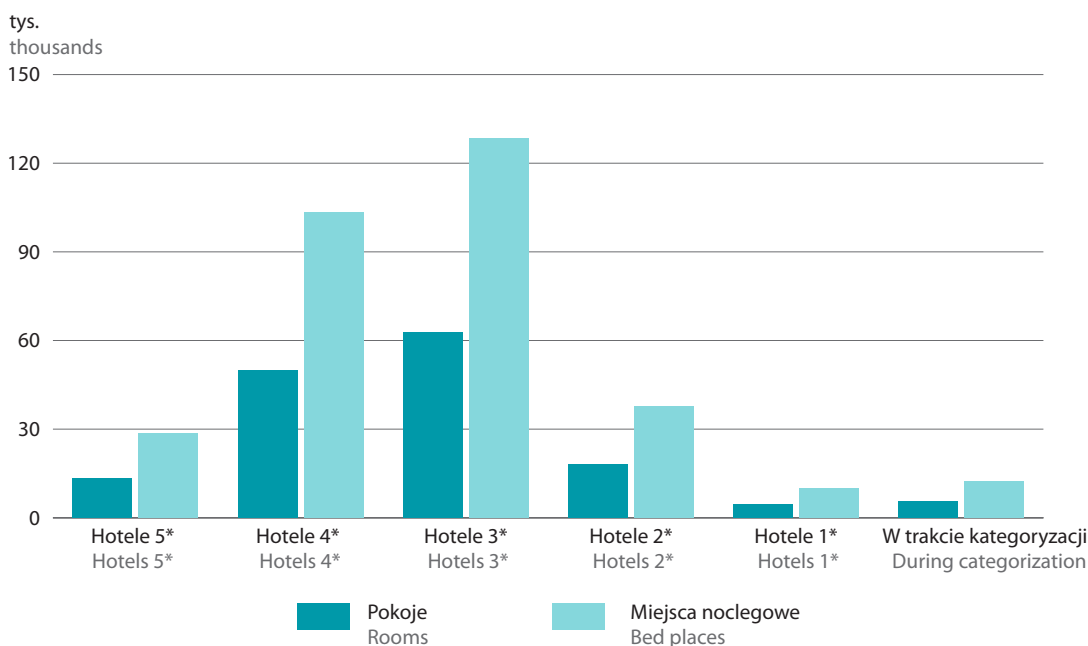
Wyszczególnienie Specification	Turystyczne obiekty noclegowe Tourist accommodation establishments		Miejsca noclegowe Bed places		Liczba miejsc noclegowych przypadająca na 1 obiekt Number of bed places per 1 establishment
	ogółem total	całoroczne all-year-round	ogółem total	całoroczne all-year-round	
	w odsetkach in percentages				
Ogółem Total	100,0	100,0	100,0	100,0	81
Obiekty hotelowe Hotels and similar establishments	39,5	53,1	49,0	65,2	101
Hotele Hotels	24,9	34,4	38,2	51,7	124
Motele Motels	0,8	1,2	0,4	0,5	38
Pensjonaty Boarding houses	3,6	4,3	2,0	2,3	45
Inne obiekty hotelowe Other hotel establishments	10,1	13,2	8,4	10,7	67
Pozostałe obiekty noclegowe Other establishments	60,5	46,9	51,0	34,8	68
Domy wycieczkowe Excursion hostels	0,3	0,4	0,3	0,3	76
Schroniska Shelters	0,4	0,6	0,3	0,4	53
Schroniska młodzieżowe Youth shelters	0,3	0,3	0,3	0,3	75
Szkolne schroniska młodzieżowe School youth shelters	2,1	2,1	1,7	1,6	65
Ośrodki wczasowe Holiday centres	8,6	4,7	13,6	6,7	128
Ośrodki kolonijne Holiday youth centres	0,7	0,2	1,2	0,2	143
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe Training recreational centres	3,5	3,8	4,7	4,4	109
Domy pracy twórczej Creative arts centres	0,3	0,3	0,2	0,2	64
Zespoły domków turystycznych Complexes of tourist cottages	6,2	2,1	4,6	1,5	60
Kempingi Camping sites	1,4	0,2	2,6	0,3	151
Pola biwakowe Tent camp sites	1,4	0,0	2,2	0,1	126
Hostele Hostels	1,5	2,0	1,3	1,7	70
Zakłady uzdrowiskowe Health establishments	2,0	2,7	4,7	6,4	195
Pokoje gościnne Rooms for guest	21,9	17,3	7,4	5,9	28
Kwatery agroturystyczne Agrotourism lodgings	5,8	5,8	1,3	1,3	18
Pozostałe niesklasyfikowane Other not classified	4,1	4,4	4,6	3,6	90

Wykres 5. Turystyczne obiekty noclegowe i miejsca noclegowe według wielkości obiektu w 2024 r.
Chart 5. Tourist accommodation establishments and bed places by the size of establishment in 2024

Obiekty dostępne dla turystów w Polsce w końcu lipca 2024 r. były średniej wielkości – przeciętnie dysponowały 81 miejscami noclegowymi. Większość obiektów (56,4%) posiadała jednak nie więcej niż 50 miejsc noclegowych (28,5% ogółu stanowiły obiekty posiadające do 25 miejsc, a 27,8% obiekty z liczbą miejsc od 26 do 50) i dysponowała ona 19,1% miejsc przygotowanych dla turystów w kraju. Przeważającą część miejsc noclegowych oferowały obiekty duże z ponad 100 miejscami noclegowymi. Obiekty takie stanowiły 22,4% ogółu turystycznych obiektów noclegowych w kraju, ale dysponowały 61,9% ogółu miejsc noclegowych. Średnie turystyczne obiekty noclegowe (posiadające 51-100 miejsc noclegowych) stanowiły 21,2% wszystkich obiektów i oferowały 19,0% ogółu miejsc noclegowych w Polsce.

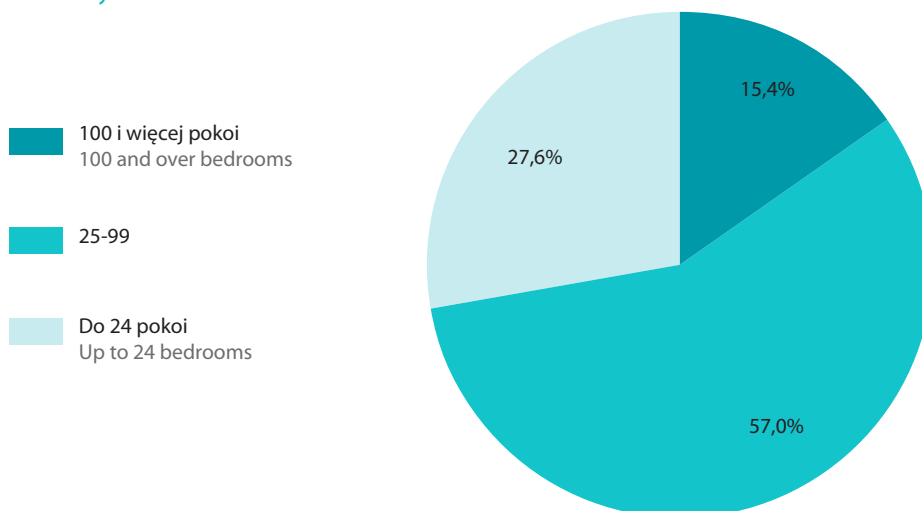
Wykres 6. Pokoje i miejsca noclegowe w hotelach według kategorii w 2024 r.
Chart 6. Rooms and bed places in hotels by category in 2024

Wśród obiektów hotelowych (posiadających średnio 101 miejsc) największe były hotele, które w 2024 r. dysponowały przeciętnie 124 miejscami noclegowymi. Pozostałe obiekty hotelowe – motele, pensjonaty oraz inne obiekty hotelowe były znacznie mniejsze. W końcu lipca 2024 r. oferowały one przeciętnie od 38 do 67 miejsc noclegowych.

Spośród pozostałych obiektów noclegowych największe były zakłady uzdrowiskowe posiadające przeciętnie 195 miejsc noclegowych oraz obiekty typowo wakacyjne posiadające średnio ponad 100 miejsc, takie jak: kempingi (średnio 151 miejsc), ośrodki kolonijne (143 miejsca), ośrodki wczasowe (128 miejsc), pola biwakowe (126 miejsc) oraz ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe (109 miejsc).

Wykres 7. Hotele według liczby pokoi w 2024 r.
Chart 7. Hotels by the number of bedrooms in 2024

Obiekty hotelowe w końcu lipca 2024 r. oferowały turystom zakwaterowanie w 192,5 tys. pokojach; jeden obiekt dysponował przeciętnie 47 pokojami. Większość pokoi dla gości przygotowały hotele (154,6 tys.), w każdym z nich znajdowało się średnio 60 pokoi. Ponad połowa hoteli (1472 – 57,0%) posiadała od 25 do 99 pokoi, a tylko 398 z nich (15,4%) dysponowało ponad 100 pokojami. Inne obiekty hotelowe oferowały turystom 29,2 tys. pokoi. Przeciętnie w każdym tego typu obiekcie znajdowało się 28 pokoi. Najmniej pokoi (1,6 tys.) było przygotowanych dla turystów w motelach, natomiast w pensjonatach – 7,0 tys. Zarówno w pensjonatach, jak i motelach przygotowanych było średnio 19 pokoi.

1.2. Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych

1.2. Occupancy of tourist accommodation establishments

1.2.1. Turyści korzystający z noclegów

1.2.1. Tourists accommodated

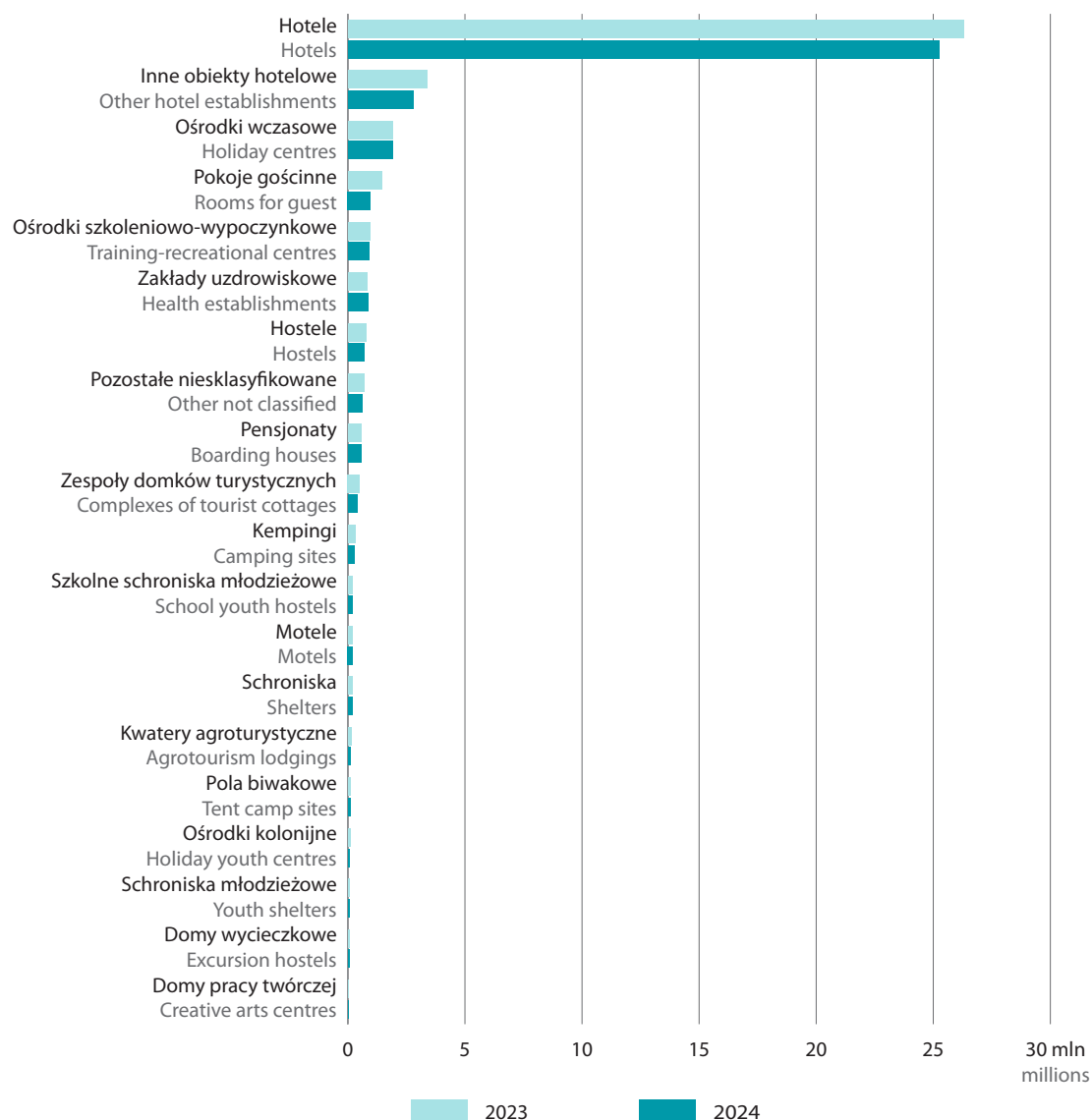
W 2024 r. z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych, posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych, skorzystało 38,8 mln turystów, tj. o 2,6 mln (7,2%) więcej niż w roku poprzednim; w 2023 r. w bazie noclegowej przebywało 36,2 mln osób. Ponad 3/4 turystów skorzystało w 2024 r. z noclegów w obiektach zlokalizowanych na terenie miast. W przeliczeniu na 1000 ludności Polski liczba turystów korzystających z bazy noclegowej była o 7,6% większa niż w 2023 r. i wyniosła 1034 (rok wcześniej 961). Wzrost liczby turystów korzystających z noclegów, w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano w większości rodzajów obiektów noclegowych, z wyjątkiem moteli, schronisk, zakładów uzdrowiskowych i domów pracy twórczej, w których w 2024 r. przebywało odpowiednio o: 8,8%, 3,6%, 3,0% i 1,1% mniej osób niż rok wcześniej.

Struktura wykorzystania turystycznych obiektów noclegowych w Polsce nie ulegała większym zmianom; zdecydowana większość turystów wybierała noclegi w obiektach hotelowych, w tym aż 86,3% w hotelach. Motele, pensjonaty i inne obiekty hotelowe wybierało odpowiednio 0,6%, 1,9% i 11,1% turystów. W obiektach hotelowych nocowało 30,5 mln osób, czyli o 5,8% więcej niż przed rokiem. Udział osób

korzystających z obiektów hotelowych w strukturze korzystających ogółem zmniejszył się o 1,0 p.proc. W porównaniu z ubiegłym rokiem większym zainteresowaniem wśród turystów (o 12,6% więcej niż przed rokiem) cieszyły się również noclegi w pozostałych turystycznych obiektach noclegowych, w których nocowało 21,5% ogółu korzystających z turystycznej bazy noclegowej (8,4 mln turystów). W 2023 r. udział ten wyniósł 20,5%.

W porównaniu z poprzednim rokiem wzrost procentowego udziału turystów korzystających z poszczególnych obiektów w ogólnej liczbie korzystających z noclegów odnotowano w 6 rodzajach obiektów, m.in. w innych obiektach hotelowych (o 1,1 p.proc.) i w pokojach gościnnych/kwaterach prywatnych (o 1,0 p.proc.). Spadek miał miejsce w 6 rodzajach obiektów, m.in. w hotelach (o 2,0 p.proc.) i w ośrodkach wczasowych (o 0,3 p.proc.). Udział liczby turystów korzystających z pozostałych 8 rodzajów obiektów w porównaniu z rokiem poprzednim nie uległ zmianie.

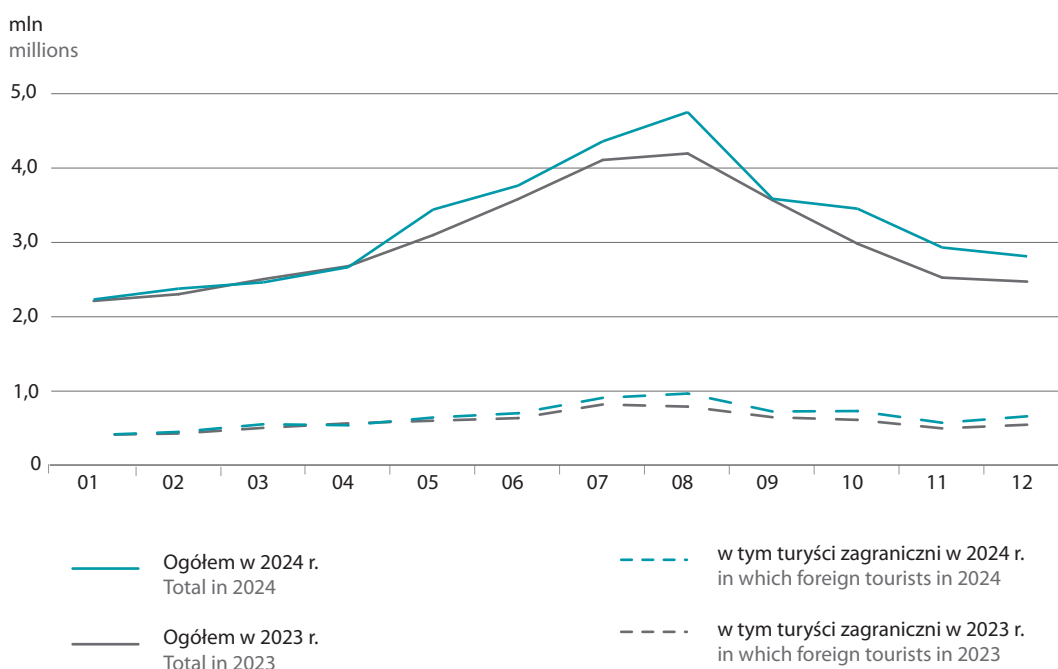
Wykres 8. Turyści w turystycznych obiektach noclegowych
Chart 8. Tourists in tourist accommodation establishments

Wśród osób przebywających w 2024 r. w turystycznych obiektach noclegowych było 7,9 mln turystów zagranicznych i stanowili oni 20,3% ogółu korzystających z turystycznej bazy noclegowej. Było to o 11,3% więcej niż w 2023 r., kiedy to w Polsce nocowało 7,1 mln osób z zagranicy, stanowiąc 19,5% ogółu turystów. W 2024 r. zdecydowana większość (6,9 mln) turystów zagranicznych wybrała, podobnie jak w latach poprzednich, zakwaterowanie w obiektach hotelowych. Goście z zagranicy preferowali głównie noclegi w hotelach – w obiektach tego typu zatrzymało się 6,2 mln turystów zagranicznych, tj. 79,3% ogółu. Z oferty pozostałych turystycznych obiektów noclegowych turyści zagraniczni, podobnie jak w latach ubiegłych, najczęściej wybierali hostele (264,4 tys.), następnie pokoje gościnne/kwatery prywatne (221,2 tys.), ośrodki wczasowe (104,0 tys.), inne turystyczne obiekty noclegowe (100,9 tys.) oraz kempingi (88,6 tys.).

Wśród turystów zagranicznych przeważali turyści z Europy, którzy stanowili 83,4% ogółu turystów zagranicznych korzystających z obiektów noclegowych zlokalizowanych na terenie Polski. W porównaniu z rokiem poprzednim ich udział zmniejszył się jednak o 1,4 p.proc. Z pozostałych zagranicznych turystów 7,6% pochodziło z Ameryki Północnej, natomiast 6,8% z Azji. W ogólnej liczbie turystów zagranicznych korzystających z bazy noclegowej najliczniejszą grupę stanowili turyści z Niemiec (1 803,9 tys.), a następnie z Ukrainy (887,6 tys.) i Wielkiej Brytanii (692,4 tys.). Turyści z tych krajów stanowili łącznie 43,0% ogółu turystów zagranicznych korzystających z noclegów w 2024 r. Spośród pozostałych krajów najwięcej turystów przyjechało ze Stanów Zjednoczonych (557,2 tys.). Dużą grupę zagranicznych turystów stanowili także turyści z Czech (410,2 tys.), Włoch (266,3 tys.), Litwy (250,7 tys.) oraz Hiszpanii (213,0 tys.).

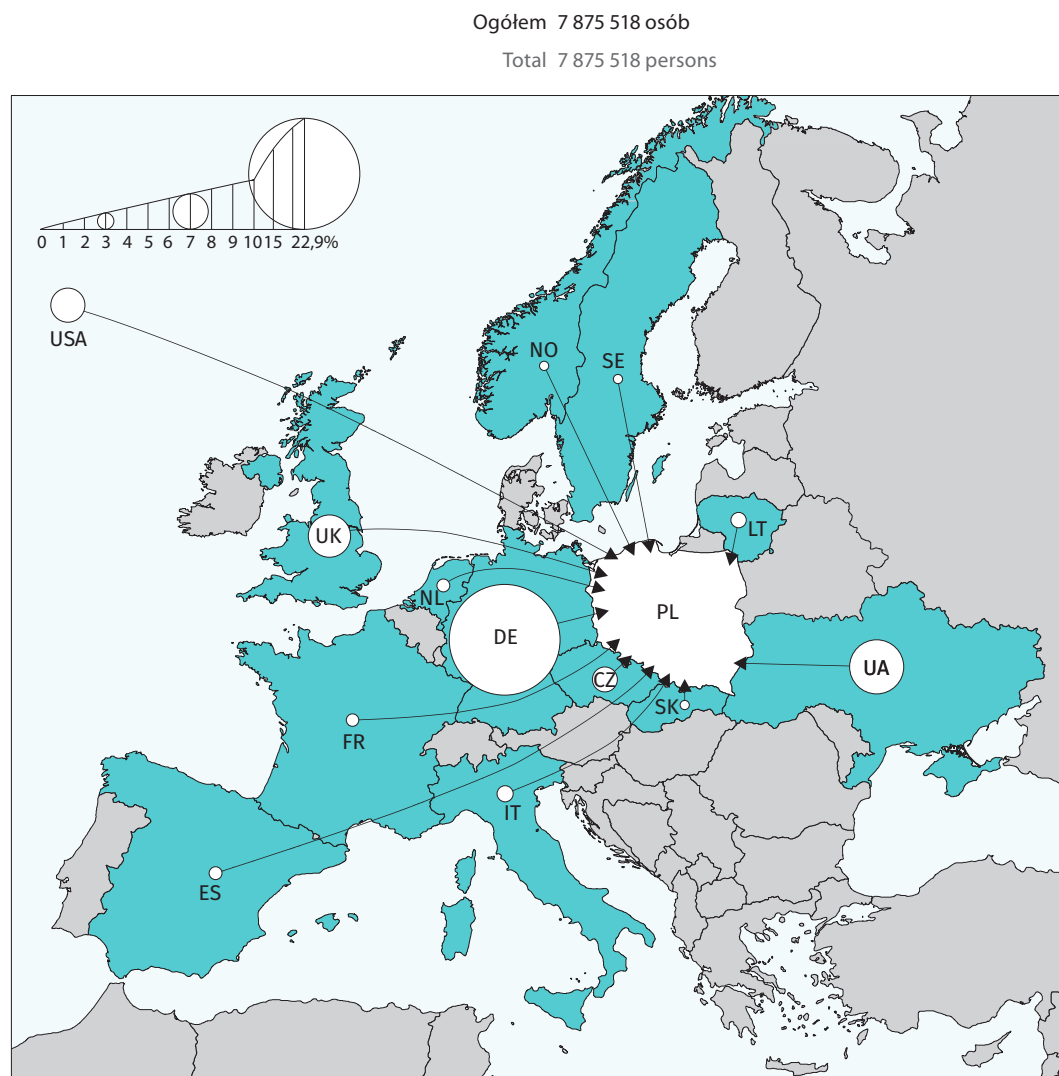
Wykres 9. Turyści w turystycznych obiektach noclegowych według miesięcy
Chart 9. Tourists in tourist accommodation establishments by month

W Polsce najwięcej turystów korzysta z obiektów noclegowych w 6 miesiącach roku – od maja do października, kiedy w obiektach noclegowych nocuje ponad 60% wszystkich turystów (w 2024 r. było ich 23,4 mln, tj. 60,1% ogółu korzystających). Szczyt sezonu turystycznego przypada zwykle na miesiące letnie (lipiec i sierpień), kiedy to korzysta z zakwaterowania prawie 1/4 ogółu turystów. W tym okresie w 2024 r. w obiektach noclegowych przebywało 9,1 mln turystów (tj. o 0,8 mln więcej niż rok wcześniej).

Wśród obiektów noclegowych najmniejszą sezonowością charakteryzują się motele. Mimo że największą liczbę turystów obserwuje się w przypadku tych obiektów także w miesiącach wakacyjnych, to różnice pomiędzy liczbą turystów w ciągu poszczególnych miesięcy nie są tak znaczne (liczba ta w ciągu roku 2024 wahała się pomiędzy 12,5 a 20,5 tys.), jak w przypadku innych rodzajów turystycznych obiektów noclegowych. Wśród obiektów, dla których występowała największa sezonowość, znalazły się pola biwakowe i kempingi, które zanotowały najmniejszą liczbę turystów w lutym – odpowiednio 141 i 979 osób, zaś największą w lipcu (pola biwakowe – 48,3 tys.) i sierpniu (kempingi – 110,1 tys.).

Mapa 1. Turyści zagraniczni w turystycznych obiektach noclegowych według wybranych krajów w 2024 r.
Map 1. Foreign tourists in tourist accommodation establishments by selected countries in 2024

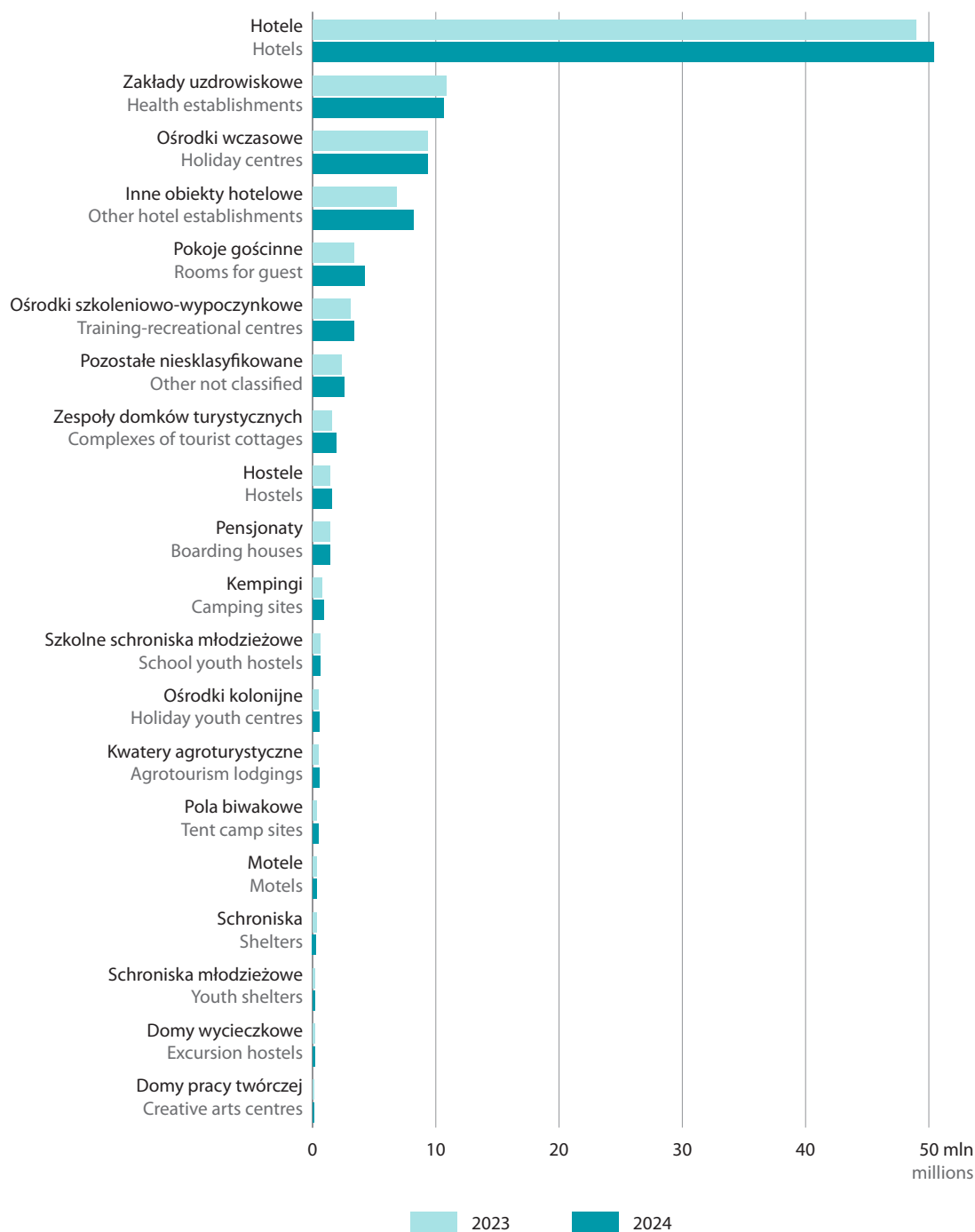

1.2.2. Udzielone noclegi

1.2.2. Overnight stays

Turystom korzystającym z obiektów noclegowych w 2024 r. udzielono 97,6 mln noclegów (o 5,2% więcej niż w 2023 r.), w tym turystom zagranicznym – 18,4 mln (o 8,1% więcej niż w roku poprzednim). Większość (73,0%) noclegów została udzielona turystom przebywającym w obiektach zlokalizowanych w miastach. W porównaniu z rokiem poprzednim było to o 0,2 p.proc. mniej.

Wykres 10. Noclegi udzielone w turystycznych obiektach noclegowych
Chart 10. Overnight stays in tourist accommodation establishments

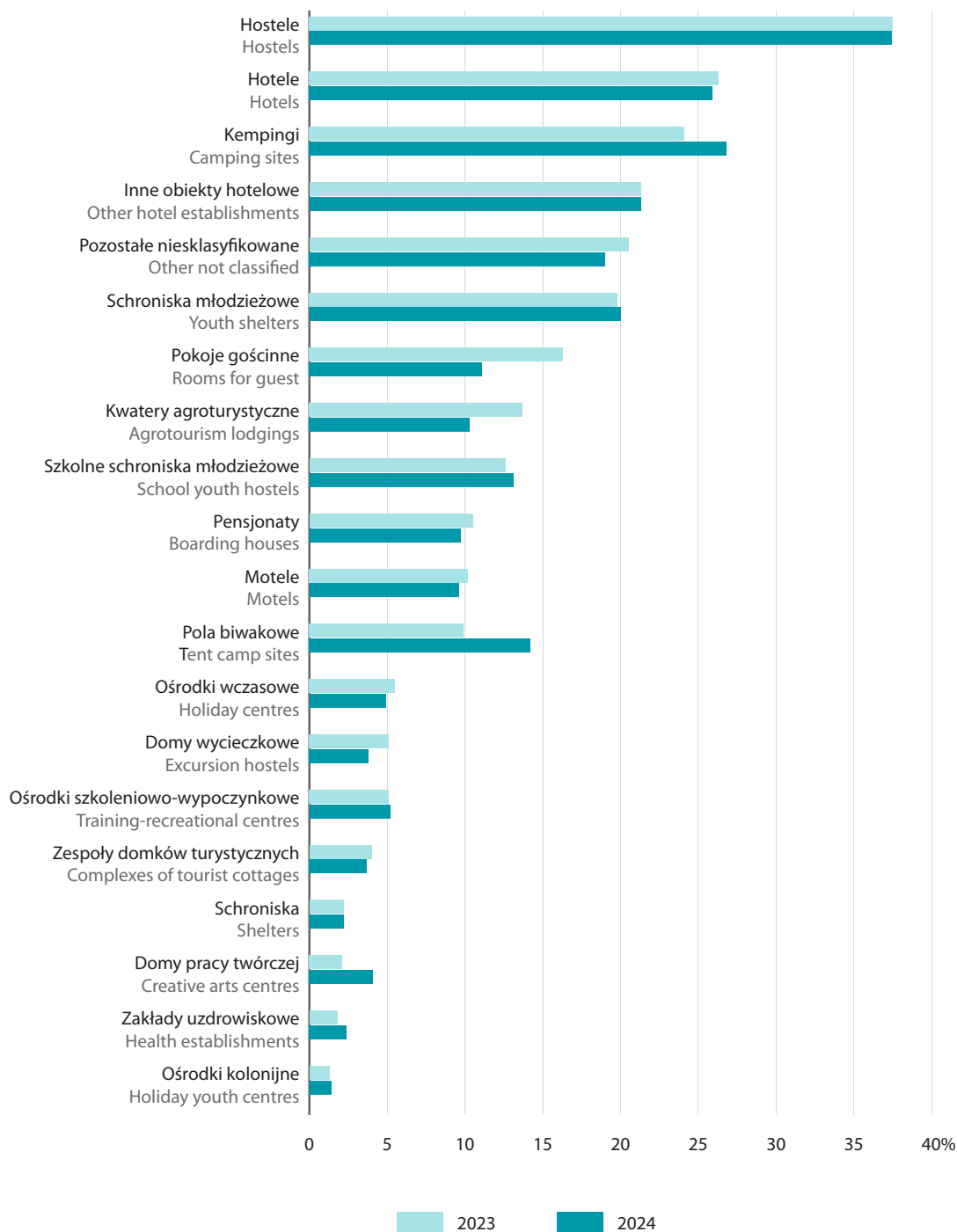

Najwięcej noclegów udzielono turystom przebywającym w hotelach – 50,4 mln (tj. 51,6% ogółu noclegów), a następnie w zakładach uzdrowiskowych – 10,6 mln (10,9% ogółu), ośrodkach wczasowych – 9,3 mln (9,5% ogółu) oraz w innych obiektach hotelowych 8,2 mln (8,4% ogółu), a najmniej w domach pracy twórczej (122,0 tys.), a następnie w domach wycieczkowych (171,8 tys.). Największy wzrost liczby udzielonych noclegów w porównaniu z 2023 r. odnotowano w pokojach gościnnych/kwaterach

prywatnych (o 37,8%), a następnie na polach biwakowych (o 29,4%) oraz w zespołach domków turystycznych (o 22,3%) i innych obiektach hotelowych (o 20,4%). Największy spadek liczby noclegów w porównaniu z 2023 r. odnotowano w motelach (o 11,2%), a następnie w domach pracy twórczej (o 7,5%) i schroniskach (o 3,9%).

Wykres 11. Udział noclegów udzielonych turystom zagranicznym w poszczególnych rodzajach obiektów noclegowych

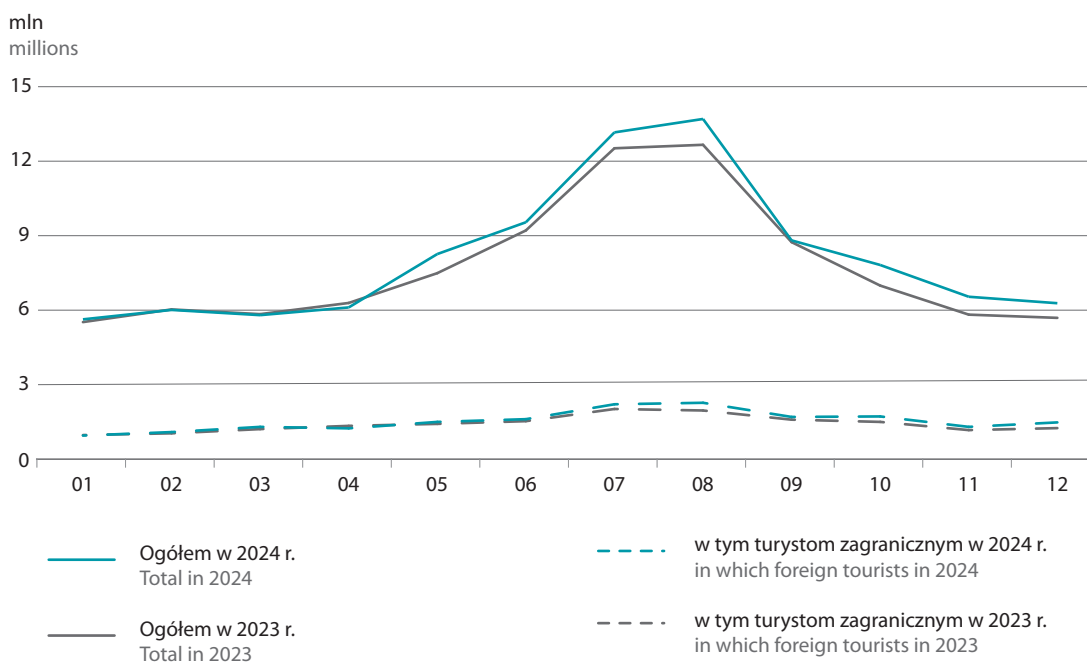
Chart 11. Share of overnight stays of foreign tourists in individual types of accommodation establishments

W miesiącach wakacyjnych (lipcu i sierpniu) 2024 r. turyści skorzystali łącznie z 26,9 mln noclegów, co stanowiło 27,5% ogółu udzielonych noclegów w ciągu roku (w analogicznym okresie 2023 r. – 27,1%). Uwzględniając dodatkowo noclegi udzielone turystom we wrześniu, ich liczba wyniosła 35,7 mln, co stanowiło 36,5% wszystkich noclegów udzielonych turystom w ciągu roku (w 2023 r. w okresie od lipca do września udzielono turystom 33,9 mln noclegów, co stanowiło 36,6% ogółu noclegów).

W 2024 r. turyści przebywali w turystycznych obiektach noclegowych trochę krócej, niż rok wcześniej, korzystając przeciętnie z 2,5 noclegu (rok wcześniej – 2,6 noclegu). Biorąc pod uwagę typ obiektu, turyści znacznie krócej nocowali w obiektach hotelowych (średnio 2,0 noclegu) niż w pozostałych obiektach, w których spędzali średnio 4,5 noclegu. Turyści dłużej niż w 2023 r. korzystali tylko z 4 rodzajów obiektów: schronisk młodzieżowych, domów wycieczkowych, pól biwakowych i zakładów uzdrowiskowych (średnio o 0,1 noclegu więcej niż w 2023 r.), co daje wzrost odpowiednio o: 5,3%, 2,3%, 2,1% i 0,9%. Krótszy czas pobytu niż w 2023 r. odnotowano w pozostałych 16 rodzajach obiektów noclegowych. Spadek powyżej 7% wykazano w ośrodkach kolonijnych (średnio 5,4 noclegu wobec 6,5 w 2023 r.), szkolnych schroniskach młodzieżowych (średnio 3,1 noclegu wobec 3,4 w 2023 r.) i pokojach gościnnych/kwaterach prywatnych (średnio 2,9 noclegu wobec 3,2 w 2023 r.).

Wykres 12. Noclegi udzielone turystom w obiektach noclegowych według miesiący
Chart 12. Overnight stays of tourists in accommodation establishments by month

Turyści zagraniczni w 2024 r. skorzystali z 18,4 mln noclegów i było to o 1,4 mln (8,1%) więcej niż rok wcześniej. Noclegi udzielone turystom zagranicznym stanowiły 18,8% ogółu noclegów udzielonych wszystkim turystom w 2024 r. (w 2023 r. – 18,3%). Większość turystów zagranicznych jako miejsce swojego zakwaterowania wybrało hotele, w których udzielono im 13,3 mln noclegów (72,1% wszystkich noclegów udzielonych turystom zagranicznym w 2024 r.), a następnie inne obiekty hotelowe (1,7 mln noclegów) oraz pokoje gościnne/kwarty prywatne (0,7 mln noclegów) i hostele (0,6 mln noclegów).

W porównaniu z 2023 r. spadek liczby noclegów turystów zagranicznych odnotowano w 7 rodzajach obiektów. Największy spadek miał miejsce w przypadku domów pracy twórczej (o 52,7%), a następnie zakładów uzdrowiskowych (o 28,5%) oraz pól biwakowych (o 10,0%). Ponad 40-procentowy wzrost odnotowano w przypadku pokoi gościnnych/kwater prywatnych (o 102,9%), kwater agroturystycznych (o 57,7%) i domów wycieczkowych (o 45,7%).

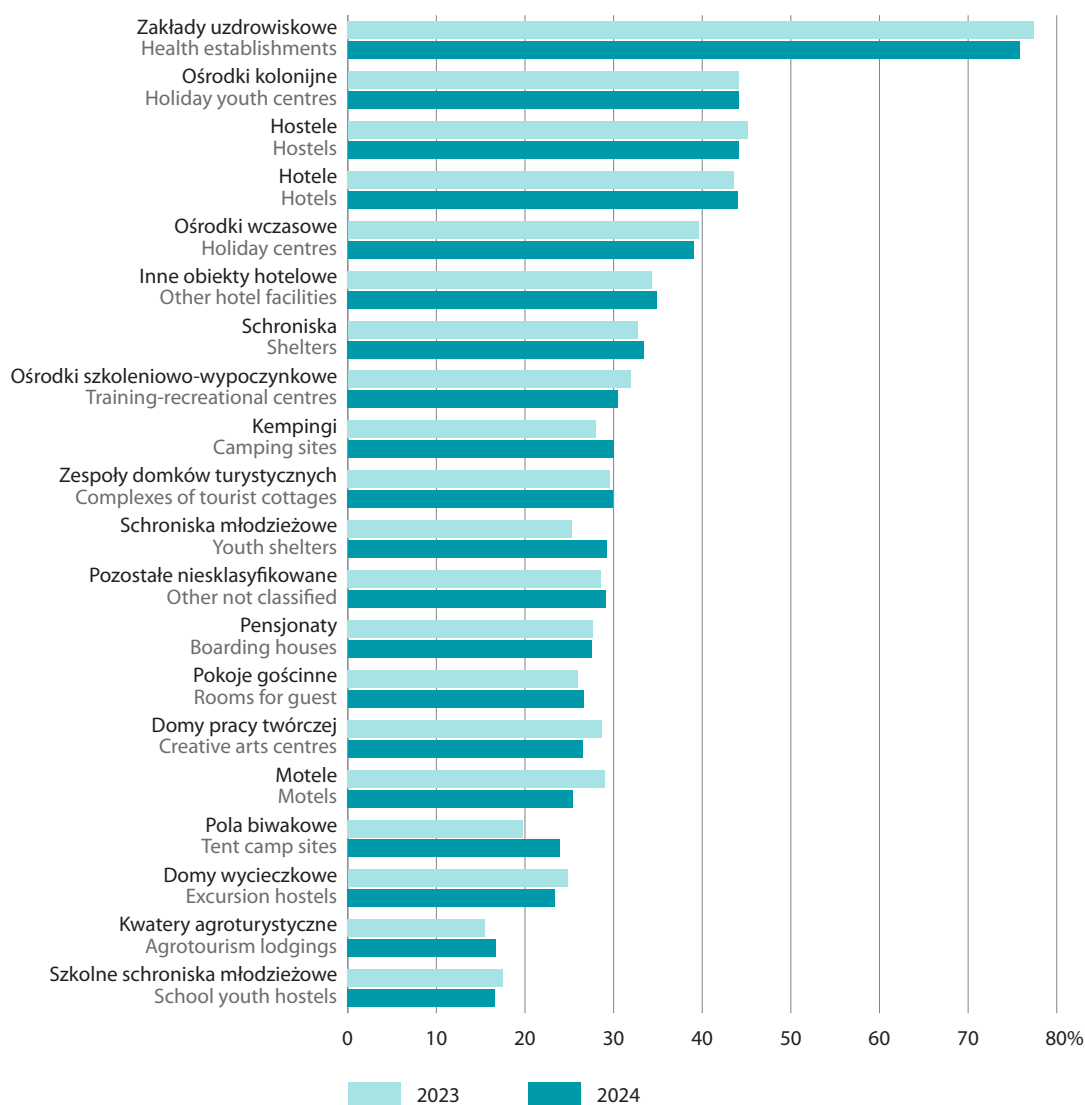
W okresie miesiący letnich (lipiec – wrzesień) turystom zagranicznym udzielono 6,2 mln noclegów, co stanowiło 33,6% wszystkich noclegów udzielonych turystom zagranicznym w 2024 r. Średni czas pobytu turysty zagranicznego w obiekcie noclegowym w 2024 r. wyniósł 2,3 noclegu i był podobny do średniego czasu pobytu turysty krajowego, który wyniósł przeciętnie 2,6 noclegu.

1.2.3. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych

1.2.3. Occupancy rate of bed places

Miejsca noclegowe przygotowane dla turystów w 2024 r. były nieznacznie gorzej wykorzystane niż w ubiegłym roku. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych² dla ogólnej liczby obiektów wyniósł 40,1% i był o 0,4 p.proc. niższy niż w 2023 r. W obiektach hotelowych wskaźnik ten wyniósł 41,7%, a w pozostałych obiektach noclegowych 37,7% (w 2023 r. odpowiednio 41,6%, i 38,8%).

Wykres 13. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w turystycznych obiektach noclegowych
Chart 13. Occupancy rate of bed places in tourist accommodation establishments

²Stopień wykorzystania miejsc noclegowych – wyrażony w procentach – jest to stosunek liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych (suma miejsc noclegowych przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu).

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2024 r. wzrósł w 10 rodzajach obiektów. Największy wzrost wystąpił na polach biwakowych (o 4,1 p.proc.), zaś największy spadek odnotowano w motelach (o 3,6 p.proc.).

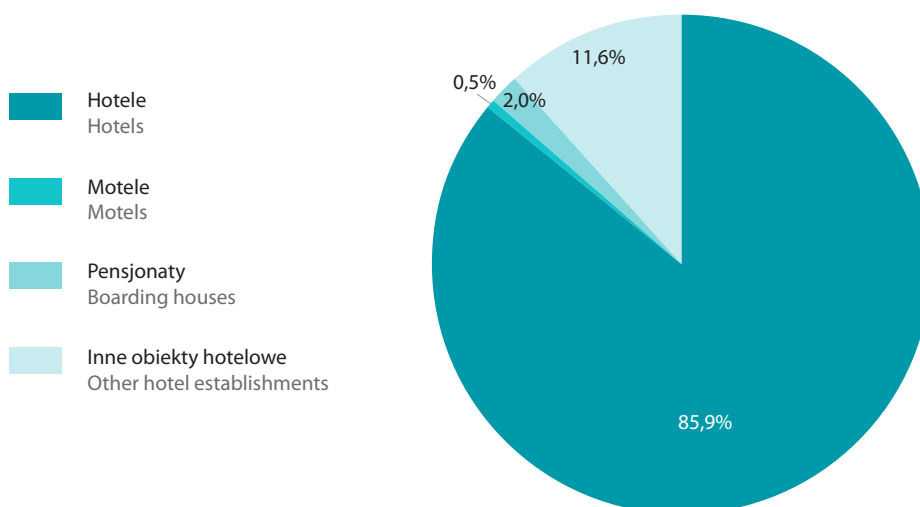
Najlepiej wykorzystane były miejsca noclegowe w zakładach uzdrowiskowych – stopień ich wykorzystania wyniósł 75,8% (w 2023 r. wyniósł on 77,4%). Wyższy niż średni dla kraju stopień wykorzystania miejsc noclegowych odnotowały ponadto ośrodki kolonijne (44,1%), hostele (44,1%) i hotele (44,0%). W 2024 r. wystąpiła zauważalna różnica w wykorzystaniu miejsc noclegowych pomiędzy obiektami działającymi w miastach i na wsi. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w obiektach zlokalizowanych w miastach wyniósł 43,5% i był o 10,4 p.proc. wyższy, niż na terenach wiejskich, gdzie wyniósł 33,1% (w 2023 r. odpowiednio 43,8% i 33,4%).

1.2.4. Wykorzystanie pokoi w obiektach hotelowych

1.2.4. Occupancy of rooms in hotels and similar establishments

W 2024 r. w obiektach hotelowych, czyli w hotelach, motelach, pensjonatach i innych obiektach hotelowych, wynajęto 34,7 mln pokoi, o 1,3 mln (tj. 3,9%) więcej niż w 2023 r., z tego 85,9% (tj. 29,8 mln) pokoi wynajęto w hotelach. Pokoje wynajęte turystom zagranicznym (9,1 mln) stanowiły 26,4% ogółu wynajętych pokoi w 2024 r. (w 2023 r. było to 26,1%). Pokoje w obiektach hotelowych były wykorzystane w 50,8%, podczas gdy w poprzednim roku – w 50,7%. W hotelach stopień wykorzystania pokoi był minimalnie wyższy i wyniósł 53,5%, przy czym najwyższy odnotowano w hotelach 5- i 4-gwiazdkowych – odpowiednio 62,9% i 58,1%. W motelach, pensjonatach oraz innych obiektach hotelowych wskaźnik ten wahał się w przedziale od 30,6% do 41,2%. Najwyższy stopień wykorzystania pokoi w obiektach hotelowych odnotowano, podobnie jak w latach poprzednich, w sierpniu i wyniósł on 62,4% wobec 60,8% w 2023 r.

Wykres 14. Wynajęte pokoje w obiektach hotelowych według rodzajów obiektów w 2024 r.
Chart 14. Rooms rented in hotels and similar establishments by types of establishments in 2024

Tablica 2. Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych w 2024 r.
 Table 2. Occupancy of tourist accommodation establishments in 2024

Wyszczególnienie Specification	Turyści Tourists		Udzielone noclegi Overnight stays		Średni czas pobytu turysty w obiekcie (licz- ba noclegów) Average dura- tion of stay of tourist (number of overnight stays)
	ogółem total	turyści zagra- niczni foreign tourists	ogółem total	noclegi udzie- lone turystom zagranicznym overnight stays of foreign tourists	
Ogółem Total	100,0	100,0	100,0	100,0	2,5
Obiekty hotelowe Hotels and similar establish- ments	78,5	88,2	61,8	82,5	2,0
Hotele Hotels	67,7	79,3	51,6	72,1	1,9
Motele Motels	0,5	0,3	0,3	0,2	1,6
Pensjonaty Boarding houses	1,5	0,8	1,5	0,8	2,5
Inne obiekty hotelowe Other hotel establishments	8,7	7,8	8,4	9,5	2,4
Pozostałe obiekty noclegowe Other establishments	21,5	11,8	38,2	17,5	4,5
Domy wycieczkowe Excursion hostels	0,1	0,0	0,2	0,0	3,4
Schroniska Shelters	0,5	0,1	0,3	0,0	1,6
Schroniska młodzieżowe Youth shelters	0,2	0,1	0,2	0,2	2,9
Szkolne schroniska młodzieżowe School youth shelters	0,5	0,2	0,6	0,4	3,1
Ośrodki wczasowe Holiday centres	5,0	1,3	9,5	2,8	4,8
Ośrodki kolonijne Holiday youth centres	0,3	0,0	0,6	0,0	5,4
Ośrodki szkoleniowo-wypoczyn- kowe Training recreational centres	2,4	0,5	3,4	0,9	3,6
Domy pracy twórczej Creative arts centres	0,1	0,0	0,1	0,0	3,2
Zespoły domków turystycznych Complexes of tourist cottages	1,3	0,3	2,0	0,4	3,8
Kempingi Camping sites	0,8	1,1	0,9	1,2	2,9
Pola biwakowe Tent camp sites	0,3	0,2	0,4	0,2	3,6
Hostele Hostels	2,0	3,4	1,6	3,2	2,0
Zakłady uzdrowiskowe Health establishments	2,1	0,3	10,9	1,0	12,7
Pokoje gościnne Rooms for guest	3,7	2,8	4,3	3,7	2,9
Kwatery agroturystyczne Agrotourism lodgings	0,4	0,1	0,5	0,4	3,4
Pozostałe niesklasyfikowane Other not classified	1,8	1,3	2,6	2,9	3,7

1.3. Placówki gastronomiczne

1.3. Catering units

W końcu lipca 2024 r. w turystycznych obiektach noclegowych funkcjonowały 7 428 placówki gastronomiczne (tj. restauracje, bary i kawiarnie, stołówki oraz punkty gastronomiczne), czyli o 24 (0,3%) mniej niż w roku poprzednim.

Tablica 3. Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach noclegowych w 2024 r.
Table 3. Catering facilities in tourist accommodation establishments in 2024

Wyszczególnienie Specification	Placówki gastronomiczne Catering facilities				Liczba placówek gastronomicz- nych przypa- dająca na 100 obiektów Number of cater- ing facilities per 100 establish- ments
	restauracje restaurants	bary i kawiarnie bars and cafes	stołówki canteens	punkty gastro- nomiczne catering outlets	
	w odsetkach in percentages				
Ogółem Total	100,0	100,0	100,0	100,0	76
Obiekty hotelowe Hotels and similar establish- ments	87,9	74,6	26,2	56,7	125
Hotele Hotels	70,0	61,5	11,7	41,0	152
Motele Motels	1,6	0,6	0,1	0,7	78
Pensjonaty Boarding houses	4,0	3,2	5,6	3,2	82
Inne obiekty hotelowe Other hotel establishments	12,3	9,4	8,8	11,7	76
Pozostałe obiekty noclegowe Other establishments	12,1	25,4	73,8	43,3	37
Domy wycieczkowe Excursion hostels	0,1	0,1	0,6	-	55
Schroniska Shelters	0,1	1,1	0,8	3,1	122
Schroniska młodzieżowe Youth shelters	-	0,0	0,4	0,2	27
Szkolne schroniska młodzieżowe School youth shelters	0,0	0,0	4,0	0,5	31
Ośrodki wczasowe Holiday centres	2,7	7,6	23,8	6,7	74
Ośrodki kolonijne Holiday youth centres	0,0	0,1	2,9	0,5	76
Ośrodki szkoleniowo-wypoczyn- kowe Training recreational centres	2,3	3,8	10,8	5,6	98
Domy pracy twórczej Creative arts centres	0,1	0,2	0,6	0,2	69
Zespoły domków turystycznych Complexes of tourist cottages	1,4	2,2	1,6	7,4	25
Kempingi Camping sites	0,4	1,8	0,7	4,5	59
Pola biwakowe Tent camp sites	0,1	0,5	0,6	3,2	27
Hostele Hostels	0,2	0,4	0,1	0,5	14
Zakłady uzdrowiskowe Health establishments	0,6	3,2	10,9	2,5	135
Pokoje gościnne Rooms for guest	2,5	2,3	8,6	3,4	13
Kwatery agroturystyczne Agrotourism lodgings	0,2	0,3	2,3	0,9	9
Pozostałe niesklasyfikowane Other not classified	1,2	1,4	5,2	4,0	40

Największą grupę placówek stanowiły restauracje – 3 211 (43,2% ogółu placówek), natomiast nieco mniejszą bary i kawiarnie – 2 055 (27,7%). Większość restauracji (87,9%), barów i kawiarni (74,6%) oraz punktów gastronomicznych (56,7%) funkcjonowała w obiektach hotelowych. Stołówki działały głównie w pozostałych turystycznych obiektach noclegowych (73,8%). Szkolne schroniska młodzieżowe, ośrodki kolonijne i schroniska młodzieżowe oferowały wyżywienie głównie w stołówkach, gdzie stanowiły one odpowiednio 92,8%, 87,0% oraz 75,0% dostępnych dla gości placówek gastronomicznych. Stołówki prze-ważały także w kwaterach agroturystycznych (66,1%), zakładach uzdrowiskowych (63,8%), ośrodkach wczasowych (57,7%) i domach wycieczkowych (56,3%).

W Polsce, według stanu na koniec lipca 2024 r., średnio na 100 turystycznych obiektów noclegowych przypadają 72 placówki gastronomiczne, z tego w obiektach hotelowych było ich 125³, a w pozostałych obiektach noclegowych tylko 37. Więcej średnio niż jedną placówkę gastronomiczną posiadały hotele (152 placówki na 100 obiektów), zakłady uzdrowiskowe (135) i schroniska (122). Spośród pozostałych obiektów najmniej placówek znajdowało się w kwaterach agroturystycznych, pokojach gościnnych/kwaterach prywatnych, hostelach i zespołach domków turystycznych (od 9 do 25 placówek na 100 obiektów).

1.4. Charakterystyka turystycznych obiektów noclegowych według klasyfikacji PKD 2007

1.4. Characteristics of tourist accommodation establishments according to the NACE classification

Stan i wykorzystanie turystycznej bazy noclegowej można analizować nie tylko ze względu na rodzaje obiektów, ale również biorąc pod uwagę ich działalność klasyfikowaną według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007).

Działalność wszystkich obiektów świadczących usługi noclegowe dla turystów klasyfikowana jest według PKD 2007 w trzech następujących grupach⁴:

55.1 – obiekty tu sklasyfikowane zapewniają zakwaterowanie w umeblowanych pokojach, apartamentach z usługami codziennego sprzątania, siania łóżek oraz szeroki zakres usług dodatkowych, takich jak: usługi podawania posiłków i napojów, usługi parkingowe, usługi pralni, udostępnianie basenów kąpielowych, pomieszczeń do ćwiczeń gimnastycznych czy urządzeń rekreacyjnych oraz udostępnianie sal konferencyjnych. Grupa ta obejmuje zapewnienie krótkotrwałego zakwaterowania w: hotelach, motelach, pensjonatach, innych obiektach hotelowych (np. wotele, botele, novotele, airtele, zajazdy, zamki);

55.2 – grupa ta obejmuje zapewnienie zakwaterowania w cyklu dziennym lub tygodniowym w specjalnie wydzielonych umeblowanych pokojach lub pomieszczeniach umożliwiających mieszkanie, przygotowywanie posiłków oraz spanie lub z warunkami do gotowania, lub wyposażonymi kuchniami. Mogą to być pokoje, apartamenty lub mieszkania w budynkach wielopiętrowych, lub zespołach budynków, domki letniskowe, lub domki kempingowe. Mogą być zapewnione minimalne usługi towarzyszące zakwaterowaniu. Zalicza się tu zapewnienie krótkotrwałego zakwaterowania w: ośrodkach kolonijnych i pozostałych obiektach wypoczynku wakacyjnego (np. w ośrodkach wczasowych, domach wycieczkowych, ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych), kwaterach dla gości i bungalowach, domkach lub chatkach, bez obsługi, gospodarstwach wiejskich (agroturystyka), schroniskach młodzieżowych i górskich;

55.3 – w tej grupie klasyfikowane jest zapewnienie krótkotrwałego zakwaterowania w obozowiskach (np. rekreacyjnych, wędkarskich, łowieckich), przyczepach kempingowych, zapewnienie miejsc dla pojazdów kempingowych, zapewnienie miejsc na ustawienie namiotów.

W porównaniu z danymi o stanie i wykorzystaniu turystycznych obiektów noclegowych prezentowanymi według rodzajów obiektów w poprzednich podrozdziałach, dane dotyczące „obiektów hotelowych” są tożsame z danymi dla grupy 55.1 (hotele i podobne obiekty zakwaterowania), zaś dane dotyczące „pozostałych obiektów noclegowych” dotyczą dwóch pozostałych grup wg PKD, tj. 55.2 i 55.3.

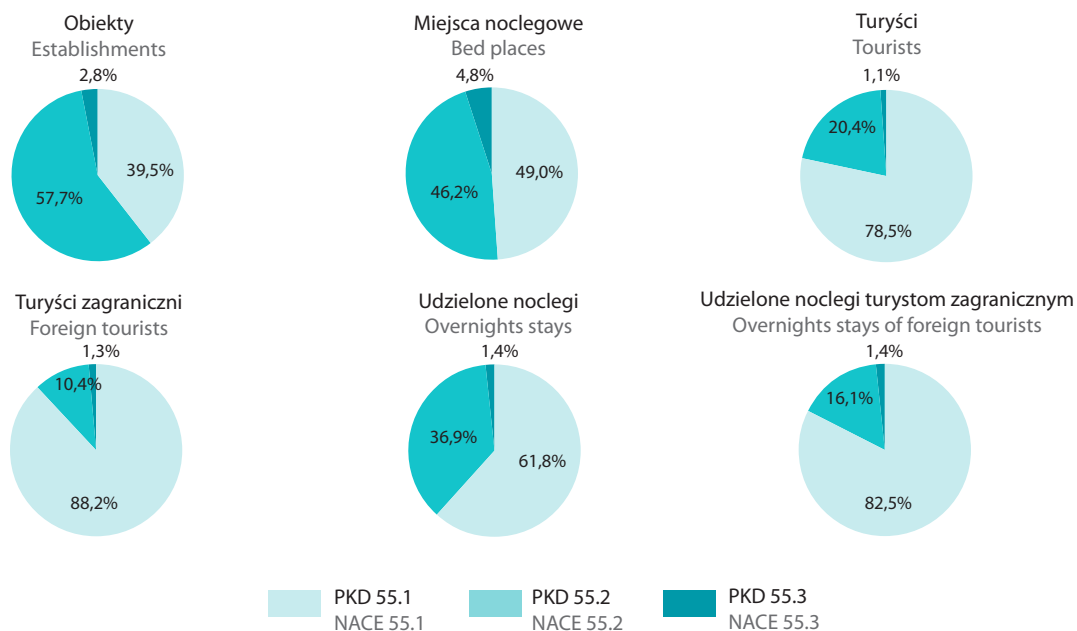
³W jednym turystycznym obiekcie noclegowym mogła znajdować się więcej niż 1 placówka gastronomiczna.

⁴https://stat.gov.pl/Klasyfikacje/doc/pkd_07/pkd_07.htm.

Działalność większości obiektów oferujących usługi zakwaterowania dla turystów w Polsce zaliczana jest do grupy 55.2. Według stanu w dniu 31 lipca 2024 r. funkcjonowało 6,0 tys. takich obiektów i stanowiły one 57,7% ogółu turystycznych obiektów noclegowych w kraju (w 2023 r. – 56,7%). Obiekty zaklasyfikowane do tej grupy oferowały blisko połowę (tj. 387,5 tys.) miejsc noclegowych dostępnych dla turystów w Polsce, ale 41,9% z nich dostępne było tylko sezonowo. W obiektach tej grupy znajdowało się 78,7% wszystkich wykorzystywanych wyłącznie sezonowo miejsc noclegowych w Polsce. W 2024 r. z oferowanych przez tę grupę obiektów miejsc noclegowych skorzystało 20,4% ogółu turystów – 22,9% turystów krajowych i tylko 10,4% turystów zagranicznych. Turyści ci korzystali średnio z 4,5 noclegu i udzielono im 36,0 mln noclegów, tj. 36,9% ogółu udzielonych noclegów we wszystkich turystycznych obiektach noclegowych (41,7% udzielonych turystom krajowym i 16,1% udzielonych turystom zagranicznym). Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w tej grupie obiektów był trochę niższy niż w grupie 55.1 i dużo wyższy od grupy 55.3. Był on również niewiele niższy niż średni dla kraju – wyniósł on 38,2% (dla Polski 40,1%).

Obiekty z grupy 55.1 (hotele i podobne obiekty zakwaterowania) stanowiły prawie 40% ogólnej liczby turystycznych obiektów noclegowych i oferowały turystom prawie połowę dostępnych w kraju miejsc noclegowych (w 2023 r. było to odpowiednio ponad 40% i prawie połowa). Obiekty tej grupy PKD oferują turystom przede wszystkim całoroczne miejsca noclegowe. W końcu lipca 2024 r. spośród 411,5 tys. miejsc noclegowych oferowanych przez hotele i podobne obiekty zakwaterowania prawie 98% było miejscami całorocznymi stanowiącymi jednocześnie ponad 65% ogółu miejsc dostępnych dla turystów przez cały rok. Jak już wspomniano w poprzednich podrozdziałach, z hoteli i podobnych obiektów korzysta w Polsce większość turystów. W 2024 r. noclegi w takich obiektach wybrało 78,5% turystów – w przypadku turystów krajowych odsetek ten wyniósł 76,0%, a w przypadku turystów zagranicznych 88,2%. Obiekty hotelowe udzieliły 61,8% wszystkich noclegów w kraju (60,3 mln) – w tym 56,9% noclegów turystom krajowym i 82,5% noclegów turystom zagranicznym. Oferowane turystom miejsca noclegowe w tej grupie obiektów były w ostatnich latach lepiej wykorzystywane niż w pozostałych dwóch grupach obiektów noclegowych (55.2 i 55.3). W 2024 r. w hotelach i podobnych obiektach stopień wykorzystania miejsc wyniósł 41,7% i był wyższy zarówno od wskaźnika dla Polski ogółem, jak i wskaźnika dla obiektów zaklasyfikowanych do grupy 55.2 i 55.3.

Wykres 15. Turystyczne obiekty noclegowe i ich wykorzystanie według grup PKD 2007 w 2024 r.
Chart 15. Tourist accommodation establishments and their occupancy by NACE groups in 2024

Pola namiotowe i kempingowe zaliczane wg PKD do grupy 55.3 w końcu lipca 2024 r. liczyły 291 obiektów, stanowiąc, podobnie jak rok wcześniej, niecałe 3% ogółu turystycznych obiektów noclegowych w kraju. Na ich terenie przygotowano 40,3 tys. (tj. 4,8% ogółu) miejsc noclegowych. Z oferowanych miejsc w 2024 r. skorzystało 433,0 tys. turystów (tj. 1,1% ogółu, w 2023 r. – 1,0%), w tym 24,1% stanowili turyści zagraniczni (rok wcześniej stanowili 26,4%). Turyści korzystali średnio z 3,1 noclegu i udzielono im łącznie w ciągu całego roku 1,3 mln noclegów (o 19,4% więcej niż w 2023 r.). Podobnie jak w przypadku liczby korzystających, także udział tej grupy obiektów w ogólnej liczbie noclegów udzielonych w kraju był niewielki i wyniósł tylko 1,4%.

Pola namiotowe i kempingowe charakteryzuje najniższy spośród wszystkich trzech grup obiektów stopień wykorzystania miejsc noclegowych – w 2024 r. miejsca noclegowe w tych obiektach były wykorzystane średnio w 27,7%. W porównaniu z poprzednim rokiem stopień wykorzystania miejsc noclegowych w tej grupie obiektów był wyższy o 2,9 p.proc. wobec wzrostu o 0,1 p.proc. w grupie 55.1 i spadku o 1,3 p.proc. w grupie 55.2. Ogółem spadek stopnia wykorzystania miejsc w porównaniu z poprzednim rokiem wyniósł 0,4 p.proc.

Tablica 4. Podstawowe dane o turystycznej bazie noclegowej w 2024 r. według grup PKD
Table 4. Basic data on tourist accommodation establishments in 2024 by NACE groups

Grupy PKD NACE groups	Obiekty Establishments	Miejsca noclegowe Bed places	Turyści korzystający Tourists accommodated		Udzielone noclegi Overnight stays		Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w % Occupancy rate of bed places in %
			razem total	w tym turyści zagraniczni of which foreign tourists	razem total	w tym turystom zagranicznym of which foreign tourists	
			w tys. in thousands				
Razem Total	10 354	839 376	38 842,4	7 875,5	97 648,1	18 392,0	40,1
55.1	4 089	411 510	30 481,1	6 949,5	60 299,9	15 178,5	41,7
55.2	5 974	387 543	7 928,3	821,6	36 011,4	2 952,9	38,2
55.3	291	40 323	433,0	104,4	1 336,9	260,6	27,7

Rozdział 2. Zróżnicowanie terytorialne bazy noclegowej w Polsce

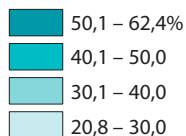
Chapter 2. Territorial diversity of tourist accommodation establishments in Poland

W 2024 r. rozmieszczenie bazy noclegowej w Polsce było nierównomierne, zarówno pod względem liczby, jak i rodzajów turystycznych obiektów noclegowych. W końcu lipca najwięcej turystycznych obiektów noclegowych prowadziło działalność w województwie zachodniopomorskim (1465), a następnie w województwach: pomorskim (1441), małopolskim (1364) i dolnośląskim (1048). W wymienionych województwach skoncentrowana była ponad połowa (51,4%) bazy noclegowej w kraju. Najmniej obiektów prowadziło działalność w województwie opolskim (131), a następnie w województwach: lubuskim (266), podlaskim (267), świętokrzyskim (278) oraz łódzkim (296). W porównaniu z lipcem 2023 r. wzrost liczby obiektów dostępnych dla turystów w końcu lipca 2024 r. odnotowano w 15 województwach. Największy z nich miał miejsce w województwie opolskim (o 20,2%). Dwucyfrowy wzrost liczby obiektów noclegowych odnotowano jeszcze w województwach: świętokrzyskim (o 17,8%), podlaskim (o 16,1%) i dolnośląskim (o 14,7%). W województwie warmińsko-mazurskim liczba obiektów nie zmieniła się względem roku poprzedniego.

Ponad 70% działających w Polsce obiektów było obiektami całorocznymi, tzn. przygotowanymi na przyjmowanie gości w ciągu całego roku, w tym w pięciu województwach obiekty takie stanowiły ponad 90% ogółu obiektów – dolnośląskim (95,4%), mazowieckim (94,5%), śląskim (93,0%), świętokrzyskim (90,6%) i łódzkim (90,2%). Najmniejszy procent całorocznych obiektów odnotowano w województwach nadmorskich: w zachodniopomorskim, pomorskim i warmińsko-mazurskim – odpowiednio 38,0%, 42,1% i 58,9%.

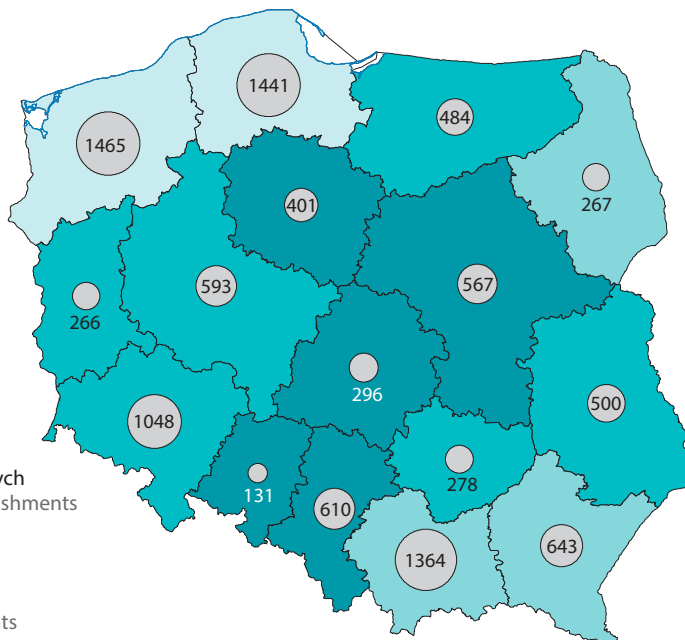
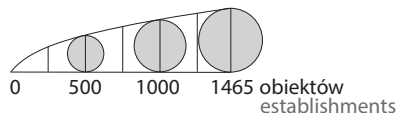
Mapa 2. Turystyczne obiekty noclegowe w 2024 r.
Map 2. Tourist accommodation establishments in 2024

Udział obiektów hotelowych w ogólnej liczbie turystycznych obiektów noclegowych
The share of hotels and similar establishments in the total number of tourist accommodation establishments

Polska = 39,5
Poland

Liczba turystycznych obiektów noclegowych
Number of tourist accommodation establishments

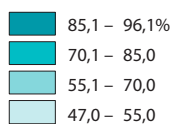
Podobnie jak w poprzednich latach, w 2024 r. najliczniejsze w Polsce były hotele oraz pokoje gościnne/kwatery prywatne. Najwięcej hoteli funkcjonowało w województwie małopolskim (376, tj. 14,6% wszystkich hoteli w kraju), a następnie w województwach dolnośląskim i mazowieckim (odpowiednio 289 i 263 obiekty). W porównaniu z poprzednim rokiem spadła liczba hoteli w 7 województwach. Największy spadek odnotowano w województwach: małopolskim i śląskim (po 7 obiektów), a następnie w podkar-

packim (o 4), wielkopolskim (o 3), warmińsko-mazurskim i lubuskim (po 2) oraz podlaskim (o 1). Wzrost liczby hoteli odnotowano w 7 województwach. Największy miał miejsce w województwie dolnośląskim (o 9 więcej niż w 2023 r.), a następnie w pomorskim (o 5 więcej), mazowieckim i zachodniopomorskim (po 4 więcej), opolskim (o 2 więcej) oraz świętokrzyskim (o 1 więcej).

Mapa 3. Miejsca noclegowe w turystycznych obiektach noclegowych w 2024 r.

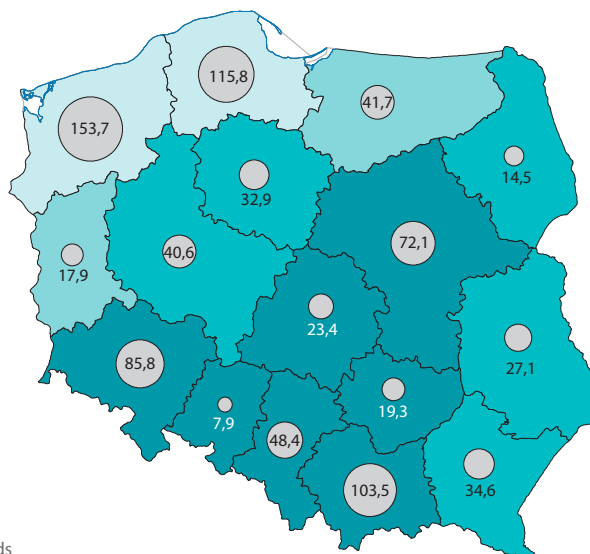
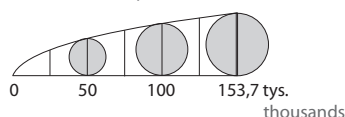
Map 3. Bed places in tourist accommodation establishments in 2024

Udział miejsc całorocznych w ogólnej liczbie miejsc noclegowych
The share of all-year-round places in the total number of bed places

Polska = 73,5
Poland

Liczba miejsc noclegowych
Number of bed places

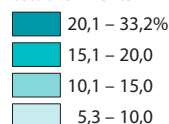

Ponad 40% spośród 2,3 tys. pokoi gościnnych/kwater prywatnych działała w dwóch województwach nadmorskich – 21,3% w województwie pomorskim i 20,2% w zachodniopomorskim. Znajdowało się w nich także 54,4% wszystkich ośrodków wczasowych działających w Polsce oraz 46,6% zespołów domków turystycznych.

Mapa 4. Turyści korzystający z turystycznych obiektów noclegowych w 2024 r.

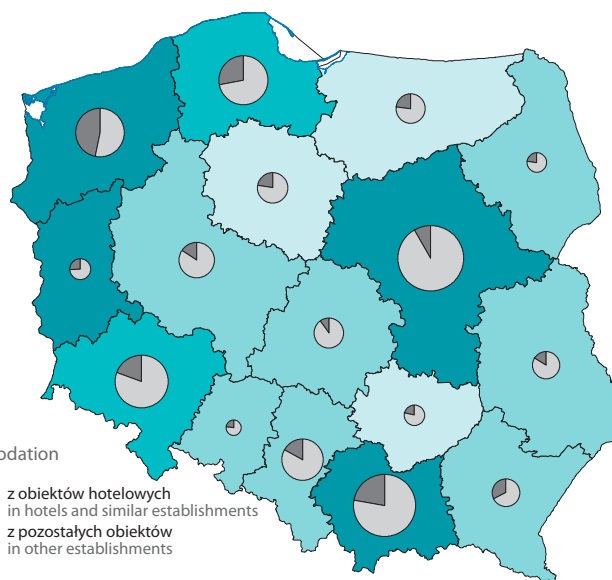
Map 4. Tourists accommodated in tourist accommodation establishments in 2024

Udział turystów zagranicznych w ogólnej liczbie turystów korzystających z bazy noclegowej
The share of foreign tourists in the total number of tourists accommodated in accommodation establishments

Polska = 20,3
Poland

Turyści korzystający z turystycznych obiektów noclegowych
Tourists accommodated in tourist accommodation establishments

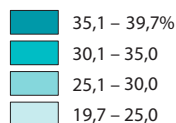
W 2024 r. działające w końcu lipca obiekty dysponowały przeciętnie 81 miejscami. Największe turystyczne obiekty noclegowe były zlokalizowane w województwie mazowieckim i posiadały przeciętnie 127 miejsc noclegowych. Najmniejsze obiekty funkcjonowały w województwach: lubelskim, podkarpackim i podlaskim (średnio 54 miejsca noclegowe w jednym obiekcie).

Podobnie jak w poprzednich latach, w 2024 r. najwięcej miejsc noclegowych oferowały obiekty zlokalizowane w województwie zachodniopomorskim – 153,7 tys., a następnie w województwach pomorskim – 115,8 tys. i małopolskim – 103,5 tys., natomiast najmniej miejsc oferowały obiekty w województwie opolskim – 7,9 tys.

W porównaniu z 2023 r. wzrost liczby miejsc noclegowych odnotowano we wszystkich województwach, w tym największy w województwie opolskim – o 22,6%, a następnie w województwach: dolnośląskim – o 13,2% i w województwie lubuskim – o 12,0%. W pozostałych województwach wzrost nie przekroczył 10%, a najmniejszy wystąpił w województwie wielkopolskim, gdzie liczba miejsc przygotowanych dla turystów zwiększyła się o 0,5%.

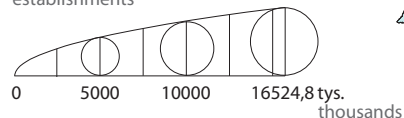
Mapa 5. Noclegi udzielone w turystycznych obiektach noclegowych w 2024 r. Map 5. Overnight stays in tourist accommodation establishments in 2024

Udzielone noclegi w lipcu i sierpniu
w ogólnej liczbie noclegów
Overnight stays in July and August
in the total number of overnight stays

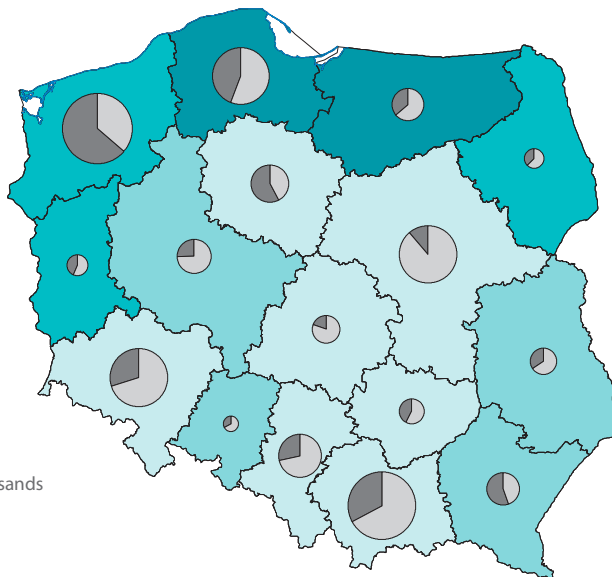

Polska = 27,5
Poland

Udzielone noclegi w turystycznych
obiektych noclegowych
Overnight stays in tourist accommodation
establishments

▲ w obiektach hotelowych
in hotels and similar establishments
▲ w pozostałych obiektach
in other establishments

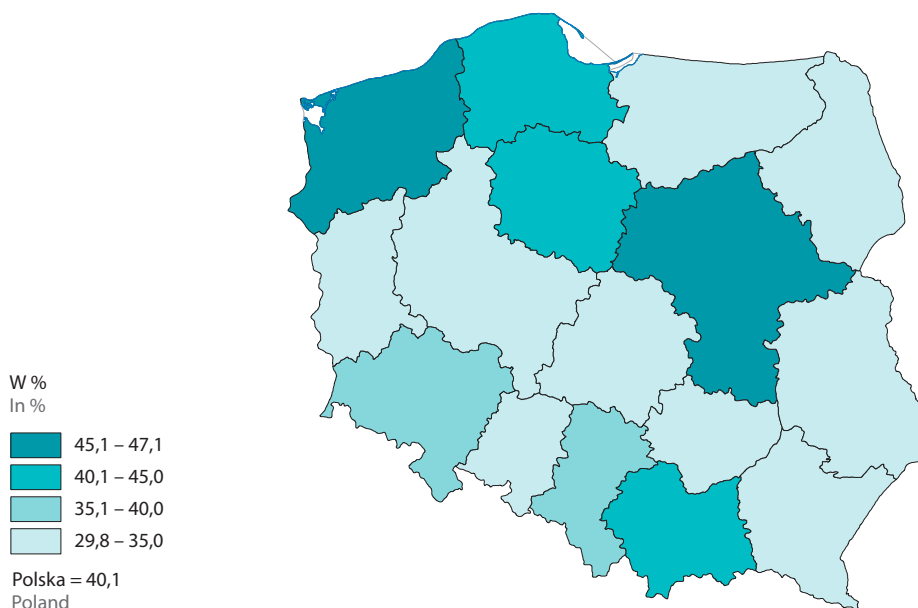
W 2024 r. turyści najchętniej przebywali w obiektach zlokalizowanych na terenie 5 województw: mazowieckiego, małopolskiego, dolnośląskiego, pomorskiego i zachodniopomorskiego. Najwięcej, bo 6,9 mln turystów przebywało w obiektach zlokalizowanych w województwie mazowieckim, a następnie w województwie małopolskim - 6,1 mln. Spośród pozostałych województw duża liczba turystów nocowała w województwach: dolnośląskim, pomorskim i zachodniopomorskim – odpowiednio 4,5 mln i po 3,8 mln osób. Najmniej turystów przebywało w województwie opolskim – 365,6 tys.

Turyści zagraniczni najczęściej wybierali pobyt w województwach: małopolskim i mazowieckim; przebywało tam odpowiednio 2,0 mln i 1,9 mln gości z zagranicy. Mniejsza liczba turystów zagranicznych skorzystała z noclegów w województwach: zachodniopomorskim (0,9 mln), dolnośląskim (0,8 mln) i pomorskim (0,7 mln). Najmniej turystów zagranicznych nocowało w obiektach zlokalizowanych w województwie świętokrzyskim – 35,4 tys.

Turyści najdłużej średnio przebywali w obiektach noclegowych znajdujących się na terenie województwa zachodniopomorskiego (średnio 4,4 noclegu), a następnie województw: kujawsko-pomorskiego (średnio 3,2 noclegu) i świętokrzyskiego (średnio 3,1 noclegu). Najkrótsze pobyty odnotowano w obiektach zlokalizowanych w województwie mazowieckim, gdzie turyści korzystali średnio z 1,6 noclegu.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w poszczególnych województwach w 2024 r. wahał się od 29,8% w województwie podlaskim do 47,1% w województwie zachodniopomorskim. W większym stopniu niż średnia krajowa (gdzie stopień wykorzystania miejsc noclegowych wyniósł 40,1%) miejsca noclegowe były wykorzystane w województwach: zachodniopomorskim (47,1%), mazowieckim (45,2%), kujawsko-pomorskim (43,8%), małopolskim (43,6%) oraz pomorskim (42,8%). Największy wzrost stopnia wykorzystania miejsc noclegowych względem roku poprzedniego odnotowano w województwie warmińsko-mazurskim (o 1,1 p.proc.), a następnie w województwach: pomorskim (o 1,0 p.proc.) oraz lubuskim i wielkopolskim (po 0,7 p.proc.). Największy spadek zaś odnotowano w województwie podkarpackim (o 2,4 p.proc.).

Mapa 6. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w turystycznych obiektach noclegowych w 2024 r.
Map 6. Occupancy rate of bed places in tourist accommodation establishments in 2024

Tylko w 1 województwie liczba turystów korzystających z turystycznej bazy noclegowej w 2024 r. była niższa w porównaniu z rokiem poprzednim – w województwie śląskim (o 0,4%). W pozostałych województwach odnotowano wzrost, w tym największy dotyczył województwa zachodniopomorskiego, w którym nocowało o 10,7% więcej turystów niż w 2023 r. Wzrost liczby turystów krajowych wystąpił we wszystkich województwach, w tym największy w województwie zachodniopomorskim (o 11,8%). Wzrost liczby turystów zagranicznych odnotowano w 13 województwach; największy w województwie małopolskim (o 20,7%), następnie w warmińsko-mazurskim (o 18,7%) i pomorskim (o 17,3%). Spadek liczby turystów zagranicznych wystąpił w 2 wschodnich województwach (podkarpackim – o 17,6% i podlaskim – o 16,8%) oraz śląskim (o 7,6%).

W 2024 r. turyści przebywali w obiektach noclegowych przeciętnie nieco krócej niż rok wcześniej – 2,5 noclegu (w 2023 r. – 2,6). Turyści zagraniczni korzystali średnio z 2,3 noclegu (w 2023 r. – 2,4), natomiast turyści krajowi, tak samo jak rok wcześniej, z 2,6 noclegu. Wzrost liczby korzystających z turystycznych obiektów noclegowych (o 7,2%) był nieco większy niż w przypadku liczby udzielonych noclegów (o 5,2%).

Oprócz charakterystyk liczbowych, do statystycznego opisu zjawisk związanych z bazą noclegową i jej wykorzystaniem stosuje się najczęściej wskaźniki natężenia. W literaturze⁵ przedmiotu wykorzystywane są miary odnoszące się do liczby mieszkańców lub powierzchni.

Wybrane wskaźniki funkcji turystycznej

Wskaźnikami odnoszącymi się do liczby mieszkańców są m.in.:

- wskaźnik intensywności ruchu turystycznego według Schneidera (iloraz liczby korzystających z noclegów w ciągu roku do liczby mieszkańców),
- wskaźnik intensywności ruchu turystycznego według Charvata (iloraz liczby udzielonych noclegów w ciągu roku do liczby mieszkańców),
- wskaźnik funkcji turystycznej Baretje'a (iloraz liczby miejsc noclegowych do liczby mieszkańców).

Odniesienie wielkości zjawiska do powierzchni badanej jednostki terytorialnej przedstawiają następujące wskaźniki:

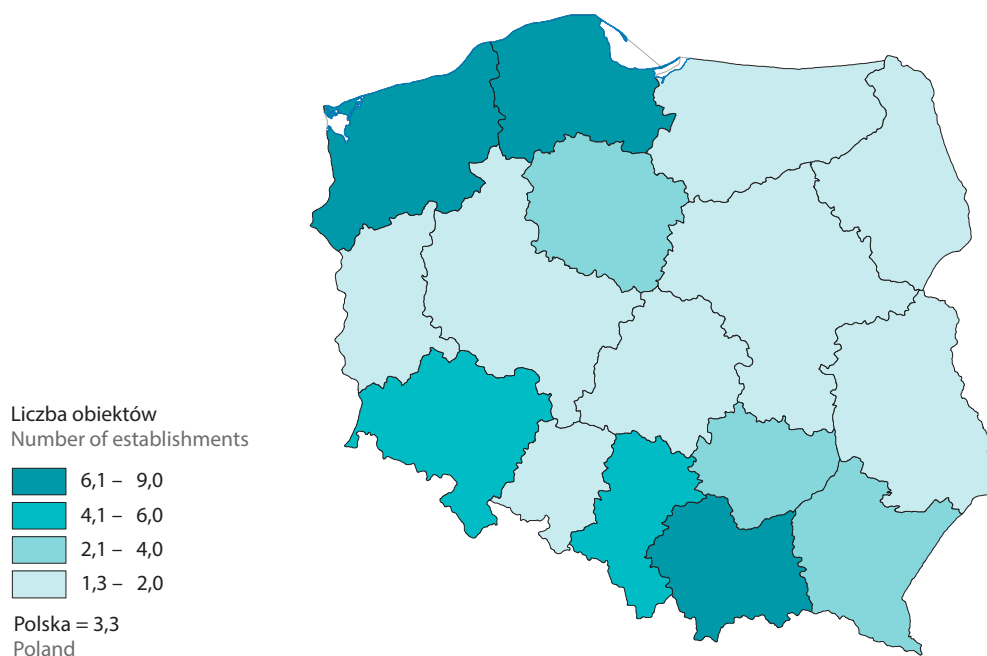
- gęstości bazy noclegowej (iloraz liczby miejsc noclegowych do powierzchni w km²),
- gęstości ruchu (iloraz liczby korzystających z noclegów w ciągu roku do powierzchni w km²).

Do wskaźników charakteryzujących bazę turystyczną należą również m.in.:

- wskaźnik rozwoju bazy noclegowej (iloraz liczby korzystających z noclegów do liczby miejsc noclegowych),
- wskaźnik rozwoju bazy gastronomicznej (iloraz sumy liczby korzystających z noclegów i ludności do liczby miejsc konsumpcyjnych).

Jako miara natężenia ruchu turystycznego jest również używany wskaźnik wykorzystania pojemności noclegowej (iloraz liczby udzielonych noclegów do liczby miejsc noclegowych).

Mapa 7. Liczba turystycznych obiektów noclegowych na 100 km² w 2024 r.
Map 7. Number of tourist accommodation establishments per 100 km² in 2024

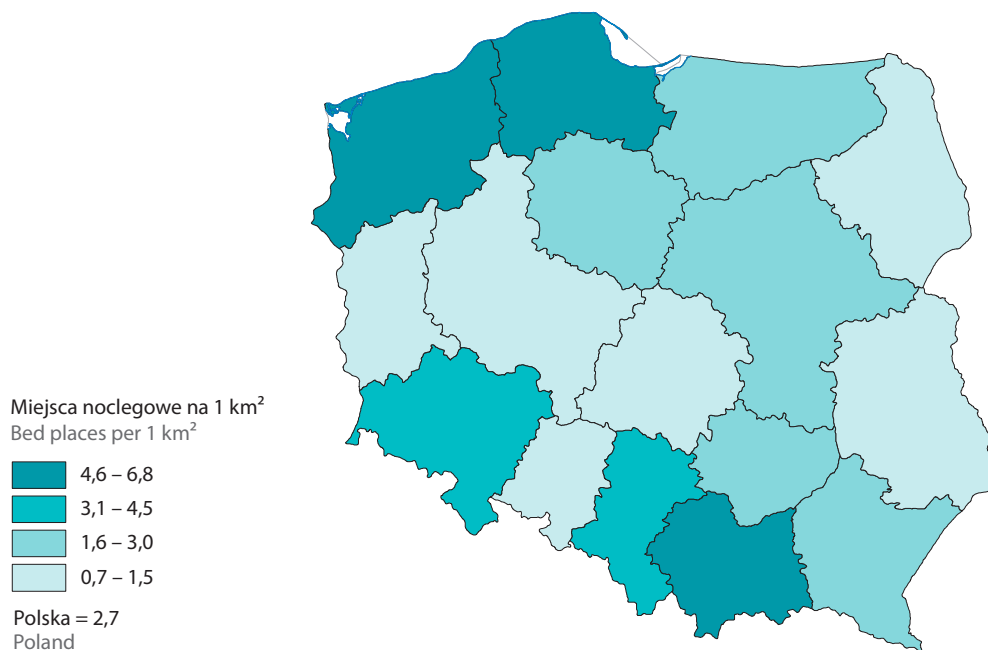

⁵Warszyńska J., Jackowski A. 1979. Podstawy geografii turystyki, PWN Warszawa.
Kurek W. (red. nauk.) 2007. Turystyka, PWN Warszawa.

W Polsce na 100 km² przypadało średnio 3,3 turystycznych obiektów noclegowych posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych. Wskaźniki przekraczające średnią krajową odnotowano w sześciu województwach. Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano, podobnie jak rok wcześniej, w województwie małopolskim (9,0 obiektu na 100 km² powierzchni), a następnie w województwie pomorskim (7,4 obiektu na 100 km² powierzchni). Najniższym wskaźnikiem cechowały się województwa podlaskie i opolskie, w których na 100 km² powierzchni przypadało odpowiednio 1,3 i 1,4 obiektu noclegowego.

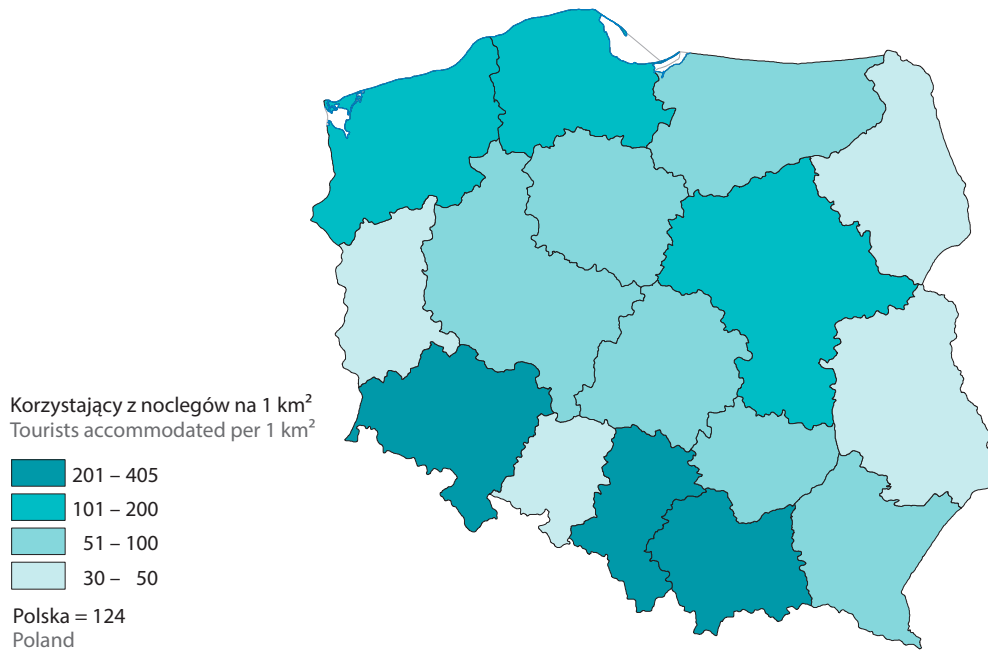
Średnia gęstość bazy noclegowej w Polsce w 2024 r. wyniosła 2,7 miejsca noclegowego na 1 km² powierzchni. Wartości wyższe niż średnia krajowa odnotowano w 5 województwach, wśród których zdecydowanie wyróżniały się województwa: małopolskie – 6,8 miejsc noclegowych na 1 km² powierzchni oraz zachodniopomorskie – 6,7 i pomorskie – 5,9. Najmniej miejsc noclegowych (0,7) w przeliczeniu na 1 km² powierzchni posiadało województwo podlaskie.

Mapa 8. Wskaźnik gęstości bazy noclegowej w 2024 r.
Map 8. Accommodation establishments density rate in 2024

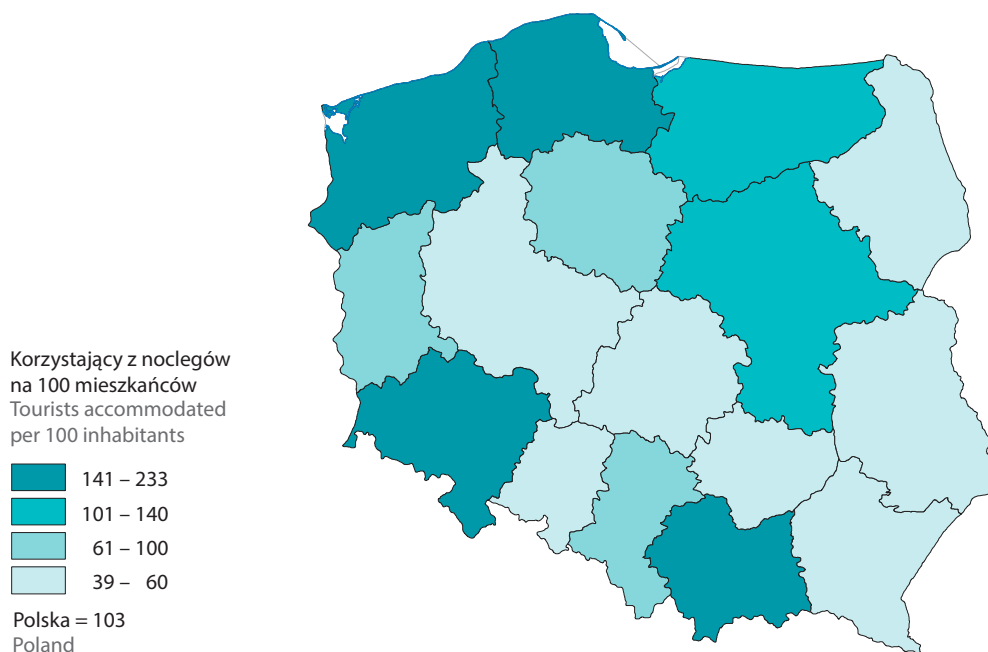
Średnia liczba turystów korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w 2024 r. w odniesieniu do powierzchni (miara gęstości ruchu) była wyższa niż w 2023 r. i wyniosła dla kraju 124 osoby na 1 km². Wyższe wartości wskaźnik gęstości ruchu przyjął w 6 województwach: małopolskim (405 turystów/km²), dolnośląskim (224), śląskim (220), pomorskim (196), mazowieckim (193) i zachodniopomorskim (165). W pozostałych województwach wartość wskaźnika wahała się od 30 turystów na 1 km² w województwie podlaskim do 82 turystów na 1 km² w województwie kujawsko-pomorskim.

Mapa 9. Wskaźnik gęstości ruchu w 2024 r.
 Map 9. Tourist traffic density rate in 2024

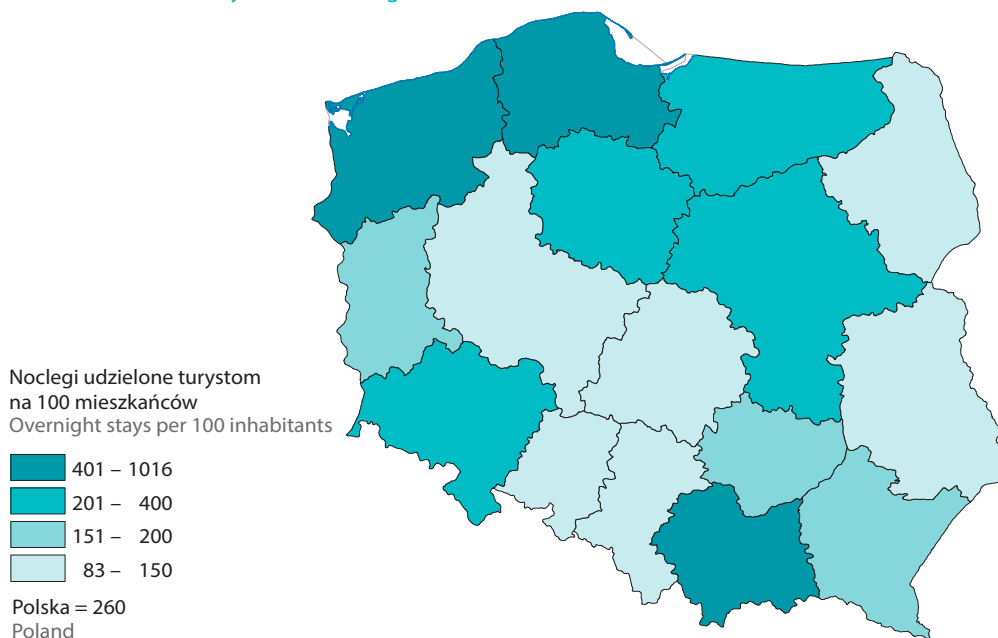

Wskaźniki intensywności ruchu turystycznego odnoszą się do liczby mieszkańców i przedstawiają liczbę turystów oraz liczbę udzielonych noclegów w przeliczeniu na 100 osób zamieszkujących dany obszar (odpowiednio wskaźnik według Schneidera i według Charvata). W 2024 r. wskaźniki te były wyższe niż w 2023 r. Wskaźnik intensywności ruchu turystycznego według Schneidera wyniósł 103 (w 2023 r. – 96) zaś według Charvata – 260 (wobec 246 w poprzednim roku). Wartości powyżej średniej dla kraju wymienione wskaźniki osiągnęły w województwach: zachodniopomorskim, gdzie na każde 100 mieszkańców przypadało 233 turystów i 1016 udzielonych noclegi, małopolskim – odpowiednio 179 i 452, pomorskim – 162 i 463, dolnośląskim – 156 i 392 oraz mazowieckim – 125 i 202 (wskaźnik Charvata w tym województwie był poniżej średniej dla kraju). W pozostałych województwach na każde 100 mieszkańców wskaźnik intensywności ruchu turystycznego według Schneidera przyjmował wartości od 39 do 102 turystów, zaś wskaźnik według Charvata od 83 do 257 noclegów. Najmniej turystów oraz udzielonych noclegów w przeliczeniu na 100 mieszkańców odnotowano w województwie opolskim – 39 turystów i 83 udzielone noclegi.

Mapa 10. Wskaźnik intensywności ruchu turystycznego według Schneidera w 2024 r.
 Map 10. Tourist traffic intensity rate according to Schneider in 2024

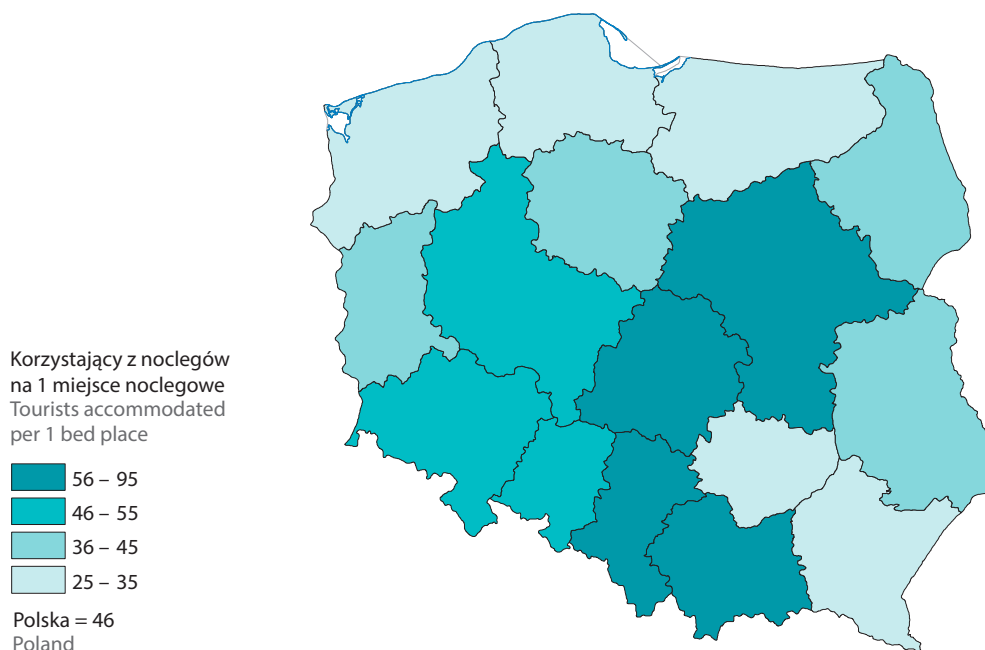
Mapa 11. Wskaźnik intensywności ruchu turystycznego według Charvata w 2024 r.
 Map 11. Tourist traffic intensity rate according to Charvat in 2024

Wskaźnik rozwoju bazy noclegowej (liczba turystów korzystających z obiektów noclegowych w przeliczeniu na 1 miejsce noclegowe) zależy w dużym stopniu od charakteru obiektów na danym obszarze. W województwach, w których przeważają obiekty całoroczne, z jednego miejsca noclegowego korzysta przeciętnie więcej turystów niż w województwach, w których dominują obiekty sezonowe. W 2024 r. z jednego miejsca oferowanego przez obiekty noclegowe w kraju skorzystało tylko samo turystów, co rok wcześniej – wskaźnik rozwoju bazy noclegowej wyniósł 46. Najwyższą wartość wskaźnik trady-

cyjnie osiągnął w województwie mazowieckim, w którym z jednego miejsca noclegowego skorzystało 95 turystów. Ponadto więcej turystów niż średnio w kraju skorzystało z 1 miejsca w obiekcie noclegowym w 6 województwach. W województwach oferujących dużą liczbę miejsc sezonowych (zachodniopomorskim i pomorskim) z jednego miejsca noclegowego w ciągu roku skorzystało średnio odpowiednio 25 i 33 turystów.

Mapa 12. Wskaźnik rozwoju bazy noclegowej w 2024 r.
Map 12. Tourist accommodation development rate in 2024

Biorąc pod uwagę wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych w poszczególnych powiatach, stwierdzono, że 50,4% turystów (19,6 mln) korzystających z noclegów przebywało w obiektach zlokalizowanych na terenie 16 powiatów. Udzielono im 47,6 mln noclegów (tj. 48,8%). Do dyspozycji turystów pozostawało w tych powiatach 315,3 tys. miejsc noclegowych, tj. 37,6% ogółu.

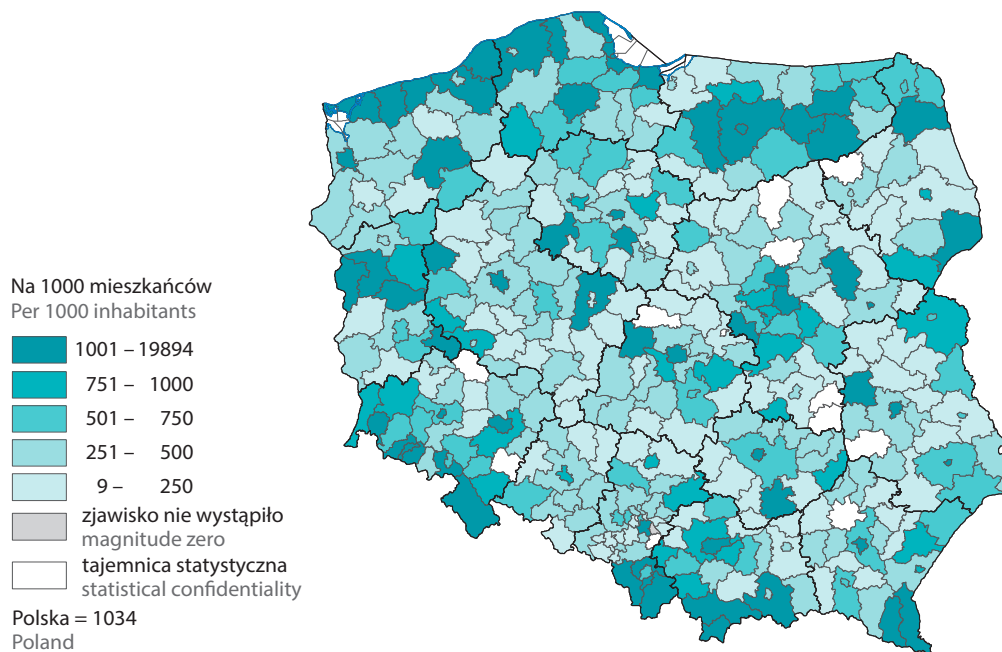
W 2024 r. największa liczba turystów przebywała w obiektach noclegowych zlokalizowanych na terenie Warszawy – 5,1 mln osób i w porównaniu z poprzednim rokiem było ich o 10,0% więcej. Kolejnymi powiatami, w których licznie nocowali turyści byli: Kraków – 3,0 mln (wzrost o 13,4% w porównaniu z 2023 r.), Gdańsk – 1,5 mln (wzrost o 14,2%), Wrocław – 1,3 mln (wzrost o 5,9%), powiat tatrzański – 1,3 mln (wzrost o 4,3%), powiat kołobrzeski – 1,2 mln (wzrost o 10,2%) oraz powiat karkonoski – 1,1 mln (wzrost o 9,4%). Na terenie wyżej wymienionych powiatów i miast na prawach powiatu przebywało łącznie 14,6 mln turystów (tj. 37,5% ogółu korzystających z bazy noclegowej).

Pod względem liczby udzielonych noclegów na pierwszym miejscu znalazła się Warszawa, w której obiektach turyści spędzili 8,0 mln noclegów (w 2023 r. – 7,5 mln). Powyżej 3 mln noclegów udzielono również w Krakowie, powiecie kołobrzeskim, powiecie tatrzańskim, Gdańsku i powiecie karkonoskim; odpowiednio 6,5 mln (w 2023 r. – 5,7 mln), 6,1 mln (w 2023 r. – 5,9 mln), 3,7 mln (w 2023 r. – 3,6 mln), 3,4 mln (w 2023 r. – 3,0 mln) oraz 3,2 mln (w 2023 r. – 2,9 mln). W porównaniu z 2023 r. liczba noclegów udzielonych w Warszawie była większa o 7,5%, w Krakowie o 13,7%, w powiecie kołobrzeskim o 4,3%, w powiecie tatrzańskim o 2,1%, w Gdańsku o 10,4% i w powiecie karkonoskim o 9,1%.

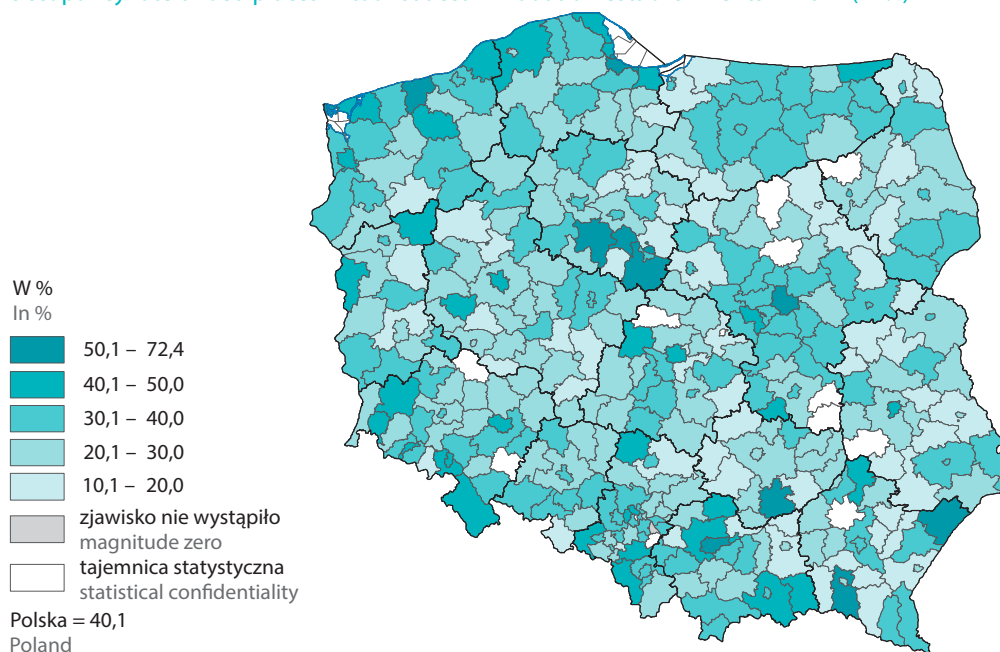
Poza wymienionymi powiatami do grupy 16 powiatów koncentrujących połowę ruchu turystycznego w Polsce zaliczonych zostało również 5 miast na prawach powiatu: Poznań, Łódź, Szczecin, Świnoujście i Katowice oraz 4 powiaty: cieszyński, kłodzki, nowosądecki i pucki. W tej grupie powiatów liczba osób przebywających w obiektach noclegowych wahała się od 436,0 tys. w powiecie puckim do 879,3 tys. w Poznaniu, natomiast liczba udzielonych noclegów od 776,8 tys. w Katowicach do 2 111,2 tys. w powiecie nowosądeckim.

W odniesieniu do liczby mieszkańców największą liczbę turystów przebywających w obiektach noclegowych w przeliczeniu na 1000 ludności odnotowano w powiatach: tatrzańskim – 19894 (w 2023 r. – 19038), karkonoskim – 18934 (w 2023 r. – 17167) oraz kołobrzeskim – 15522 (w 2023 r. – 14012). W przypadku liczby udzielonych noclegów w przeliczeniu na 1000 ludności, najwyższa wartość wystąpiła w powiatach: kołobrzeskim – 79774 (w 2023 r. – 76081), tatrzańskim – 55107 (w 2023 r. – 53882) oraz karkonoskim – 52656 (w 2023 r. – 47852).

Mapa 13. Turyści korzystający z turystycznych obiektów noclegowych na 1000 mieszkańców w 2024 r.
Map 13. Tourists accommodated in tourist accommodation establishments per 1000 inhabitants in 2024

Mapa 14. Stopień wykorzystania miejsc w turystycznych obiektach noclegowych w 2024 r. (w %)
Map 14. Occupancy rate of bed places in tourist accommodation establishments in 2024 (in %)

Rozdział 3. Turystyczne obiekty noclegowe na obszarach nadmorskich i górskich oraz ich wykorzystanie

Chapter 3 . Tourist accommodation establishments in coastal and mountain areas and their occupancy

Według metodologii Eurostatu, w Polsce do obszarów nadmorskich zaliczonych zostało 55 gmin. Są one usytuowane nad Morzem Bałtyckim lub pozostają w bezpośredniej bliskości morza: 23 gminy położone są w województwie zachodniopomorskim, 26 – w pomorskim oraz 6 – w warmińsko-mazurskim. Obejmują obszar 9,1 tys. km² (2,9% powierzchni Polski) i w końcu czerwca 2024 r. zamieszkiwało je niemal 1,6 mln osób (tj. 4,2% ogółu ludności kraju).

Zgodnie z metodologią Eurostatu przyjętą na potrzeby statystyki w dziedzinie turystyki, za obszar nadmorski uznaje się obszary przybrzeżne składające się z gmin (w innych krajach z odpowiednich jednostek administracyjnych) graniczących z morzem lub usytuowanych w jego pobliżu. Obszary nadmorskie, w odróżnieniu od pozostałych, są klasyfikowane na podstawie odległości danej gminy od morza: jeżeli gmina graniczy z morzem, jest ona z zasady nadmorska; jeżeli gmina nie graniczy z morzem, ale 50% jej powierzchni znajduje się w odległości 10 km od morza, również uznaje się ją za gminę nadmorską. W uzgodnieniu z Eurostatem dodatkowo gminy: Dygowo, Redzikowo, Głównicyce, Gniewino, Pruszcz Gdański (gm. wiejska), Cedry Wielkie, Koszalin (gm. miejska) i Sianów (gm. miejsko-wiejska) zostały uznane za nadmorskie po rozważeniu ich lokalizacji w odniesieniu do brzegu morza.

Na podstawie metodologii opracowanej na potrzeby badania turystycznej bazy noclegowej, do obszarów górskich zostały zaliczone 203 gminy (58 z województwa dolnośląskiego, 3 – z opolskiego, 28 – ze śląskiego, 82 – z małopolskiego, 27 – z podkarpackiego oraz 5 gmin z województwa świętokrzyskiego). Obejmują one obszar 20,3 tys. km² (6,5% powierzchni Polski). Według stanu w końcu czerwca 2024 r. liczba ludności na obszarach górskich wyniosła 2,6 mln osób (czyli 6,9% ogółu ludności w Polsce).

Metodologia wyznaczenia obszarów górskich

Gminy górskie wyodrębniono na podstawie następujących kryteriów:

1. Gminy, które w całości leżą w obrębie następujących makroregionów: Sudety Wschodnie, Sudety Zachodnie, Sudety Środkowe, Beskidy Zachodnie, Obniżenie Orawsko-Podhalańskie, Łańcuch Tatrzański, Beskidy Środkowe, Beskidy Lesiste.
2. Gminy, które przecinają się z granicą makroregionów wymienionych w punkcie pierwszym i jednocześnie w ich obrębie znajdują się obszary o wysokości co najmniej 500 m n.p.m.
3. Gminy z mezoregionów: Masyw Ślęży i Góry Świętokrzyskie, w obrębie których znajdują się obszary o wysokości co najmniej 500 m n.p.m.
4. Gminy, które przecinają się z granicą makroregionów wymienionych w punkcie pierwszym, ale w ich obrębie nie znajdują się obszary o wysokości co najmniej 500 m n.p.m.
5. Gminy, których przynajmniej część znajduje się w odległości do 10 km od granicy wybranych makroregionów i jednocześnie w ich obrębie znajdują się obszary o wysokości co najmniej 500 m n.p.m.
6. Gminy, które nie znajdują się w obrębie makroregionów wymienionych wyżej (pkt 1), ale w całości lub prawie w całości są otoczone przez gminy górskie, wyodrębnione na podstawie powyższych kryteriów, czyli gminy miejskie: Świdnica i Dzierżonów oraz gmina wiejska Besko.

Wśród 203 gmin uznanych za górskie:

- 111 wyodrębniono na podstawie kryterium 1,
- 68 – kryterium 2,
- 7 – kryterium 3,
- 6 – kryterium 4,
- 8 – kryterium 5,
- 3 – kryterium 6.

Mapa 15. Obszary nadmorskie i obszary górskie

Map 15. Coastal areas and mountain areas

3.1. Turystyczne obiekty noclegowe i miejsca noclegowe na obszarach nadmorskich i górskich według stanu w dniu 31 lipca

3.1. Tourist accommodation establishments and bed places in coastal and mountain areas as of 31 July

Prezentowane dane dotyczą turystycznych obiektów noclegowych posiadających 10 lub więcej miejsc.

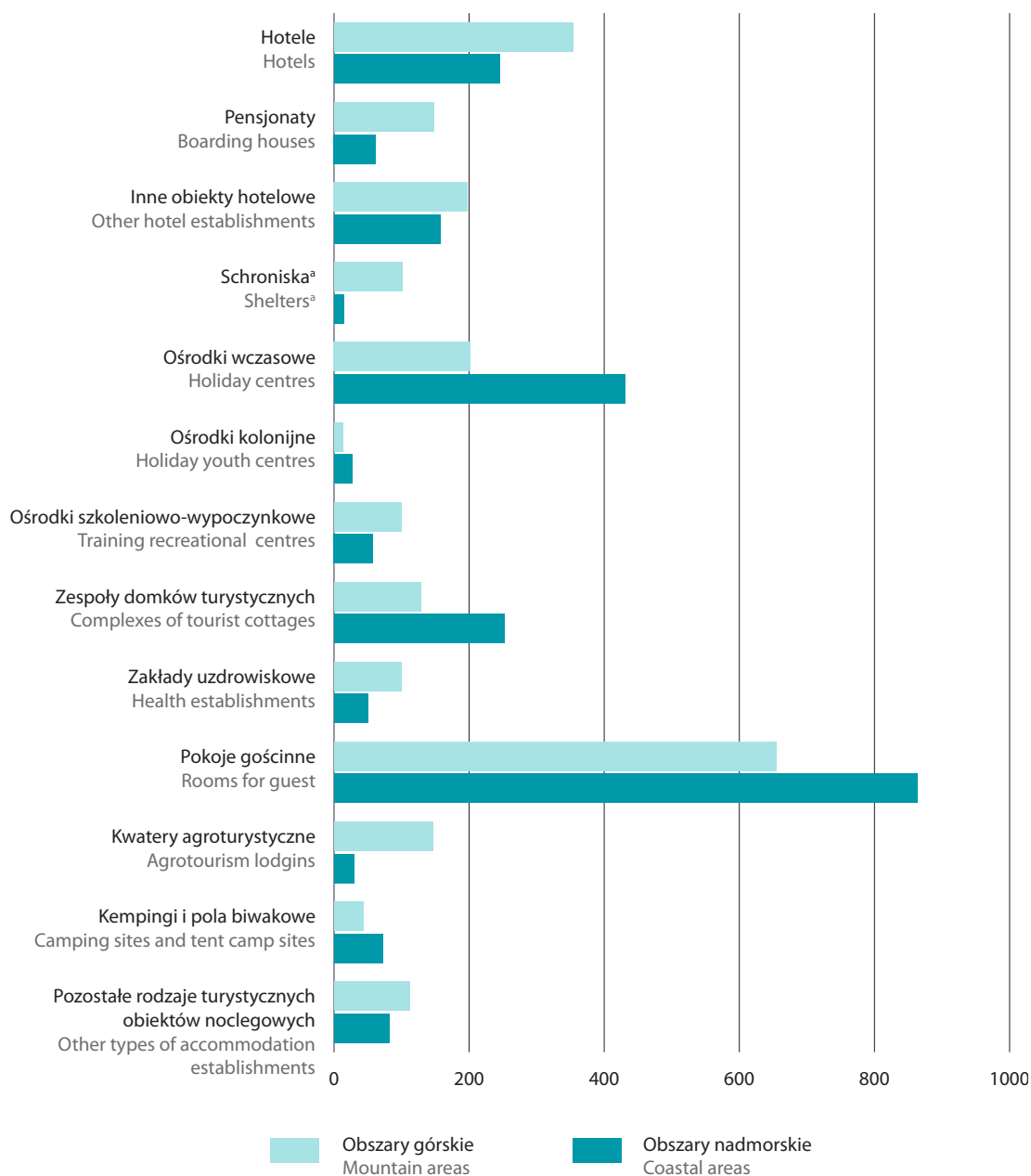
Obszary nadmorskie i górskie zajmują w Polsce niecałe 10% powierzchni, jednak na ich terenie skoncentrowana jest niemal połowa (45%) krajowej turystycznej bazy noclegowej; dotyczy to zarówno obiektów (44,9%), jak i miejsc noclegowych (45,7%).

W 2024 r. na obszarach nadmorskich funkcjonowały 2344 turystyczne obiekty noclegowe, które stanowiły 22,6% ogółu obiektów zlokalizowanych na terenie kraju. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba obiektów noclegowych na obszarach nadmorskich była większa o 58 (tj. o 2,5%). Baza noclegowa na obszarach nadmorskich ma charakter typowo sezonowy, w 2024 r. znajdowała się tu ponad połowa (53,5%) wszystkich obiektów sezonowych działających w Polsce. Najliczniejszą grupę obiektów tworzyły pokoje gościnne/kwatery prywatne – 863, które stanowiły 36,8% wszystkich obiektów działających na obszarach nadmorskich. Drugim rodzajem obiektów pod względem liczebności były ośrodki wczasowe – 431 (18,4%), a poza wymienionymi baza noclegowa obejmowała jeszcze m.in. 252 zespoły domków turystycznych (10,8%), 245 hoteli (10,5%), 157 innych obiektów hotelowych (6,7%), 72 kempingi i pola biwakowe (3,1%), 62 pensjonaty (2,6%), 60 innych turystycznych obiektów noclegowych (2,6%), 58 ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych (2,5%), 50 zakładów uzdrowiskowych (2,1%) oraz 30 kwater agroturystycznych (1,3%) i 27 ośrodków kolonijnych (1,2%). Ponad 33% obiektów na obszarach nadmorskich było dostępnych dla turystów przez cały rok.

Liczba turystycznych obiektów noclegowych położonych na obszarach górskich w 2024 r. wyniosła 2301 i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się o 107 (tj. o 4,9%). Obiekty zlokalizowane na tych obszarach stanowiły 22,2% wszystkich turystycznych obiektów noclegowych w kraju. Baza noclegowa na obszarach górskich jest bardziej zróżnicowana pod względem rodzajowym. W 2024 r. tworzyło ją m.in. 655 pokoi gościnnych/kwater prywatnych (28,5% ogółu obiektów na tym terenie), 354 hotele (15,4%), 202 ośrodki wczasowe (8,8%), 198 innych obiektów hotelowych (8,6%), 148 pensjonatów (6,4%), 146 kwater agroturystycznych (6,3%), 129 zespołów domków turystycznych (5,6%), 101 schronisk (4,4%); łącznie z młodzieżowymi i szkolnymi schroniskami młodzieżowymi), oraz po 100 ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych i zakładów uzdrowiskowych (po 4,3%). Prawie 86% obiektów na obszarach górskich było dostępnych dla turystów przez cały rok.

Istotna różnica pomiędzy tymi dwoma obszarami dotyczy również liczebności obiektów przypadających na każde 100 km² analizowanego obszaru. Na terenach nadmorskich było to 26 obiektów, na terenach górskich 11 obiektów, a średnio dla Polski – 3 obiekty.

Wykres 16. Turystyczne obiekty noclegowe na obszarach nadmorskich i górskich w 2024 r.
Chart 16. Tourist accommodation establishments in coastal and mountain areas in 2024

^a łącznie ze schroniskami młodzieżowymi i szkolnymi schroniskami młodzieżowymi.
^a Including youth shelters and school youth shelters.

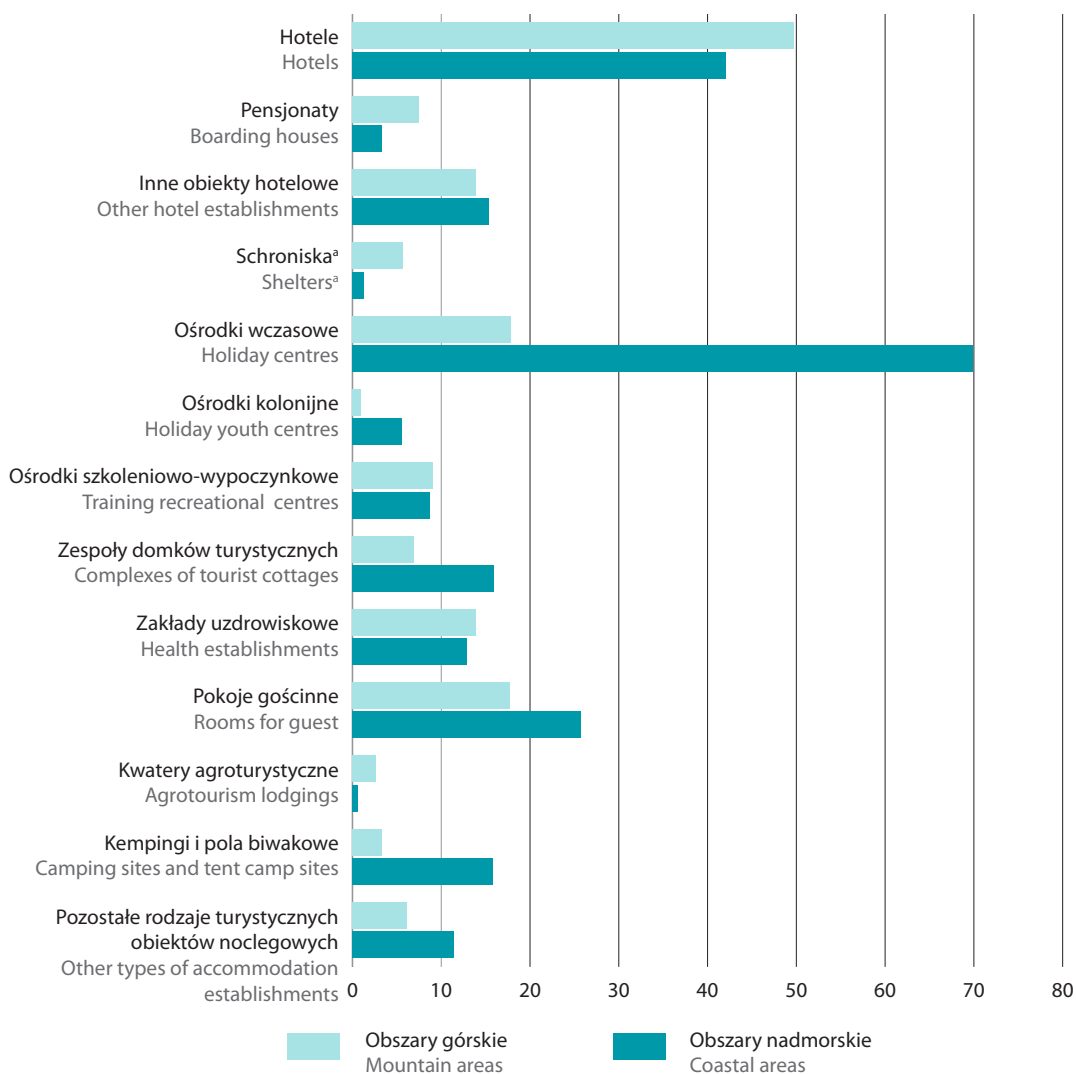
W końcu lipca 2024 r. turystyczne obiekty noclegowe położone w gminach nadmorskich dysponowały 228,6 tys. miejsc noclegowych, które stanowiły 27,2% wszystkich miejsc w obiektach noclegowych w Polsce. Na obszarach górskich obiekty dysponowały 155,1 tys. miejsc noclegowych, a ich udział wyniósł 18,5%. W odniesieniu do roku poprzedniego, liczba miejsc noclegowych na wymienionych obszarach była większa odpowiednio o 5,0% (10,9 tys.) i 5,1% (7,6 tys.).

Na obszarach nadmorskich największą liczbę miejsc noclegowych oferowały ośrodki wczasowe – 69,9 tys. (tj. 30,6% ogółu miejsc na tym terenie), a następnie hotele – 42,0 tys. (tj. 18,4%) oraz pokoje gościnne/kwatery prywatne – 25,8 tys. (tj. 11,3%). Wśród pozostałych rodzajów obiektów, po ponad 15 tys. miejsc było przygotowanych dla turystów w zespołach domków turystycznych – 15,9 tys. (tj. 7,0%), na kempingach i polach biwakowych – 15,8 tys. (tj. 6,9%) oraz w innych obiektach hotelowych – 15,3 tys. (tj. 6,7%). Dużą liczbę miejsc noclegowych oferowały również zakłady uzdrowiskowe – 12,9 tys. (tj. 5,6%).

Na obszarach górskich największą liczbą miejsc noclegowych dysponowały hotele – 49,7 tys. (tj. 32,1%). Kolejne grupy obiektów pod względem liczby miejsc stanowiły ośrodki wczasowe, posiadające 17,9 tys. miejsc (tj. 11,5%) oraz pokoje gościnne/kwatery prywatne oferujące łącznie 17,7 tys. miejsc (tj. 11,4%). Zakłady uzdrowiskowe oraz inne obiekty hotelowe oferowały po 13,9 tys. miejsc noclegowych (tj. po 9,0%).

Wskaźnik gęstości bazy noclegowej w 2024 r. na obszarach nadmorskich wyniósł 25 miejsc na 1 km², zaś na obszarach górskich – 8.

Wykres 17. Miejsca w turystycznych obiektach noclegowych na obszarach nadmorskich i górskich w 2024 r.
Chart 17. Bed places in tourist accommodation establishments in coastal and mountain areas in 2024

a łącznie ze schroniskami młodzieżowymi i szkolnymi schroniskami młodzieżowymi.
a Including youth shelters and school youth shelters.

3.2. Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych na obszarach nadmorskich i górskich

3.2. Occupancy of tourist accommodation establishments in coastal and mountain areas

W 2024 r. spośród ogółu turystów korzystających w Polsce z obiektów noclegowych (posiadających 10 lub więcej miejsc) pobyt na obszarach nadmorskich lub górskich wybrało 34,4% turystów krajowych i 25,4% turystów zagranicznych.

W obiektach zlokalizowanych na obszarach nadmorskich w 2024 r. przebywało 6,3 mln turystów, czyli 16,2% ogółu osób nocujących w obiektach turystycznych na terenie całego kraju. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba turystów była większa o 0,6 mln, tj. o 10,6%. Na każde 1000 osób mieszkających na tych terenach przypadało średnio 3976 turystów (w 2023 r. – 3589).

Zdecydowana większość turystów (3,0 mln, tj. 47,7%) korzystała z noclegów w hotelach. Duża liczba turystów wybrała pobyt w ośrodkach wczasowych – 1,1 mln (16,8%) i innych obiektach hotelowych – 710,7 tys. (11,3%). Pokoje gościnne/kwatery prywatne przyjęły 320,6 tys. osób (5,1%), a z pobytu w zakładach uzdrowiskowych skorzystało 294,3 tys. turystów (4,7%).

W porównaniu z 2023 r. zmniejszyła się liczba turystów nocujących w zakładach uzdrowiskowych (o 10,0 tys.), motelach (o 3,1 tys.) i schroniskach (o 0,7 tys.). W pozostałych rodzajach obiektów odnotowano wzrost liczby turystów korzystających z noclegów. W największym stopniu wzrosła liczba turystów przebywających w kwaterach agroturystycznych (o 198,6%), następnie w innych turystycznych obiektach noclegowych (o 48,6%), schroniskach młodzieżowych (o 45,8%), pokojach gościnnych/kwaternach prywatnych (o 44,8%), w innych obiektach hotelowych (o 31,3%), zespołach domków turystycznych (o 29,6%), hostelach (o 20,9%), oraz na kempingach i polach biwakowych (o 12,0%).

Tablica 5. Turystyczne obiekty noclegowe na obszarach nadmorskich i górskich oraz ich wykorzystanie w 2024 r.
Table 5. Tourist accommodation establishments in coastal and mountain areas and their occupancy in 2024

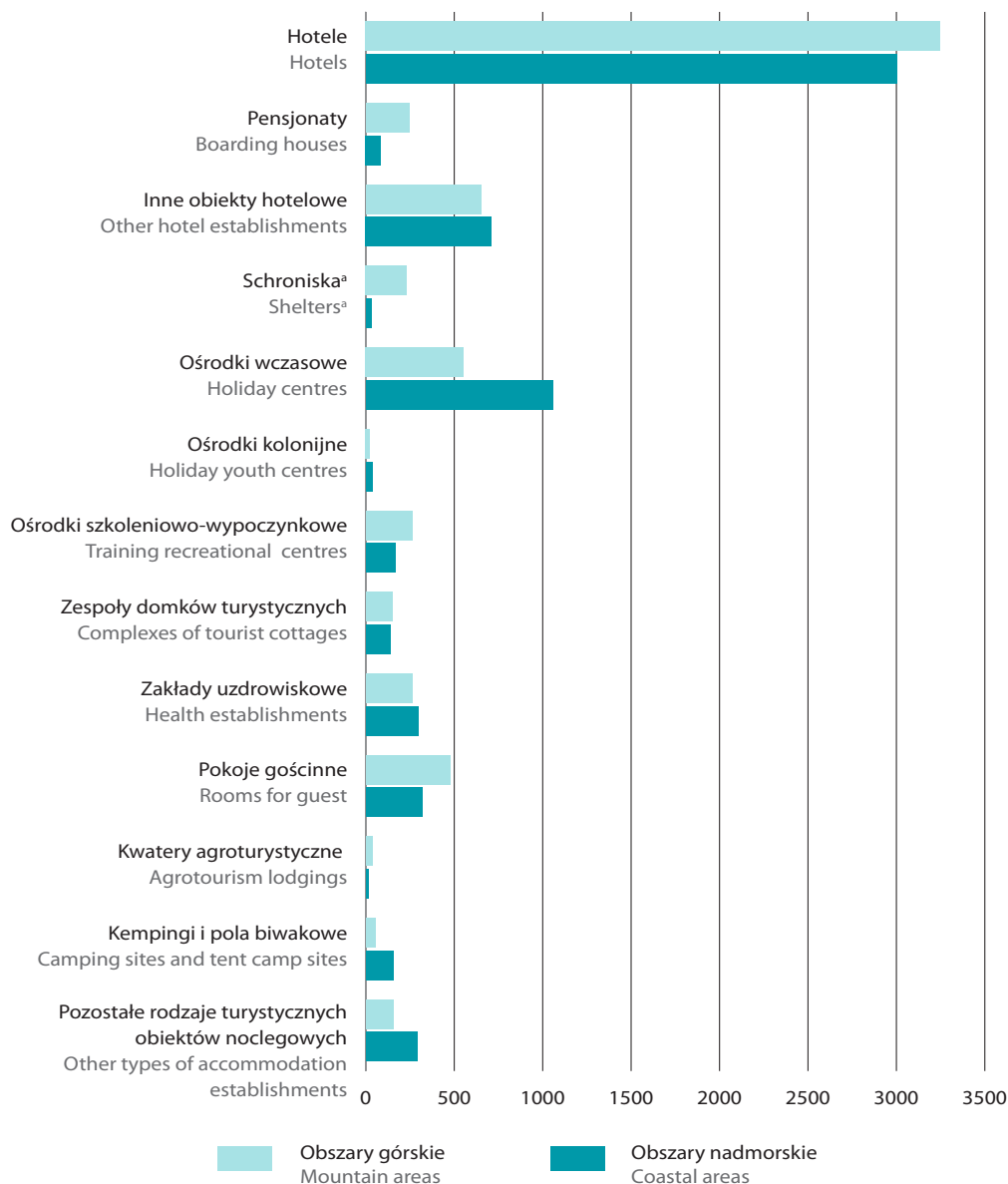
Wyszczególnienie Specification	Obszary nadmorskie Coastal areas		Obszary górskie Mountain areas	
	2024	2023=100	2024	2023=100
Turystyczne obiekty noclegowe Tourist accommodation establishments	2 344	102,5	2 301	104,9
w tym całoroczne of which all-year-round	782	104,0	1 975	104,6
Miejsca noclegowe Bed places	228 571	105,0	155 114	105,1
w tym całoroczne of which all-year-round	105 640	107,1	141 415	105,5
Turyści korzystający z noclegów (w tys.) Tourist accommodated (in thousand)	6 299,7	110,6	6 355,1	105,7
krajowi domestic tourists	4 961,5	110,2	5 691,1	104,7
zagraniczni foreign tourists	1 338,2	112,5	663,9	115,1
Udzielone noclegi w turystycznych obiektach noclegowych (w tys.) Overnight stays (in thousand)	24 190,7	107,3	20 396,7	103,6
turystom krajowym domestic tourists	19 705,6	107,5	18 635,5	102,6
turystom zagranicznym foreign tourists	4 485,0	106,8	1 761,3	115,1
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych (w %) Occupancy rate of bed places (in %)	47,8	.	38,9	.

Wśród ogółu korzystających w 2024 r. z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych na obszarach nadmorskich 78,8% (5,0 mln) stanowili turyści krajowi, a 21,2% (1,3 mln) – turyści zagraniczni. W porównaniu z 2023 r. liczba turystów krajowych była większa o 457,2 tys. (10,2%), a turystów zagranicznych – o 148,3 tys. (12,5%).

Liczba udzielonych noclegów wyniosła 24,2 mln i stanowiła 24,8% wszystkich noclegów udzielonych w obiektach w Polsce. Były to pobyty obejmujące przeciętnie 3,8 noclegu (średnia dla kraju wyniosła 2,5 noclegu). Turyści krajowi w 2024 r. skorzystali z 19,7 mln noclegów, a turyści zagraniczni z 4,5 mln.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w obiektach położonych na obszarach nadmorskich w 2024 r. wyniósł 47,8% i był o 7,7 p.proc. wyższy od średniej dla kraju, a o 0,3 p.proc. wyższy w porównaniu z 2023 r.

Wykres 18. Turyści korzystający z noclegów na obszarach nadmorskich i górskich w 2024 r.
Chart 18. Tourists accommodated in coastal and mountain areas in 2024

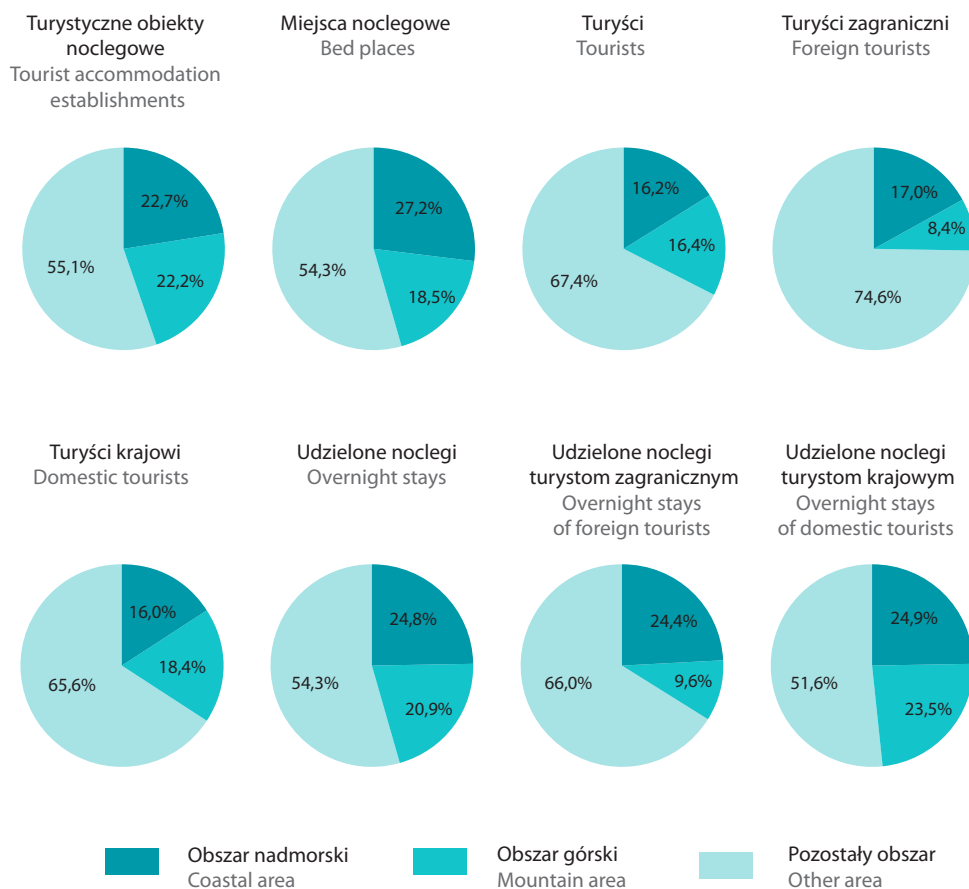
a łącznie ze schroniskami młodzieżowymi i szkolnymi schroniskami młodzieżowymi.
a Including youth shelters and school youth shelters.

Z noclegów w obiektach znajdujących się na obszarach górskich w 2024 r. skorzystało 6,4 mln turystów, którzy stanowili 16,4% nocujących w tym okresie w obiektach turystycznych na terenie całego kraju. W odniesieniu do roku poprzedniego liczba turystów nocujących w obiektach na obszarach górskich była większa o 343,9 tys., tj. o 5,7%. Na każde 1000 osób mieszkających na tych terenach do turystycznych obiektów noclegowych przyjechało średnio 2436 turystów (w 2023 r. – 2311).

Podobnie jak w przypadku obszarów nadmorskich, turyści jako miejsce zakwaterowania najczęściej wybierali hotele. W 2024 r. z noclegów w tego rodzaju obiektach skorzystało 3,2 mln osób (tj. 51,1%). Wśród pozostałych rodzajów turystycznych obiektów noclegowych zainteresowaniem cieszyły się inne objekty hotelowe, w których nocowało 652,3 tys. turystów (tj. 10,3%), ośrodki wczasowe – 552,7 tys. (tj. 8,7%) oraz pokoje gościnne/kwatery prywatne – 477,7 tys. (tj. 7,5%). Po ponad 200 tys. turystów przebywało w ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych – 264,4 tys. (tj. 4,2%), zakładach uzdrowiskowych – 261,2 tys. (tj. 4,1%) oraz w pensjonatach – 245,9 tys. (tj. 3,9%), a noclegi w schroniskach (łącznie z młodzieżowymi i szkolnymi schroniskami młodzieżowymi) wybrało 231,4 tys. osób (tj. 3,6%).

W porównaniu z rokiem poprzednim spadek liczby turystów odnotowano w hostelach (o 22,0%), motelach (o 16,0%), zakładach uzdrowiskowych (o 5,4%), ośrodkach wczasowych (o 2,4%) i ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych (o 0,1%). Wzrost liczby turystów odnotowano w pozostałych rodzajach turystycznych obiektów noclegowych, w tym największy w ośrodkach kolonijnych (o 76,0%), a następnie w zespołach domków turystycznych (o 37,2%). Ponad 20-procentowy wzrost liczby korzystających z miejsc noclegowych odnotowano również w pokojach gościnnych/kwaterach prywatnych (o 26,2%), w innych obiektach hotelowych (25,1%) oraz na kempingach i polach biwakowych (o 23,1%), zaś ponad 10-procentowy w domach wycieczkowych (15,2%) oraz kwaterach agroturystycznych (13,3%).

Wykres 19. Turystyczne obiekty noclegowe na obszarach nadmorskich i górskich oraz ich wykorzystanie w 2024 r.
Chart 19. Tourist accommodation establishments in coastal and mountain areas and their occupancy in 2024

W ogólnej liczbie turystów korzystających z bazy noclegowej na terenach górskich było 663,9 tys. turystów zagranicznych, co stanowiło 10,4% i w porównaniu z 2023 r. było ich o 87,1 tys. więcej (wzrost o 15,1%).

W 2024 r. na obszarach górskich udzielono 20,4 mln noclegów (w 2023 r. – 19,7 mln), co stanowiło 20,9% wszystkich noclegów udzielonych w Polsce. Były to pobyty o średniej długości wynoszącej przeciętnie 3,2 noclegu, czyli średnio o 0,6 nocy krótsze niż w przypadku obszarów nadmorskich.

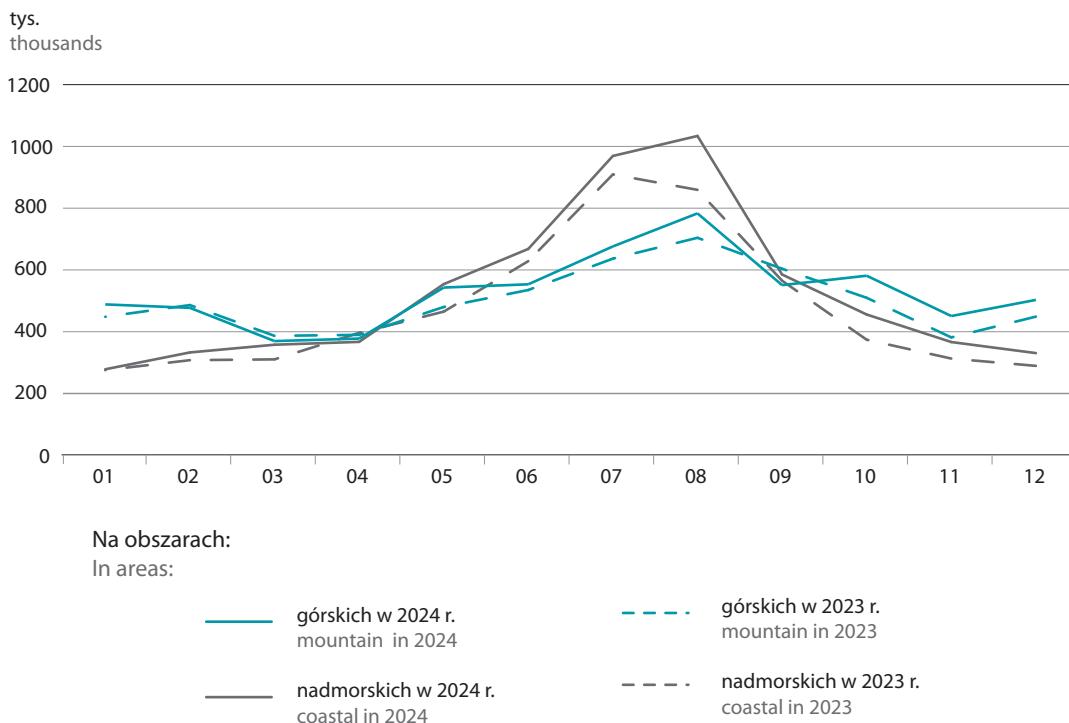
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych dla obszarów górskich w 2024 r. wyniósł 38,9% i był o 1,2 p.proc. niższy niż w roku poprzednim.

W Polsce szczyt sezonu turystycznego przypada na miesiące letnie. W 2024 r. w lipcu i sierpniu w turystycznych obiektach noclegowych położonych na obszarach nadmorskich przebywało łącznie 2,0 mln turystów (969,1 tys. w lipcu oraz 1033,8 tys. w sierpniu). Stanowili oni łącznie 31,8% ogółu turystów przebywających w ciągu roku na tym obszarze; w 2023 r. odsetek korzystających z obiektów noclegowych w wymienionych miesiącach wyniósł 31,1%. Liczba udzielonych noclegów wyniosła 8,7 mln, co oznacza, że średnia długość pobytu turysty na obszarach nadmorskich w czasie wakacji trwała ponad 4 dni.

Na obszarach górskich największą liczbę turystów korzystających z obiektów noclegowych odnotowano również w miesiącach wakacyjnych. W okresie lipiec-sierpień 2024 r. z noclegów na obszarach górskich skorzystało 1,5 mln osób, czyli 23,0% ogółu turystów przebywających w bazie noclegowej na tym obszarze w ciągu roku (w 2023 r. analogiczny odsetek wyniósł 22,3%). Turyści na obszarach górskich skorzystali w tym okresie z 5,1 mln noclegów, a średni czas ich pobytu w obiekcie wynosił poniżej 4 dni.

Wykres 20. Turyści korzystający z turystycznych obiektów noclegowych na obszarach nadmorskich i górskich według miesięcy

Chart 20. Tourist accommodated in coastal and mountain areas by month

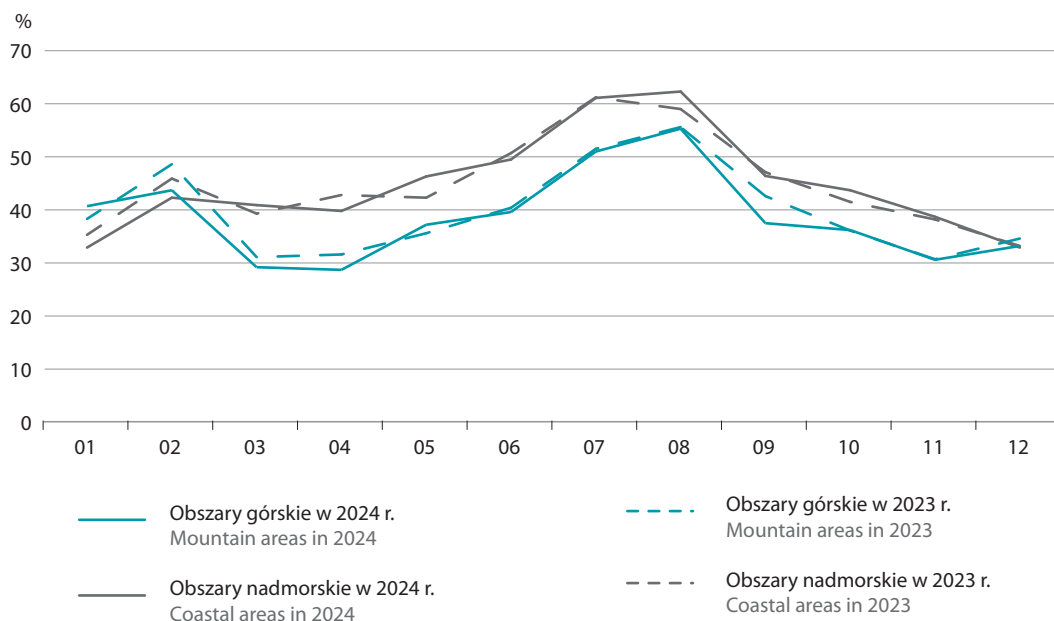
Tablica 6. Noclegi udzielone w turystycznych obiektach noclegowych na obszarach nadmorskich i górskich w 2024 r.

Table 6. Overnight stays in tourist accommodation establishments in coastal and mountain areas in 2024

Wyszczególnienie Specification	Obszary nadmorskie Coastal areas		Obszary górskie Mountain areas	
	ogółem total	w tym turystom zagranicznym of which of foreign tourists	ogółem total	w tym turystom zagranicznym of which of foreign tourists
w tys. in thousand				
Ogółem Total	24 190,7	4 485,0	20 396,7	1 761,3
Styczeń January	933,5	176,0	1 702,9	106,7
Luty February	1 147,1	246,6	1 692,4	132,4
Marzec March	1 194,3	321,8	1 170,7	115,5
Kwiecień April	1 279,6	264,4	1 148,1	88,8
Maj May	2 025,8	372,7	1 639,9	128,7
Czerwiec June	2 790,9	410,9	1 730,5	132,2
Lipiec July	4 323,8	621,9	2 433,3	214,1
Sierpień August	4 342,5	638,9	2 711,3	228,8
Wrzesień September	2 324,7	453,3	1 698,6	134,4
Październik October	1 600,2	446,1	1 654,1	195,8
Listopad November	1 194,1	267,6	1 318,2	114,1
Grudzień December	1 034,0	264,9	1 496,7	169,9

Wykres 21. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych na obszarach nadmorskich i górskich według miesięcy

Chart 21. Occupancy rate of bed places in coastal and mountain areas by month

Rozdział 4. Uczestnictwo mieszkańców Polski w podróżach

Chapter 4 . Participation of Polish residents in trips

W badaniu „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach” w 2024 r. uczestniczyło 161,6 tys. osób z ponad 74 tys. gospodarstw domowych. Wśród zbadanej zbiorowości 60,4% stanowili mieszkańcy miast.

Tablica 7. Charakterystyka członków gospodarstw domowych uczestniczących w badaniu w 2024 r.
Table 7. Characteristics of household members participating in the survey in 2024

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Miasto Urban area	Wieś Rural area
	w tys. in thousand		
Ogółem liczba osób uczestniczących w badaniu The total number of persons participating in the survey	161,6	97,6	64,0
w tym – w wieku 15 lat lub więcej of which - aged 15 years or over	142,4	86,4	56,1
wiek age			
15–19	7,4	4,2	3,2
20–24	6,0	3,1	2,9
25–44	42,0	25,5	16,4
45–64	48,3	28,6	19,7
65 lat lub więcej 65 years or over	38,8	25,0	13,8
płeć sex			
mężczyźni men	68,0	40,3	27,7
kobiety women	74,4	46,1	28,4
wykształcenie education			
wyższe higher	41,8	30,8	11,1
średnie i policealne secondary and post-secondary	54,4	33,5	20,9
zasadnicze zawodowe basic vocational	31,0	14,9	16,1
gimnazjalne lower secondary	0,3	0,2	0,2
podstawowe i bez wykształcenia primary and no education	14,8	7,0	7,8
status na rynku pracy labour market status			
pracujący employed	81,6	49,4	32,2
bezrobotny unemployed	2,7	1,4	1,4
student lub uczeń student or pupil	9,8	5,6	4,2
pozostali niestanowiący siły roboczej other not in the labour force	48,3	30,0	18,3

Uogólnione wyniki badania wykazały, że liczba mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej, uczestniczących w 2024 r. w przynajmniej jednym prywatnym wyjeździe turystycznym, z co najmniej jednym noclegiem, wyniosła 20,2 mln (o 1,1% mniej niż w 2023 r.), co stanowiło 64,9% mieszkańców Polski w tej grupie wiekowej. Najliczniejszą grupą wśród wyjeżdżających były osoby w wieku 25–44 lata – z tej grupy wiekowej wyjechało 8,0 mln mieszkańców Polski.

Najwięcej osób uczestniczących w wyjazdach, stanowiły osoby z wykształceniem wyższym (38,4% ogółu uczestniczących w wyjazdach), osoby z wykształceniem średnim i policealnym oraz zasadniczym zawodowym stanowiły odpowiednio 36,4% i 14,1%. Najmniejszy odsetek stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i bez wykształcenia (11,1%). Biorąc pod uwagę status na rynku pracy najczęściej, bo aż 67,2% wyjeżdżających, stanowiły osoby pracujące.

W 2024 r., 35,1% mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej nie uczestniczyło w wyjazdach turystycznych (0,7 p.proc. więcej niż w 2023 r.). Głównymi przyczynami wpływającymi na rezygnację z co najmniej dwudniowego wyjazdu w celach osobistych były: powody finansowe (34,6%), brak wolnego czasu z powodu zobowiązań wynikających z pracy lub nauki oraz powody zdrowotne lub ograniczona zdolność ruchowa (po 17,0%).

4.1. Podróże mieszkańców Polski

4.1. Tourist trips of Polish residents

Liczba wyjazdów turystycznych (z co najmniej jednym noclegiem) zrealizowanych przez gospodarstwa domowe w kraju w 2024 r. wyniosła 40,4 mln (o 0,8% więcej niż w 2023 r.). Jedno gospodarstwo domowe w Polsce uczestniczyło średnio w 3 wyjazdach. Przeciętnie w jednym wyjeździe uczestniczyły 2 osoby. Spośród wszystkich wyjazdów zdecydowaną większość (92,1%) stanowiły wyjazdy w celach prywatnych.

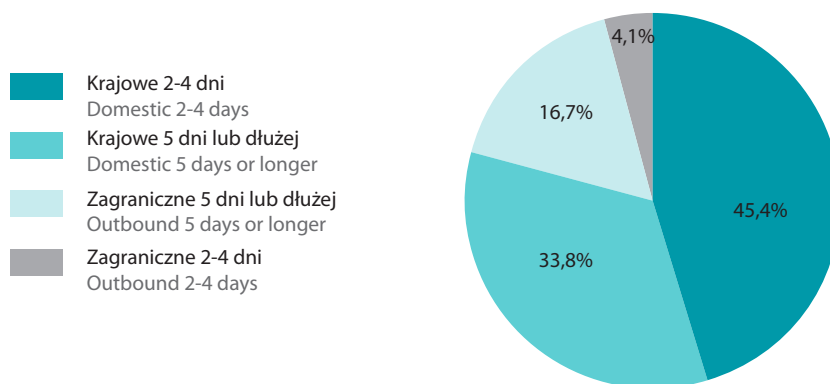
Tablica 8. Podróże turystyczne^a w 2024 r.
Table 8. Tourist trips^a in 2024

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Krajowe Domestic		Zagraniczne Outbound	
		2–4 dni 2–4 days	5 dni lub dłużej 5 days or longer	2–4 dni 2–4 days	5 dni lub dłużej 5 days or longer
		w mln in million			
Ogółem Total	78,9	35,8	26,7	3,2	13,2
w tym: of which:					
osób w wieku 15 lat lub więcej persons aged 15 years or over	67,5	31,4	21,5	3,0	11,7
w tym: of which:					
w celach prywatnych for private purposes	63,9	29,8	20,9	2,3	10,9

^a Podróże turystyczne to wyjazdy członków gospodarstwa domowego (np. jeden wyjazd 4-osobowej rodziny oznacza 4 podróże).
^a Tourist trips are trips of household members (e.g. one trip of 4-person family means four trips).

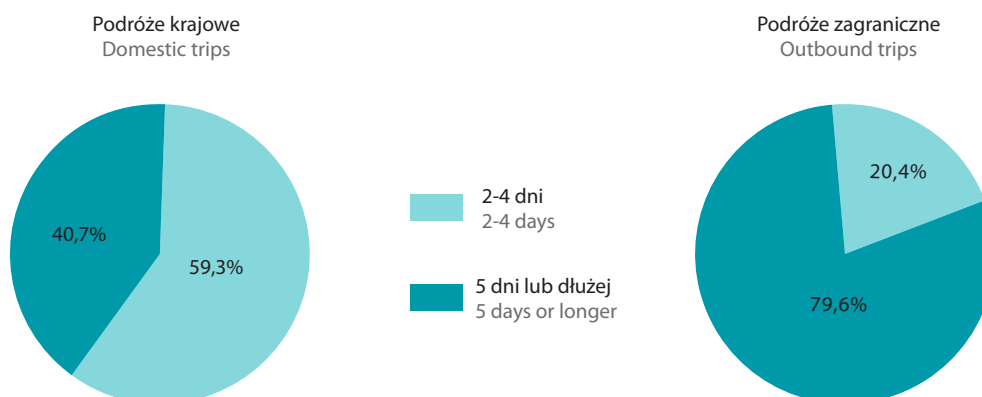
W 2024 r. mieszkańcy Polski odbyli łącznie 78,9 mln podróży z co najmniej jednym noclegiem (jedna osoba mogła odbyć kilka podróży) – o 4,4% więcej niż w 2023 r. Zdecydowanie przeważały podróże krajowe – 62,4 mln (o 4,0% więcej niż w 2023 r.), z tego 35,8 mln (o 1,6% więcej niż w 2023 r.) stanowiły podróże krótkookresowe (2–4 dni) i 26,7 mln (o 7,4% więcej niż w 2023 r.) podróże długookresowe, tj. trwające 5 dni lub dłużej. Liczba podróży zagranicznych mieszkańców Polski wyniosła 16,4 mln (o 5,7% więcej niż w 2023 r.) i przeważnie były to podróże na 5 dni lub dłużej – 13,2 mln (o 4,6% więcej niż w 2023 r.). Podróże zagranicznych trwających od 2 do 4 dni było 3,2 mln (o 10,7% więcej niż w 2023 r.).

Wykres 22. Podróże turystyczne mieszkańców Polski w 2024 r.
Chart 22. Tourist trips of Polish residents in 2024

Z kolei w grupie wiekowej 15 lat lub więcej mieszkańcy Polski odbyli 67,5 mln podróży (o 2,6% więcej niż w 2023 r.). Liczba podróży krajowych wyniosła 52,9 mln, a podróży zagranicznych 14,7 mln. Wśród krajowych podróży dominowały krótkookresowe (59,3%), natomiast wśród zagranicznych przeważały podróże długookresowe (79,6%).

Wykres 23. Podróże turystyczne mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej w 2024 r.
Chart 23. Tourist trips of Polish residents aged 15 years or over in 2024

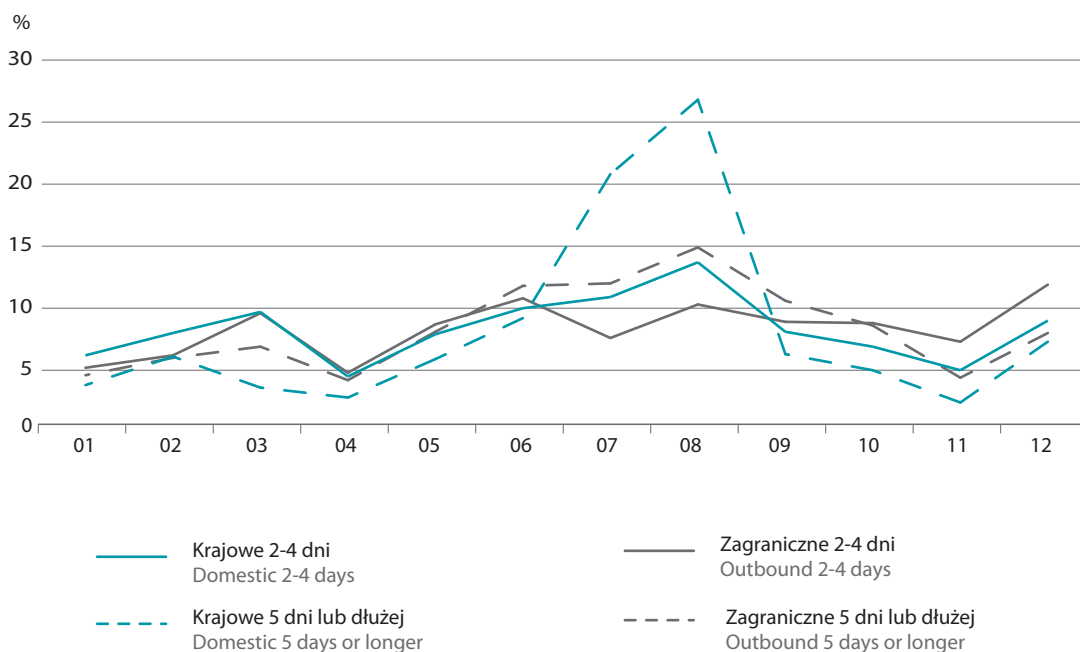
Tablica 9. Podróże turystyczne mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej w 2024 r.
Table 9. Tourist trips of Polish residents aged 15 years or over in 2024

Wyszczególnienie Specification	Krajowe Domestic			Zagraniczne Outbound		
	razem total	2–4 dni 2–4 days	5 dni lub dłużej 5 days or longer	razem total	2–4 dni 2–4 days	5 dni lub dłużej 5 days or longer
w mln in million						
Ogółem Total	52,9	31,4	21,5	14,7	3,0	11,7
Styczeń January	2,8	1,9	0,8	0,7	0,2	0,5
Luty February	3,8	2,5	1,3	0,9	0,2	0,7
Marzec March	3,8	3,0	0,8	1,1	0,3	0,8
Kwiecień April	2,0	1,4	0,6	0,6	0,1	0,5
Maj May	3,7	2,5	1,3	1,2	0,3	0,9
Czerwiec June	5,1	3,1	2,0	1,7	0,3	1,4
Lipiec July	7,9	3,4	4,5	1,6	0,2	1,4
Sierpień August	10,1	4,3	5,8	2,0	0,3	1,7
Wrzesień September	3,9	2,5	1,4	1,5	0,3	1,2
Październik October	3,2	2,2	1,1	1,3	0,3	1,0
Listopad November	2,1	1,6	0,5	0,7	0,2	0,5
Grudzień December	4,4	2,8	1,6	1,3	0,4	0,9
w odsetkach in percentage						
Ogółem Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Styczeń January	5,2	6,2	3,8	4,7	5,2	4,6
Luty February	7,2	8,0	6,1	6,0	6,2	6,0
Marzec March	7,2	9,7	3,6	7,5	9,6	6,9
Kwiecień April	3,8	4,5	2,8	4,3	4,8	4,2
Maj May	7,1	7,9	5,9	8,2	8,7	8,1
Czerwiec June	9,7	10,0	9,2	11,6	10,8	11,8
Lipiec July	14,9	10,9	20,8	11,1	7,6	12,0
Sierpień August	19,0	13,7	26,8	13,9	10,3	14,9
Wrzesień September	7,4	8,1	6,3	10,2	8,9	10,6
Październik October	6,1	6,9	5,0	8,7	8,8	8,6
Listopad November	3,9	5,0	2,4	5,0	7,3	4,4
Grudzień December	8,3	9,0	7,3	8,8	11,9	8,0

W 2024 r. na miesiące typowo wakacyjne (lipiec-sierpień) przypadło 34,0% podróży, które mieszkańcy Polski odbyli na terenie kraju oraz 25,0% z ogólnej liczby podróży zagranicznych. W przypadku podróży krajowych, stosunkowo duża ich liczba przypadła również na czerwiec (9,7%) oraz grudzień i wrzesień (odpowiednio: 8,3% i 7,4%). Miesiącami, które cieszyły się dużą popularnością w przypadku podróży zagranicznych były czerwiec i wrzesień (odpowiednio: 11,6% i 10,2%).

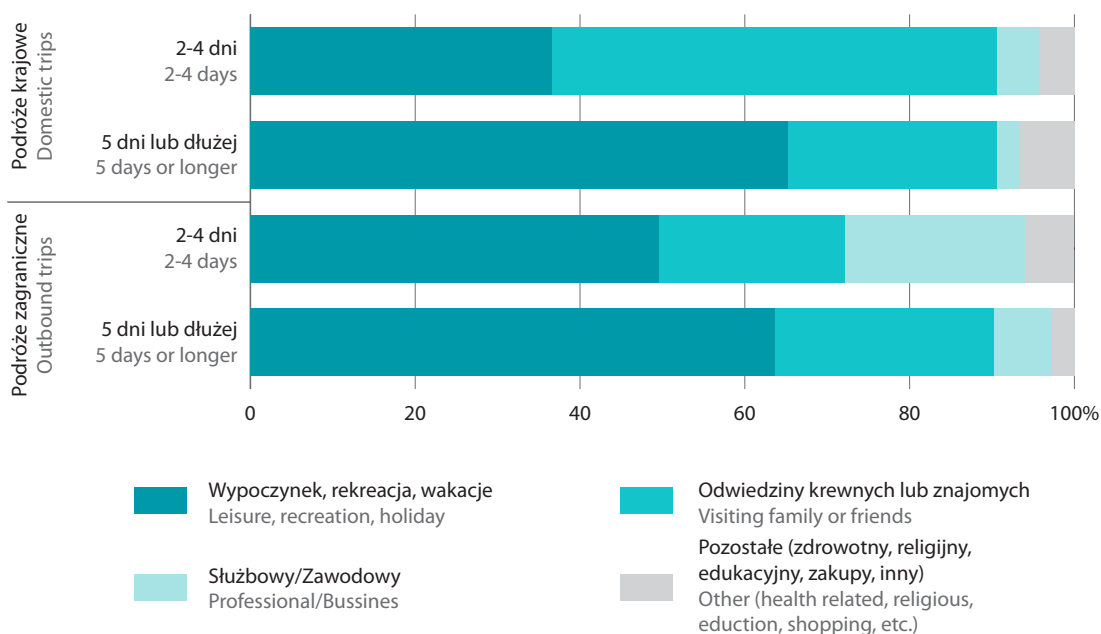
Największą sezonowością charakteryzowały się podróże długookresowe. W przypadku długookresowych podróży krajowych na lipiec i sierpień przypadało 47,5% ogółu tego typu podróży, w tym na sierpień 26,8%. Zagraniczne podróże na 5 dni lub dłużej podejmowano przede wszystkim w czerwcu, lipcu i sierpniu (odpowiednio: 11,8%, 12,0% i 14,9%).

Wykres 24. Podróże turystyczne mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej według miesięcy w 2024 r.
Chart 24. Tourist trips of Polish residents aged 15 years or over by month in 2024

Głównym celem podróży krajowych dla 25,5 mln turystów (48,2% ogółu podróży krajowych) był wypoczynek, rekreacja i wakacje. Cel ten mieszkańcy Polski wybierali zwykle w przypadku podróży długookresowych – 14,0 mln (65,2% – krajowych podróży długookresowych). Z kolei wśród podróży krajowych krótkookresowych przeważały podróże w celu odwiedzenia krewnych lub znajomych – 16,9 mln, co stanowiło 54,0% krajowych podróży krótkookresowych. Natomiast za granicę mieszkańcy Polski wyjeżdżali głównie w celu wypoczynku, rekreacji i wakacji – 8,9 mln podróży (60,9% ogółu podróży zagranicznych) oraz odwiedzin krewnych lub znajomych – 3,8 mln podróży (25,7% podróży zagranicznych). Głównym celem zagranicznych podróży krótkookresowych, jak i długookresowych był wypoczynek, rekreacja i wakacje (odpowiednio 49,6% zagranicznych podróży krótkookresowych i 63,7% zagranicznych podróży długookresowych).

Wykres 25. Podróże turystyczne mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej według głównego celu w 2024 r.
Chart 25. Tourist trips of Polish residents aged 15 years or over by main purpose in 2024

Tablica 10. Struktura podróży turystycznych mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej według głównego celu w 2024 r.

Table 10. Structure of tourist trips of Polish residents aged 15 years or over by the main purpose in 2024

Wyszczególnienie Specification	Krajowe Domestic			Zagraniczne Outbound		
	razem total	2-4 dni 2-4 days	5 dni lub dłużej 5 days or longer	razem total	2-4 dni 2-4 days	5 dni lub dłużej 5 days or longer
	w odsetkach in percentage					
Ogółem Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Wypoczynek, rekreacja, wakacje Leisure, recreation, holiday	48,2	36,6	65,2	60,9	49,6	63,7
Odwiedziny u krewnych lub znajomych Visiting family or friends	42,3	54,0	25,4	25,7	22,5	26,5
Zdrowotny Health related	2,8	1,1	5,4	0,4	0,8	0,3
Religijny, pielgrzymka Religious, pilgrimage	0,7	0,9	0,3	0,5	0,5	0,5
Edukacyjny Education	0,7	0,8	0,5	0,9	1,7	0,6
Zakupy Shopping	0,1	0,1	0,0	0,2	0,6	0,1
Służbowy/Zawodowy Professional/Business	4,1	5,1	2,6	10,0	21,9	7,0
Inny Other	1,1	1,4	0,6	1,5	2,3	1,3

Tablica 11. Struktura podróży turystycznych mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej według wykorzystywanej bazy noclegowej w 2024 r.

Table 11. Structure of tourist trips of Polish residents aged 15 years or over by accommodation used in 2024

Wyszczególnienie Specification	Krajowe Domestic			Zagraniczne Outbound
	razem total	2–4 dni 2–4 days	5 dni lub dłużej 5 days or longer	
	w odsetkach in percentage			
Ogółem Total	100,0	100,0	100,0	100,0
Wynajmowane Rented	52,2	40,3	69,5	69,4
obiekty hotelowe hotels and similar establishments	27,2	24,9	30,6	53,5
obiekty wypoczynku wakacyj- nego ^a holiday vacation facilities ^a	4,3	2,8	6,4	1,4
wynajęte kwatery prywatne lub kwatery agroturystyczne rented rooms for guest or agrotou- rism lodgings	14,6	10,0	21,3	11,3
pozostałe wynajmowane other rented	6,1	2,6	11,2	3,2
Niewynajmowane Non-rented	47,8	59,7	30,5	30,6
mieszkanie u krewnych lub zna- jomych staying with family or friends	43,7	55,9	25,9	29,2
pozostałe niewynajmowane other non-rented	4,1	3,9	4,5	1,4

a Na przykład: domy wycieczkowe, ośrodki wczasowe, szkoleniowo-wypoczynkowe, kolonijne, schroniska.
a For example: excursion hostels, holiday centres, training-recreational centres, holiday youth centres, shelters.

W 2024 r. podczas 52,2% podróży krajowych mieszkańcy Polski w wieku 15 lat lub więcej korzystali z wynajmowanych miejsc zakwaterowania, przede wszystkim z obiektów hotelowych (27,2%) i wynajętych kwater prywatnych lub kwater agroturystycznych (14,6%). Podobnie przedstawiała się sytuacja w przypadku podróży zagranicznych, gdzie korzystano przede wszystkim z wynajmowanych miejsc zakwaterowania (w przypadku 69,4% podróży), w tym głównie z obiektów hotelowych (53,5%).

Tablica 12. Struktura podróży turystycznych mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej według wykorzystywanego podczas podróży środka transportu w 2024 r.

Table 12. Structure of tourist trips of Polish residents aged 15 years or over by means of transport used in 2024

Wyszczególnienie Specification	Krajowe Domestic			Zagraniczne Outbound
	razem total	2–4 dni 2–4 days	5 dni lub dłużej 5 days or longer	
	w odsetkach in percentage			
Ogółem Total	100,0	100,0	100,0	100,0
Lotniczy Air transport	0,2	0,3	0,1	66,2
Autobusowy, autokarowy (regularny, turystyczny) Bus, coach transport (regular, tourist)	8,8	8,9	8,5	7,2
Pojazdy silnikowe (prywatne i wynajęte) Motor vehicle (private or rented)	80,8	81,4	80,0	24,4
Inny ^a Other ^a	10,2	9,4	11,3	2,2

a Rowerowy, kolejowy, wodny.
a Bicycle, railway, water transport.

W 2024 r., podczas podróży krajowych, mieszkańcy Polski korzystali najczęściej (80,8%) z transportu samochodowego. Ten rodzaj transportu był wybierany zarówno podczas podróży krótkookresowych, jak i długookresowych. Z kolei podczas podróży zagranicznych turyści korzystali najczęściej z transportu lotniczego (66,2%).

Tablica 13. Średnia liczba noclegów podczas podróży mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej w 2024 r.

Table 13. Average number of overnight stays during trips of Polish residents aged 15 years or over in 2024

Wyszczególnienie Specification	1 kw. Q1	2 kw. Q2	3 kw. Q3	4 kw. Q4
Podróże krajowe Domestic trips				
Ogółem Total	3,5	4,1	5,4	3,9
5 dni lub dłużej 5 days or longer	7,2	7,7	8,3	7,9
2–4 dni 2–4 days	2,0	2,1	2,2	2,0
Podróże zagraniczne Outbound trips				
Ogółem Total	9,0	8,0	8,4	8,9
5 dni lub dłużej 5 days or longer	11,0	9,5	9,5	11,1
2–4 dni 2–4 days	2,4	2,3	2,4	2,4

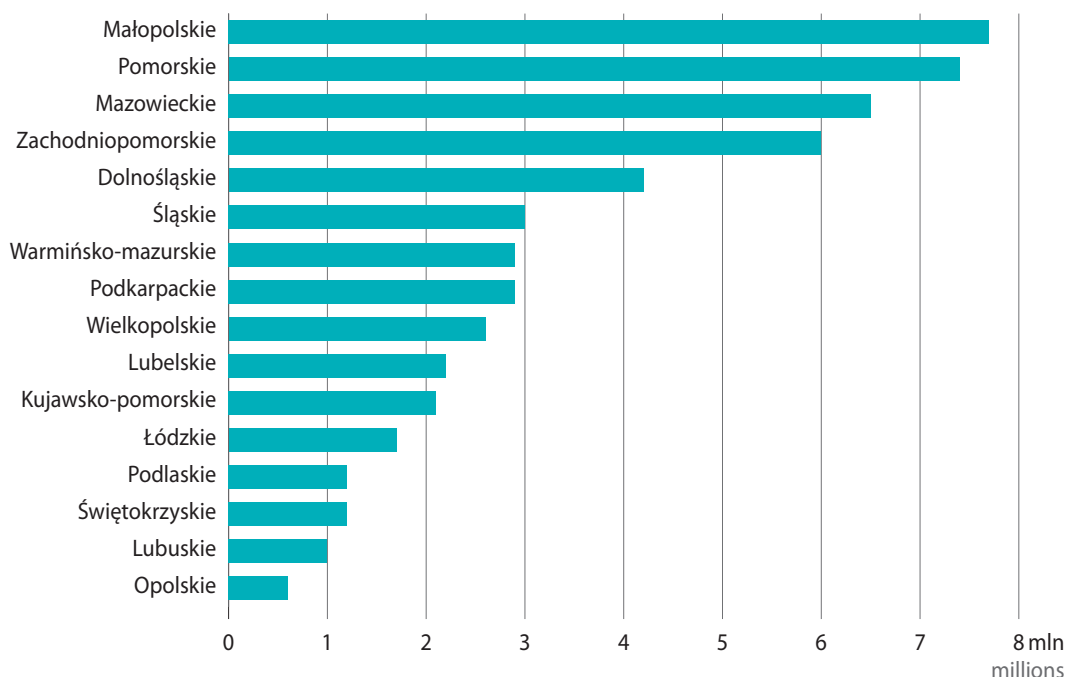
W 2024 r. podczas podróży krajowych z co najmniej jednym noclegiem najwięcej turystów w wieku 15 lat lub więcej odwiedziło województwa małopolskie i pomorskie – odpowiednio 7,7 mln i 7,4 mln osób, następnie mazowieckie i zachodniopomorskie – 6,5 mln i 6,0 mln osób. Liczba turystów przyjęta przez wymienione cztery województwa stanowiła 52,1% ogółu krajowego ruchu turystycznego.

Do województwa dolnośląskiego przybyło 4,2 mln osób, do śląskiego – 3,0 mln, warmińsko-mazurskiego i podkarpackiego – po 2,9 mln osób, wielkopolskiego – 2,6 mln, lubelskiego – 2,2 mln i kujawsko-pomorskiego – 2,1 mln osób. Wymienione wyżej województwa przyjęły łącznie 37,2% ogółu turystów.

W czasie podróży krótkookresowych mieszkańcy Polski najczęściej odwiedzali województwa mazowieckie i małopolskie, a podczas podróży trwających 5 dni lub dłużej – województwa nadmorskie, tj. pomorskie i zachodniopomorskie.

Wykres 26. Natężenie krajowego ruchu turystycznego według województw i liczby wizyt^a – dotyczy osób w wieku 15 lat lub więcej w 2024 r.

Chart 26. Domestic tourist traffic volume by Voivodship and number of trips^a – concerns persons aged 15 years or over in 2024

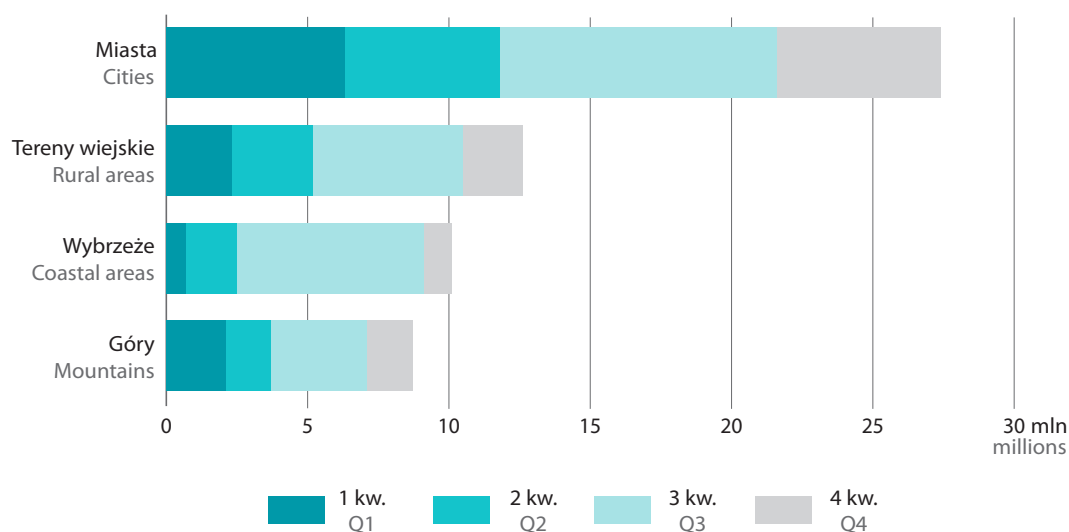
a Łączna liczba wizyt w poszczególnych województwach jest większa niż liczba podróży, ponieważ część osób podczas jednej podróży odwiedziła więcej niż jedno województwo.

a The total number of visits in individual voivodships is larger than the number of trips, as some people during a single trip visited more than one voivodship.

Głównymi kierunkami wyjazdów polskich turystów, podczas krajowych podróży krótkookresowych, były miasta (58,0%), tereny wiejskie (25,3%) i rejony górskie (13,4%). W przypadku wyjazdów długookresowych również miasta były najpopularniejszym kierunkiem podróży (42,9%), następnie: tereny nadmorskie (31,7%), tereny wiejskie (22,1%) oraz rejony górskie (21,1%).

Wykres 27. Wybrane kierunki krajowych podróży mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej w celu prywatnym w 2024 r.

Chart 27. Selected destinations of domestic trips of Polish residents aged 15 years or over for private purpose in 2024

U w a g a: Respondent podczas jednej podróży może odwiedzić więcej niż jedno miejsce.

N o t e: During one trip, the respondent can visit more than one place.

Mieszkańcy Polski podróżowali za granicę głównie do krajów europejskich (87,2% podróży). Najwięcej podróży odbyli do Niemiec (2 595 tys.), następnie Włoch (1 312 tys.), Hiszpanii (1 112 tys.), Wielkiej Brytanii (952 tys.), Grecji (933 tys.), do Czech (819 tys.) oraz Chorwacji (700 tys.). Mieszkańcy Polski odbyli do Francji 469 tys. podróży, 406 tys. na Słowację, 390 tys. do Austrii, 310 tys. na Węgry, 306 tys. do Szwecji oraz 300 tys. do Bułgarii. Do popularnych krajów podróży mieszkańców Polski zaliczamy także: Holandię – 287 tys., Norwegię – 282 tys. i Portugalię – 203 tys. Krajami spoza Europy, do których najczęściej podróżowali mieszkańcy Polski były: Turcja (613 tys.), Egipt – 361 tys. oraz Stany Zjednoczone – 198 tys. podróży.

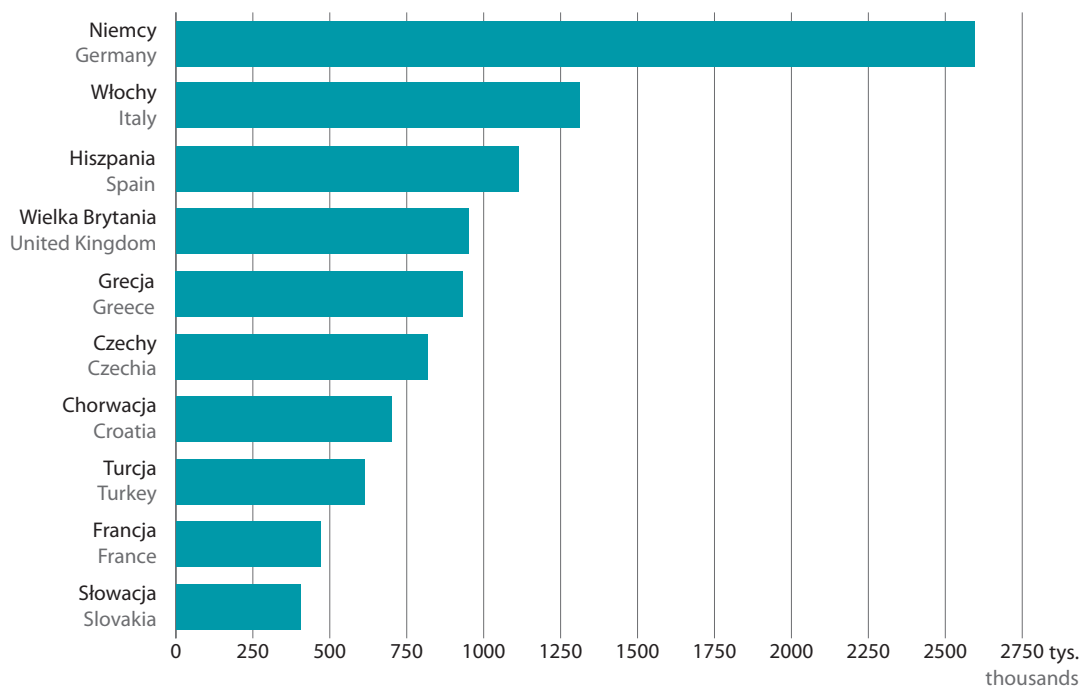
W 2024 r. mieszkańcy Polski odbyli 28,6 mln zagranicznych podróży jednodniowych (bez noclegu), o 15,4% więcej niż w 2023 r. Celem tych wyjazdów były przede wszystkim wypoczynek i rekreacja (46,3%) oraz dokonanie zakupów (37,4%), w dalszej kolejności odwiedziny u krewnych lub znajomych (7,7%) oraz cele służbowe (4,1%). Podróże w pozostałych celach stanowiły 4,5%.

Wyjeżdżający za granicę na 1 dzień przekraczali granicę przeważnie samochodem osobowym – 72,2% (wobec 76,7% w 2023 r.), pieszo lub rowerem – 10,3% (8,2% w 2023 r.), samolotem – 9,3% (4,7% w 2023 r.) oraz autobusem – 4,8% (4,9% w 2023 r.).

W 2024 r. głównymi krajami docelowymi podczas podróży zagranicznych jednodniowych były kraje sąsiadujące z Polską. Dominowały podróże do Niemiec, które stanowiły 38,7%, następnie do Czech – 37,0% oraz na Słowację – 18,9%. Podróże na Litwę stanowiły 3,4%. Niewielki odsetek stanowiły podróże na Ukrainę – 0,6%, Białoruś – 0,1% i do Rosji – 0,1% ogólnej liczby zagranicznych podróży jednodniowych.

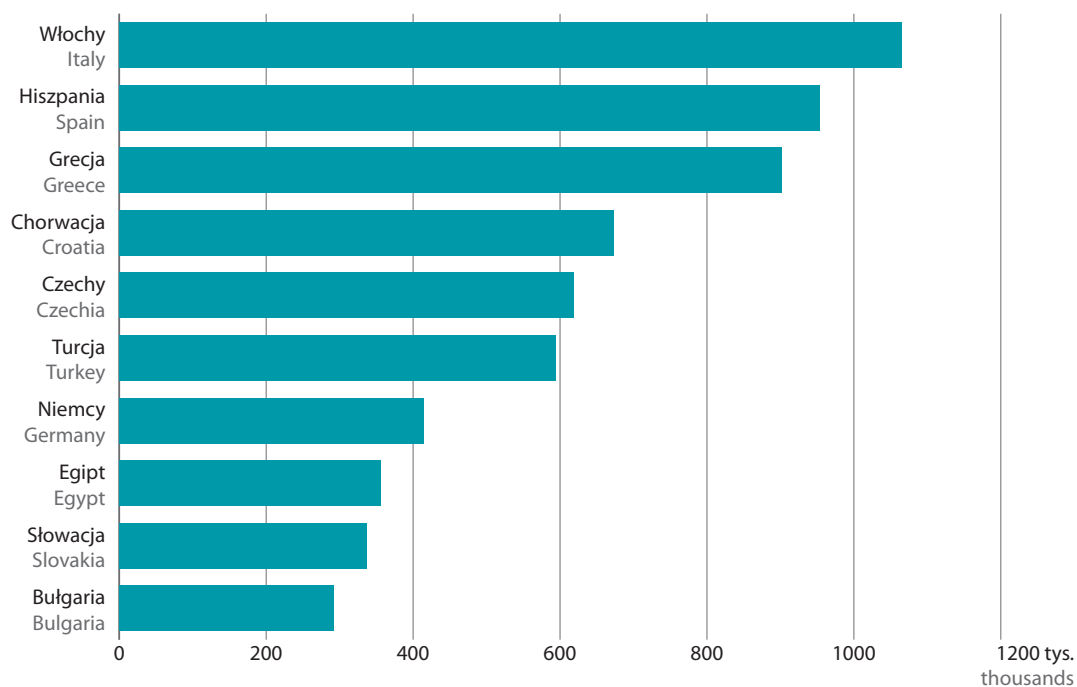
Wykres 28. Zagraniczne podróże turystyczne mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej według wybranych krajów docelowych w 2024 r.

Chart 28. Outbound tourist trips of Polish residents aged 15 years or over by selected destination countries in 2024

Wykres 29. Zagraniczne podróże turystyczne mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej w celu wypoczynku, rekreacji lub wakacji według wybranych krajów docelowych w 2024 r.

Chart 29. Outbound tourist trips of Polish residents aged 15 years or over for leisure, recreation or holidays by selected destination countries in 2024

4.2. Wydatki mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej związane z podróżami

4.2. Expenditures of Polish residents aged 15 years or over related to travel

Wydatki mieszkańców Polski związane z podróżami w 2024 r. wyniosły 108,2 mld zł (wzrost o 11,2% w porównaniu z poprzednim rokiem), z tego na krajowe wyjazdy z noclegami przypadało 49,2 mld zł (wzrost o 9,4%), na zagraniczne wyjazdy z noclegami – 45,2 mld zł (wzrost o 12,6%), a na zagraniczne podróże jednodniowe – 13,8 mld zł (wzrost o 13,0%). Wydatki na krajowe wyjazdy z noclegami stanowiły 45,5% w wydatkach ogółem (mniej o 0,7 p.proc.), a na zagraniczne wyjazdy z noclegami – 41,8% (więcej o 0,5 p.proc.). Wydatki na zagraniczne podróże jednodniowe stanowiły 12,8%.

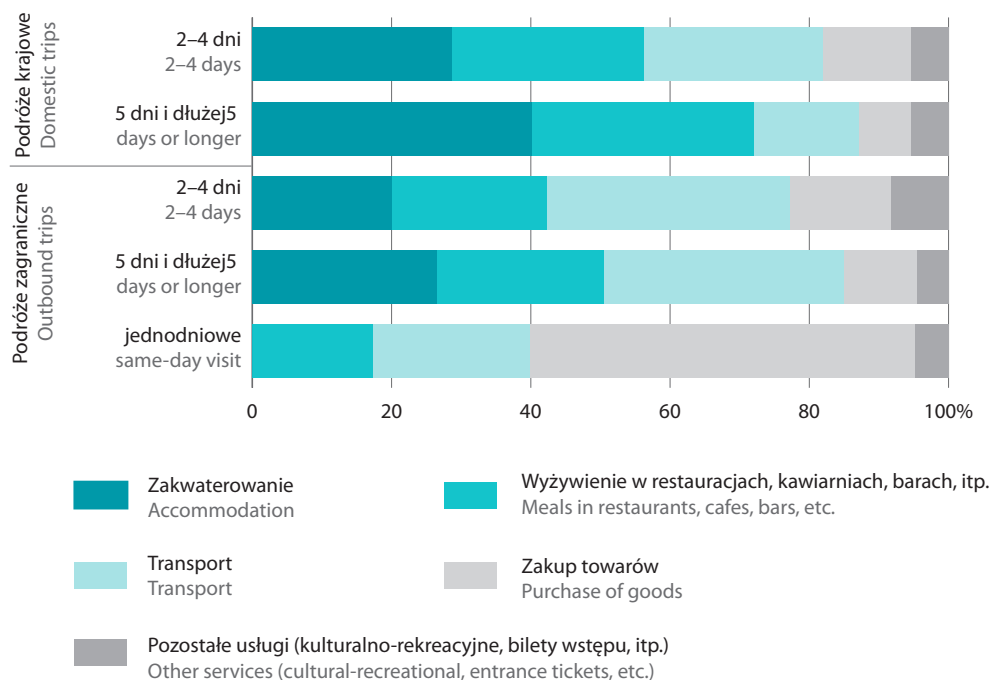
W 2024 r. przeciętne wydatki jednej osoby na krajową podróż trwającą od 2 do 4 dni wyniosły 562 zł, na podróż trwającą 5 dni lub dłużej – 1471 zł, a na zagraniczne odpowiednio 2277 zł i 3283 zł. Na jedną zagraniczną podróż bez noclegu jedna osoba przeznaczyła średnio 482 zł.

Struktura poniesionych wydatków w 2024 r. była zróżnicowana w zależności od rodzaju podróży i długości jej trwania. W przypadku krótkookresowych wyjazdów krajowych, obok dużego udziału wydatków na zakwaterowanie (28,7%), wyżywienie (27,5%), i transport (25,8%), znaczny udział miały wydatki na zakup towarów (12,5%). W porównaniu z 2023 r. w strukturze wydatków poniesionych podczas krajowych podróży krótkookresowych zaobserwowano wzrost udziału wydatków na zakwaterowanie (o 0,7 p.proc.) i na zakup towarów (o 2,5 p.proc.), a spadek udziału na transport (o 1,2 p.proc.) i na wyżywienie (o 1,1 p.proc.). Podczas krajowych podróży, trwających 5 dni lub dłużej, mieszkańcy Polski największe wydatki ponieśli na zakwaterowanie (40,1% z ogólnej kwoty wydatków), a następnie na wyżywienie (31,9%) i na transport (15,1%). W porównaniu z 2023 r. w strukturze wydatków poniesionych podczas podróży krajowych długookresowych zaobserwowano wzrost udziału wydatków na zakwaterowanie (o 1,7 p.proc.) i spadek udziału wydatków na transport (o 0,8 p.proc.).

W czasie podróży zagranicznych relatywnie największe kwoty wydano na transport, zarówno podczas podróży krótkookresowych (34,9%), jak i długookresowych (34,4%). Udział wydatków na zakwaterowanie wyniósł odpowiednio 20,0% i 26,5%. Wydatki na wyżywienie stanowiły 22,3% w ogólnej wartości wydatków poniesionych podczas zagranicznych podróży krótkookresowych oraz 24,0% w przypadku zagranicznych podróży długookresowych. Kwoty przeznaczone na zakup towarów stanowiły odpowiednio 14,5% i 10,5%. W porównaniu z 2023 r. w strukturze wydatków poniesionych podczas zagranicznych podróży krótkookresowych zaobserwowano wzrost udziału wydatków na wyżywienie (o 2,6 p.proc.) i zakwaterowanie (o 1,1 p.proc.), a spadek na transport (o 4,5 p.proc.) i zakup towarów (o 2,1 p.proc.). W przypadku zagranicznych podróży długookresowych zauważono wzrost udziału wydatków na transport (o 1,0 p.proc.), a spadek udziału wydatków na zakup towarów (o 1,1 p.proc.).

W przypadku jednodniowych wyjazdów zagranicznych mieszkańcy Polski w 2024 r. relatywnie największe wydatki ponieśli na zakup towarów (55,3% wartości wydatków), transport oraz na wyżywienie w restauracjach, kawiarniach i barach (odpowiednio 22,5% i 17,3%). W przypadku zagranicznych podróży jednodniowych, w porównaniu z 2023 r., zaobserwowano wzrost udziału wydatków na transport (o 4,6 p.proc.), a spadek udziału wydatków na zakup towarów (o 4,0 p.proc.).

Wykres 30. Wydatki mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej związane z podróżami w 2024 r.
Chart 30. Tourism expenditures of Polish residents aged 15 years or over in 2024

Tablica 14. Struktura wydatków mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej związanych z podróżami w 2024 r.
Table 14. Structure of tourism expenditures of Polish residents aged 15 years or over in 2024

Wyszczególnienie Specification	Podróże krajowe Domestic trips		Podróże zagraniczne Outbound trips		
	2-4 dni 2-4 days	5 dni lub dłużej 5 days or longer	2-4 dni 2-4 days	5 dni lub dłużej 5 days or longer	jednodniowe same-day
	w odsetkach in percentage				
Ogółem Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Zakwaterowanie Accommodation	28,7	40,1	20,0	26,5	.
Wyżywienie w restauracjach, kawiarniach, barach, itp. Meals in restaurants, cafes, bars, etc.	27,5	31,9	22,3	24,0	17,3
Transport Transport	25,8	15,1	34,9	34,4	22,5
Zakup towarów Purchase of goods	12,5	7,4	14,5	10,5	55,3
Pozostałe usługi ^a Other services ^a	5,5	5,5	8,3	4,6	4,9

^a Usługi kulturalno-rekreacyjne, bilety wstępu, itp.
^a Cultural and recreational services, entrance tickets, etc.

Finansowanie podróży odbywało się głównie ze środków własnych osób podróżujących. W przypadku podróży krajowych krótkookresowych i długookresowych stanowiło ono odpowiednio 83,9% i 86,7%, natomiast w przypadku podróży zagranicznych wielodniowych oraz jednodniowych stanowiło odpowiednio 78,9% i 85,7%.

Rozdział 5. Podróże nierezydentów do Polski

Chapter 5 . Trips of non-residents to Poland

W 2024 r. do Polski przyjechało 76,9 mln nierezydentów⁶ i było to o 1,0% mniej niż w poprzednim roku, z tego 19,7 mln turystów (o 3,9% więcej niż w 2023 r.) oraz 57,2 mln odwiedzających jednodniowych (o 2,5% mniej niż w 2023 r.).

Tablica 15. Podróże nierezydentów do Polski według głównego celu przyjazdu w 2024 r.
Table 15. Trips of non-residents to Poland by the main purpose in 2024

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Turyści Tourists	Odwiedzający jednodniowi Same-day visitors
	w tys. in thousands		
Ogółem Total	76 905,7	19 723,2	57 182,5
w tym: of which:			
wypoczynek, rekreacja, wakacje leisure, recreation, holiday	8 303,0	4 813,3	3 489,7
odwiedziny u krewnych lub znajomych visiting relatives and friends	9 348,4	7 630,3	1 718,1
zdrowotny health related	744,5	328,4	416,1
zakupy shopping	45 561,4	1 476,1	44 085,3
służbowy/zawodowy professional/business	7 479,9	3 886,4	3 593,5

W przypadku turystów zagranicznych, głównym celem przyjazdu były odwiedziny u krewnych lub znajomych (38,7%), następnie wypoczynek, rekreacja, wakacje (24,4%) oraz sprawy służbowe (19,7%). Odwiedzający jednodniowi przyjeżdżali do Polski głównie w celu dokonania zakupów (77,1%), następnie w celu służbowym (6,3%) oraz na wypoczynek, rekreację, wakacje (6,1%).

W 2024 r. wśród przyjeżdżających cudzoziemców blisko połowa turystów i odwiedzających jednodniowych była w wieku od 35 do 54 lat, co 6 osoba była w wieku 55–64 lata, a co 7 osoba w wieku 25–34 lata. Najmniejszy odsetek wśród podróżujących do Polski stanowiły osoby w wieku 65 lat i więcej oraz w wieku do 24 lat.

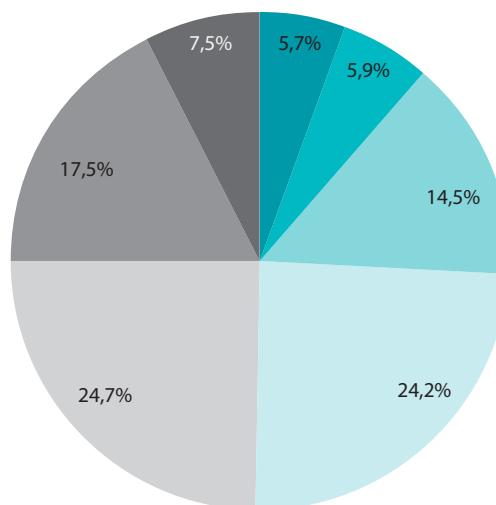
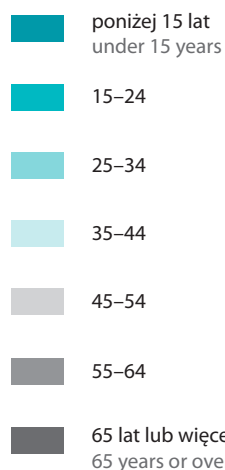
⁶Na potrzeby niniejszej publikacji pojęcia „nierezydent” i „cudzoziemiec” używane są zamiennie.

Wykres 31. Podróże niezydentów (turystów i odwiedzających jednodniowych) do Polski według grup wieku w 2024 r.

Chart 31. Trips of non-residents (tourists and same-day visitors) to Poland by age group in 2024

Grupy wieku:

Age group:

W 2024 r. częściej do Polski podróżowały kobiety niż mężczyźni (50,2% ogółu podróży niezydentów do Polski). Wśród osób poniżej 35. roku życia przeważały przyjazdy kobiet, natomiast wśród osób w wieku 35 lat i więcej – mężczyzn.

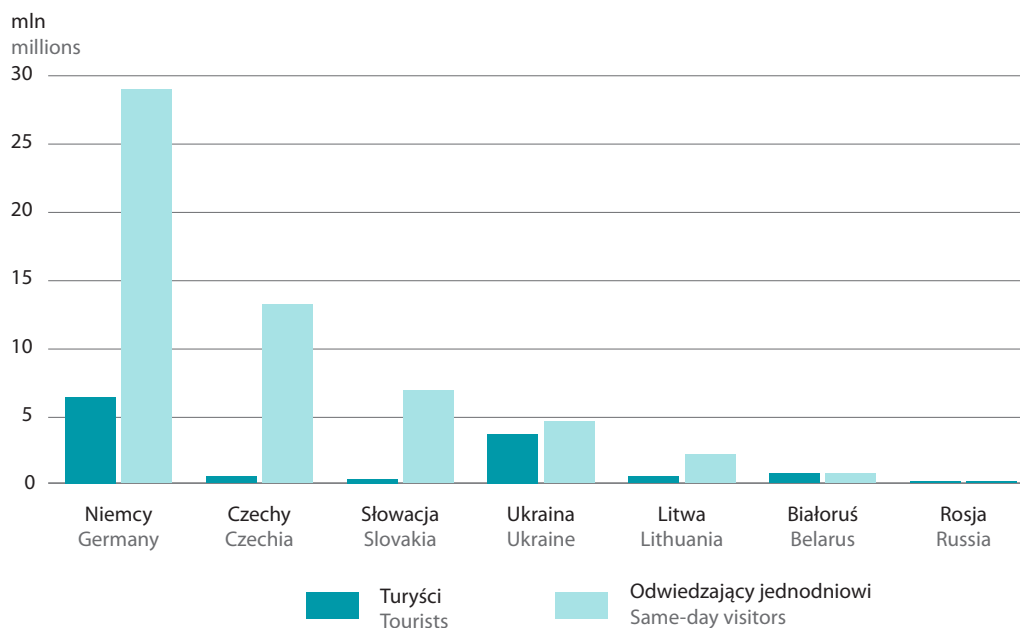
Tablica 16. Struktura niezydentów (turystów i odwiedzających jednodniowych) przyjeżdżających do Polski według płci w 2024 r.

Table 16. Structure of non-residents (tourists and same-day visitors) arriving to Poland by sex in 2024

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Mężczyźni Men	Kobiety Women
	w odsetkach in percentage		
Ogółem Total	100,0	49,8	50,2
Według grup wieku: By age groups:			
poniżej 15 lat under 15	100,0	44,4	55,6
15–24	100,0	45,5	54,5
25–34	100,0	48,5	51,5
35–44	100,0	50,1	49,9
45–54	100,0	50,8	49,2
55–64	100,0	50,9	49,1
65 lat lub więcej 65 or over	100,0	52,9	47,1

Do Polski przyjeżdżali głównie mieszkańcy krajów sąsiednich, którzy w 2024 r. wśród turystów stanowili 60,3%, natomiast wśród odwiedzających jednodniowych 97,9%. Wśród cudzoziemców odwiedzających nasz kraj przeważali mieszkańcy Niemiec, którzy stanowili największy odsetek wśród ogółu zarówno turystów, jak i odwiedzających jednodniowych – odpowiednio 31,7% i 50,3%.

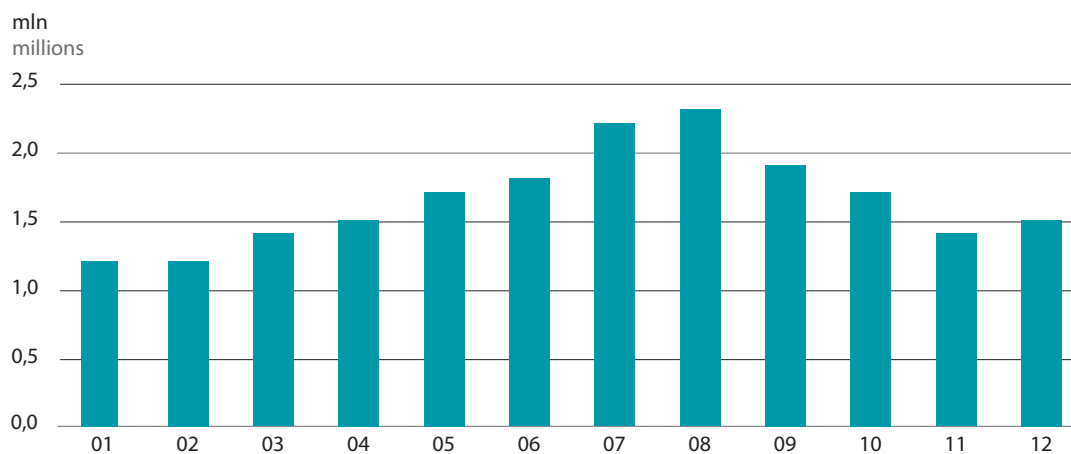
Wykres 32. Nierezydenci z krajów sąsiednich odwiedzający Polskę w 2024 r.
Chart 32. Non-residents from neighbouring countries visiting Poland in 2024

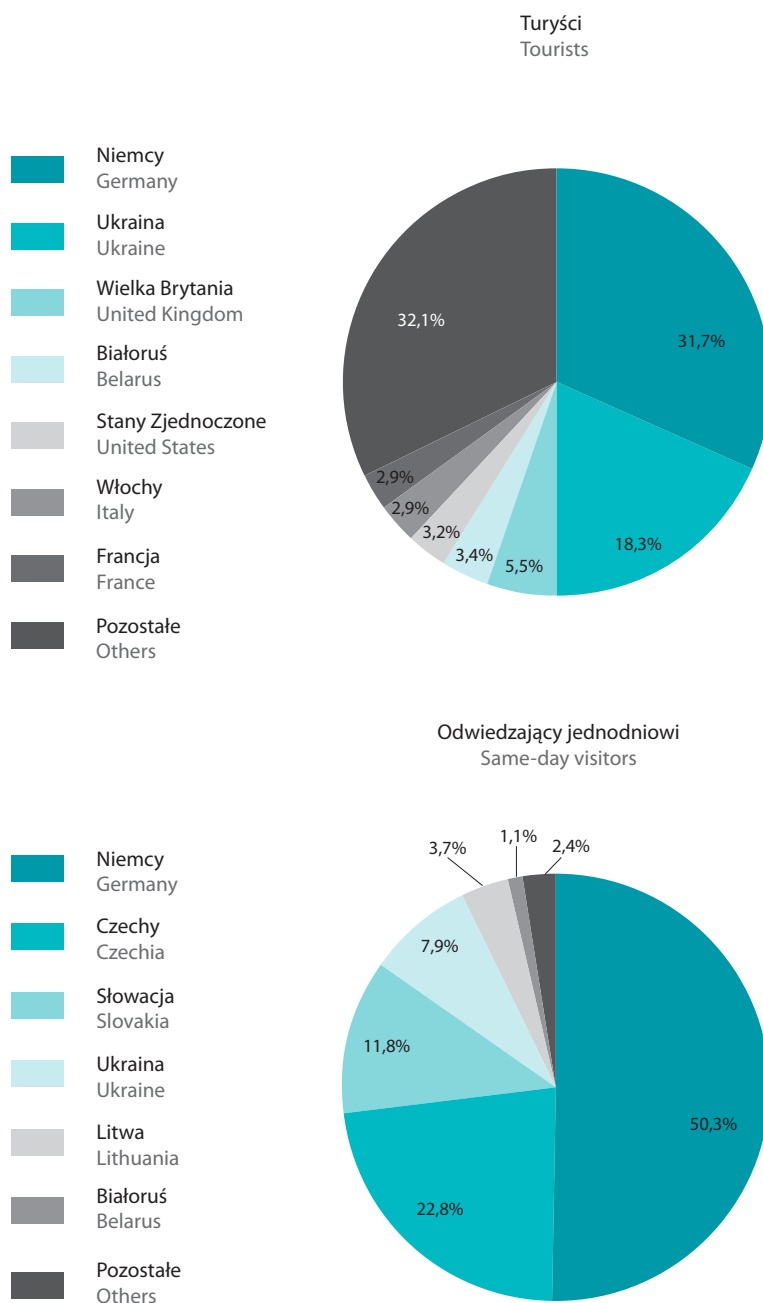
Wśród turystów z krajów niegraniczących z Polską największy odsetek stanowili nierezydenci z Wielkiej Brytanii (5,5% wszystkich turystów), następnie ze Stanów Zjednoczonych (3,2%), Włoch i Francji (po 2,9%), Holandii (2,5%), Hiszpanii (2,2%), Austrii i Szwecji (po 1,7 %) oraz Norwegii (1,6%). W przypadku odwiedzających jednodniowych, przybywających z krajów niesąsiadujących z Polską, najwyższy udział w strukturze stanowili nierezydenci z Łotwy (0,4%).

Najwięcej przyjazdów turystów zagranicznych do Polski w 2024 r. odnotowano w sierpniu i lipcu (odpowiednio 11,5% i 11,3% ogólnej liczby przyjazdów turystów zagranicznych). Natomiast najmniej odnotowano w styczniu i lutym (6,0% oraz 6,2%).

Wykres 33. Podróże turystów zagranicznych do Polski według miesięcy w 2024 r.
Chart 33. Trips of foreign tourists to Poland by month in 2024

Wykres 34. Podróże niezydentów (turystów i odwiedzających jednodniowych) do Polski w 2024 r.
Chart 34. Trips of non-residents (tourists and same-day visitors) to Poland in 2024

W 2024 r. ponad połowa turystów spędzała w Polsce 5 lub więcej dni – takie przyjazdy stanowiły 62,4% ogółu ich przyjazdów. Wśród mieszkańców krajów sąsiadujących z Polską dominowały jednak wizyty trwające 2–4 dni (wyjątek stanowiły przyjazdy mieszkańców Niemiec).

Tablica 17. Struktura podróży turystów zagranicznych do Polski według długości pobytu i kraju zamieszkania w 2024 r.

Table 17. Structure of trips of foreign tourists to Poland by length of stay and country of residence in 2024

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	2–4 dni 2–4 days	5 dni lub więcej 5 days or more
	w odsetkach in percentage		
Ogółem Total	100,0	37,6	62,4
w tym z krajów sąsiednich: of which from neighbouring countries:			
Białoruś Belarus	100,0	68,0	32,0
Czechy Czechia	100,0	51,1	48,9
Litwa Lithuania	100,0	64,9	35,1
Niemcy Germany	100,0	35,5	64,5
Rosja Russia	100,0	61,9	38,1
Słowacja Slovakia	100,0	55,1	44,9
Ukraina Ukraine	100,0	51,8	48,2

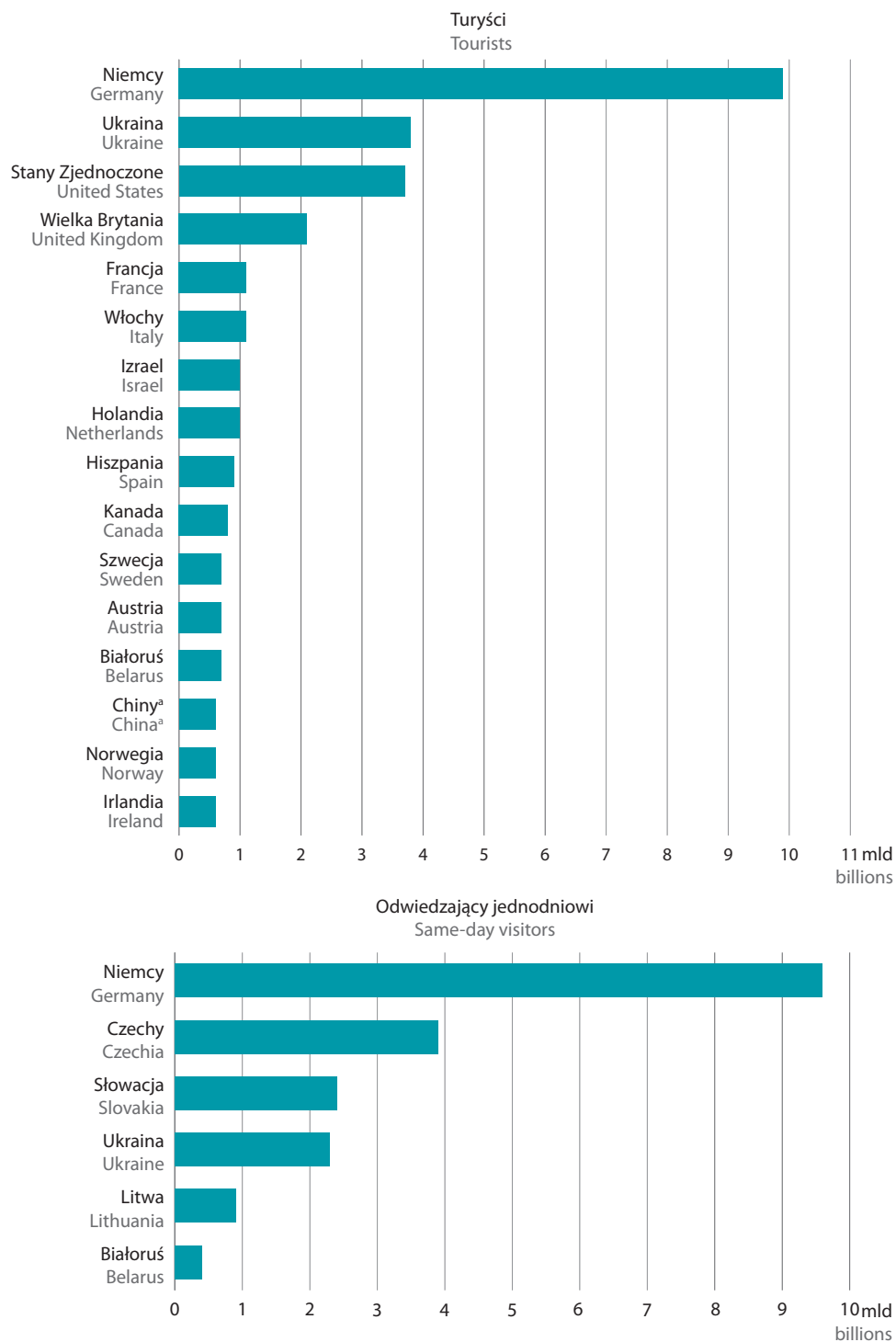
Cudzoziemcy odwiedzający Polskę w 2024 r. ponieśli (przed podróżą u siebie w kraju i podczas pobytu na terenie Polski) wydatki w wysokości 56,9 mld zł i było to o 6,6% więcej niż w 2023 r., z tego turyści – 36,8 mld zł (o 11,0% więcej niż w 2023 r.), a odwiedzający jednodniowi – 20,1 mld zł (o 0,6% mniej niż w 2023 r.).

Łączne wydatki turystów i odwiedzających jednodniowych z krajów sąsiadujących z Polską w 2024 r. wyniosły 35,3 mld zł, co stanowiło 62,0% ogółu wydatków nierezydentów. W poprzednim roku również było to 35,3 mld zł (66,2%). W 2024 r. największe wydatki – biorąc pod uwagę kraje sąsiadujące z Polską – ponieśli turyści i odwiedzający jednodniowi z Niemiec – łącznie 19,5 mld zł (55,3% ogółu wydatków przyjeżdżających z krajów sąsiednich), następnie z Ukrainy – 6,1 mld zł (17,3%), Czech – 4,4 mld zł (12,4%), Słowacji – 2,7 mld zł (7,5%), Litwy – 1,4 mld zł (4,1%), Białorusi – 1,1 mld zł (3,1%) i Rosji – 0,1 mld zł (0,3%). Należy przy tym dodać, że w przypadku Litwy, Słowacji i Czech przeważający udział w wydatkach cudzoziemców miały wydatki odwiedzających jednodniowych, podczas gdy dla Rosji, Białorusi, Ukrainy i Niemiec – wydatki turystów. Dla całej grupy siedmiu krajów wydatki odwiedzających jednodniowych stanowiły 55,5% (w 2023 r. – 55,9%). Łączne wydatki turystów i odwiedzających jednodniowych poniesione w 2024 r. w związku z podróżą do Polski dla większości krajów sąsiednich były wyższe niż przed rokiem. Najwyższy wzrost wydatków w stosunku do poprzedniego roku zaobserwowano u przyjeżdżających z Rosji (o 6,9%) oraz Słowacji (o 2,1%). Największy spadek wydatków w stosunku do poprzedniego roku odnotowano natomiast u nierezydentów z Białorusi (o 13,4%) i Ukrainy (o 4,7%).

W grupie turystów najwyższe wydatki związane z podróżami do Polski ponieśli cudzoziemcy z Niemiec – 9,9 mld zł (26,9% ogółu wydatków turystów w 2024 r.), następnie z Ukrainy – 3,8 mld zł (10,3%), Stanów Zjednoczonych – 3,7 mld zł (10,2%) oraz Wielkiej Brytanii – 2,1 mld zł (5,6%). Wśród odwiedzających jednodniowych najwyższe wydatki związane z podróżami do Polski również ponieśli cudzoziemcy z Niemiec – 9,6 mld zł (47,8% ogółu wydatków odwiedzających jednodniowych w 2024 r.), następnie z Czech – 3,9 mld zł (19,3%), Słowacji – 2,4 mld zł (12,0%), Ukrainy – 2,3 mld zł (11,5%) oraz Litwy – 0,9 mld zł (4,5%).

Wykres 35. Wydatki nierezydentów (turystów i odwiedzających jednodniowych) związane z podróżami do Polski w 2024 r.

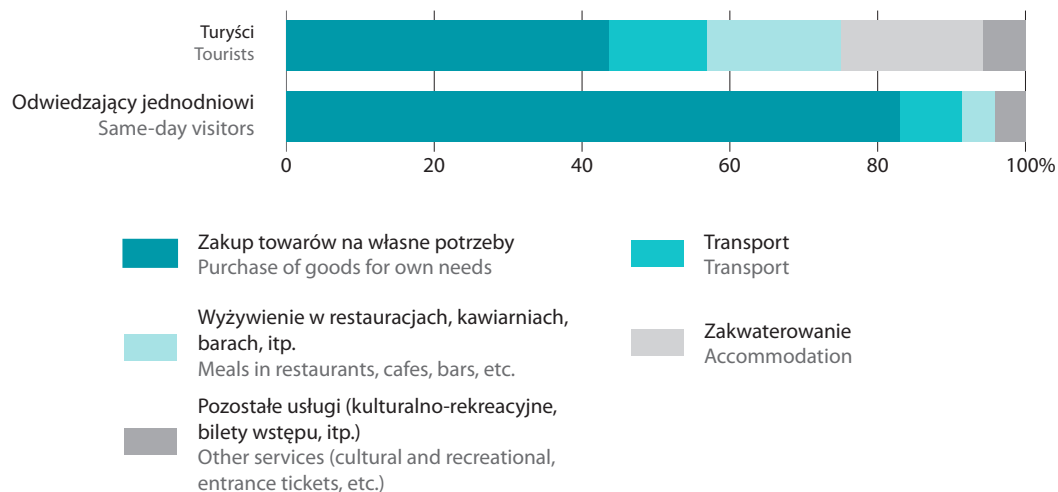
Chart 35. Tourism expenditures of non-residents (tourists and same-day visitors) visiting Poland in 2024

^a Łącznie ze Specjalnym Regionem Administracyjnym Hongkong, Specjalnym Regionem Administracyjnym Makau, Tajwanem.
^a Including Hong Kong Special Administrative Region of the People's Republic of China, Macao Special Administrative Region of the People's Republic of China, Taiwan.

Wykres 36. Struktura wydatków nierezydentów związanych z podróżami poniesionych w czasie pobytu w Polsce w 2024 r.

Chart 36. Structure of tourism expenditures of non-residents incurred during their stay in Poland in 2024

Średnie wydatki poniesione przez turystę, w związku z podróżą do Polski, wyniosły 1864 zł (przed rokiem 1745 zł), a odwiedzającego jednodniowego wyniosły 352 zł (w 2023 r. 345 zł).

Wśród krajów sąsiadujących z Polską najwyższe przeciętne wydatki na osobę ponieśli turyści z Niemiec – 1581 zł, natomiast najniższe turyści z Czech – 905 zł na osobę. W przypadku odwiedzających jednodniowych najwyższe przeciętne wydatki na osobę ponieśli Białorusini – 664 zł, natomiast najniższe, podobnie jak w przypadku turystów, Czesi – 297 zł na osobę.

Rozdział 6. Ruch turystyczny w województwach – syntetyczne ujęcie z wykorzystaniem metod grupowania hierarchicznego

Chapter 6 . Tourist traffic in voivodships – synthetic approach using hierarchical clustering methods

W celu scharakteryzowania ruchu turystycznego na terenie województw wykorzystano algorytm AGNES (Agglomerative Nesting) służący hierarchicznemu grupowaniu obiektów podobnych (Kaufman i Rousseeuw, 1990⁷). Algorytm opiera się na wyborze metryki między obiektami oraz na wyborze metody obliczania odległości pomiędzy klastrami. Do wyboru metody obliczania odległości pomiędzy klastrami użyto wskaźnika korelacji kofenetycznej (Sokal, R. R., Rohlf, F. J., 1962⁸). Optymalną liczbę klastrów wybrano, wykorzystując indeks Dunna oraz indeks Daviesa-Bouldina. W pierwszym etapie procesu każde województwo stanowiło osobny klaster. Następnie województwa posiadające najbardziej zbliżone wartości cech były łączone w nowe klastry. Proces ten był kontynuowany aż do scalenia dwóch ostatnich klastrów.

Do obliczenia odległości między klastrami wykorzystano metrykę Euklidesową oraz metodę pełnego wiązania.

Do scharakteryzowania natężenia ruchu turystycznego wybrano pięć wskaźników związanych z wykorzystaniem obiektów noclegowych⁹ oraz podróżami turystów¹⁰ w 2024 r.:

- turyści korzystający z obiektów noclegowych na 1000 ludności,
- średnia długość pobytu turysty w obiekcie noclegowym,
- stopień wykorzystania miejsc noclegowych w turystycznych obiektach noclegowych,
- liczba wizyt wielodniowych mieszkańców Polski uwzględniających tylko nieodpłatne formy zakwaterowania na 1000 ludności,
- szacunkowa liczba wizyt jednodniowych mieszkańców Polski na 1000 ludności¹¹.

W 2024 r. województwo zachodniopomorskie, podobnie jak w roku poprzednim, zdecydowanie wyróżniało się na tle pozostałych regionów, tworząc odrębny klaster w analizie natężenia ruchu turystycznego. Region ten osiągnął najwyższe wartości w kilku kluczowych wskaźnikach: liczbie turystów korzystających z obiektów noclegowych w przeliczeniu na 1000 ludności (2327,3 osoby), średniej długości pobytu turysty w obiekcie noclegowym (4,4 noclegi), stopniu wykorzystania miejsc noclegowych w turystycznych obiektach noclegowych (47,1%), a także liczbie wizyt wielodniowych mieszkańców Polski na 1000 ludności (4995,7 wizyty). W przypadku liczby wizyt jednodniowych mieszkańców Polski na 1000 ludności (2165,5 wizyty), województwo zachodniopomorskie uplasowało się na drugim miejscu w kraju, ustępując jedynie województwu pomorskiemu.

Województwo pomorskie, które – podobnie jak w 2023 r. – również wyodrębniło się jako samodzielny klaster, osiągnęło najwyższą wartość wskaźnika liczby wizyt jednodniowych mieszkańców Polski w przeliczeniu na 1000 ludności (2190,7 wizyty). Ponadto, odnotowano tam wysokie wartości w zakresie liczby turystów korzystających z obiektów noclegowych (1620,2 osoby na 1000 ludności), a także liczby wizyt jednodniowych i wielodniowych mieszkańców Polski (odpowiednio 2110,4 oraz 4295,2 wizyty na 1000 ludności).

Do trzeciego klastra zaklasyfikowano województwa małopolskie, dolnośląskie i mazowieckie, które również charakteryzowały się stosunkowo wysokimi wartościami analizowanych wskaźników. W ramach tej grupy szczególnie wyróżniało się województwo małopolskie, gdzie odnotowano drugą najwyższą w kraju wartość wskaźnika liczby turystów korzystających z obiektów noclegowych w przeliczeniu na 1000 ludności (1791,4 osoby). Z kolei województwo mazowieckie uzyskało drugą najwyższą wartość wskaźnika dotyczącego stopnia wykorzystania miejsc noclegowych (45,2%), co świadczy o dużym popycie na usługi noclegowe w tym regionie. Jednocześnie województwo mazowieckie wyróżniało się

⁷Kaufman, L., Rousseeuw P. J. 1990. Agglomerative nesting (program AGNES) in finding groups in data: an introduction to cluster analysis. John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, NJ. Wiley Online Library: 199–252.

⁸Sokal R.R., Rohlf F.J. 1962. The Comparison of Dendrograms by Objective Methods. Taxon, Vol. 11, No. 2: 33–40.

⁹Dane dotyczą turystycznych obiektów noclegowych posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych.

¹⁰Pojęcie „wizyta” oznacza, że podczas jednej podróży odwiedzone więcej niż jedno województwo.

¹¹Dane oszacowane na podstawie danych historycznych i trendów pozostałych wskaźników.

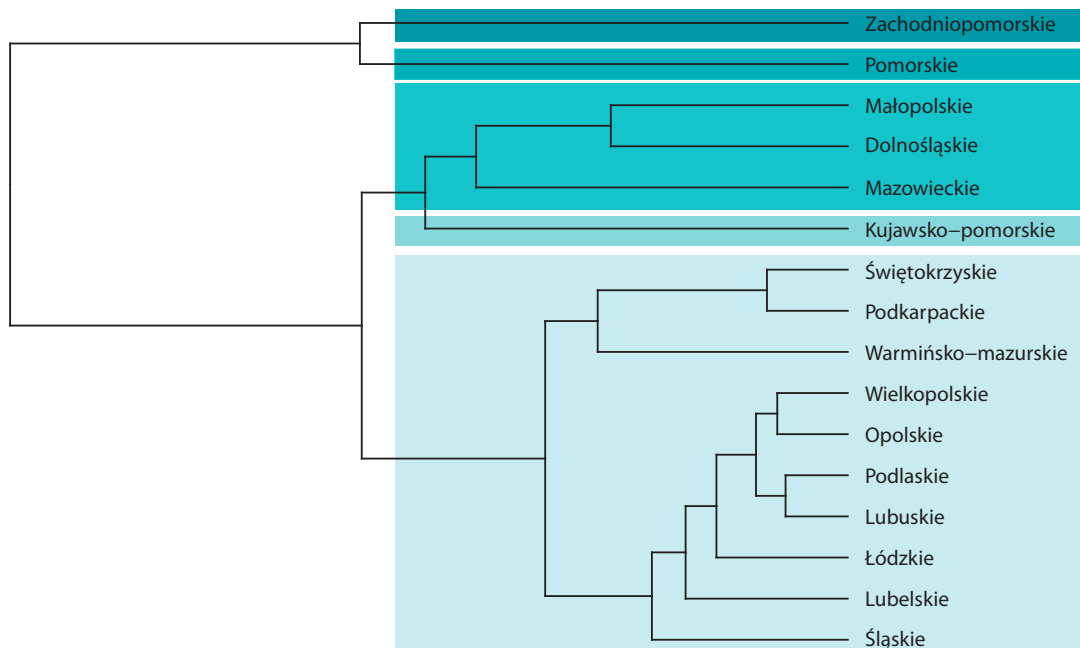
najniższą w skali kraju średnią długością pobytu turysty w obiekcie noclegowym – wynoszącą zaledwie 1,6 nocy, co może wskazywać na dominację wizyt krótkoterminowych, typowych m.in. dla podróży służbowych.

Województwo kujawsko-pomorskie, które w 2023 r. należało do klastra trzeciego, w 2024 r. utworzyło odrębny, czwarty klastery. Region ten wyróżnił się szczególnie w dwóch wskaźnikach, które osiągnęły drugą najwyższą wartość w kraju: średniej długości pobytu turysty w obiekcie noclegowym (3,2 noclegi) oraz stopnia wykorzystania miejsc noclegowych w turystycznych obiektach noclegowych (43,8%). Wysokie wartości tych wskaźników świadczą o relatywnie stabilnym popycie na usługi noclegowe oraz tendencji do dłuższych pobytów turystycznych w regionie.

Do piątego klastra zaklasyfikowano pozostałe dziesięć województw, które charakteryzowały się ogólnie niskimi wartościami analizowanych wskaźników turystycznych. Spośród nich najwyższe wyniki osiągnęło województwo warmińsko-mazurskie – zarówno pod względem liczby turystów korzystających z obiektów noclegowych w przeliczeniu na 1000 ludności (1016,7 osoby), jak i liczby podróży wielodniowych mieszkańców Polski (2787,3 podróży na 1000 ludności). Najwyższy stopień wykorzystania miejsc noclegowych w ramach piątego klastra odnotowano w województwie śląskim (36,5%), natomiast najniższy – w województwie podlaskim (29,8%). Województwo opolskie wyróżniało się najniższą w kraju liczbą turystów korzystających z obiektów noclegowych w przeliczeniu na 1000 ludności (391,7 osoby), a także wyjątkowo niskimi wartościami wskaźników stopnia wykorzystania bazy noclegowej oraz liczby podróży wielodniowych.

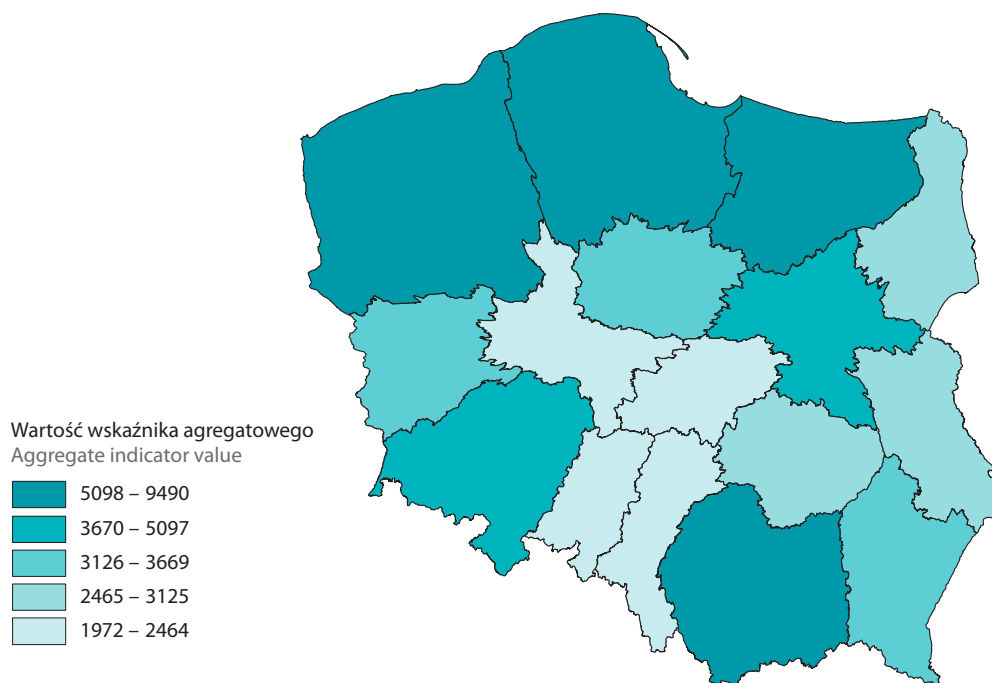
W celu syntetycznego ujęcia natężenia ruchu turystycznego zbudowano wskaźnik agregatowy będący sumą liczby wizyt wielodniowych w nieodpłatnych miejscach zakwaterowania w przeliczeniu na 1000 mieszkańców oraz liczby turystów korzystających z bazy noclegowej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Wyniki zostały zwizualizowane w postaci kartogramu anamorficznego (Mapa 16), w którym powierzchnia jednostek terytorialnych zależy od wskaźnika agregatowego. W związku z tym, im większa jest wartość wskaźnika agregatowego, tym większe powierzchniowo staje się województwo. Algorytm zachowuje układ województw, jak i ich przybliżony kształt. Kartogram wykonano, stosując algorytm opisany w pracy Dougenik, Chrisman, Niemeyer (1985)¹² zaimplementowany w pakiecie „cartogram” w języku R.

Wykres 37. Klastry ruchu turystycznego w 2024 r.
Chart 37. Clusters of tourist traffic in 2024

¹²Dougenik, J. A., Chrisman, N. R., Niemeyer, D. R., (1985). An algorithm to construct continuous area cartograms. *The Professional Geographer*, 37(1), pp. 75–81.

Mapa 16. Natężenie ruchu turystycznego w 2024 r.
 Map 16. Tourist traffic volume in 2024

W 2024 r. najwyższe natężenie ruchu turystycznego odnotowano w województwie zachodniopomorskim. Na kolejnych miejscach uplasowały się województwa pomorskie, warmińsko-mazurskie oraz małopolskie. Nieco niższy poziom wskaźnika agregatowego charakteryzował województwa dolnośląskie i mazowieckie, które mimo to utrzymały się powyżej średniej krajowej.

Z kolei najniższe natężenie ruchu turystycznego zarejestrowano w województwie opolskim. Niskie wartości wskaźnika odnotowano również w województwach wielkopolskim, łódzkim i śląskim, co może wskazywać na mniejsze znaczenie tych regionów jako destynacji turystycznych w porównaniu z innymi obszarami kraju.

Rozdział 7. Ruch graniczny

Chapter 7 . Border traffic

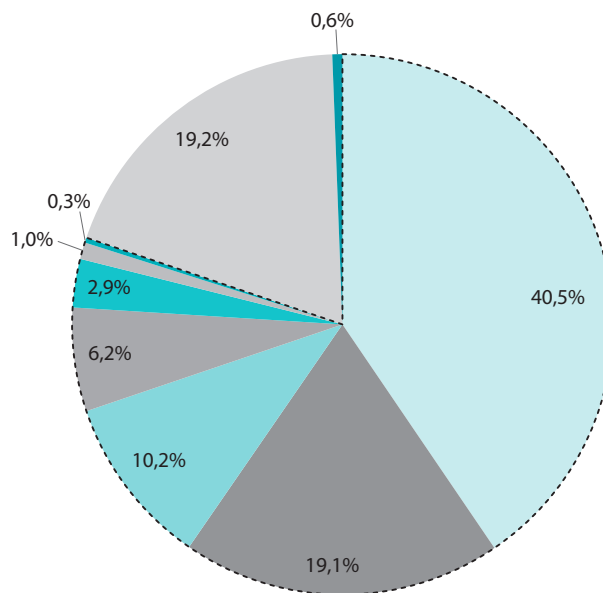
Dane dotyczące ruchu granicznego zostały oszacowane na podstawie wyników badania statystyki publicznej „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej”. Do opracowania wyników zostały także wykorzystane dane portów morskich i lotniczych oraz Urzędu Lotnictwa Cywilnego dotyczące międzynarodowego ruchu pasażerskiego, jak również dane Komendy Głównej Straży Granicznej w zakresie ruchu na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej oraz strefy Schengen na terenie Polski. W przypadku granicy lądowej wewnętrzną granicę Unii Europejskiej na terenie Polski stanowią odcinki granicy Polski z: Niemcami, Czechami, Słowacją i Litwą, natomiast zewnętrzną – granica z Rosją, Białorusią i Ukrainą.

W 2024 r. szacunkowa liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 286,4 mln i wzrosła w porównaniu z 2023 r. o 0,5%. Liczba przekroczeń cudzoziemców („do” i „z” Polski) wyniosła 160,4 mln (spadek o 0,6%), co stanowiło 56,0% ogółu liczby przekroczeń, natomiast liczba przekroczeń mieszkańców Polski wyniosła 126,0 mln (wzrost o 1,9%).

Wykres 38. Ruch graniczny osób (z Polski i do Polski) według odcinków granicy w 2024 r.
Chart 38. Border traffic of persons (from Poland and to Poland) by border sections in 2024

Granica:
Border:

- lądowa z:
land border with:
- Niemcami
Germany
 - Czechami
Czechia
 - Słowacją
Slovakia
 - Ukrainą
Ukraine
 - Litwą
Lithuania
 - Białorusią
Belarus
 - Rosją
Russia
- na lotniskach
at airports
- morska
sea

Ruch graniczny na granicy lądowej (łącznie cudzoziemców i Polaków) wyniósł 229,8 mln i stanowił 80,2% ogółu przekroczeń granicy, z tego na wewnętrznej granicy Unii Europejskiej – 72,8% (208,5 mln), a na zewnętrznej – 7,4% (21,3 mln). Na lotniskach odnotowano 54,9 mln przekroczeń (19,2% ruchu ogółem), natomiast na granicy morskiej – 1,7 mln (0,6% ogółu przekroczeń).

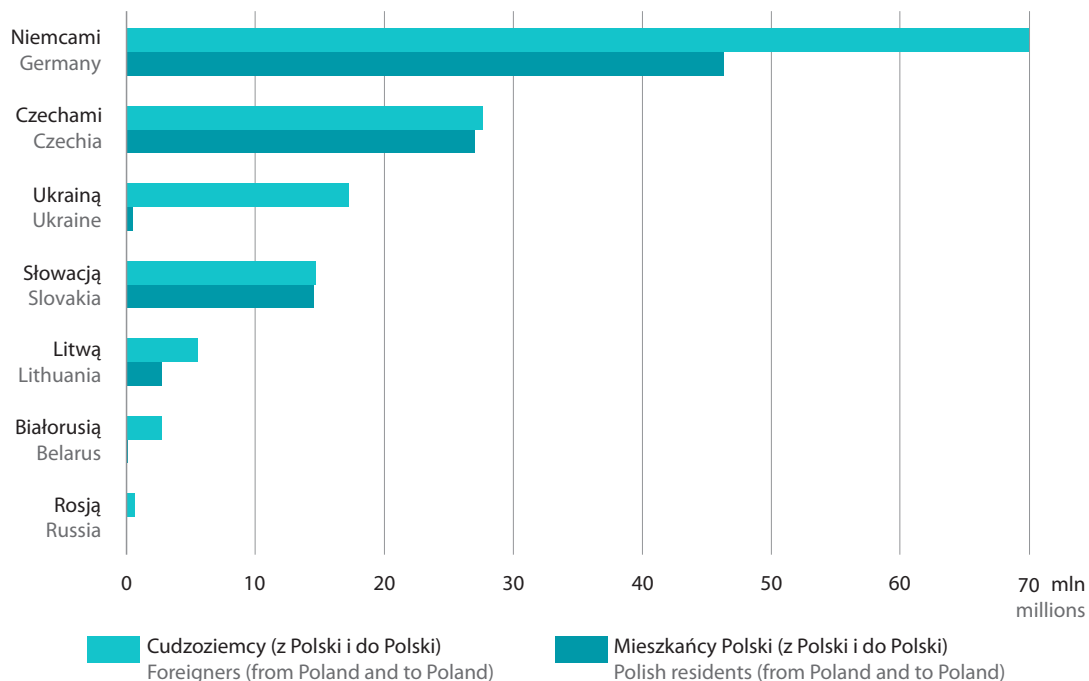
Tablica 18. Ruch graniczny osób (z Polski i do Polski) w 2024 r.
Table 18. Border traffic of persons (from Poland and to Poland) in 2024

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	Granica Border		
		lądowa land	na lotniskach at airports	morska sea
w mln in millions				
Ogółem Total	286,4	229,8	54,9	1,7
Poza strefą Schengen non-Schengen	43,2	21,3	21,8	0,1
Schengen Schengen	243,2	208,5	33,1	1,6
w odsetkach in percentage				
Ogółem Total	100,0	100,0	100,0	100,0
Poza strefą Schengen non-Schengen	15,1	9,3	39,7	6,0
Schengen Schengen	84,9	90,7	60,3	94,0

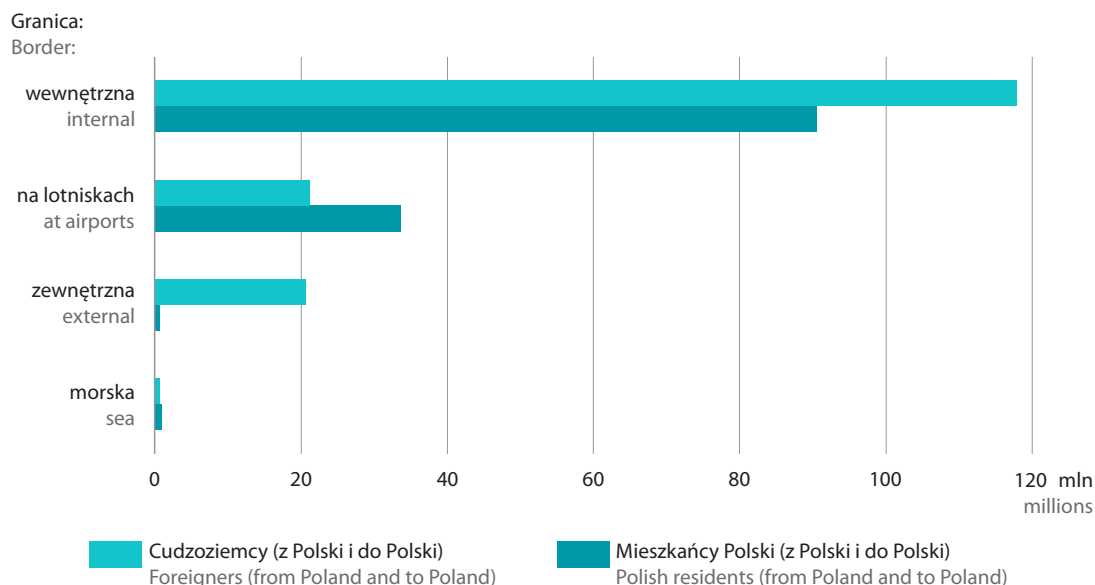
Na granicy lądowej dominowały przekroczenia cudzoziemców – na zewnętrznej granicy UE na terenie Polski udział ten wyniósł 96,7%, a na wewnętrznej – 56,5%. Zauważyć należy jednak, że na odcinkach granicy Polski ze Słowacją i z Czechami udział przekroczeń granicy przez cudzoziemców wyniósł 50,3% na granicy polsko-słowackiej oraz 50,5% na granicy polsko-czeskiej. W przypadku granicy na lotniskach oraz w portach morskich większy był udział przekroczeń mieszkańców Polski (odpowiednio 61,4% i 57,6%).

Wykres 39. Ruch graniczny cudzoziemców i mieszkańców Polski na granicy lądowej w 2024 r.
Chart 39. Border traffic of foreigners and Polish residents on the land border in 2024

Granica z:
 Border with:

Wykres 40. Ruch graniczny cudzoziemców i mieszkańców Polski według odcinków granicy w 2024 r.
Chart 40. Border traffic of foreigners and Polish residents by border sections in 2024

W porównaniu z 2023 r. wzrost ruchu granicznego wystąpił jedynie na lotniskach – o 14,1% (łącznie cudzoziemców i Polaków). Z kolei spadki odnotowano na pozostałych przejściach. Na granicy zewnętrznej ruch graniczny był mniejszy o 3,7%, na wewnętrznej o 2,2%, a w portach morskich o 0,4%.

Największe natężenie ruchu odnotowano w 3 kwartale – 83,5 mln (łącznie cudzoziemców i Polaków), co stanowiło 29,1% ruchu w 2024 r., najmniejsze zaś w 1 kwartale – 61,3 mln (21,4% ruchu ogółem).

7.1. Ruch graniczny osób na lądowej granicy Polski z krajami Unii Europejskiej, na lotniskach i granicy morskiej

7.1. Border traffic of persons on the Polish border with the European Union countries, at airports and the sea border

W 2024 r. szacunkowa liczba przekroczeń lądowej granicy Polski z Niemcami, Czechami, Słowacją i Litwą wyniosła 208,5 mln osób i było to o 2,2% mniej niż w 2023 r. W kierunku „do Polski” granicę przekroczyło 104,6 mln osób (o 1,7% mniej niż przed rokiem), natomiast w kierunku „z Polski” – 103,8 mln osób (o 2,6% mniej niż przed rokiem). Udział mieszkańców Polski w ruchu granicznym wyniósł 43,5% („do” i „z” Polski), natomiast cudzoziemców – 56,5% („do” i „z” Polski). Najwięcej przekroczeń odnotowano w 3 kwartale – 58,5 mln (28,1% ruchu granicznego na lądowej granicy Polski z sąsiednimi krajami Unii Europejskiej), a najmniej – w 1 kwartale – 46,4 mln (22,2%).

Tablica 19. Ruch graniczny mieszkańców Polski i cudzoziemców na lądowej granicy Polski z sąsiednimi krajami Unii Europejskiej w 2024 r.

Table 19. Border traffic of Polish residents and foreigners on the Polish land border with neighbouring countries of the European Union in 2024

Kwartały Quarters	Przekroczenia granicy Crossings of the border				
	ogółem total	obywatele polscy Poles		cudzoziemcy foreigners	
		z Polski from Poland	do Polski to Poland	do Polski to Poland	z Polski from Poland
	w tys. in thousands				
1 kw. Q1	46 377,3	9 861,1	10 077,6	13 260,9	13 177,7
2 kw. Q2	55 515,8	11 559,4	11 688,9	16 215,3	16 052,1
3 kw. Q3	58 540,5	12 781,6	12 800,6	16 468,5	16 489,8
4 kw. Q4	48 045,3	10 839,7	11 010,1	13 108,0	13 087,4
1–4 kw. Q1–4	208 478,9	45 041,9	45 577,2	59 052,7	58 807,0

W 2024 r. najwięcej osób przekraczało granicę lądową Polski z Niemcami (55,8% ogółu przekroczeń lądowej granicy Polski z sąsiednimi krajami Unii Europejskiej), następnie granicę z Czechami (26,2%), Słowacją (14,0%), a najmniej z Litwą (4,0%). Struktura przekroczeń według poszczególnych odcinków granicy w 2024 r. była podobna jak w poprzednim roku.

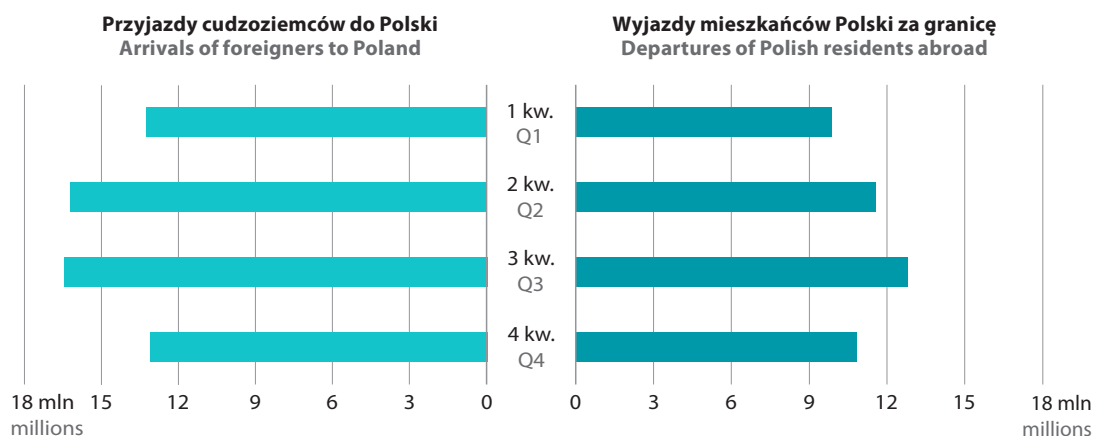
Tablica 20. Przekroczenia lądowej granicy Polski z sąsiednimi krajami Unii Europejskiej przez mieszkańców Polski i cudzoziemców według kwartałów w 2024 r.

Table 20. Crossings of the land border of Poland with neighbouring countries of the European Union by Polish residents and foreigners by quarters in 2024

Wyszczególnienie Specification	1 kw. Q1	2 kw. Q2	3 kw. Q3	4 kw. Q4	1–4 kw. Q1–4
	w tys. in thousands				
Granica wewnętrzna UE EU's internal border	46 377,3	55 515,8	58 540,5	48 045,3	208 478,9
Niemcy Germany	26 299,1	31 225,4	32 293,0	26 518,9	116 336,3
Czechy Czechia	12 118,5	14 334,8	15 613,1	12 560,0	54 626,5
Słowacja Slovakia	6 270,4	7 809,3	8 312,7	6 833,3	29 225,7
Litwa Lithuania	1 689,3	2 146,3	2 321,6	2 133,1	8 290,4

Wykres 41. Ruch graniczny osób na lądowej granicy Polski z sąsiednimi krajami Unii Europejskiej według kwartałów w 2024 r.

Chart 41. Border traffic of persons at the land border of Poland with neighbouring countries of the European Union by quarters in 2024

Przez granicę lądową Polski z sąsiednimi krajami Unii Europejskiej w 2024 r. do Polski przyjechało 59,1 mln cudzoziemców i było to o 1,6% mniej niż w 2023 r. Liczba ta obejmuje osoby, które spędziły w Polsce kilka godzin (odwiedzający jednodniowi), jak i osoby, które pozostały w naszym kraju przynajmniej przez jedną noc (turyści). Najwięcej cudzoziemców w 2024 r. przyjechało do Polski w 3 kwartale – 16,5 mln osób, co stanowiło 27,9% ogółu przyjazdów w ciągu roku (w 2023 r. – 17,1 mln, tj. 28,6% ogółu przyjazdów w ciągu roku). Najmniej cudzoziemców przyjechało w 4 kwartale – 13,1 mln osób, co stanowiło 22,2% ogółu przyjazdów (w 2023 r. najmniej cudzoziemców przyjechało do Polski w 1 kwartale – 12,9 mln, tj. 21,5% ogółu przyjazdów).

Tablica 21. Przyjazdy cudzoziemców do Polski przez lądową granicę Polski z sąsiednimi krajami Unii Europejskiej według kwartałów w 2024 r.

Table 21. Arrivals of foreigners to Poland across the land border of Poland with neighbouring European Union countries by quarters in 2024

Wyszczególnienie Specification	1 kw. Q1	2 kw. Q2	3 kw. Q3	4 kw. Q4	1–4 kw. Q1–4
	w tys. in thousands				
Granica wewnętrzna UE EU's internal border	13 260,9	16 215,3	16 468,5	13 108,0	59 052,7
Niemcy Germany	7 899,5	9 961,1	9 763,8	7 396,8	35 021,3
Czechy Czechia	3 103,3	3 672,5	3 836,3	3 256,3	13 868,3
Słowacja Slovakia	1 686,6	1 894,7	2 074,8	1 718,6	7 374,7
Litwa Lithuania	571,5	687,0	793,6	736,3	2 788,4

W 2024 r. przez lądową granicę Polski z sąsiednimi krajami Unii Europejskiej wyjechało 45,0 mln mieszkańców Polski i było to o 2,6% mniej niż w 2023 r. Najwięcej wyjazdów odnotowano w 3 kwartale – 12,8 mln, co stanowiło 28,4% wyjazdów mieszkańców Polski w ciągu 2024 r. (w 2023 r. 13,2 mln – 28,5%), a najmniej w 1 kwartale – 9,9 mln, co stanowiło 21,9% ogółu wyjazdów (w 2023 r. 10,0 mln – 21,7%).

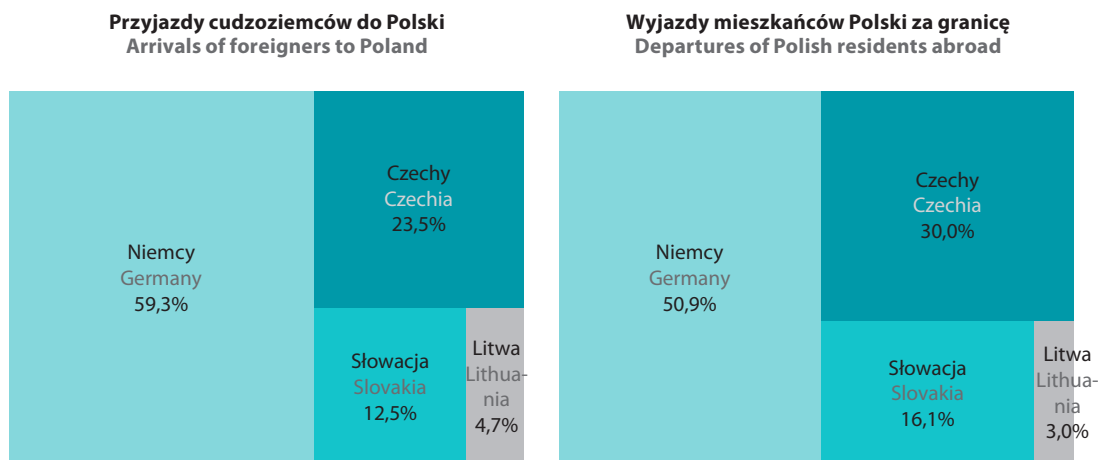
Tablica 22. Wyjazdy mieszkańców Polski przez lądową granicę Polski z sąsiednimi krajami Unii Europejskiej według kwartałów w 2024 r.

Table 22. Departures of Polish residents across the land border of Poland with neighbouring European Union countries by quarters in 2024

Wyszczególnienie Specification	1 kw. Q1	2 kw. Q2	3 kw. Q3	4 kw. Q4	1–4 kw. Q1–4
	w tys. in thousands				
Granica wewnętrzna UE EU's internal border	9 861,1	11 559,4	12 781,6	10 839,7	45 041,9
Niemcy Germany	5 142,3	5 697,3	6 364,4	5 717,9	22 921,9
Czechy Czechia	2 934,2	3 478,2	4 004,0	3 117,6	13 534,1
Słowacja Slovakia	1 507,6	2 016,7	2 039,8	1 665,8	7 229,9
Litwa Lithuania	277,0	367,2	373,5	338,5	1 356,1

Wykres 42. Przyjazdy cudzoziemców do Polski oraz wyjazdy mieszkańców Polski za granicę według odcinków granicy z sąsiednimi krajami Unii Europejskiej w 2024 r.

Chart 42. Arrivals of foreigners to Poland and departures of Polish residents abroad by border sections with neighbouring European Union countries in 2024

Ruch graniczny na lotniskach ukształtował się w 2024 r. na poziomie 54,9 mln przekroczeń i było to o 14,1% więcej niż w poprzednim roku (w kierunku „z” i „do” Polski). Liczba przekroczeń granicy na lotniskach przez mieszkańców Polski wyniosła 33,7 mln, co stanowiło 61,4% ogółu przekroczeń na tym odcinku granicy (o 15,5% więcej niż w 2023 r.). W 2024 r. granicę na lotniskach przekroczyło również 21,2 mln cudzoziemców (o 11,9% więcej niż w poprzednim roku). Najwięcej mieszkańców Polski (11,6 mln), jak również cudzoziemców (6,3 mln) przekroczyło granicę na lotniskach w 3 kwartale, co stanowiło odpowiednio 34,3% przekroczeń granicy przez rezydentów i 29,7% przekroczeń granicy przez cudzoziemców w 2024 r. Najmniej przekroczeń granicy na lotniskach wystąpiło w 1 kwartale – 6,0 mln mieszkańców Polski i 4,1 mln cudzoziemców (odpowiednio 17,7% i 19,5%).

Tablica 23. Ruch graniczny mieszkańców Polski i cudzoziemców na lotniskach w 2024 r.^a
Table 23. Border traffic of Polish residents and foreigners at airports in 2024^a

Kwartaly Quarters	Przekroczenia granicy Crossings of the border				
	ogółem total	obywatele polscy Poles		cudzoziemcy foreigners	
		z Polski from Poland	do Polski to Poland	do Polski to Poland	z Polski from Poland
	w tys. in thousands				
1 kw. Q1	10 083,4	3 088,6	2 866,5	2 066,0	2 062,4
2 kw. Q2	14 387,6	4 579,8	4 355,5	2 769,6	2 682,7
3 kw. Q3	17 845,5	5 985,7	5 566,0	3 192,0	3 101,8
4 kw. Q4	12 582,6	3 684,9	3 572,8	2 721,2	2 603,7
1–4 kw. Q1–4	54 899,1	17 339,0	16 360,9	10 748,8	10 450,5

a Łącznie z przekroczeniami rejestrowanymi przez Straż Graniczną.
 a Including crossings registered by the Border Guard.

W 2024 r. na granicy morskiej (w kierunku „z” i „do” Polski) odnotowano 1,7 mln przekroczeń i było to o 0,4% mniej niż w 2023 r. Liczba przekroczeń tego odcinka granicy przez mieszkańców Polski wyniosła 1,0 mln (o 0,1% mniej niż w 2023 r.), co stanowiło 57,6% ogółu przekroczeń na granicy morskiej. Granicę morską w 2024 r. przekroczyło 0,7 mln cudzoziemców, o 0,9% mniej niż w poprzednim roku. Wśród mieszkańców Polski, jak i wśród cudzoziemców największy ruch zaobserwowano w 3 kwartale. Wyniósł on odpowiednio 345,1 tys. (34,7% przekroczeń rezydentów) i 276,1 tys. (37,8% przekroczeń cudzoziemców).

Tablica 24. Ruch graniczny mieszkańców Polski i cudzoziemców na granicy morskiej w 2024 r.^a
Table 24. Border traffic of Polish residents and foreigners at the sea border in 2024^a

Kwartaly Quarters	Przekroczenia granicy Crossings of the border				
	ogółem total	obywatele polscy Poles		cudzoziemcy foreigners	
		z Polski from Poland	do Polski to Poland	do Polski to Poland	z Polski from Poland
	w tys. in thousands				
1 kw. Q1	313,4	98,3	95,6	54,8	64,6
2 kw. Q2	447,5	112,4	128,7	93,7	112,7
3 kw. Q3	621,2	170,4	174,6	133,5	142,6
4 kw. Q4	344,4	98,6	116,5	75,6	53,8
1–4 kw. Q1–4	1 726,4	479,8	515,3	357,6	373,7

a Łącznie z przekroczeniami rejestrowanymi przez Straż Graniczną.
 a Including crossings registered by the Border Guard.

7.2. Ruch graniczny osób na granicy Polski z krajami nienależącymi do strefy Schengen

7.2. Border traffic of persons on the Polish border with countries not belonging to the Schengen area

W związku z przystąpieniem Polski 21 grudnia 2007 r. do strefy Schengen – obszaru bez kontroli na granicach wewnętrznych oraz zniesieniem z dniem 30 marca 2008 r. kontroli na lotniczych przejściach granicznych, Straż Graniczna obecnie rejestruje ruch osób i środków transportu tylko na tych granicach Polski, które są jednocześnie zewnętrznymi granicami Unii Europejskiej, a na granicach pomiędzy państwami członkowskimi tylko w okresie czasowego przywrócenia kontroli granicznej. Dane za 2024 r. prezentowane na wykresach obejmują ruch graniczny na zewnętrznej granicy UE oraz strefy Schengen, tj. na odcinkach granicy z Rosją, Białorusią, Ukrainą oraz częściowo na przejściach lotniczych i morskich. Dane o ruchu na granicy morskiej i lotniczej zgodnie z ustaleniami układu z Schengen nie obejmują tzw. „lotów wewnętrznych”¹³ i „regularnych wewnętrznych połączeń promowych”¹⁴.

Liczba dokonanych odpraw (przekroczeń granicy) cudzoziemców, jak i Polaków oznacza, że każda osoba jest liczona tyle razy, ile razy przekracza granicę.

Według danych Straży Granicznej¹⁵ w 2024 r. na przejściach granicznych zlokalizowanych na granicy z Rosją, Białorusią i Ukrainą oraz na lotniskach (loty poza strefę Schengen) i w portach morskich (rejsy poza strefę Schengen) dokonano 43,2 mln odpraw osób wjeżdżających i wyjeżdżających z Polski, w tym 27,5 mln odpraw cudzoziemców, które stanowiły 63,6% ogółu przekroczeń. Ruch na granicy Polski z krajami spoza strefy Schengen odbywał się na 64 przejściach granicznych, spośród których najwięcej było przejść lotniczych – 21 (w tym 5 przejść z udziałem poniżej 1000 przekroczeń granicy w ciągu roku), następnie drogowych – 16 (w tym 3 przejścia drogowe z udziałem poniżej 1000 przekroczeń granicy w ciągu roku), morskich – 15 (w tym 7 przejść w portach morskich z udziałem poniżej 1000 przekroczeń granicy w ciągu roku) oraz kolejowych – 12 (w tym 3 przejścia kolejowe z udziałem poniżej 1000 przekroczeń granicy w ciągu roku). W 2024 r. Straż Graniczna nie odnotowała odpraw na rzecznych przejściach granicznych. W stosunku do 2023 r. spadła o 1 liczba przejść drogowych i o 4 liczba przejść na lotniskach a wzrosła o 1 liczba przejść kolejowych, natomiast nie zmieniła się liczba przejść w portach morskich. Największą liczbę odpraw (21,8 mln) zanotowano na przejściach na lotniskach, które stanowiły 50,4% ogółu odpraw na granicy Polski z krajami spoza strefy Schengen. Następne w kolejności były przejścia drogowe – 43,9% (19,0 mln). Odprawy na granicznych przejściach kolejowych stanowiły 5,5% (2,4 mln), a w portach morskich – 0,2% (0,1 mln).

¹³„Lot wewnętrzny” oznacza każdy lot wyłącznie z terytorium państwa członkowskiego lub na jego terytorium, bez lądowania na terytorium państwa trzeciego. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen).

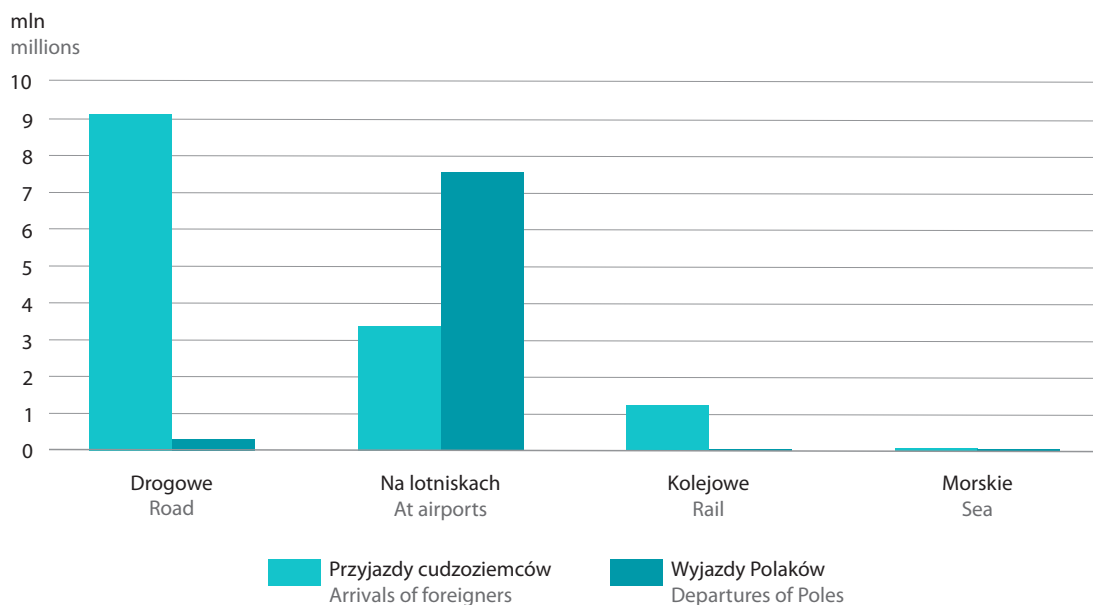
¹⁴„Regularne wewnętrzne połączenie promowe” oznacza każde połączenie promowe między dwoma tymi samymi portami lub większą ich liczbą, usytuowanymi na terytorium państw członkowskich, bez zawijania do jakichkolwiek portów poza terytorium państw członkowskich i obejmujące transport pasażerów i pojazdów zgodnie z opublikowanym rozkładem rejsów. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen).

¹⁵Od 2011 r. dane odnoszące się do liczby przyjazdów i wyjazdów dotyczą pasażerów, jak również załóg środków transportu; poprzednio obejmowały jedynie pasażerów.

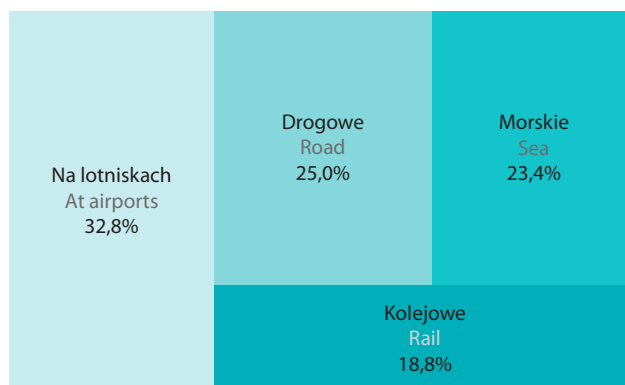
Tablica 25. Ruch graniczny poza strefą Schengen według rodzaju przejść granicznych w 2024 r.
Table 25. Border traffic outside the Schengen area by type of crossing points in 2024

Wyszczególnienie Specification	Przekroczenia granicy Crossings of the border					
	ogółem w tys. total in thousands	2023 = 100	obywatele polscy Poles		cudzoziemcy foreigners	
			z Polski from Poland	do Polski to Poland	do Polski to Poland	z Polski from Poland
			w tys. in thousands			
Ogółem Total	43 213,4	101,0	7 892,1	7 856,4	13 791,7	13 673,2
Drogowe Road	18 961,8	94,8	325,6	323,1	9 111,4	9 201,7
Kolejowe Rail	2 356,8	110,6	24,5	24,3	1 253,6	1 054,4
Morskie Sea	103,8	88,6	12,0	10,3	39,2	42,3
Na lotniskach At airports	21 790,9	106,1	7 529,9	7 498,6	3 387,6	3 374,8

Wykres 43. Przekroczenia granicy poza strefę Schengen według rodzajów przejść granicznych w 2024 r.
Chart 43. Crossings of the border outside the Schengen area by type of border crossing points in 2024

Wykres 44. Przejścia graniczne według rodzajów w 2024 r.
Chart 44. Border crossing points by type in 2024

Wśród ogólnej liczby przejść granicznych na granicy zewnętrznej UE oraz strefy Schengen największy odsetek stanowiły przejścia na lotniskach – 32,8%. Największy odsetek przekroczeń granicy również zarejestrowano na przejściach na lotniskach – 50,4% ogółu przekroczeń rejestrowanych przez Straż Graniczną.

Na zewnętrznej lądowej granicy Unii Europejskiej (tzn. granicy Polski z Rosją, Białorusią i Ukrainą) w 2024 r. odnotowano 21,3 mln odpraw – spadek o 3,7% w porównaniu z poprzednim rokiem.

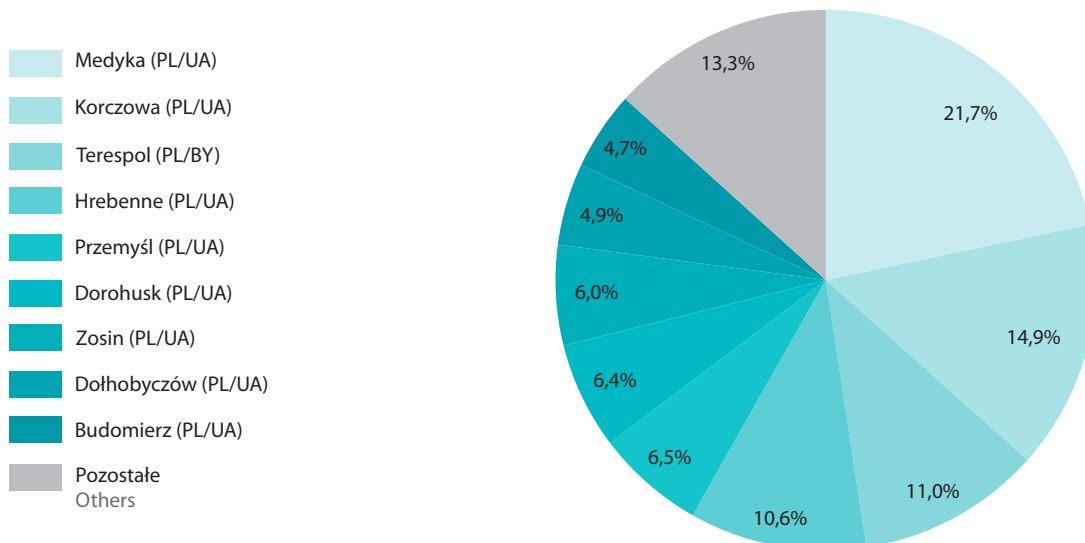
W 2024 r. ruch na zewnętrznej lądowej granicy UE (tj. przejścia drogowe i kolejowe) stanowił 49,3% rejestrowanych przyjazdów i wyjazdów na granicy Polski z krajami spoza strefy Schengen (pozostałe odprawy notowano na lotniskach i w portach morskich). Zanotowano wzrost liczby odpraw na granicy z Rosją (o 22,7%), natomiast spadła liczba odpraw na granicy z Ukrainą (o 4,8%) i z Białorusią (o 1,7%). Najwięcej odpraw na zewnętrznej lądowej granicy UE dokonano na przejściach granicznych z Ukrainą – 83,1% ogółu odpraw.

Tablica 26. Ruch graniczny na zewnętrznej granicy lądowej Unii Europejskiej
Table 26. Border traffic at the external land border of the European Union

Wyszczególnienie Specification	Liczba odpraw Number of checks	
	2023	2024
	w tys. in thousands	
Granica zewnętrzna UE EU's external border	22 137,5	21 318,6
Rosja Russia	585,4	718,1
Białoruś Belarus	2 930,1	2 880,5
Ukraina Ukraine	18 621,9	17 720,0

Wykres 45. Struktura odpraw granicznych poza strefę Schengen na przejściach drogowych i kolejowych w 2024 r.

Chart 45. The structure of border checks outside the Schengen area at road and rail border crossings in 2024

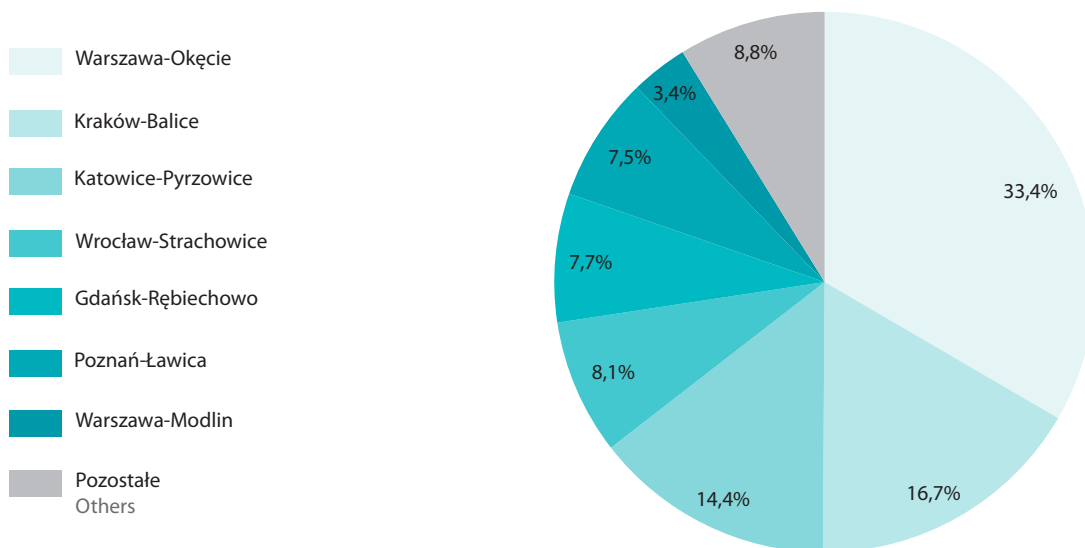

Pośród przejść lotniczych najwięcej przekroczeń granicy zewnętrznej odnotowano w następujących portach:

- Warszawa-Okęcie – 7,3 mln (wzrost o 7,6% w porównaniu z 2023 r.),
- Kraków-Balice – 3,6 mln (wzrost o 12,3%),
- Katowice-Pyrzowice – 3,1 mln (wzrost o 6,9%),
- Wrocław-Strachowice – 1,8 mln (wzrost o 4,6%),
- Gdańsk-Rębiechowo – 1,7 mln (spadek o 0,6%),
- Poznań-Ławica – 1,6 mln (wzrost o 20,9%),
- Warszawa-Modlin – 0,7 mln (spadek o 28,7%).

Wykres 46. Struktura odpraw granicznych poza strefę Schengen na lotniskach w 2024 r.

Chart 46. The structure of border checks outside the Schengen area at airports in 2024

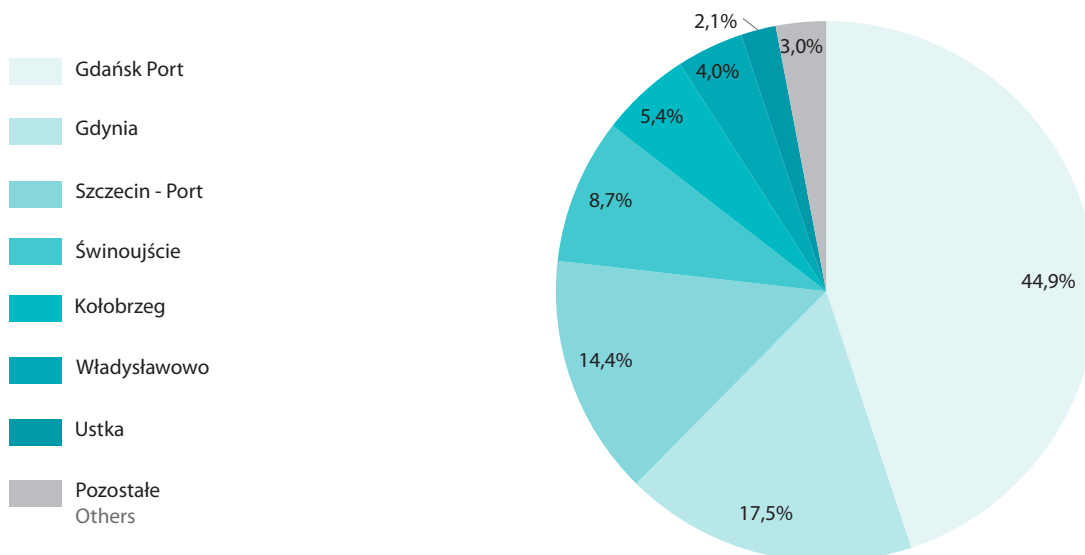

Największą liczbę przekroczeń granicy w podróżach poza strefę Schengen odnotowano kolejno dla następujących portów morskich:

- Gdańsk Port – 46,5 tys. (spadek o 0,5% w porównaniu z 2023 r.),
- Gdynia – 18,2 tys. (spadek o 28,4%),
- Szczecin - Port – 14,9 tys. (wzrost o 2,8%),
- Świnoujście – 9,1 tys. (wzrost o 3,0%),
- Kołobrzeg – 5,6 tys. (spadek o 45,6%),
- Władysławowo – 4,2 tys. (wzrost o 2,9%),
- Ustka – 2,2 tys. (spadek o 44,0%).

Wykres 47. Struktura odpraw granicznych poza strefę Schengen w portach morskich w 2024 r.

Chart 47. The structure of border checks outside the Schengen area in seaports in 2024

7.2.1. Przyjazdy cudzoziemców do Polski spoza strefy Schengen

7.2.1. Arrivals of foreigners to Poland from outside the Schengen area

Według danych pochodzących z rejestracji prowadzonej przez Straż Graniczną na przejściach granicznych zewnętrznej granicy Unii Europejskiej oraz strefy Schengen, w 2024 r. do Polski wjechało 13,8 mln cudzoziemców – spadek o 1,6% w porównaniu z 2023 r. Liczba ta obejmuje zarówno osoby, które spędziły w Polsce zaledwie kilka godzin i są określane mianem odwiedzających jednodniowych, jak również turystów, którzy pozostali w naszym kraju przynajmniej na jedną noc.

Wśród odnotowanych przez Straż Graniczną przyjeżdżających na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej oraz strefy Schengen (lądowej, morskiej i na lotniskach) najliczniejszą grupę stanowili kolejno obywatele:

- Ukrainy – 9,2 mln (66,9% ogółu przyjazdów cudzoziemców, spadek o 3,0% w stosunku do 2023 r.),
- Białorusi – 1,2 mln (8,7% ogółu, spadek o 5,2%),
- Wielkiej Brytanii – 1,0 mln (7,1% ogółu, wzrost o 5,4%),
- Niemiec – 0,3 mln (1,9% ogółu, wzrost o 18,6%),
- Stanów Zjednoczonych – 0,2 mln (1,6% ogółu, spadek o 2,5%),
- Izraela – 0,2 mln (1,2% ogółu, wzrost o 3,0%),
- Irlandii – 0,2 mln (1,1% ogółu, wzrost o 6,8%).

Tablica 27. Przyjazdy cudzoziemców spoza strefy Schengen do Polski według granic w 2024 r.
Table 27. Arrivals of foreigners from outside the Schengen area to Poland by borders in 2024

Wyszczególnienie Specification	Przyjazdy cudzoziemców do Polski Arrivals of foreigners to Poland		
	w tys. in thousands	w odsetkach in percentage	
Przyjazdy ogółem Total arrivals	13 791,7	100,0	.
Granica zewnętrzna UE ^a EU's external border ^a	10 365,0	75,1	100,0
Rosja Russia	309,0	.	3,0
Białoruś Belarus	1 313,1	.	12,7
Ukraina Ukraine	8 742,8	.	84,3
Granica morska Sea border	39,2	0,3	.
Lotniska Airports	3 387,6	24,6	.

a Dotyczy przejść drogowych i kolejowych.
 a It applies to road, rail crossings.

Największą liczbę przyjazdów cudzoziemców zanotowano na granicy z Ukrainą – 8,7 mln, co stanowiło 63,4% w stosunku do ogółu przyjazdów cudzoziemców, następnie na lotniskach – 3,4 mln przyjazdów (24,6% ogółu). Na granicy z Białorusią zarejestrowano 1,3 mln (9,5% ogółu), na granicy z Rosją – 0,3 mln przyjazdów cudzoziemców (2,2% ogółu), a na granicy morskiej 39,2 tys. (0,3% ogółu) przyjazdów cudzoziemców przez granicę zewnętrzną Unii Europejskiej oraz strefy Schengen.

Przekraczający granicę z Ukrainą cudzoziemcy najczęściej korzystali z przejść w:

- Medyce – 2,2 mln przyjazdów, co stanowiło 24,8% udziału na ukraińskim odcinku granicy,
- Korczowej – 1,4 mln (16,3%),
- Hrebennem – 1,1 mln (12,2%).

Na granicy z Białorusią najchętniej wybierano przejścia drogowe w:

- Terespolu – 1,1 mln (81,4% udziału na odcinku białoruskim),
- Kukurykach – 231,7 tys. (17,6%).

Na granicy z Rosją cudzoziemcy najczęściej korzystali z przejść granicznych:

- Grzechotki-Mamonowo II – 259,1 tys. osób (83,9% udziału tego przejścia na rosyjskim odcinku granicy),
- Bezdedy-Bagrationski – 49,3 tys. (16,0%).

Cudzoziemcy przybywający do Polski samolotem najczęściej przekraczali granicę na lotnisku:

- Warszawa-Okęcie – 1,5 mln (43,3% odpraw cudzoziemców dokonanych na lotniskach),
- Kraków-Balice – 984,7 tys. (29,1%),
- Katowice-Pyrzowice – 208,4 tys. (6,2%),
- Gdańsk-Rębiechowo – 145,7 tys. (4,3%),
- Wrocław-Strachowice – 144,9 tys. (4,3%),
- Poznań-Ławica – 124,6 tys. (3,7%),
- Rzeszów-Jasionka – 121,1 tys. (3,6%),
- Warszawa-Modlin – 98,1 tys. (2,9%).

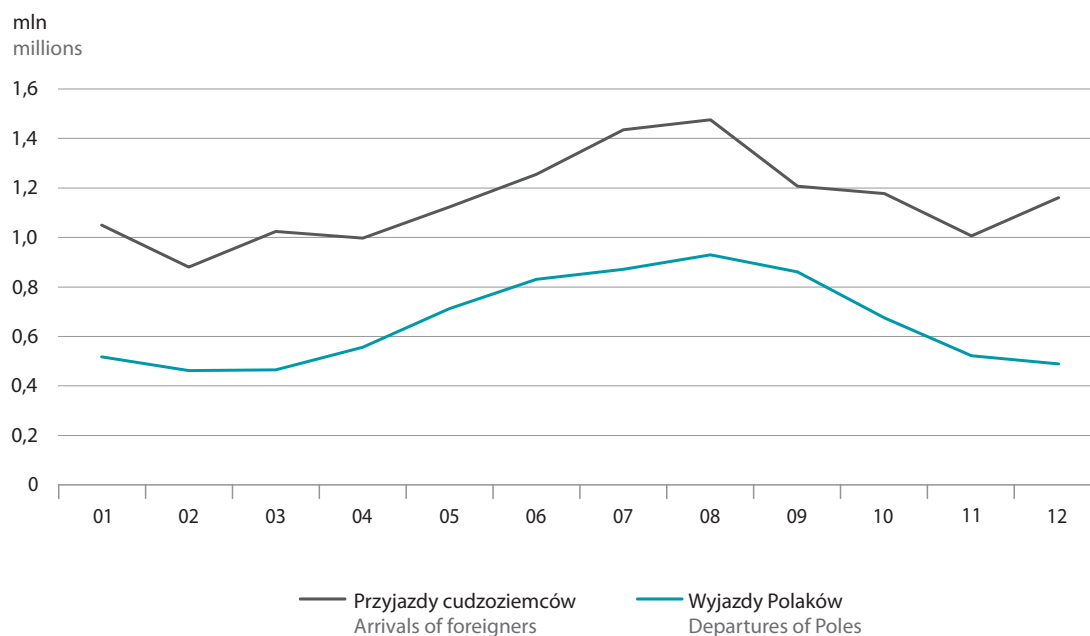
Z przejść morskich najpopularniejsze wśród cudzoziemców były przejścia graniczne w:

- Gdańsku Porcie – 20,5 tys. (52,4% udziału odpraw cudzoziemców przybywających do Polski drogą morską),
- Gdyni – 7,8 tys. (19,8%),
- Szczecinie - Porcie – 6,4 tys. (16,5%),
- Świnoujściu – 4,1 tys. (10,5%).

Najwięcej przyjazdów cudzoziemców do Polski w 2024 r. odnotowano w sierpniu i lipcu – odpowiednio 1,5 mln i 1,4 mln (odpowiednio 10,7% i 10,4% przyjazdów w ciągu roku). Najmniej cudzoziemców przyjechało do Polski w 2024 r. w lutym – 0,9 mln, co stanowiło 6,4% przyjazdów cudzoziemców w ciągu roku.

Wykres 48. Ruch graniczny poza strefę Schengen według miesięcy w 2024 r.

Chart 48. Border traffic outside the Schengen area by month in 2024

7.2.2. Wyjazdy Polaków poza strefę Schengen

7.2.2. Departures of Poles outside the Schengen area

W 2024 r. przez granicę zewnętrzną wyjechało 7,9 mln Polaków – wzrost o 7,9% w porównaniu z 2023 r. Porównując udział poszczególnych przejść granicznych w wyjazdach Polaków w latach 2023-2024, można zauważyć spadek udziału przejść drogowych o 0,5 p.proc. (2023 r. – 4,6%, 2024 r. – 4,1%). Wzrósł natomiast udział przejść lotniczych o 0,5 p.proc. (2023 r. – 94,9%, 2024 r. – 95,4%). Udziały przejść kolejowych i w portach morskich w porównaniu z 2023 r. nie zmieniły się i wyniosły odpowiednio 0,3% i 0,2%.

Tablica 28. Zagraniczne wyjazdy mieszkańców Polski poza strefę Schengen według granic w 2024 r.
Table 28. Foreign trips of Polish residents outside the Schengen area by borders in 2024

Wyszczególnienie Specification	Wyjazdy Polaków za granicę Trips of Polish residents abroad		
	w tys. in thousands	w odsetkach in percentage	
Wyjazdy ogółem Total trips	7 892,1	100,0	.
Granica zewnętrzna UE ^a EU's external border ^a	350,1	4,4	100,0
Rosja Russia	40,3	.	11,5
Białoruś Belarus	76,8	.	21,9
Ukraina Ukraine	233,0	.	66,6
Granica morska Sea border	12,0	0,2	.
Lotniska Airports	7 529,9	95,4	.

a Dotyczy przejść drogowych i kolejowych.
a It applies to road, rail crossings.

Rejestrowane wyjazdy Polaków poza granicę zewnętrzną najczęściej były realizowane przez lotnicze przejścia graniczne, z których skorzystało 7,5 mln osób (w 2023 r. – 6,9 mln) – 95,4% wszystkich wyjazdów Polaków. Najczęściej korzystali oni z lotnisk:

- Warszawa-Okęcie – 2,2 mln wylotów (29,0% odpraw rodaków podróżujących za granicę samolotem),
- Katowice-Pyrzowice – 1,4 mln (18,1%),
- Kraków-Balice – 837,7 tys. (11,1%),
- Wrocław-Strachowice – 735,4 tys. (9,8%),
- Poznań-Ławica – 698,4 tys. (9,3%),
- Gdańsk-Rębiechowo – 690,9 tys. (9,2%),
- Warszawa-Modlin – 273,2 tys. (3,6%).

Polacy wyjeżdżający z kraju przez przejścia drogowe i kolejowe najczęściej korzystali z przejść granicznych zlokalizowanych na granicy z Ukrainą – 233,0 tys. wyjazdów, tj. 3,0% udziału tego odcinka granicy we wszystkich wyjazdach. Przejścia drogowe, które zanotowały największą liczbę wyjazdów to:

- Medyka – 77,3 tys. (33,2% udziału w wyjazdach przez granicę lądową z Ukrainą),
- Korczowa – 32,0 tys. (13,7%),
- Hrebenne – 29,6 tys. (12,7%),
- Krościenko – 22,3 tys. (9,6%).

Następnym w kolejności był odcinek granicy z Białorusią, gdzie zarejestrowano 76,8 tys. wyjazdów, stanowiło 1,0% udziału tego odcinka granicy we wszystkich wyjazdach obywateli naszego kraju, a największy ruch wyjazdowy zarejestrowano na przejściach drogowych w:

- Terespolu – 41,4 tys. wyjazdów (53,9% udziału na białoruskim odcinku granicy),
- Kukurykach – 29,7 tys. (38,6%).

Przejścia graniczne z Rosją przekroczyło tylko 40,3 tys. wyjeżdżających Polaków, co stanowiło 0,5% udziału odcinka rosyjskiego w całości wyjazdów Polaków. Największy strumień wyjazdów odnotowano na przejściach granicznych:

- Grzechotki-Mamonowo II – 29,0 tys. (71,8% udziału tego przejścia na rosyjskim odcinku granicy),
- Bezledy-Bagratiowski – 11,2 tys. (27,8%).

Najmniej naszych rodaków udających się do krajów spoza strefy Schengen wybrało drogę morską – 12,0 tys. (0,2% udziału tego odcinka granicy w całości wyjazdów Polaków). Z przejść morskich najpopularniejsze wśród Polaków były porty w:

- Kołobrzegu – 3,0 tys. (25,0% odpraw Polaków podróżujących za granicę drogą morską),
- Gdańsku Porcie – 2,5 tys. (21,0%),
- Władysławowie – 2,0 tys. (17,0%),
- Ustce – 1,1 tys. (9,0%).

Szczyt zagranicznych wyjazdów Polaków przypadła na miesiące letnie. Największa liczba Polaków wyjechała w ciągu czterech miesięcy, tj. w sierpniu – 11,8% wszystkich wyjazdów w ciągu roku (930,5 tys.), w lipcu – 11,0% (871,8 tys.), we wrześniu – 10,9% (861,5 tys.) oraz w czerwcu – 10,5% (830,9 tys.). W pozostałych miesiącach liczba wyjazdów utrzymywała się na poziomie od 461,4 tys. (5,8%) w lutym do 711,9 tys. (9,0%) w maju.

7.2.3. Ruch graniczny środków transportu poza strefę Schengen

7.2.3. Border traffic of means of transport outside the Schengen area

Odprawy pojazdów kołowych dotyczą zewnętrznego odcinka granicy lądowej UE (granicy Polski z Rosją, Białorusią i Ukrainą), który nadal objęty jest kontrolą i rejestracją prowadzoną przez Straż Graniczną.

W 2024 r. dokonano 4,9 mln odpraw pojazdów kołowych wyjeżdżających lub wjeżdżających do Polski spoza strefy Schengen, z czego 3,0 mln, tj. 61,9% dotyczyło samochodów osobowych, 1,6 mln – 33,3% samochodów ciężarowych, a 0,2 mln – 4,8% stanowiły odprawy autokarów i autobusów.

Na zewnętrznej granicy lądowej UE w 2024 r. liczba odpraw pojazdów w porównaniu z 2023 r. spadła o 8,2%. Na odcinku granicy z Rosją odnotowano wzrost o 8,2%, natomiast na odcinku z Białorusią odnotowano spadek o 6,4%, a z Ukrainą o 9,6%.

Najwięcej przekroczeń pojazdów kołowych zanotowano na odcinku granicy z Ukrainą – 3,6 mln (74,5% ogółu przekroczeń). Odcinek granicy Polski z Białorusią przekroczyło 1,0 mln pojazdów kołowych (20,4% ogółu przekroczeń), a z Rosją – 0,3 mln (5,2%).

Tablica 29. Ruch graniczny pojazdów kołowych (autobusy, samochody osobowe i ciężarowe) spoza strefy Schengen według granic w 2024 r.

Table 29. Border traffic of wheeled vehicles (buses, cars and trucks) outside the Schengen area by borders in 2024

Wyszczególnienie Specification	Przekroczenia granicy Crossings of the border				
	ogółem total	obywatele polscy Poles		cudzoziemcy foreigners	
		z Polski from Poland	do Polski to Poland	do Polski to Poland	z Polski from Poland
		w tys. in thousands			
Granica zewnętrzna UE EU's external border	4 878,2	441,4	417,1	1 921,9	2 097,8
Rosja Russia	252,6	43,6	44,0	83,7	81,3
Białoruś Belarus	993,4	239,1	233,9	235,2	285,2
Ukraina Ukraine	3 632,2	158,7	139,2	1 603,0	1 731,3

Na poszczególnych odcinkach zewnętrznej granicy lądowej UE udziały odpraw pojazdów kołowych obywateli Polski i cudzoziemców wynosiły odpowiednio:

- na granicy z Rosją: 34,7% i 65,3%,
- na granicy z Białorusią: 47,6% i 52,4%,
- na granicy z Ukrainą: 8,2% i 91,8%.

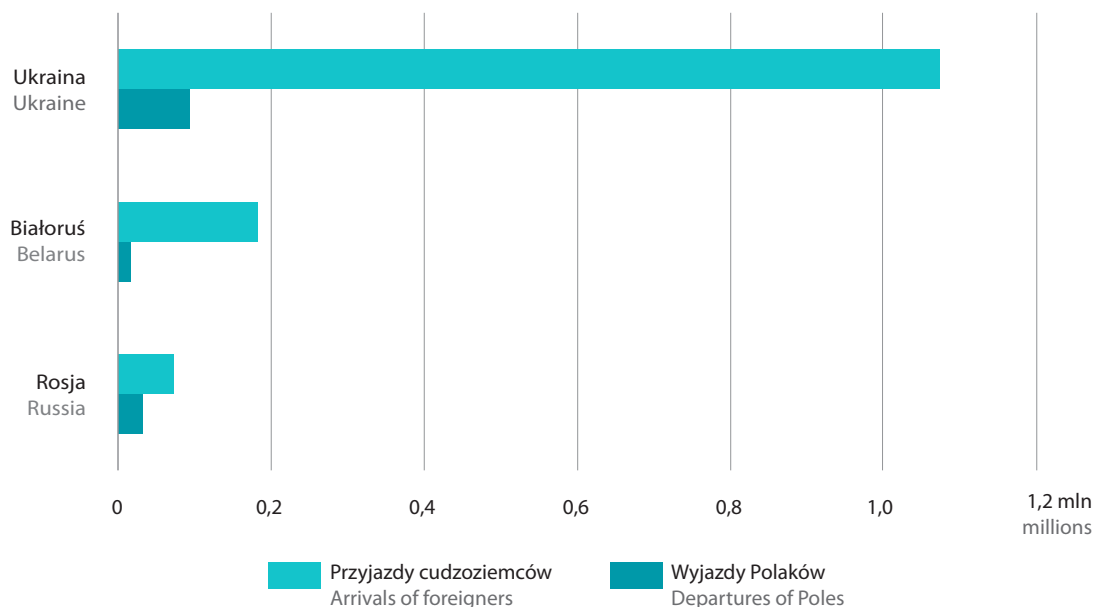
W 2024 r. liczba odpraw pojazdów osobowych wyniosła 3,0 mln i w porównaniu z 2023 r. spadła o 7,4%. Na odcinku granicy z Białorusią liczba odpraw spadła o 9,6%, z Ukrainą o 8,0%, natomiast na granicy z Rosją odnotowano wzrost o 6,4%.

Tablica 30. Odprawy pojazdów osobowych na zewnętrznej granicy lądowej Unii Europejskiej w 2024 r.

Table 30. Checks of passenger vehicles at the European Union external land border in 2024

Wyszczególnienie Specification	Odprawy pojazdów osobowych Checks of passenger vehicles		
	ogółem w tys. total in thousands	obywatele polscy Poles	cudzoziemcy foreigners
		w odsetkach in percentage	
Granica zewnętrzna UE EU's external border	3 020,8	8,7	91,3
Rosja Russia	210,8	30,1	69,9
Białoruś Belarus	450,9	5,7	94,3
Ukraina Ukraine	2 359,1	7,3	92,7

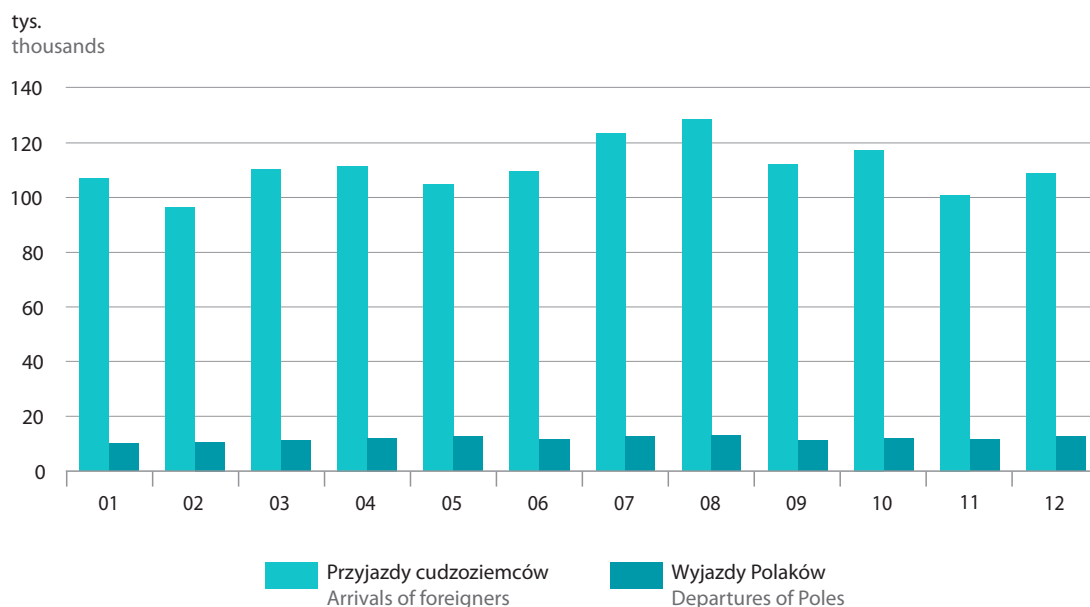
Wykres 49. Ruch graniczny samochodów osobowych poza strefę Schengen według odcinków granicy w 2024 r.
Chart 49. Border traffic of passenger cars outside the Schengen area by border sections in 2024

Pojazdy osobowe najczęściej odprawiano na granicy z Ukrainą – 2,4 mln odpraw, co stanowiło 78,1% całości ruchu samochodów osobowych na zewnętrznej granicy UE. Przejścia graniczne w miejscowości Medyka i Korczowa zanotowały największy strumień pojazdów na ukraińskim odcinku granicy – odpowiednio 625,3 tys. i 596,9 tys. przekroczeń, tj. 26,5% i 25,3% odpraw na ukraińskim odcinku granicy. Na granicy z Białorusią odprawiono 0,5 mln samochodów osobowych (14,9% odpraw na zewnętrznej granicy UE). Z powodu ograniczeń wprowadzonych przez rząd Polski dotyczących przekraczania granicy polsko-białoruskiej¹⁶ w 2024 r. ruch samochodów osobowych odbywał się wyłącznie na dwóch przejściach granicznych. Przejście w Terespolu, obsługujące tylko ruch pojazdów osobowych, odpowiadało niemal w całości za ten ruch, generując aż 99,97%. Na granicy z Rosją odprawiono 0,2 mln samochodów osobowych (7,0% całości ruchu samochodów osobowych na zewnętrznej granicy UE). Największy ruch pojazdów osobowych zanotowano na przejściu Grzechotki–Mamonowo II – 169,4 tys., co stanowiło 80,4% udziału tego przejścia z całości ruchu na granicy polsko-rosyjskiej.

¹⁶Zasady przekraczania granicy na poszczególnych przejściach granicznych precyzuje Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie czasowego zawieszenia lub ograniczenia ruchu granicznego na określonych przejściach granicznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 435 z późn. zm.).

Wykres 50. Ruch graniczny samochodów osobowych poza strefę Schengen według miesięcy w 2024 r.
Chart 50. Border traffic of passenger cars outside the Schengen area by month in 2024

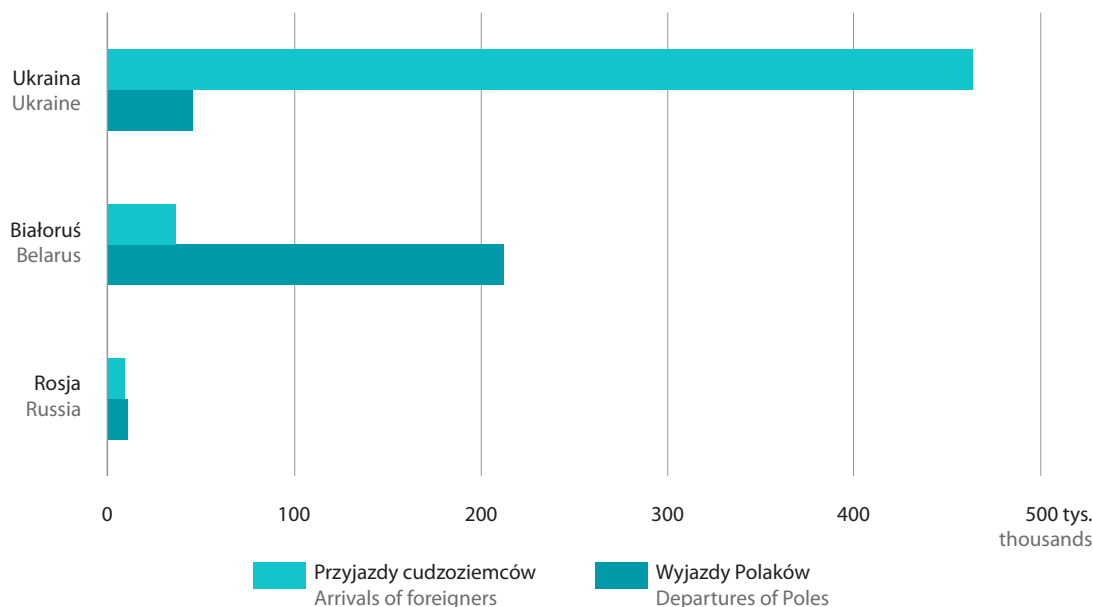
W 2024 r. liczba odpraw pojazdów ciężarowych wyniosła 1,6 mln i w porównaniu z 2023 r. spadła o 10,0% (na odcinku granicy z Ukrainą zmalała o 13,5%, z Białorusią – o 2,7%, a na granicy z Rosją wzrosła o 16,2%).

Tablica 31. Odprawy pojazdów ciężarowych na zewnętrznej granicy lądowej Unii Europejskiej w 2024 r.
Table 31. Checks of trucks at the European Union external land border in 2024

Wyszczególnienie Specification	Odprawy pojazdów ciężarowych Checks of trucks	
	w tys. in thousands	w odsetkach in percentage
Granica zewnętrzna UE EU's external border	1 622,8	100,0
Rosja Russia	35,0	2,2
Białoruś Belarus	487,8	30,1
Ukraina Ukraine	1 099,9	67,7

Wykres 51. Ruch graniczny samochodów ciężarowych poza strefę Schengen według odcinków granicy w 2024 r.

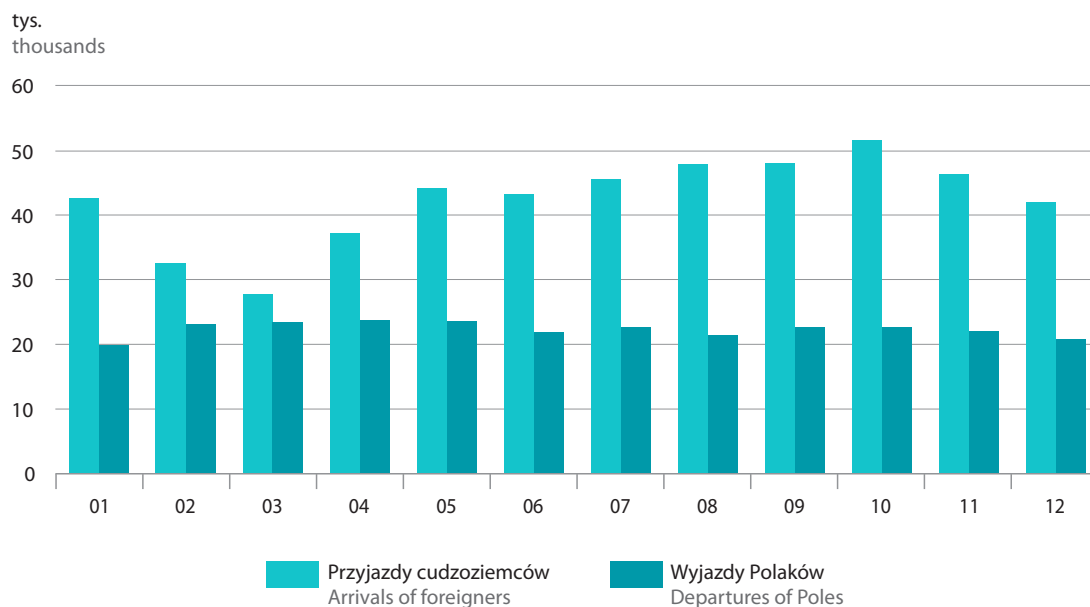
Chart 51. Border traffic of trucks outside the Schengen area by border sections in 2024

Pojazdy ciężarowe najczęściej przekraczały granicę przez polsko-ukraińskie przejścia graniczne – 1,1 mln przejazdów (67,7% ogółu przekroczeń ciężarówek na zewnętrznej granicy lądowej UE). Na przejściach granicznych z Ukrainą w województwie lubelskim największy ruch pojazdów ciężarowych odnotowano w Dorohusku – 317,2 tys. przejazdów, a na terenie województwa podkarpackiego w Korczowej – 221,3 tys. (odpowiednio: 28,8% i 20,1% udziału tych przejść na ukraińskim odcinku granicy). Na polsko-białoruskich przejściach granicznych odnotowano 487,8 tys. przejazdów (30,1% ogółu przekroczeń samochodów ciężarowych). Z powodu ograniczeń wprowadzonych przez rząd Polski dotyczących przekraczania granicy polsko-białoruskiej¹⁷ w 2024 r. ruch samochodów ciężarowych odbywał się wyłącznie na dwóch przejściach granicznych. Przejście w Kukurykach, obsługujące tylko ruch towarowy, odpowiadało niemal w całości za ten ruch, generując aż 99,99%. Na granicy z Rosją największy ruch pojazdów ciężarowych odnotowano na przejściu Grzechotki-Mamonowo II – 24,7 tys. (70,6% udziału na granicy z Rosją).

¹⁷Zasady przekraczania granicy na poszczególnych przejściach granicznych precyzuje Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie czasowego zawieszenia lub ograniczenia ruchu granicznego na określonych przejściach granicznych (Dz.U. z 2020 r., poz. 435 z późn. zm.).

Wykres 52. Ruch graniczny samochodów ciężarowych poza strefę Schengen według miesięcy w 2024 r.
Chart 52. Border traffic of trucks outside the Schengen area by month in 2024

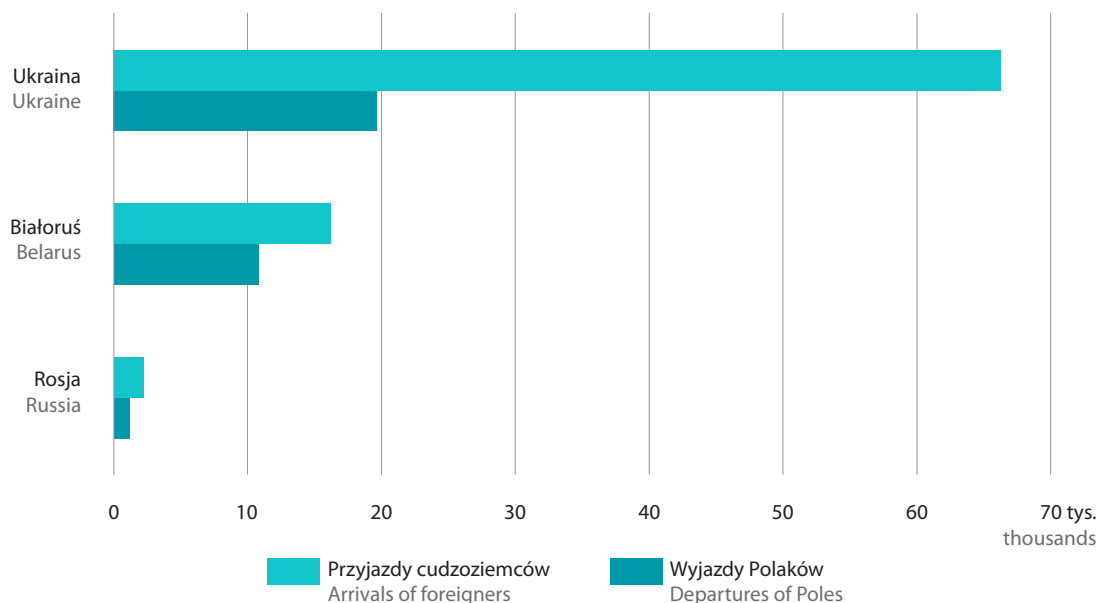

Najmniejszy ruch pojazdów kołowych zarejestrowano w kategorii autobusów i autokarów – 234,6 tys. W porównaniu z 2023 r. odnotowano spadek ruchu autobusów i autokarów o 6,0%. Na odcinku granicy z Białorusią ruch autobusów i autokarów spadł o 10,1%, z Ukrainą o 5,7%, a na granicy z Rosją wzrósł o 31,7%.

Tablica 32. Odprawy autobusów na zewnętrznej granicy lądowej Unii Europejskiej w 2024 r.
Table 32. Checks of buses at the European Union external land border in 2024

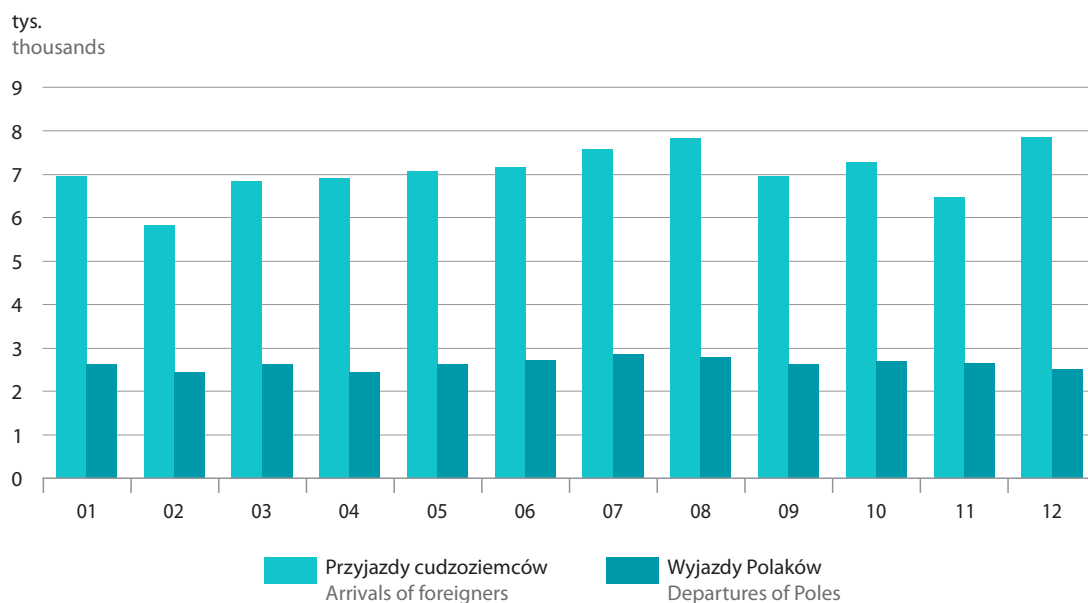
Wyszczególnienie Specification	Odprawy autobusów Checks of buses	
	w tys. in thousands	w odsetkach in percentage
Granica zewnętrzna UE EU's external border	234,6	100,0
Rosja Russia	6,8	2,9
Białoruś Belarus	54,7	23,3
Ukraina Ukraine	173,1	73,8

Wykres 53. Ruch graniczny autobusów poza strefę Schengen według odcinków granicy w 2024 r.
Chart 53. Border traffic of buses outside the Schengen area by border sections in 2024

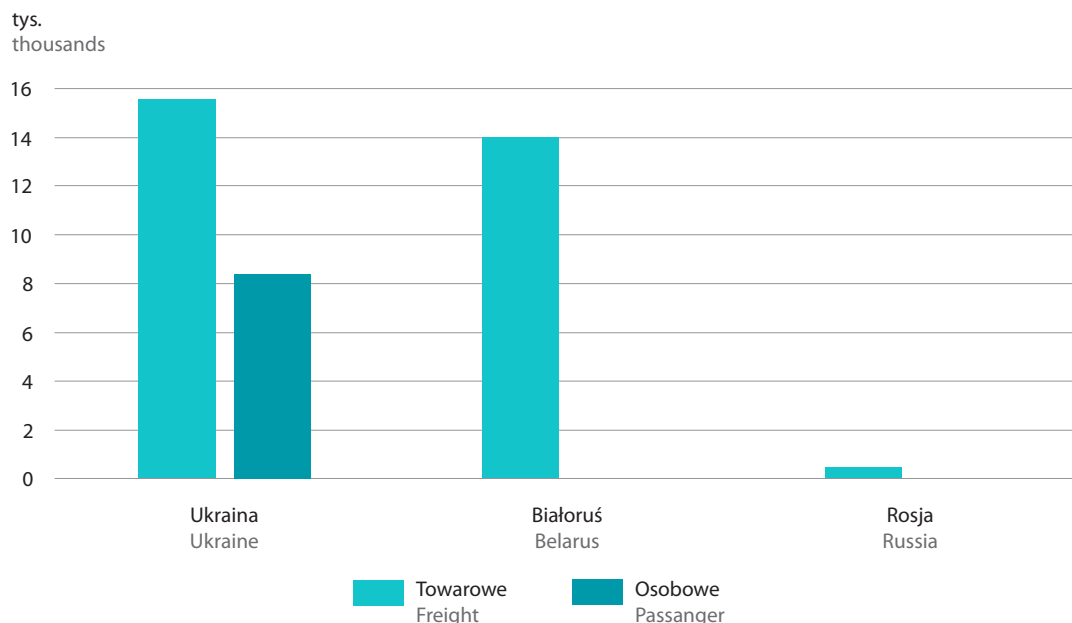
Największy ruch autobusów i autokarów odnotowano na granicy z Ukrainą – 173,1 tys., tj. 73,8% udziału tego odcinka na zewnętrznej granicy lądowej UE. Spośród wszystkich przejść granicznych najczęściej autobusów i autokarów odprawiono w Terespolu na granicy polsko-białoruskiej – 54,7 tys., co stanowiło 100,0% udziału tego przejścia na tym odcinku granicy i 23,3% całości odpraw tej kategorii pojazdów na zewnętrznej granicy lądowej UE. Znaczny ruch autobusów i autokarów występował też na przejściu granicznym w Medyce – 38,9 tys. odpraw, Korczowej – 34,3 tys., Hrebennem – 32,4 tys. i Dorohusku – 30,2 tys.

Wykres 54. Ruch graniczny autobusów poza strefę Schengen według miesięcy w 2024 r.
Chart 54. Border traffic of buses outside the Schengen area by month in 2024

W ciągu całego 2024 r. odprawiono na przejściach kolejowych zlokalizowanych na zewnętrznej granicy UE 38,5 tys. pociągów, z czego 30,1 tys. (78,2% ogółu odprawionych pociągów) stanowiły składy towarowe, a 8,4 tys. (21,8%) składy osobowe.

Wykres 55. Ruch graniczny pociągów poza strefę Schengen według odcinków granicy w 2024 r.
Chart 55. Border traffic of trains outside the Schengen area by border sections in 2024

W 2024 r. liczba odpraw pociągów w porównaniu z 2023 r. wzrosła o 10,1%. Na odcinkach granicy z Białorusią i Ukrainą wzrost wyniósł odpowiednio 14,1% i 10,2%, natomiast z Rosją odnotowano spadek o 47,6%. Należy zauważyć, że w 2024 r. nie odnotowano na granicy Polski z Białorusią i Rosją odpraw pociągów osobowych.

Najwięcej odpraw zanotowano na granicy z Ukrainą (stanowiły one 62,3% wszystkich odpraw), następnie z Białorusią – 36,5% oraz z Rosją – 1,2%. Operatorzy krajowi obsługiwali 28,2% wszystkich pociągów przekraczających zewnętrzną granicę UE na terenie Polski.

Tablica 33. Ruch graniczny pociągów poza strefę Schengen według odcinków granicy w 2024 r.
Table 33. Border traffic of trains outside the Schengen area by border sections in 2024

Wyszczególnienie Specification	Pociągi Trains				
	ogółem total	operatorów krajowych domestic operators		operatorów zagranicznych foreign operators	
		z Polski from Poland	do Polski to Poland	do Polski to Poland	z Polski from Poland
		w tys. in thousands			
Granica zewnętrzna UE EU's external border	38,5	5,4	5,4	13,8	13,8
Rosja Russia	0,5	0,0	0,0	0,2	0,2
Białoruś Belarus	14,0	2,4	2,4	4,6	4,6
Ukraina Ukraine	23,9	3,0	2,9	9,0	9,0

7.2.4. Osobowy ruch graniczny w latach 2007–2024 na zewnętrznej granicy lądowej Unii Europejskiej oraz na lotniskach i w portach morskich

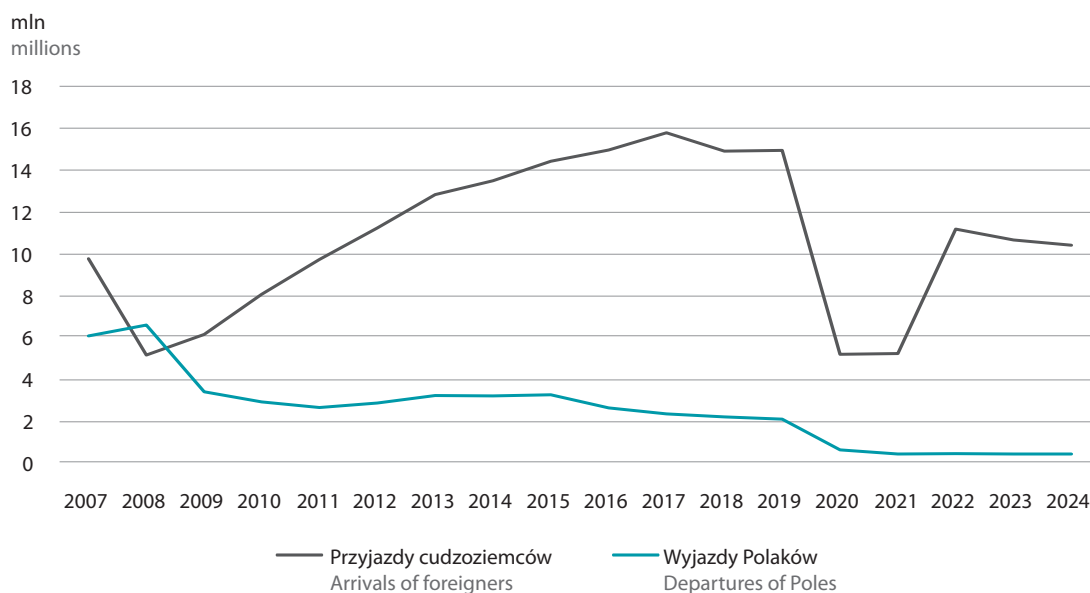
7.2.4. Passenger border traffic in 2007–2024 on the external European Union land border and at airports and seaports

W 2020 r., w związku z wystąpieniem zagrożenia wywołanym koronawirusem SARS–CoV–2, wprowadzono szereg obostrzeń w życiu codziennym i przepisów regulujących ruch graniczny pomiędzy Polską, a poszczególnymi krajami. Zgodnie z obowiązującymi przepisami od 15 marca 2020 r. został czasowo zawieszony lub ograniczony ruch graniczny na określonych przejściach granicznych¹⁸.

24 lutego 2022 r. Federacja Rosyjska zbrojnie zaatakowała Ukrainę, co w 1 półroczu 2022 r. spowodowało masowy napływ przez przejścia graniczne (drogowe i kolejowe) ukraińskich uchodźców do Polski.

Wykres 56. Osobowy ruch graniczny na przejściach granicznych drogowych, kolejowych i rzecznych poza strefę Schengen

Chart 56. Passenger border traffic at road, rail and river border crossing points outside the Schengen area

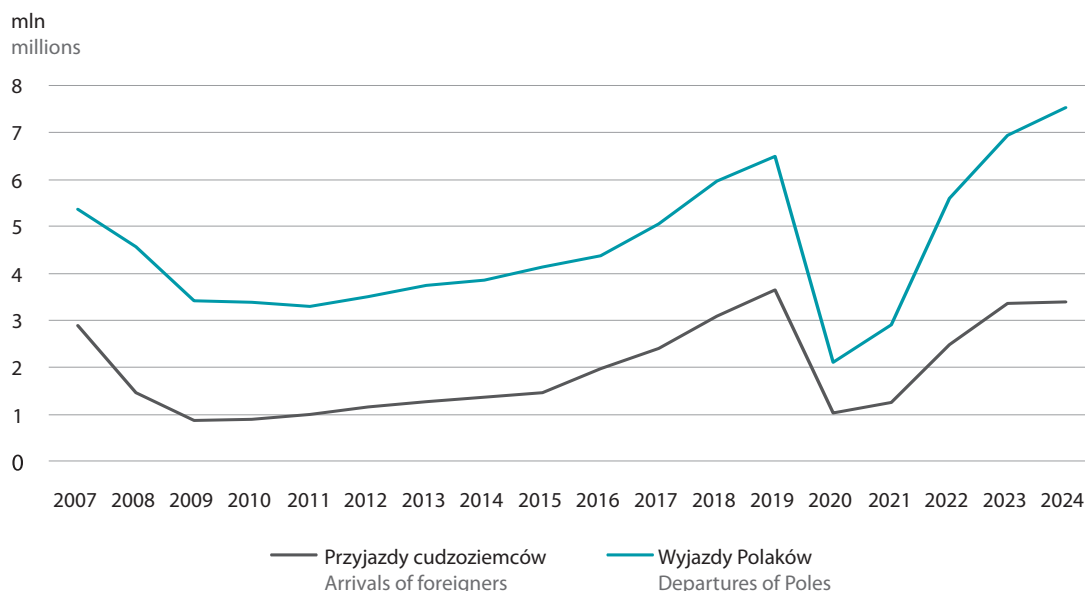

Bezpośrednio po wejściu Polski do strefy Schengen 21 grudnia 2007 r. na zewnętrznej granicy lądowej UE z Ukrainą, Białorusią i Rosją odnotowano wyraźny spadek liczby przyjazdów cudzoziemców z 9,7 mln w 2007 r. do 5,1 mln w 2008 r. Jednakże w kolejnych latach zaobserwowano systematyczny wzrost liczby przyjazdów cudzoziemców do Polski notowany na tym odcinku granicy. W 2019 r. do Polski tą drogą przyjechało 14,9 mln cudzoziemców, a w 2020 r. ponownie tylko 5,1 mln. W 2021 r. liczba przyjazdów cudzoziemców utrzymała się na podobnym poziomie jak rok wcześniej i wyniosła 5,2 mln. W 2022 r. odnotowano ponad dwukrotny wzrost przyjazdów w stosunku do poprzedniego roku – 11,1 mln. W 2023 r. liczba przyjazdów cudzoziemców spadła do 10,6 mln, a w 2024 r. do 10,4 mln.

Po dołączeniu Polski do strefy Schengen spadła również liczba wyjazdów naszych rodaków przez zewnętrzną granicę UE. Prawdopodobnie wpływ na to miało otwarcie granic wewnętrznych strefy Schengen i związane z tym ułatwienia. Wyraźny spadek liczby wyjazdów Polaków przez granicę z Rosją, Białorusią i Ukrainą miał miejsce w 2009 r., kiedy to wyjechało 3,3 mln mieszkańców Polski, podczas gdy w 2008 r. Straż Graniczna odprawiła 6,5 mln Polaków w kierunku „z Polski”. W kolejnych latach występowały wahania liczby wyjeżdżających Polaków ze spadkiem w 2021 r. do minimalnej wartości 0,3 mln. W 2023 r. Straż Graniczna odprawiła w kierunku „z Polski” 0,4 mln Polaków, a w 2024 r. liczba ta utrzymała się na tym samym poziomie jak rok wcześniej.

¹⁸Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 marca 2020 r. (Dz.U. z 2020 r., poz. 435 z późn. zm.).

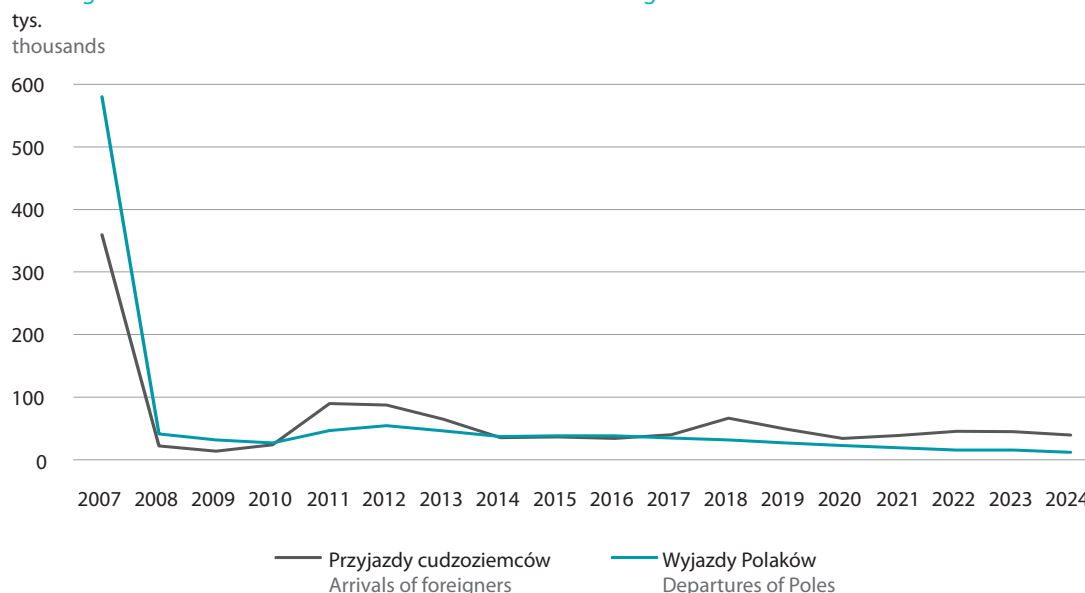
Wykres 57. Osobowy ruch graniczny na lotniskach poza strefę Schengen
 Chart 57. Passenger border traffic at the airports outside the Schengen area

W portach lotniczych w 2009 r. odnotowano spadek przyjazdów cudzoziemców (z poziomu 2,9 mln i 1,5 mln odpowiednio w latach 2007 i 2008) do 858,4 tys. Od 2010 r. przyloty cudzoziemców do Polski stale wzrastały i osiągnęły w 2019 r. wartość 3,6 mln. W 2022 r. odnotowano 2,5 mln przylotów, a w 2023 r. liczba ta wzrosła do 3,4 mln i w 2024 r. utrzymała się na tym samym poziomie.

W latach 2007–2011 spadała liczba wylotów Polaków z kraju (od 5,4 mln w 2007 r. do 3,3 mln w 2011 r.). Po tym okresie nastąpił systematyczny wzrost wyjazdów Polaków notowany w portach lotniczych i w 2019 r. osiągnęły one wartość 6,5 mln. Wprowadzone obostrzenia, w związku z zagrożeniem epidemicznym, spowodowały gwałtowny spadek wylotów Polaków. W 2020 r. zarejestrowano 2,1 mln wyjazdów w portach lotniczych, jednakże w kolejnych latach nastąpił systematyczny wzrost liczby wylotów – w 2023 r. wyniosła ona 6,9 mln, a w 2024 r. – 7,5 mln.

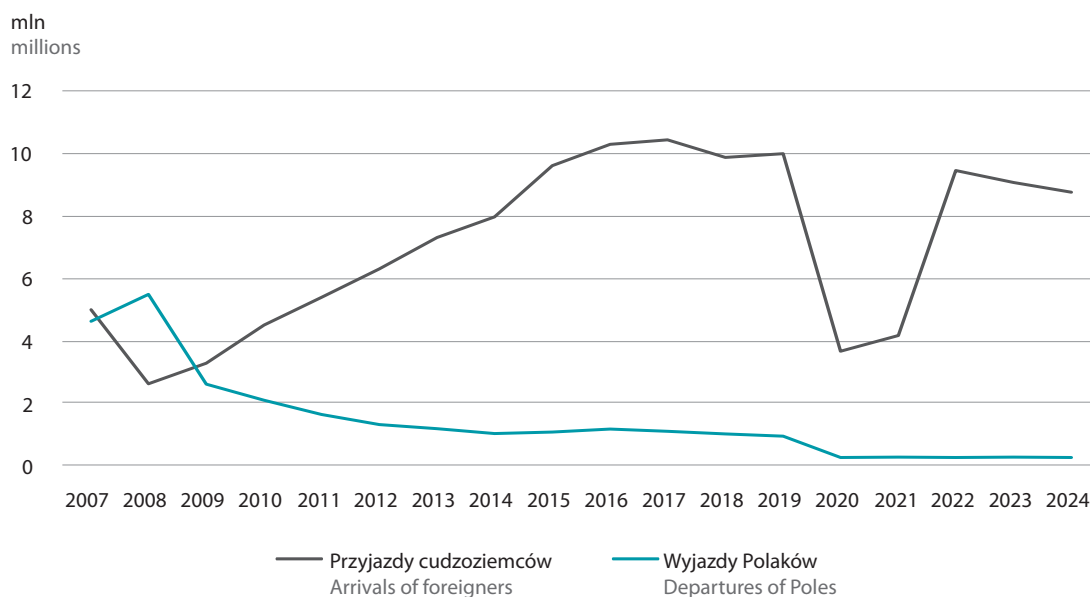
Wykres 58. Osobowy ruch graniczny na granicy morskiej poza strefę Schengen
 Chart 58. Passenger border traffic at the sea border outside the Schengen area

Przyjazdy cudzoziemców do Polski rejestrowane przez Straż Graniczną w portach morskich w okresie 2007-2024 charakteryzują się znacznymi wahaniami – od 359,6 tys. w 2007 r., osiągając minimalną wartość 13,3 tys. w 2009 r., poprzez 89,8 tys. w 2011 r. do 39,2 tys. w 2024 r.

Wyjazdy Polaków realizowane z portów morskich po spadku w 2008 r. do 41,0 tys. z 580,2 tys. w 2007 r. wahały się w przedziale od 27,0 tys. (w 2010 r.) do 54,5 tys. (w 2012 r.), a w 2024 r. osiągnęły najniższą wartość z obserwowanych – 12,0 tys.

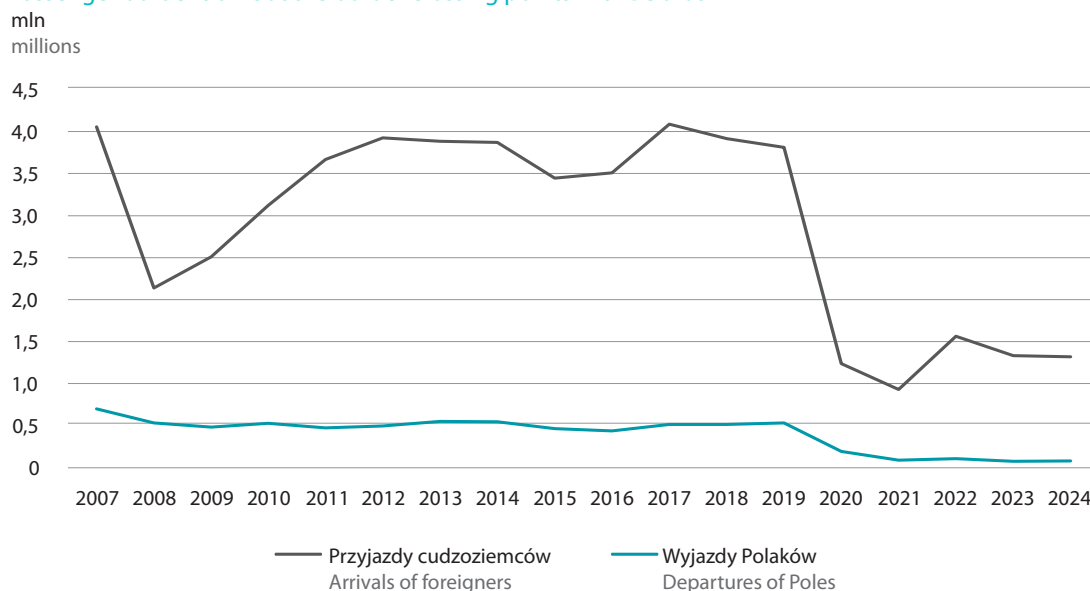
Wykres 59. Osobowy ruch graniczny na przejściach granicznych z Ukrainą
Chart 59. Passenger border traffic at the border crossing points with Ukraine

Ruch osobowy na przejściach granicznych z Ukrainą jest odwzorowaniem trendów w przyjazdach cudzoziemców i wyjazdach Polaków, jakie zaobserwowano na całej zewnętrznej granicy lądowej UE. Przyjazdy cudzoziemców przez granicę z Ukrainą po spadku w 2008 r. (2,6 mln) wykazują ciągłą tendencję wzrostową do 10,4 mln w 2017 r. Po czym w 2018 r. zanotowano spadek przyjazdów do 9,9 mln. W 2019 r. przez polsko-ukraińskie przejścia graniczne przyjechało do Polski 10,0 mln cudzoziemców, w 2020 r. tylko 3,6 mln, a w 2021 r. – 4,1 mln. W 2022 r. liczba przyjazdów wzrosła do tej sprzed kilku lat i wyniosła 9,4 mln. W 2024 r. zanotowano spadek przyjazdów do 8,7 mln.

Wyjazdy Polaków, po początkowym wzroście w 2008 r. (do 5,5 mln z 4,6 mln w 2007 r.), spadały systematycznie (poza niewielkimi wzrostami w latach 2015 i 2016) i osiągnęły w 2019 r. wartość 0,9 mln, a w 2020 r. jedynie 236,5 tys. W latach 2021–2023 z Polski na Ukrainę wyjechało odpowiednio: 243,1 tys., 235,0 tys. i 242,7 tys. Polaków. W 2024 r. wyjazdy Polaków przez granicę z Ukrainą osiągnęły wartość najniższą z obserwowanych – 233,0 tys.

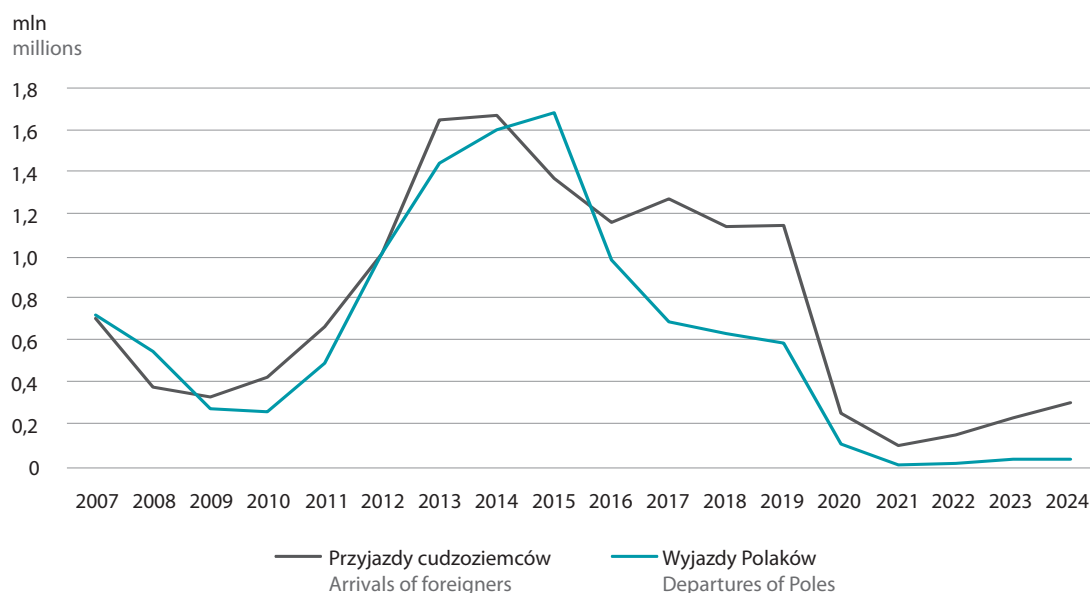
Wykres 60. Osobowy ruch graniczny na przejściach granicznych z Białorusią
Chart 60. Passenger border traffic at the border crossing points with Belarus

Przyjazdy cudzoziemców przez granicę z Białorusią, po gwałtownym spadku w 2008 r. do 2,1 mln (o niemal 50% w porównaniu z 2007 r.), stopniowo rosły do 2012 r. i po chwilowym spadku wzrosły do poziomu 4,1 mln w 2017 r., tj. osiągając wartość zbliżoną do liczby przyjazdów w 2007 r. W latach 2018 i 2019 odnotowano ponowny spadek przyjazdów cudzoziemców. W 2020 r. przez przejścia na granicy z Białorusią przyjechało do Polski 1,2 mln cudzoziemców. W 2021 r. odnotowano dalszy spadek – przez polsko-białoruskie przejścia graniczne do Polski przyjechało 0,9 mln cudzoziemców. W 2022 r. zaobserwowano wzrost do 1,6 mln, ale w 2023 r. liczba ta spadła do 1,3 mln i w 2024 r. utrzymała się na tym samym poziomie.

Najwięcej wyjazdów Polaków przez granicę z Białorusią odnotowano w 2007 r. (693,9 tys.). W kolejnych latach liczba ta wahała się i w 2019 r. osiągnęła poziom 528,4 tys., w 2020 r. – 191,9 tys., w 2021 r. tylko 87,3 tys., w 2022 r. – 107,6 tys., a w 2023 r. – 75,2 tys. W 2024 r. zaobserwowano wzrost do 76,8 tys.

Wykres 61. Osobowy ruch graniczny na przejściach granicznych z Rosją
Chart 61. Passenger border traffic at the border crossing points with Russia

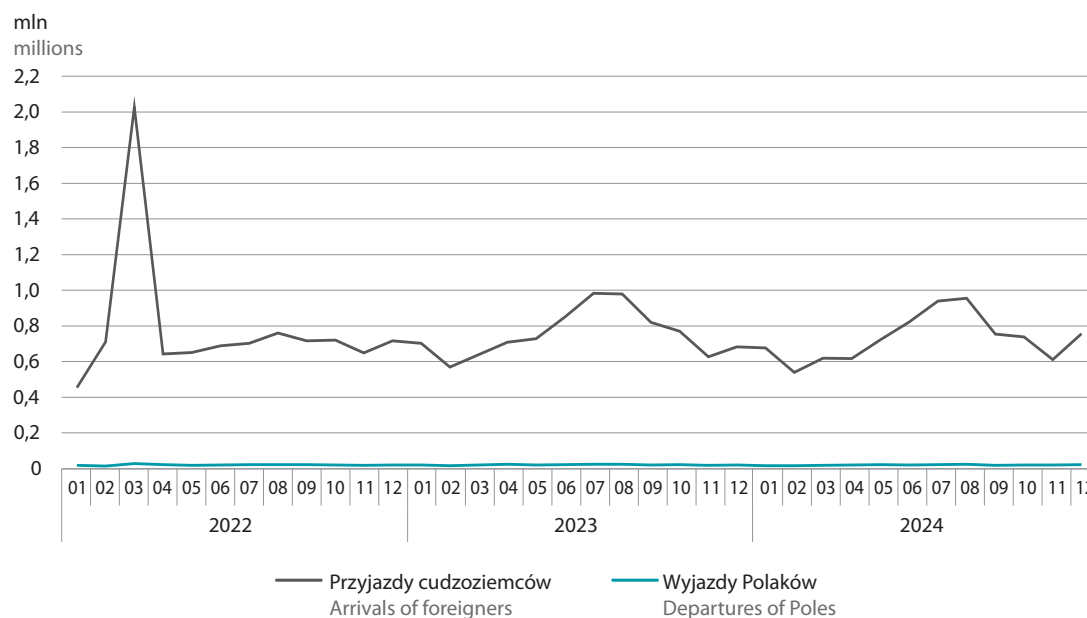

Trendy w przyjazdach cudzoziemców i wyjazdach Polaków na odcinku granicy z Rosją w analizowanym okresie są bardzo zbliżone. Najniższą liczbę zarówno przyjazdów cudzoziemców, jak i wyjazdów Polaków zaobserwowano w 2021 r. (odpowiednio 106,1 tys. i 13,0 tys.) Przyjazdy cudzoziemców przez polsko-rosyjskie przejścia graniczne były najliczniejsze w 2014 r. (1,7 mln), po czym, w kolejnych 2 latach, nastąpił spadek do poziomu 1,2 mln w 2016 r. W 2019 r. liczba przyjazdów cudzoziemców, po chwilowym wzroście w 2017 r., spadła do wartości 1,1 mln. W 2020 r. wprowadzone ograniczenia w ruchu granicznym spowodowały gwałtowny spadek przyjazdów cudzoziemców (259,2 tys.). W 2021 r. zanotowano jeszcze mniejszą liczbę cudzoziemców przyjeżdżających do Polski tą drogą – tylko 106,1 tys. W kolejnych latach liczba przyjazdów systematycznie rosła – w 2022 r. wyniosła ona 156,4 tys., w 2023 r. – 236,0 tys., a w 2024 r. – 309,0 tys.

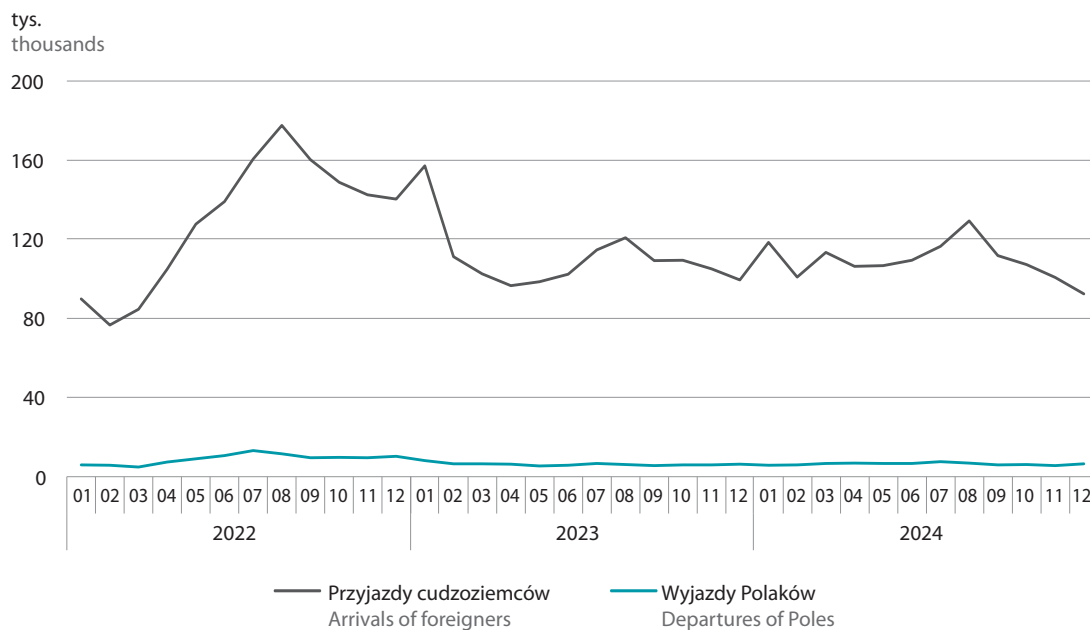
Szczyt wyjazdów Polaków przez granicę z Rosją przypadał na rok 2015 (1,7 mln), po czym odnotowano systematyczny spadek liczby wyjazdów do 591,7 tys. w 2019 r. W latach 2020–2022 Polacy jeszcze bardziej ograniczyli wyjazdy przez polsko-rosyjskie przejścia graniczne. W 2020 r. Straż Graniczna zanotowała 112,6 tys. wyjazdów Polaków, w 2021 r. tylko 13,0 tys., a w 2022 r. – 20,7 tys. W 2023 r. liczba ta wzrosła do 40,9 tys., a w 2024 r. spadła do 40,3 tys.

Jak wynika z poniższych wykresów według miesięcy, w przypadku przejść granicznych zlokalizowanych na granicach z Ukrainą, Białorusią i Rosją, przyjazdy cudzoziemców okresowo wahały się (z tendencją wzrostową w okresie wakacji), natomiast wyjazdy Polaków w analizowanym okresie zmieniały się w niewielkim stopniu. Na polsko-ukraińskich przejściach granicznych zaobserwować można gwałtowny wzrost przyjazdów cudzoziemców w marcu 2022 r. spowodowany napływem uchodźców po zaatakowaniu Ukrainy przez Federację Rosyjską.

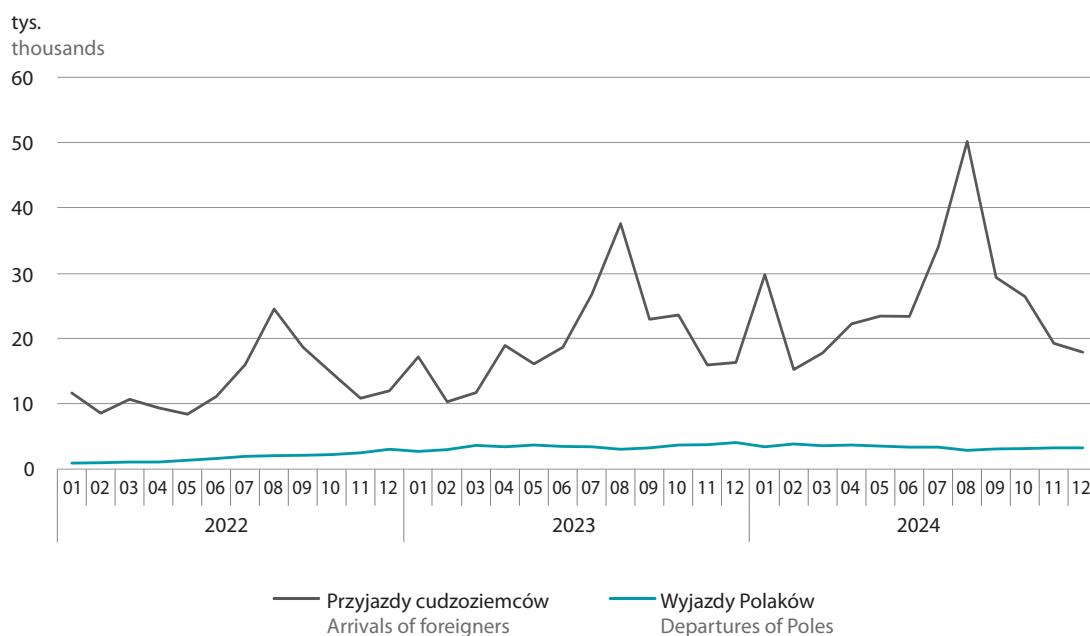
Wykres 62. Osobowy ruch graniczny na przejściach granicznych z Ukrainą według miesięcy
Chart 62. Passenger border traffic at the border crossing points with Ukraine by month

Wykres 63. Osobowy ruch graniczny na przejściach granicznych z Białorusią według miesiący
Chart 63. Passenger border traffic at the border crossing points with Belarus by month

Wykres 64. Osobowy ruch graniczny na przejściach granicznych z Rosją według miesiący
Chart 64. Passenger border traffic at the border crossing points with Russia by month

Rozdział 8. Działalność wybranych organizacji powiązanych z turystyką

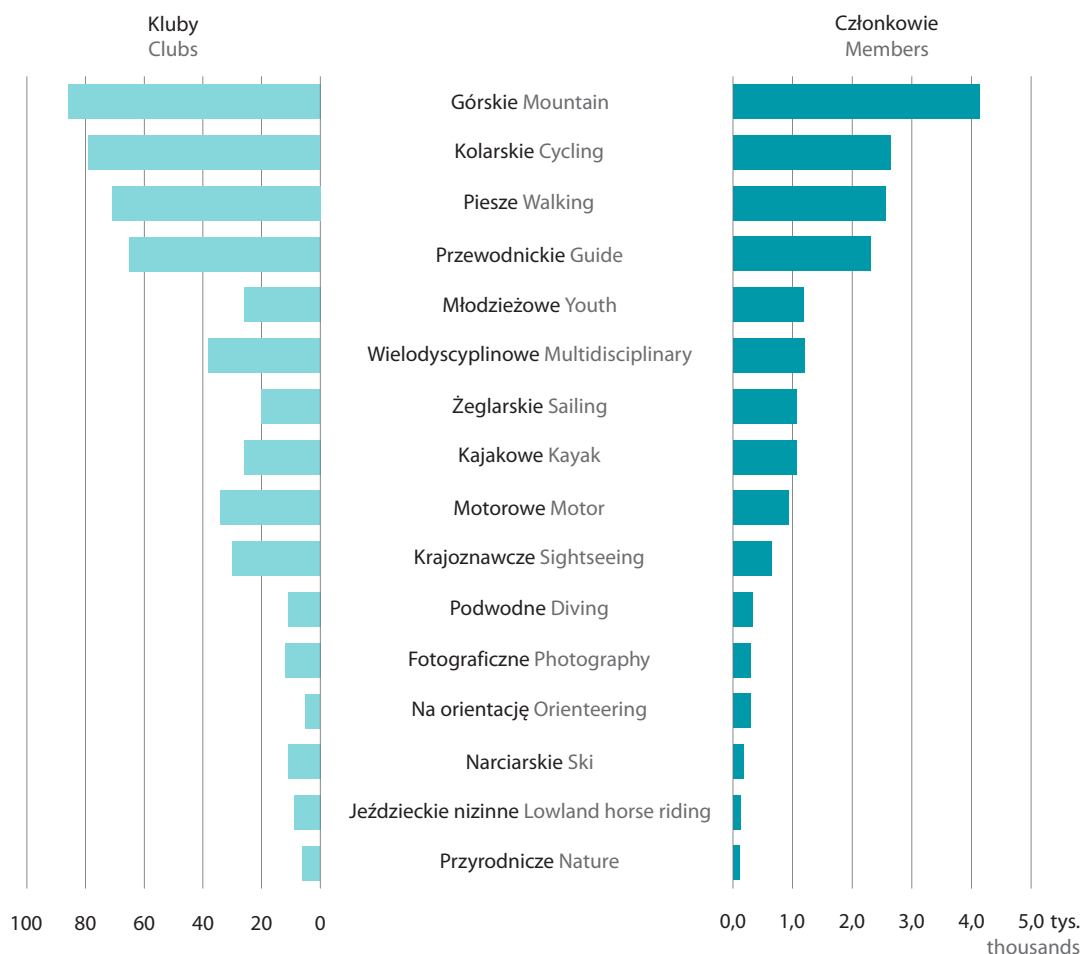
Chapter 8 . Activity of selected organizations related to tourism

8.1. Działalność Polskiego Towarzystwa Turystyczno- Krajoznawczego

8.1. Activity of Polish Tourist and Sightseeing Society

W 2024 r. w kołach i klubach Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego (PTTK) zrzeszonych było 64,3 tys. członków, tj. o 2,0% więcej niż w 2023 r. Największa liczba członków wywodziła się z klubów i kół terenowych – 28,3 tys., a następnie ze szkół – 9,0 tys. Wśród klubów turystyczno-krajoznawczych najliczniejsze pod względem liczby członków były kluby górskie, do których należało 4,1 tys. osób zrzeszonych w 86 jednostkach na terenie Polski. Znaczną liczbę członków zrzeszały również kluby kolarskie – 2,6 tys. członków w 79 jednostkach oraz kluby piesze – 2,6 tys. osób w 71 jednostkach.

Wykres 65. Kluby Turystyczno-Krajoznawcze według wybranych rodzajów
Chart 65. Tourist and Sightseeing Clubs by selected types

W końcu 2024 r. kadra programowa PTTK liczyła 10,0 tys. osób, wśród których 6,0 tys. posiadało uprawnienia przewodnika, natomiast 1,6 tys. uprawnienia pilota wycieczek. W porównaniu z 2023 r. liczba osób stanowiących kadre programową zwiększyła się o 2,5%. Zanotowano wzrost liczby przewodników turystycznych o 2,9%, natomiast liczba pilotów wycieczek zmniejszyła się o 10,8%.

W 2024 r. PTTK zorganizowało w ramach turystyki kwalifikowanej 17,0 tys. wycieczek i imprez, w których udział wzięło 480,5 tys. osób. W porównaniu z rokiem poprzednim oznacza to spadek o 1,4 tys. wycieczek i imprez oraz o 20,1 tys. uczestników. Wycieczki zagraniczne stanowiły 7,4% ogółu imprez turystyki kwalifikowanej i zgromadziły 5,6% uczestników (dla porównania, w 2023 r. było to odpowiednio 6,6% i 5,2%). Najwięcej uczestników, podobnie jak w roku poprzednim, wzięło udział w wycieczkach pieszych nizinnych – 202,5 tys. osób (5,3 tys. zorganizowanych wycieczek w 2024 r.). Na drugim miejscu znalazły się wycieczki piesze górskie, które zgromadziły 121,6 tys. uczestników (4,0 tys. wycieczek). Dużym zainteresowaniem cieszyły się również wycieczki kolarskie, gdzie 47,5 tys. osób uczestniczyło w 2,8 tys. takich imprezach oraz wycieczki na orientację, w których udział wzięło 35,5 tys. osób (0,5 tys. wycieczek). Ponadto w wycieczkach kajakowych uczestniczyło 11,3 tys. osób, w motorowych i żeglarskich – po 5,0 tys., a w narciarskich – 2,8 tys. osób.

Wśród uczestników wycieczek zagranicznych największą grupę stanowili uczestnicy wycieczek pieszych górskich (17,9 tys.) oraz pieszych nizinnych (3,3 tys.), co łącznie stanowiło 79,2% wszystkich uczestników zagranicznych wyjazdów w ramach turystyki kwalifikowanej.

Najwięcej osób brało udział w wycieczkach i imprezach zorganizowanych przez koła i kluby działające w województwie mazowieckim (92,5 tys. osób), a następnie w województwach: śląskim (73,6 tys. osób), pomorskim (53,8 tys.) oraz małopolskim (50,8 tys.). Wśród uczestników wycieczek i imprez turystyki kwalifikowanej 33,9% stanowiła młodzież szkolna, natomiast osoby z niepełnosprawnościami 2,1% (odpowiednio 163,1 tys., 9,9 tys.).

W ramach turystyki powszechnej przewodnicy PTTK obsłużyli 12,4 tys. wycieczek i imprez, w tym 14,2% stanowiły wyjazdy zagraniczne. Łącznie w wydarzeniach tych uczestniczyło 413,0 tys. osób, w tym 14,6% stanowili uczestnicy wycieczek i imprez zagranicznych. Towarzystwo zorganizowało również 6,4 tys. wycieczek i imprez dla swoich członków, w których wzięło udział 166,0 tys. osób. Dodatkowo w 33 młodzieżowych obozach wędrkowych uczestniczyło 0,8 tys. osób.

Tablica 34. Szlaki turystyczne^a w 2024 r.
Table 34. Tourist trails^a in 2024

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	W tym Of which					
		piesze hiking				rowerowe cycling	konne horse riding
		górskie mountain	nizinne lowland	spacerowe walking	dydaktycz- ne didactic		
w kilometrach in kilometre							
POLSKA POLAND	73 613,5	11 608,6	35 555,5	765,7	354,5	18 974,7	3 600,6
Dolnośląskie	6 581,3	4 689,4	1 660,7	64,7	20,7	115,0	-
Kujawsko-pomorskie	5 913,6	-	3 345,7	29,9	20,5	1 679,8	-
Lubelskie	4 806,5	-	3 763,9	29,6	27,0	974,0	-
Lubuskie	4 526,7	-	1 917,6	83,9	-	2 003,7	420,0
Łódzkie	1 471,9	-	810,9	-	-	661,0	-
Małopolskie	8 754,0	3 551,8	1 129,3	115,3	7,5	1 100,1	2 479,0
Mazowieckie	7 891,6	-	4 465,8	6,5	-	2 552,3	17,0
Opolskie	1 495,1	131,4	1 163,2	13,0	17,3	107,9	-
Podkarpackie	2 128,0	1 642,5	258,0	25,4	11,6	186,0	-
Podlaskie	4 135,3	-	3 041,9	8,0	-	1 085,4	-
Pomorskie	3 317,1	-	2 848,2	68,5	3,1	380,3	-
Śląskie	5 069,1	1 168,0	1 516,9	243,5	246,8	1 393,1	308,8
Świętokrzyskie	2 545,9	425,5	1 302,0	50,0	-	768,4	-
Warmińsko-mazurskie	2 589,3	-	1 859,6	-	-	525,7	-
Wielkopolskie	4 481,2	-	2 621,4	11,5	-	1 777,2	-
Zachodniopomorskie	7 906,9	-	3 850,4	15,9	-	3 664,8	375,8

a Dane dotyczą szlaków turystycznych wytyczonych i znajdujących się pod opieką oddziałów PTTK, łącznie z będącymi poza ewidencją Komisji ZG PTTK, w tym Centralnego Ośrodka Turystyki Górskiej PTTK.

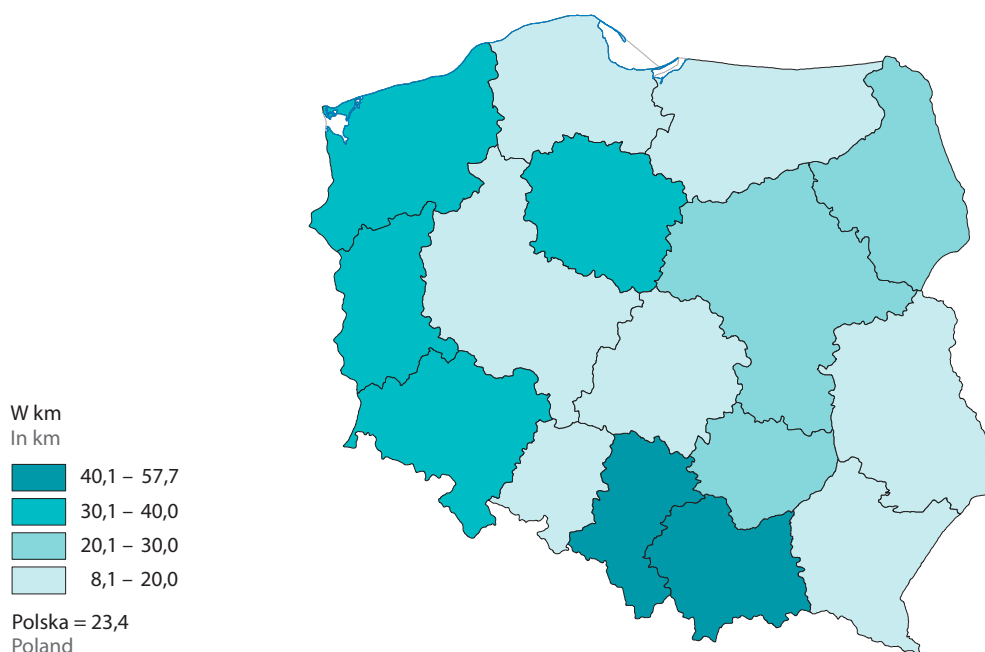
a Tourist trails established and maintained by PTTK branches, including those outside the register of the PTTK ZG Commission, of which the PTTK Central Centre for Mountain Tourism.

W 2024 r. łączna długość szlaków turystycznych oznaczonych przez PTTK wyniosła 73,6 tys. km. Do najdłuższych należały szlaki piesze nizinne – 35,6 tys. km, a następnie rowerowe – 19,0 tys. km oraz piesze górskie – 11,6 tys. km. Oznakowane szlaki konne liczyły 3,6 tys. km długości, piesze spacerowe – 0,8 tys. km, a kajakowe – 0,6 tys. km. Najkrótsze były szlaki piesze dydaktyczne wytyczone na długości 354,5 km.

Najdłuższą sieć szlaków turystycznych posiadało województwo małopolskie – 8,8 tys. km, wśród których było 3,6 tys. km szlaków pieszych górskich, 2,5 tys. km szlaków konnych, po 1,1 tys. km szlaków pieszych nizinnych, rowerowych oraz 7,5 km szlaków pieszych dydaktycznych. Drugim w kolejności województwem pod względem ogólnej długości szlaków było województwo zachodniopomorskie (7,9 tys. km), oferujące m.in. 3,9 tys. km szlaków pieszych nizinnych oraz 3,7 tys. km szlaków rowerowych. Województwo mazowieckie dysponowało 7,9 tys. km szlaków turystycznych, wśród których 4,5 tys. km należało do szlaków pieszych nizinnych, zaś 2,6 tys. km do szlaków rowerowych. Ponadto pomiędzy 5 a 7 tys. km szlaków znajdowało się w granicach województw: dolnośląskiego (6,6 tys. km), kujawsko-pomorskiego (5,9 tys. km) oraz śląskiego (5,1 tys. km), natomiast między 4 a 5 tys. km szlaków było w województwach: lubelskim (4,8 tys. km), lubuskim i wielkopolskim (po 4,5 tys. km) oraz w województwie podlaskim (4,1 tys. km). Najwięcej szlaków pieszych znajdowało się na terenie województw dolnośląskiego 6,4 tys. km oraz małopolskiego 4,8 tys. km, natomiast szlaków rowerowych na terenie województwa zachodniopomorskiego 3,7 tys. km, konnych najwięcej było w województwie małopolskim (2,5 tys. km).

Mapa 17. Szlaki turystyczne na 100 km² w 2024 r.

Map 17. Tourist trails per 100 km² in 2024

W przeliczeniu na 100 km² powierzchni najgęstsza sieć szlaków turystycznych oznakowanych przez PTTK w 2024 r. posiadały województwa: małopolskie – 57,7 km, śląskie – 41,1 km oraz zachodniopomorskie – 34,5 km, najrzadszą zaś województwo łódzkie – 8,1 km oraz warmińsko-mazurskie 10,7.

8.2. Działalność Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego oraz Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego

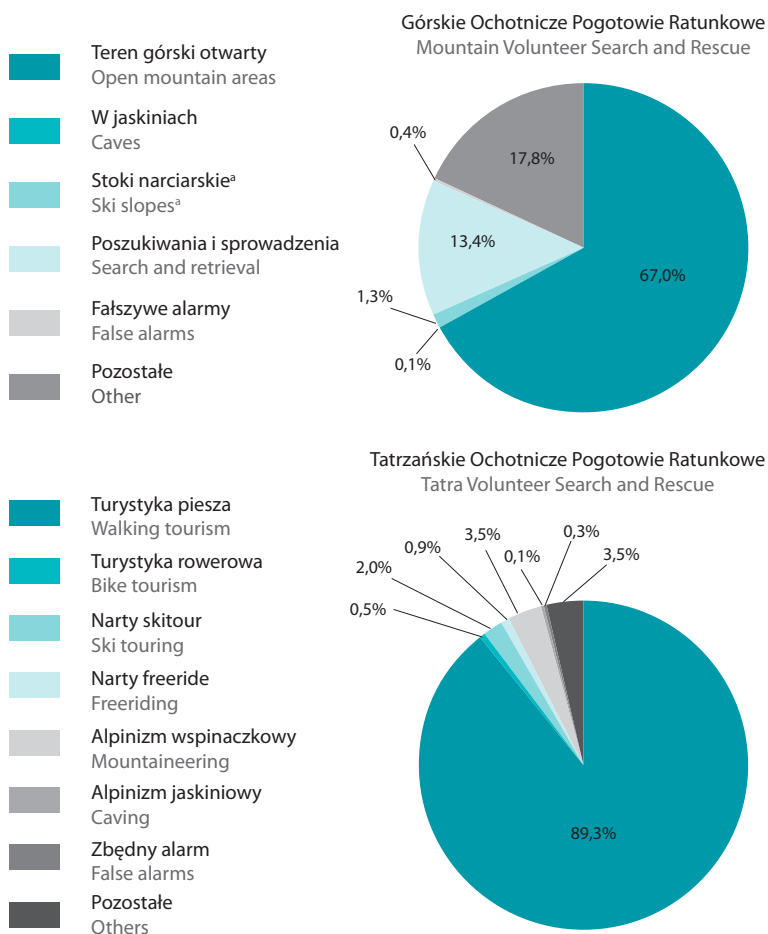
8.2. Activity of Mountain Volunteer Search and Rescue and Tatra Volunteer Search and Rescue

W 2024 r. Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe (GOPR) w ramach ratownictwa górskiego przeprowadziło 2,8 tys. działań ratowniczych (o 3,7% więcej niż w 2023 r.), z czego 1,9 tys. stanowiły akcje ratunkowe, wyprawy – 368, 444 interwencje oraz 28 – teleinterwencje. Najwięcej działań ratunkowych przypadło na ratowników działających w Beskidzkiej Grupie GOPR – 728, następnie w Karkonoskiej (592), w Podhalańskiej (547), Sudeckiej, Krynickiej i Bieszczadzkiej odpowiednio 277, 251, 224, najmniej w Jurajskiej – 156.

W toku działań ratowniczych pomoc została udzielona ponad 3 tys. osób (wzrost o 5,0%), w tym 2,9 tys. obywatelom polskim. Podczas zdarzeń rannych zostało 1,8 tys. osób (wzrost o 9,6%), 0,5 tys. osób doznało nagłych zachorowań, a 57 osób poniosło śmierć (spadek o 5 osób).

Wykres 66. Ratownictwo górskie – wyprawy, akcje i interwencje w 2024 r.

Chart 66. Mountain rescue – expeditions, actions and interventions in 2024

a Poza zorganizowanymi terenami narciarskimi.

a Incidents that occurred out of arranged ski areas.

Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe (TOPR) w 2024 r. przeprowadziło 1,2 tys. działań ratowniczych, tj., o 29,6% więcej niż w 2023 r. Najwięcej było akcji ratunkowych – 702, następnie wypraw – 409 i 46 interwencji. W polskich Tatrach ratownicy TOPR uczestniczyli w 1109 zdarzeniach, co stanowiło 95,9% wszystkich działań ratunkowych (wzrost o 30,9% w stosunku do 2023 r.). Pozostały udział aktywności stanowiły działania na obszarach: pasmo Spisko-Gubałowskie (1,9%), góry Słowacji (1,4%), tereny górskie południowej Małopolski (0,5%) oraz tereny poza górami (0,3%). Tatrzańscy ratownicy udzielili pomocy 1,4 tys. osobom, co stanowi wzrost o 35,3% w porównaniu z rokiem 2023. Spośród nich 1,3 tys. osób zostało poszkodowanych na terenie polskiej części Tatr. Zdecydowana większość poszkodowanych (89,4%) uległa wypadkom podczas uprawiania turystyki pieszej. Kolejne miejsca zajmują: alpinizm – 4,1%, skituring – 2,0%, narciarstwo freeridowe – 0,7%, oraz inne przypadki (w tym fałszywe alarmy) – 3,4%. Wśród ratowanych osób 31,1% doznało poważnych urazów lub zachorowań, 33,4% odniosło obrażenia lekkie, a 33,8% nie odniosło żadnych obrażeń. Niestety, 23 osoby poniosły śmierć.

Tablica 35. Działalność Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego oraz Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w ramach ratownictwa górskiego w 2024 r.

Table 35. Activity of Mountain Volunteer Search and Rescue (GOPR) and Tatra Volunteer Search and Rescue (TOPR) in 2024

Wyszczególnienie Specification	Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Mountain Volunteer Search and Rescue	Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Tatra Volunteer Search and Rescue
Ratownicy etatowi ^a Full-time employed rescuers ^a	142	47
Ratownicy ochotnicy ^a Rescue volunteers ^a	852	145
Interwencje, akcje, wyprawy ratunkowe Interventions, operations, rescue expeditions	2775	1157
w tym z udziałem śmigłowca of which helicopter operations	62	348
w tym z udziałem psa of which dog-assisted	53	3
Osoby ratowane People rescued	3051	1383
w tym obcokrajowcy of which foreigners	181	153
w tym z użyciem śmigłowca of which by helicopters	64	470
Wypadki śmiertelne Fatal accidents	57	23

^a Stan w dniu 31 grudnia.

^a As of 31 December.

Uwagi metodologiczne

Podstawowe pojęcia z dziedziny turystyki¹⁹

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 692/2011 z dnia 6 lipca 2011 r. w sprawie europejskiej statystyki w dziedzinie turystyki (uchylające Dyrektywę Rady 95/57/WE) ukazało się w wydaniu Dziennika Urzędowego UE nr 192 z 22 lipca 2011 r. – dostępne na stronie internetowej: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32011R0692&qid=1687766777119>, które definiuje między innymi podstawowe pojęcia dotyczące statystyki w dziedzinie turystyki.

Turystyka oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

Istnieją **trzy podstawowe formy turystyki** zależne od rozpatrywanego obszaru.

Turystyka krajowa oznacza podróże w granicach państwa członkowskiego (Polski) odbywane przez odwiedzających będących rezydentami tego państwa członkowskiego.

Turystyka przyjazdowa oznacza podróże do państwa członkowskiego (Polski) odbywane przez odwiedzających niebędących rezydentami tego państwa członkowskiego.

Turystyka wyjazdowa oznacza podróże rezydentów państwa członkowskiego (Polski) do miejsc poza granicami tego państwa członkowskiego.

Uczestnikami turystyki są **odwiedzający**. Określenie to dotyczy każdej osoby podróżującej do miejsca znajdującego się poza jej zwykłym otoczeniem, na czas nie dłuższy niż 12 kolejnych miesięcy, jeśli podstawowym celem podróży nie jest podjęcie działalności zarobkowej wynagradzanej ze środków pochodzących z odwiedzanego miejsca.

Kategoria „odwiedzający” (krajowi i międzynarodowi) dotyczy:

- **turystów** (tzn. odwiedzających, którzy przynajmniej przez jedną noc korzystali z zakwaterowania w odwiedzanym miejscu),
- **odwiedzających jednodniowych** (beznoclegowych).

Turystyczne obiekty noclegowe

W badaniu turystycznych obiektów noclegowych realizowanym przez Główny Urząd Statystyczny wyodrębnia się następujące rodzaje obiektów:

- **Hotel** – obiekt zlokalizowany głównie w zabudowie miejskiej, dysponujący co najmniej 10 pokojami, w tym większość miejsc w pokojach jedno- i dwuosobowych, świadczący szeroki zakres usług związanych z pobytem gości. Każdy hotel musi zapewnić podawanie śniadań. W zależności od wyposażenia i zakresu świadczonych usług wyróżnia się pięć kategorii hoteli: najwyższa – 5 gwiazdek, najniższa – 1 gwiazdka.
- **Motel** – obiekt zlokalizowany przy trasach komunikacji drogowej, który poza usługami hotelarskimi przystosowany jest również do świadczenia usług motoryzacyjnych i dysponuje parkingiem. Motel musi posiadać co najmniej 10 pokoi, w tym większość miejsc w pokojach jedno- i dwuosobowych. Każdy motel musi zapewnić podawanie śniadań. W zależności od wyposażenia i zakresu świadczonych usług wyróżnia się pięć kategorii moteli: najwyższa – 5 gwiazdek, najniższa – 1 gwiazdka.

¹⁹Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 692/2011 z dnia 6 lipca 2011 r. w sprawie europejskiej statystyki w dziedzinie turystyki i uchylające dyrektywę Rady 95/57/WE.

- **Pensjonat** – obiekt, który świadczy usługi hotelarskie łącznie z całodziennym wyżywieniem i dysponuje co najmniej 7 pokojami. Musi świadczyć usługi gastronomiczne w formie podawania co najmniej dwóch posiłków dziennie. W zależności od wyposażenia i zakresu świadczonych usług wyróżnia się pięć kategorii pensjonatów: najwyższa – 5 gwiazdek, najniższa – 1 gwiazdka.
- **Inny obiekt hotelowy** – obiekt noclegowy, podzielony na pokoje, podlegający jednemu zarządowi, świadczący pewne usługi, w tym przynajmniej codzienne sprząatanie pokoi, ślanie łóżek i mycie urządzeń sanitarnych (np. obiekt spełniający zadania hotelu, motelu lub pensjonatu, któremu nie została nadana kategoria).
- **Dom wycieczkowy** – obiekt położony na obszarze zabudowanym lub w pobliżu zabudowy, posiadający co najmniej 30 miejsc noclegowych, dostosowany do samoobsługi klientów oraz świadczący minimalny zakres usług związanych z pobytem klientów. Każdy dom wycieczkowy musi posiadać przynajmniej jedną placówkę gastronomiczną. W zależności od wyposażenia i zakresu świadczonych usług wyróżnia się trzy kategorie domów wycieczkowych: najwyższa – kat. I, najniższa – kat. III.
- **Schronisko** – obiekt położony poza obszarem zabudowanym, przy szlakach turystycznych, świadczący minimalny zakres usług związanych z pobytem klientów. Schronisko powinno stworzyć możliwość skorzystania z usług gastronomicznych lub sporządzenia posiłku. Pojęcie „schronisko” nie obejmuje schronisk młodzieżowych.
- **Schronisko młodzieżowe** – obiekt przeznaczony do indywidualnej i grupowej turystyki młodzieżowej, dostosowany do samoobsługi klientów. Schronisko młodzieżowe jest placówką zlokalizowaną w samodzielnym budynku lub w wydzielonej części budynku. W zależności od wyposażenia i zakresu świadczonych usług wyróżnia się trzy kategorie schronisk młodzieżowych: najwyższa – kat. I, najniższa – kat. III.
- **Szkolne schronisko młodzieżowe** – placówka oświatowo-wychowawcza umożliwiająca rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego.
- **Ośrodek wczasowy** – obiekt (lub zespół obiektów) noclegowy przeznaczony i przystosowany do świadczenia wyłącznie lub głównie usług związanych z wczasami.
- **Ośrodek kolonijny** – obiekt (lub zespół obiektów) noclegowy przeznaczony i przystosowany do świadczenia wyłącznie lub głównie usług związanych z koloniami.
- **Ośrodek szkoleniowo-wypoczynkowy** – obiekt (lub zespół obiektów) noclegowy przeznaczony i przystosowany do przeprowadzania kursów, konferencji, szkoleń, zjazdów itp. Może być także przystosowany do świadczenia usług wczasowych.
- **Dom pracy twórczej** – obiekt, w którym są zapewnione właściwe warunki do wykonywania pracy twórczej i wypoczynku twórców, wykorzystywany również (głównie przez ich rodziny) jako ośrodek wczasowy.
- **Zespoły domków turystycznych** – domek turystyczny – budynek niepodpiwniczony, posiadający nie więcej niż cztery pokoje, dostosowany do świadczenia usług typu hotelarskiego. Domki turystyczne mogą tworzyć zespoły domków turystycznych, a także organizacyjnie wchodzić w skład innych obiektów noclegowych. W grupie zespoły domków turystycznych mogą znajdować się również miejsca kempingowe.
- **Kemping (camping)** – teren zwykle zadrzewiony, strzeżony, oświetlony, mający stałą obsługę recepcyjną i wyposażony w urządzenia (sanitarne, gastronomiczne, rekreacyjne) umożliwiający turystom nocleg w namiotach, mieszkalnych przyczepach samochodowych, a także przyrządzanie posiłków oraz parkowanie pojazdów samochodowych. W zależności od wyposażenia i zakresu świadczonych usług wyróżnia się cztery kategorie kempingów: najwyższa – 4 gwiazdki, najniższa – 1 gwiazdka.
- **Pole biwakowe** – wydzielone miejsce niestrzeżone, umożliwiające turystom nocleg w namiotach. Na polu biwakowym znajdują się punkty poboru wody pitnej, podstawowe urządzenia sanitarne i tereny rekreacyjne.
- **Hostel** – obiekt noclegowy o standardzie różniącym się od obiektów hotelowych głównie liczbą miejsc w pokojach, łózkami piętrowymi i współdzieleniem części wyposażenia oraz pomieszczeń przeznaczonych dla gości (np. wspólna kuchnia/łazienka). Charakterystyczne dla hostelu jest wynajmowanie łóżka, a nie pokoju. Pokoje w hostelach to najczęściej dormy, czyli pokoje wieloosobowe, a także pokoje indywidualne: 1-, 2- i 3-osobowe.
- **Zakład uzdrowiskowy** – zakład świadczący usługi w zakresie opieki zdrowotnej położony na terenie uzdrowiska i wykorzystujący przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych naturalne zasoby lecznicze uzdrowiska. Zakłady uzdrowiskowe wykazują wszystkie miejsca noclegowe przeznaczone do dyspozycji turystów, w tym kuracjuszy.

- **Pokoje gościnne (kwatery prywatne)** – rodzaj obiektu zakwaterowania turystycznego, który stanowią umeblowane pomieszczenia i lokale (z wyjątkiem kwater agroturystycznych) w mieszkaniach, domach i innych budynkach mieszkalnych należących do osób fizycznych lub prawnych (z wyjątkiem rolników) wynajmowane turystom na noclegi za opłatą.
- **Kwaterna agroturystyczna** – rodzaj obiektu zakwaterowania turystycznego, który stanowią pokoje i domy mieszkalne oraz przystosowane budynki gospodarcze (po adaptacji) w gospodarstwach wiejskich (rolnych, hodowlanych, ogrodniczych czy rybackich), będące własnością rolników, wynajmowane turystom na noclegi za opłatą.
- **Pozostałe obiekty niesklasyfikowane**²⁰ – obiekty, które w czasie niepełnego wykorzystania zgodnie z ich przeznaczeniem lub w części, pełnią funkcję obiektu noclegowego dla turystów. Są to m.in. internaty, domy studenckie, ośrodki rekreacyjno-sportowe itp.

Metodologia badania bazy noclegowej turystyki

Źródłem danych o stanie i wykorzystaniu turystycznych obiektów noclegowych w Polsce, posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych, jest stałe badanie statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego, realizowane zgodnie ze specjalizacją przez Urząd Statystyczny w Rzeszowie. Informacje pozyskiwane są za pośrednictwem sprawozdań o wykorzystaniu turystycznego obiektu noclegowego KT-1 w poszczególnych miesiącach.

Jednostki sprawozdawcze podają: dokładną lokalizację, rodzaj i kategorię obiektu, liczbę pokoi, miejsc noclegowych, placówek gastronomicznych. Ponadto informują one o wykorzystaniu obiektu w poszczególnych miesiącach, tj. o liczbie dni działalności obiektu, nominalnej liczbie miejsc noclegowych lub pokoi, a także o liczbie osób korzystających z zakwaterowania oraz liczbie udzielonych noclegów i wynajętych pokoi (z wyodrębnieniem turystów zagranicznych).

Główny Urząd Statystyczny, aby sprostać wymogom prawodawstwa Unii Europejskiej, zrealizował prace mające na celu dostosowanie podstawowych pojęć i definicji oraz zakresu podmiotowego i przedmiotowego badania turystycznej bazy noclegowej w Polsce. W 1997 r. wprowadzono do badania zmienną – **liczba noclegów udzielonych** w hotelach, motelach i pensjonatach, która obok zmiennej – **liczba wynajętych pokoi** należy do podstawowych informacji gromadzonych w badaniu. Umożliwiło to podawanie danych o udzielonych noclegach we wszystkich turystycznych obiektach noclegowych w Polsce (ogółem) oraz analizę wykorzystania bazy noclegowej.

Od 1998 r. z kategorii „inne” wyodrębniono **zakłady uzdrowiskowe**. W 2000 r. wprowadzono zmienną – **miejsce stałego zamieszkania** (kraj) turysty zagranicznego korzystającego z bazy noclegowej, co wiązało się z koniecznością spełnienia wymagania UE dotyczącego podziału zbiorowości osób korzystających z bazy noclegowej na **rezydentów i nierezydentów** (szczególnie ważne w odniesieniu do obcokrajowców).

W latach 2000–2002 GUS prowadził badanie bazy noclegowej turystyki co kwartał, zbierając dane miesięczne. Wcześniej, raz do roku, gromadzono dane za 9 miesięcy danego roku i 3 miesiące roku poprzedniego. W związku z koniecznością pełnego dostosowania polskiej statystyki turystyki do wymagań obowiązującej do końca 2011 r. Dyrektywy UE²¹, od roku 2003 badanie turystycznych **obiektów noclegowych** jest badaniem **miesięcznym**.

Od roku 2004 do grupy obiekty hotelowe wprowadzono podgrupę inne obiekty hotelowe. Zaliczają się do niej hotele, motele i pensjonaty, którym nie została nadana żadna kategoria oraz obiekty, które świadczą usługi hotelowe (np. codzienne sprzątanie). Z tego powodu wprowadzono do sprawozdania pytanie skierowane do osób zarządzających turystycznymi obiektami noclegowymi: „czy obiekt świadczy usługi hotelowe?” Wyniki badania pokazały, że jest to bardzo liczna grupa obiektów, głównie hotele i podobne obiekty bez kategorii, ale także takie obiekty, jak: zajazdy, gościńce i inne, do tej pory zaklasyfikowane w podgrupie pozostałe niesklasyfikowane.

²⁰Do 2004 r. do grupy tej zaliczano również obiekty, które nie spełniają wymogów kategoryzacyjnych dla poszczególnych rodzajów obiektów, a do 2008 r. również hostele. Od 2009 r. ta grupa obejmuje też ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego.

²¹Dyrektywa 95/57/EC z 23 listopada 1995 r. dotycząca zbierania danych statystycznych z zakresu turystyki oraz Decyzja Komisji z dnia 9 grudnia 1998 r. w sprawie wdrażania Dyrektywy 95/57/EC.

Ze względu na rosnącą liczbę i zainteresowanie nowym rodzajem obiektu noclegowego, od 2009 r. w badaniu zostały wyodrębnione **hostele**.

Wykazy jednostek do badania KT-1 powstają w oparciu o Bazę Jednostek Statystycznych (BJS), która jest utworzona jako operat do wszystkich badań prowadzonych przez GUS. BJS zawiera informacje z rejestrów urzędowych (REGON) oraz innych źródeł danych. Kartoteka turystycznych obiektów noclegowych jest aktualizowana według rejestrów administracyjnych, ewidencji obiektów skategoryzowanych prowadzonej przez marszałków województw oraz inne źródła.

Konieczność podjęcia działań dostosowujących badanie do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 692/2011 z dnia 6 lipca 2011 r. w sprawie europejskiej statystyki w dziedzinie turystyki – skutkowało rozszerzeniem zakresu podmiotowego badania bazy noclegowej. W 2010 r. po raz pierwszy sprawozdawczością miesięczną na formularzu KT-1 objęto pokoje gościnne i kwatery agroturystyczne posiadające 10 lub więcej miejsc noclegowych oraz przeprowadzono pilotażowe, roczne badanie reprezentacyjne pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych – posiadających mniej niż 10 miejsc noclegowych (formularz KT-2).

Począwszy od zapisów w Programie Badań Statystycznych Statystyki Publicznej na rok 2009 stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2008 r. (Dz.U. Nr 221 z 2008 r., poz. 1436 z późn. zmianami), wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast) zobowiązani zostali do przekazywania w formie elektronicznej informacji o obiektach świadczących usługi noclegowe.

W celu ułatwienia realizacji tego zadania opracowano aplikację pozwalającą na rejestrację i bieżącą aktualizację danych o obiektach świadczących usługi noclegowe, która została udostępniona urządzą gmin w 2009 r. Aplikacja ta umożliwia zapisanie wprowadzonych informacji na lokalnym dysku urzędu i wykorzystanie ich do własnych potrzeb. Dzięki temu narzędziu powstała baza informacyjna o obiektach noclegowych działających na terenie gmin, dostępna również do celów statystycznych.

Obowiązek prowadzenia ewidencji turystycznych obiektów noclegowych, niepodlegających kategoryzacji, nakłada na urzędy miast i gmin ustawa o usługach turystycznych z dnia 29 sierpnia 1997 r. (z późniejszymi zmianami).

W związku z objęciem badaniem pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych (prezentacja danych począwszy od 2012 r.), zmieniono nazwę „turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania” na „**turystyczne obiekty noclegowe**”.

Począwszy od 2016 r. wdrożono system imputacji danych dla podmiotów badania, które odmówiły udziału w badaniu. Imputacja brakujących rekordów polega na uzupełnieniu informacji o jednostkach statystycznych, które w ogóle nie wzięły udziału w badaniu (*unit nonresponse*) poprzez zastąpienie braków danych wartością wynikającą z uzyskanej wiedzy o wszystkich wartościach danej zmiennej w zbiorze danych, zgodnie z przyjętą procedurą.

W statystyce bazy noclegowej przyjęto następujące rozwiązania:

- dane dotyczące liczby obiektów i miejsc noclegowych obejmują wszystkie obiekty czynne w dniu 31 lipca oraz obiekty nieczynne w tym dniu, ale czynne w innych dniach badanego miesiąca; przyjęto dla nich maksymalną liczbę miejsc;
- do liczby dni działalności obiektu nie wlicza się przerw międzyturnusowych, z powodu remontu, dezynfekcji itp.;
- przez obiekt czynny rozumie się obiekt, którego co najmniej część była dostępna dla turystów (niezależnie od tego czy był on faktycznie wykorzystywany) w badanym okresie;
- stopień wykorzystania obiektu – wyrażony w procentach – wynika z porównania faktycznie udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych (suma miejsc noclegowych przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu), a dodatkowo dla hoteli, moteli, pensjonatów i innych obiektów hotelowych z porównania faktycznie wynajętych pokoi do nominalnej liczby pokoi;
- korzystający z noclegów to liczba osób (turystów), które rozpoczęły pobyt w obiekcie w danym miesiącu i powinny być liczone jeden raz, tj. w miesiącu przybycia do obiektu;
- liczba udzielonych noclegów to iloczyn osób (turystów) i liczby nocy ich pobytu;

- liczba wynajętych pokoi w hotelach, motelach, pensjonatach i innych obiektach hotelowych, oznacza sumę pokoi wynajętych w każdym dniu działalności obiektu, bez względu na liczbę osób (turystów) nocujących w tych pokojach;
- restauracja to zakład gastronomiczny dostępny dla ogółu konsumentów, z pełną obsługą kelnerską, oferujący całodienne wyżywienie o szerokim asortymencie potraw i napojów podawane konsumentom według karty jadłospisowej;
- do barów i kawiarni zaliczono także herbaciarnie, winiarnie, piwiarnie, jadłodajnie, itp.;
- do punktów gastronomicznych zaliczono również smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety.

Metodologia badania uczestnictwa mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach oraz przyjazdów nierezydentów do Polski

Podstawowym źródłem informacji o uczestnictwie mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach oraz przyjazdach nierezydentów do Polski są badania realizowane od 2014 r. przez Główny Urząd Statystyczny we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki, prowadzone w gospodarstwach domowych: „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach” oraz realizowane w pobliżu granic Polski: „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej”.

Obok statystyk na potrzeby turystyki, badania dostarczają jednorodnych, pod względem metodologicznym, informacji o podróżach na potrzeby bilansu płatniczego, rachunków narodowych oraz obszarów transgranicznych.

Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach

Celem badania jest określenie skali uczestnictwa mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach, charakterystyka wyjazdów krajowych z co najmniej jednym noclegiem oraz wyjazdów zagranicznych zarówno z noclegiem, jak i bez noclegu. Badane są również wydatki związane z wyjazdami.

Badanie uczestnictwa Polaków (rezydentów) w podróżach jest badaniem reprezentacyjnym prowadzonym w gospodarstwach domowych, w cyklu kwartalnym (w miesiącu następnym po kwartale). Jednostką obserwacji w badaniu są członkowie gospodarstw domowych jedno- lub wieloosobowych w wylosowanych mieszkaniach. Spośród 75 tys. wylosowanych w 2024 r. do badania gospodarstw domowych badanie zrealizowano w ponad 74 tys. gospodarstw. Najczęstszą przyczyną niezrealizowania badania był brak dostępu do mieszkania ze względu na brak lub błędny numer telefonu oraz odmowa respondenta udziału w badaniu.

Informacje pozyskiwane w badaniu dotyczyły podróży mieszkańców Polski – krajowych z noclegiem oraz zagranicznych z noclegiem i bez noclegu, i obejmowały:

- charakterystykę wyjazdu (np. data rozpoczęcia i zakończenia podróży, główny cel wyjazdu, odwiedzane miejsca, liczba noclegów, rodzaj zakwaterowania, forma organizacyjna wyjazdu, sposób rezerwacji usług),
- wydatki związane z wyjazdami (na noclegi, wyżywienie, transport, zakupy, usługi kulturalno-rekreacyjne itp.).

Realizacja badania

Badanie było realizowane przez ankierów statystycznych metodą telefoniczną. Do wylosowanych mieszkań z kartoteki zasadniczej dołosowano kartotekę zastępczą.

Dane pozyskane w badaniu były rejestrowane za pomocą elektronicznego kwestionariusza wywiadu „PKZ – Uczestnictwo w podróżach krajowych/zagranicznych” – metoda CAPI (Computer Assisted Personal Interview).

Wskaźnik kompletności

Wskaźnikiem kompletności lub wskaźnikiem realizacji badania nazywamy wyrażony w procentach stosunek liczby gospodarstw, które zostały zbadane, do liczby wszystkich wylosowanych gospodarstw, które należą do badanej zbiorowości.

W 2024 r. wskaźnik kompletności badania uczestnictwa mieszkańców Polski w podróżach wyniósł 85,1% (o 2,1 p.proc. więcej niż w 2023 r.).

Podstawowe definicje wykorzystywane na potrzeby badania

Gospodarstwo domowe jest to zespół osób spokrewnionych ze sobą lub niespokrewnionych, mieszkających razem i wspólnie utrzymujących się (gospodarstwo domowe wieloosobowe) lub osoba utrzymująca się samodzielnie, bez względu na to czy mieszka sama, czy też z innymi osobami (gospodarstwo domowe jednoosobowe). Członkowie rodziny mieszkający wspólnie, ale utrzymujący się oddzielnie, tworzą odrębne gospodarstwa domowe.

Zwykłe otoczenie – oznacza obszar geograficzny, niekoniecznie sąsiadujący, w którym dana osoba odbywa zwykłe życiowe zajęcia, określane na podstawie następujących kryteriów: przekraczanie granic administracyjnych lub odległość od miejsca zamieszkania, długość trwania pobytu, częstotliwość podróży, cel pobytu.

Wyjazd turystyczny gospodarstwa domowego – wyjazd, przez co najmniej jednego domownika, do głównego miejsca docelowego położonego poza zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż rok, w dowolnym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym osobistym, z wyjątkiem zatrudnienia przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca. W przypadku wyjazdów więcej niż jednego z członków gospodarstwa (wyjazdów wieloosobowych) ich cechą jest realizacja wspólnego programu turystycznego poza domem.

Podróże turystyczne – wyjazdy poszczególnych członków gospodarstwa domowego przynajmniej z 1 noclegiem (np. jeden wyjazd 4-osobowej rodziny oznacza 4 podróże).

Podróż krajowa z noclegiem – podróż, w czasie której wszystkie noce zostały spędzone w kraju.

Podróż zagraniczna z noclegiem – podróż na 2 dni lub dłużej (min. 1 nocleg), w czasie której przynajmniej 1 noc została spędzona za granicą. Do podróży zagranicznych zalicza się również tzw. podróże mieszane, tzn. takie, podczas których nocowano zarówno w kraju, jak i za granicą. Nie ujmuje się podróży na kontrakty zagraniczne, czyli takich, które są wynagradzane przez instytucje niemające siedziby w kraju zamieszkania respondenta (w Polsce).

Zagraniczna podróż jednodniowa – podróż za granicę bez noclegu.

Podróż krótkookresowa – podróż na 2–4 dni (1–3 noclegi).

Podróż długookresowa – podróż na 5 dni lub dłużej (4 lub więcej noclegów).

Rezydenci – osoby zamieszkujące (przebywające) na danym terenie przez okres co najmniej 12 miesięcy. Do rezydentów danej jednostki administracyjnej zalicza się:

- stałych mieszkańców (osoby zameldowane na pobyt stały), z wyłączeniem osób przebywających poza miejscem zamieszkania (zameldowania) w kraju lub za granicą, przez okres co najmniej 12 miesięcy,
- osoby przybyłe z innego miejsca zamieszkania w kraju lub z zagranicy na okres co najmniej 12 miesięcy.

Wydatki związane z podróżą obejmują kwoty na nabycie usług i dóbr konsumpcyjnych (w tym również trwałych dóbr konsumpcyjnych i przedmiotów o dużej wartości) poniesione przed i w czasie podróży w formie gotówkowej i bezgotówkowej (np. kartą płatniczą, przelewem) bezpośrednio przez osoby podróżujące (członków gospodarstw domowych), jak również finansowane lub refundowane przez zakład pracy, inne osoby, instytucje. Obejmują wszystkie wydatki związane z podróżą, nawet, jeśli usługi zostały zarezerwowane i opłacone przed podróżą lub jeśli rzeczywista płatność nastąpiła po zakończeniu podróży. Natomiast nie obejmują wydatków na zakup towarów przeznaczonych do odsprzedaży.

Podróże nierezydentów do Polski

Celem badania jest oszacowanie, w ujęciu kwartalnym, liczby podróży nierezydentów do Polski, w tym turystów oraz odwiedzających jednodniowych z zagranicy, przekraczających granice Polski, a także wartości wydatków poniesionych w związku z podróżą do Polski.

Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) jest kwartalnym badaniem reprezentacyjnym przeprowadzonym wśród wyjeżdżających z Polski turystów oraz odwiedzających jednodniowych.

Badania ankietowe realizowane są w otoczeniu wybranych przejść granicznych na wewnętrznej i zewnętrznej granicy UE na terenie Polski, w tym w portach morskich i lotniczych, przez ankierów statystycznych metodą wywiadu bezpośredniego. Ze względu na brak operatu badania, badanie odbywa się na populacji „ulotnej”²², jednak dzięki wiedzy na temat miejsc prowadzenia badania została zapewniona odpowiednia reprezentatywność próby. W celu wytypowania do obserwacji przejść granicznych dokonano uprzednio ich typologizacji. Poprzez grupowanie przejść według przyjętych cech w ramach poszczególnych odcinków granicy uzyskano podzbiory, spośród których losowano przejścia do badania. Respondenci są poddawani badaniu przy wykorzystaniu losowania systematycznego²³.

Narzędziem badawczym w badaniu granicznym był kwestionariusz wywiadu „PDP – Podróż do Polski”. Kwestionariusz zawierał zestaw pytań dotyczących m.in.:

- charakterystyki pobytu przyjeżdżających do Polski (nierezydentów) według kraju stałego zamieszkania, płci i wieku, celu przyjazdu, długości pobytu, rodzaju bazy noclegowej wykorzystywanej w Polsce,
- wydatków osób przyjeżdżających z zagranicy związanych z podróżami do Polski według rodzaju (na zakwaterowanie, wyżywienie, zakupy itd.).

Podstawowe definicje wykorzystywane na potrzeby badania

Nierezydent – osoba fizyczna mająca miejsce zamieszkania za granicą dłużej niż rok. Na potrzeby niniejszej publikacji pojęcia „nierezydent” i „cudzoziemiec” używane są zamiennie.

Odwiedzający – osoby podróżujące do głównego miejsca docelowego poza ich zwykłym otoczeniem na okres krótszy niż rok, w dowolnym głównym celu (służbowym, spędzenia wolnego czasu lub innym osobistym) innym niż w celu zatrudnienia przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca. Są oni klasyfikowani jako **turyści**, jeśli ich wyjazd obejmuje nocleg, a w przeciwnym razie jako **odwiedzający jednodniowi** (wycieczkowicze).

Wydatki nierezydentów związane z podróżą obejmują kwoty na nabycie usług i dóbr konsumpcyjnych (w tym również trwałych dóbr konsumpcyjnych i przedmiotów o dużej wartości) poniesione przed i w czasie podróży w formie gotówkowej i bezgotówkowej (np. kartą płatniczą, przelewem) bezpośrednio przez osoby podróżujące, jak również finansowane lub refundowane przez zakład pracy, inne osoby, instytucje. Obejmują wszystkie wydatki związane z podróżą nawet, jeśli usługi zostały zarezerwowane i opłacone przed podróżą lub jeśli rzeczywista płatność nastąpiła po zakończeniu podróży. Natomiast nie obejmują wydatków na zakup towarów przeznaczonych do odsprzedaży.

Metodologia badania ruchu granicznego

Zgodnie z decyzją Rady Unii Europejskiej Polska została włączona do obszaru strefy Schengen 21 grudnia 2007 r. Jednocześnie z Polską do strefy Schengen weszło osiem innych państw: Czechy, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Słowacja, Słowenia i Węgry. Pełne zastosowanie zasad i przepisów wynikających ze współ-

²²L. Kish (1991), A taxonomy of elusive populations, *Journal of Official Statistics*, 7, pp. 339–347.

²³Dla poszczególnych przejść granicznych zostały ustalone interwały losowania z uwzględnieniem przewidywanej wielkości natężenia ruchu podróżnych na poszczególnych przejściach i możliwości ankietera przeprowadzenia wywiadu w określonym czasie.

notowego kodeksu regulującego przepływ osób przez granice oznacza w praktyce zniesienie kontroli granicznej pomiędzy krajami należącymi do tego obszaru oraz pełną kontrolę i rejestrację ruchu jedynie osób niebędących obywatelami Unii Europejskiej na zewnętrznej granicy UE. Bezpośrednim skutkiem ubocznym włączenia Polski do strefy Schengen jest brak informacji ze Straży Granicznej dotyczących ruchu granicznego na granicy Polski z krajami członkowskimi Unii Europejskiej. Ograniczenie to dotyczy odcinków granicy Polski z Niemcami, Czechami, Słowacją, Litwą oraz granicy morskiej w zakresie „regularnych wewnętrznych połączeń promowych²⁴” i portów lotniczych²⁵ w zakresie „lotów wewnętrznych²⁶”. W związku z tym zaistniała potrzeba opracowania metod pozwalających oszacować dane dotyczące ruchu granicznego na tych odcinkach granicy.

Ruch graniczny na lądowej granicy Polski z krajami Unii Europejskiej, granicy morskiej i lotniskach

W 2024 r., Główny Urząd Statystyczny we współpracy z Ministerstwem Sportu i Turystyki oraz Narodowym Bankiem Polskim, kontynuował badanie „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej”. Celem badania jest m.in. oszacowanie liczby przekroczeń granicy przez podróżujące osoby w kierunku „z” i „do” Polski. W 2024 r. w ramach badania na wybranych, byłych drogowych przejściach granicznych, prowadzone było zliczanie pojazdów oraz osób przekraczających granicę Polski z krajami Unii Europejskiej. Informacje uzyskane z ww. badania oraz dodatkowe źródła danych, w tym:

- informacje z portów lotniczych i morskich o wielkości ruchu pasażerów,
- informacje z Urzędu Lotnictwa Cywilnego o ruchu pasażerów,
- informacje z Komendy Głównej Straży Granicznej o wielkości ruchu na przejściach granicznych na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski,
- informacje z Ministerstwa Finansów o wielkości ruchu pojazdów na granicach Polski z Automatycznego Systemu Rozpoznawania Numerów Rejestracyjnych (ANPRS PL),

służyły do oszacowania ruchu granicznego cudzoziemców oraz mieszkańców Polski na wewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski oraz całłościowego ruchu granicznego na granicy morskiej i na lotniskach.

W badaniu ruchu granicznego rejestrowane są przekroczenia granicy, a nie osoby. Osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy przekracza tę granicę.

Ruch graniczny na granicy Polski z krajami nienależącymi do strefy Schengen (Rosją, Białorusią, Ukrainą)

Informacje o ruchu granicznym na zewnętrznych granicach UE opracowywane są na podstawie danych statystycznych Straży Granicznej. Rejestracja ruchu granicznego polega na ewidencji osób i środków transportu odprawionych na polskich przejściach granicznych z krajami nienależącymi do strefy Schengen (Rosją, Białorusią, Ukrainą) i prowadzona jest w sposób ciągły. Dane statystyczne opracowywane są w okresach miesięcznych, oddzielnie dla każdego przejścia granicznego. Zawierają one informacje o liczbie odpraw dokonanych na granicy w podziale na odprawy dotyczące Polaków i cudzoziemców – według kierunków („z” i „do” Polski) i rodzajów ruchu (paszportowy, obsługa środków transportu, uproszczony i inny). Dla cudzoziemców wjeżdżających do Polski określa się ich obywatelstwo (na podstawie kraju, który wydał dokument podróży).

²⁴„Regularne wewnętrzne połączenie promowe” oznacza każde połączenie promowe między dwoma tymi samymi portami, lub większą ich liczbą, usytuowanymi na terytorium państw członkowskich, bez zawijania do jakichkolwiek portów poza terytorium państw członkowskich i obejmujące transport pasażerów i pojazdów zgodnie z opublikowanym rozkładem rejsów. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen).

²⁵Z dniem 30 marca 2008 r. wprowadzone zostały do praktycznej realizacji zapisy Kodeksu Granicznego Schengen odnoszące się do zniesienia kontroli granicznej ruchu lotniczego wewnątrz obszaru Schengen.

²⁶„Lot wewnętrzny” oznacza każdy lot wyłącznie z terytorium państwa członkowskiego lub na jego terytorium, bez lądowania na terytorium państwa trzeciego. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen).

Komenda Główna Straży Granicznej, poza rejestracją ruchu osób z krajami nienależącymi do strefy Schengen, prowadzi również obserwację ruchu pojazdów kołowych na przejściach granicznych z Rosją, Białorusią i Ukrainą. Rejestrowane są przekroczenia granicy przez samochody osobowe i ciężarowe oraz autobusy jadące w kierunku „z” i „do” Polski, zarówno obywateli polskich, jak i cudzoziemców. Ewidencji podlegają również pociągi operatorów krajowych i zagranicznych przekraczających granicę w obu kierunkach.

W statystyce ruchu granicznego przyjęto następujące rozwiązania:

- dane dotyczące przyjazdów i wyjazdów zagranicznych ujmują odprawy osób przekraczających granicę na podstawie paszportów oraz – w przypadku obywateli UE – innych dowodów tożsamości;
- od 2011 r. liczba przyjazdów i wyjazdów dotyczy pasażerów, jak również obsługi środków transportu; poprzednio obejmowały jedynie pasażerów;
- w liczbie odpraw Polaków wyjeżdżających za granicę uwzględnione są także odprawy osób posługujących się paszportami konsularnymi i dyplomatycznymi oraz osób wyjeżdżających na stałe za granicę;
- liczba odpraw cudzoziemców przybyłych do Polski obejmuje również odprawy osób przyjeżdżających na stałe.

Zwracamy uwagę, że w badaniu ruchu granicznego przez pracowników Straży Granicznej rejestrowane są przekroczenia granicy, inaczej mówiąc, dokonane odprawy, a nie osoby. Tak więc, np. liczba odpraw Polaków wyjeżdżających za granicę nie oznacza liczby Polaków, ponieważ osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy granicę tę przekracza. Ta sama zasada dotyczy pojazdów mechanicznych.

Methodological notes

Basic terms in the field of tourism²⁷

Regulation of the European Parliament and the Council (EU) No 692/2011 of 6 July 2011 on the European statistics on tourism (repealing Council Directive 95/57/EC) was published in the Official Journal of the EU issue No 192 of 22 July 2011 – available on the website: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32011R0692&qid=1687766777119>.

The regulation defines the basic terms in the field of tourism.

Tourism means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited.

There are **three basic forms of tourism**, which depend on the surveyed area.

Domestic tourism means visits within a Member State (Poland) by visitors who are residents of that Member State;

Inbound tourism means visits to a Member State (Poland) by visitors who are not residents of that Member State;

Outbound tourism means visits by residents of a Member State (Poland) outside that Member State;

Visitors are the participants of tourism. This definition refers to every person travelling to locations outside their usual environment for a period not exceeding 12 months, whose main purpose of trip is other than the exercise of an activity remunerated from within the place visited. The “visitors” (domestic and foreign) category refers to:

- **tourists** (i.e. visitors who occupied accommodation establishments within the given location for at least one night),
- **same-day visitors** (not accommodated).

Types of tourist accommodation establishments

The surveys on tourist accommodation establishments single out the following types of establishments surveyed by Statistics Poland:

- **Hotel** – an accommodation facility located mainly in the urban areas, with at least 10 rooms, most of which are one-person or two-person rooms, providing a wide range of services for clients staying at the establishment. Each hotel has to render catering services. Depending on the facility furnishing and the range of the services being rendered, five categories are attributed: the highest – five stars, the lowest – one star.
- **Motel** – a hotel type complex located by road communication routes, which, besides the provision of hotel services, is also adapted to the provision of car services and has a car park. A motel has to have at least 10 rooms, most of bed places in single-bed and double-bed rooms. Each motel has to provide catering services. Depending on the equipment in the building and the scope of services rendered, five categories of motels are distinguished: top – five stars, lowest – one star.
- **Boarding house** – a hotel establishment that provides hotel services, offers full board and has at least seven rooms. It has to provide catering services. Depending on the equipment in the building and the scope of services rendered, five categories of boarding houses are distinguished: top – 5 stars, lowest – one star.
- **Other hotel establishment** – a lodging place divided into rooms and managed by one board, rendering specified services, including room service, bed-making and cleaning of sanitary facilities, at least on a daily basis (e.g., a building meeting the requirement for a hotel, motel or lodging house that has not obtained a category).

²⁷Regulation (EU) No 692/2011 of the European Parliament and of the Council of 6 July 2011 concerning European statistics on tourism and repealing Council Directive 95/57/EC.

- **Excursion hostel** – an establishment located in the built-up area or in the vicinity of buildings, with at least 30 available accommodations, adapted to self-service of the clients, and offering a minimal scope of services associated with the client stay. Each excursion hostel must have at least one catering establishment. Depending on the equipment in the building and the scope of services rendered, three categories of excursion hotels are distinguished: top – cat. I, lowest – cat. III.
- **Shelter** – an establishment located outside built-up areas, near tourist trails, offering a minimal scope of services associated with the client stay. A shelter should provide a food services or possibility of a meal self preparation. The notion “shelter” does not encompass youth hostels.
- **Youth shelter** – an establishment projected for individual and group youth tourism, adapted to self-service of the clients. A youth hostel is an establishment located in a freestanding building or a designated part of a building. Depending on the equipment in the building and the scope of services rendered, three categories of youth hostels are distinguished: top – cat. I, lowest – cat. III.
- **School youth shelter** – an educational establishment where interests and talents can be developed as well as different kinds of rest and free time can be organized.
- **Holiday centre** – an accommodation establishment (or a set of establishments) designed and adapted to provide exclusively or mainly services connected with holidays.
- **Holiday youth centre** – an accommodation establishment (or a set of establishments) designed and adapted to provide exclusively or mainly services connected with holiday camps.
- **Training-recreational centre** – an accommodation establishment (or a set of establishments) designed and permanently adapted to hold courses, conferences, trainings and conventions etc. It can also be adapted to provide holiday services.
- **Creative arts centre** – an establishment, which assures adequate conditions for creative work and recreation of artists, also used as a holiday centre (mainly by their families).
- **Complexes of tourist cottages** – tourist cottage – a building without a cellar, with no more than four rooms, adapted to provide hotel services. Tourist cottages can form complexes of tourist cottages and be organizationally included in other accommodation establishments. The complexes of tourist cottages may also include camping places.
- **Camping site** – an area, usually wooded, guarded, lighted, with 24-hour reception service, equipped with facilities (sanitary, catering, recreational) which enable the tourists to spend the night in tents, caravans as well as to prepare meals and park motor vehicles. Depending on the equipment in the building and the scope of services rendered, four categories of camping sites are distinguished: top – four stars, lowest – one star.
- **Tent camp site** – a place sectioned off in wooded area, non-guarded, marked and provisionally fenced, which enables the tourists to spend the night in tents. There is drinking water drawing points, necessary sanitary equipment and recreational area in the tent camp site.
- **Hostel** – an accommodation establishment, which varies in standard from hotel establishments mainly by the number of places in rooms, bunk beds and cooperative use of equipment and rooms for guests (e.g. common kitchen/bathroom). Hostels are characteristic of renting single beds, not whole rooms. Hostel rooms are usually dorms (multi-person rooms), as well as individual rooms: 1-, 2- and 3-person.
- **Health establishment** – an establishment providing health care services, located in the area of a health resort and using its natural resources when providing health care services and providing accommodation services.
- **Rooms for guests** – type of tourist accommodation, which are furnished rooms and flats (excluding agrotourism lodgings) in apartments, houses and other buildings belonging to the natural or legal persons (except farmers) and rented for a fee for tourists.
- **Agrotourism lodging** – type of tourist accommodation, which are rooms and other buildings prepared (by adaptation) in rural households (agricultural, farming, gardening and fishing) owned by farmers and rented for a fee for tourists.

- **Other not classified establishments**²⁸ – establishments, which function as tourist accommodation establishments, in the period of not being fully used according to their own purpose. These include among others dormitories, boarding schools, sport and recreational centres, etc.

Methodological notes on the tourist accommodation establishment survey

The source of data about the capacity and occupancy of tourist accommodation establishments in Poland is a complete statistical survey conducted by Statistics Poland in accordance with the specialization pursued by the Statistical Office in Rzeszów. Information is obtained through the KT-1 reports of the occupancy of tourism accommodation establishments in each month.

The reporting units provide the following: precise location, type and category of the establishment, number of rooms, beds and catering establishments. Furthermore, they provide information on the establishment occupation in individual months, i.e. on the number of days of the establishment activity, nominal number of bed places or rooms, as well as the number of persons accommodated, and the number of overnight stays and rented rooms (separately for foreign tourists).

Statistics Poland has been working on the improvement and adaptation of the accommodation base survey to the requirements of the European Union. The first stage included conclusion of the work on the compatibility of basic notions and definitions of the surveyed units and adopting the subjective and objective scope of the survey on the tourism accommodation base in Poland to the EU requirements. A variable – **the number of overnight stays** in hotels, motels and boarding houses – was implemented to the survey in 1997, serving as one of the basic information gathered in the survey, together with the variable – **number of rooms rented**. This enabled presentation of data on the accommodations provided in all collective accommodation establishments in Poland (in total), which led to the analysis on the occupancy in the accommodation base of tourism collective accommodation establishments.

Health establishments were separated from the category “other” in 1998. A variable – **place of permanent residence (country)** of the accommodated foreign tourist – was implemented in 2000, which was associated with the EU requirements concerning the division of the total accommodated persons into residents and non-residents (this is especially important in relation to foreigners).

In years 2000-2002, Statistics Poland conducted surveys on the tourism accommodation base on a quarterly basis, collecting monthly data. Before 2000, data was collected once a year for 9 months of the given year and for 3 months of the previous year. Due to the necessity to fully adjust the Polish tourism statistics to the requirements of the EU Directive²⁹, since 2003 the survey on tourism **collective accommodation establishments** has been conducted **on a monthly basis**.

The subgroup – **other hotel facilities** was established within the group – **hotels and similar establishments** in 2004. It covers the hotels, motels and boarding houses not assigned to any specific category, and establishments providing hotel services (e.g. everyday cleaning). For this reason, the question “does the establishment provide hotel services?” directed to managers of tourism establishments was included in the report. The survey results proved that this was a very numerous group of establishments, mainly including uncategorized hotels and the like, but also such establishments as road houses, inns and the like, previously classified to the subgroup – **other not classified establishments**.

Due to the growing number and interest in the new type of accommodation establishment, since 2009 **a hostel category** has been distinguished.

²⁸Until 2004, the establishments not meeting the category requirements for any particular kind of establishments were also included in this group and until 2008 also hostels. Since 2009, this group includes weekend and holiday accommodation establishments.

²⁹The Directive of the Council 95/57/EC of 23 November 1995 on the collection of statistical information in the field of tourism, and the Decision of the Commission of 9 December 1998 on the procedures for implementing the Directive of the Council 95/57/EC on the collection of statistical information in the field of tourism.

The lists of units for KT-1 surveys are developed on the basis of the Statistical Units Base (BJS), which is established to serve as the frame for all surveys conducted by Statistics Poland. The BJS includes information from official registers (REGON) and from other data sources. The index of collective accommodation establishments is updated on the basis of administration registers, categorized establishment registers and other sources.

Necessity to adjust the survey to the new EU legislation – Regulation (EU) No 692/2011 of the European Parliament and of the Council of 6 July 2011 concerning European statistics on tourism and regarding Council Directive 95/57/EC resulted in the extension of the subjective scope of the tourism accommodation base survey in 2010. For the first time the monthly report on the KT-1 form included guest rooms and agrotourism lodgings with 10 or more beds. Moreover an annual pilot sample survey of guest rooms and agrotourism lodgings with less than 10 beds were conducted (KT-2 form).

Starting since 2009 (in accordance with the Programme for Surveys in Public Statistics for 2009 which is an annex to the Regulation of the Council of Ministers of 27 November 2008 (Journal of Laws No. 221, 2008, item. 1436 with amendments), municipality administrators (mayors, presidents of cities) are being obliged to provide information about facilities providing accommodation services in electronic form.

In order to facilitate this task a special applet was developed that allows registering and updating current data on the premises providing accommodation services in municipal offices. This application allows collecting information on the local level, save them on the office disk and using them to the own need of the office. With this tool, the resulting database of information on accommodation establishments operating in the municipalities is also available for statistical purposes.

While adapting to meet the requirements of the new European Union legislation in the field of tourism, in scope of interest are entities of individual accommodation (agrotourism lodgings/guest rooms). Obligation to keep records of such entities is required from the offices of municipalities and towns and is included in the law on tourism services of 29 August 1997 (as amended).

Since 2012 the survey on tourist accommodation establishment has covered supplemented data on guest rooms and agrotourism lodgings. With this, the term "tourism collective accommodation establishments" was changed to "**tourism accommodation establishments**".

Starting from 2016, a system of data imputation was implemented for survey units which refused to participate in the survey. Imputation of missing records involves supplementing information on statistical units that did not participate in the survey at all (unit nonresponse) by replacing missing data with the value resulting from the obtained knowledge of all values of a given variable in the dataset, according to the adopted procedure.

The following solutions were adopted in the statistics on the accommodation base:

- data concerning the number of accommodation places and establishments covers all establishments open on 31 July and establishments closed on 31 July, but open on other days of the surveyed month; the maximum number of places has been assumed for them;
- the number of days of establishment activity does not include breaks between periods, caused by repairs, disinfection, etc.;
- an active establishment is understood as an establishment which was accessible to tourists, at least in part (regardless of the actual occupancy), during the surveyed period;
- the establishment occupancy rate – presented in percentage – results from the comparison of actually provided accommodations with the nominal number of bed places (total bed places prepared for tourists on each activity day of the establishment), and for hotels, motels, boarding houses and other hotel facilities additionally from the comparison of actually rented rooms and the nominal number of rooms;
- the number of tourists accommodated is the number of persons (tourists), who began their stay in an establishment in a given month (i.e. who checked in). This means that the persons staying in the establishment at the turn of months will only be included in the survey once, which means that they will

- only be listed for one month (i.e. at the time of registration);
- number of overnight stays (nights per capita) is the product of persons (tourists) and the number of days (nights) of their stay;
- number of rented rooms in hotels, motels, boarding houses and other hotel establishments is the total of rooms rented in each day of the establishment's activity, regardless of the number of persons (tourists) accommodated in these rooms;
- a restaurant is a catering establishment available to general consumers with full waiting services, offering all day dining with full board with a broad assortment of meals and beverages by menu;
- bars and cafes include also wine houses, beer halls, canteens, etc.;
- catering outlets include also grills, ice-cream parlours, refreshment rooms.

Methodology of surveys on the participation of residents of Poland in trips and arrivals of non-residents in Poland

The main source of information on the participation of residents of Poland in trips and arrivals of non-residents in Poland is surveys carried out since 2014 by the statistics in cooperation with the National Bank of Poland and the Ministry of Sport and Tourism: "Participation of residents of Poland in trips" – carried out in households and "Trips made by non-residents to Poland. The movement of vehicles and persons at the Polish border with the countries of the European Union" – conducted near the Polish borders.

In addition to statistics on tourism, the surveys provide methodologically homogeneous information on trips also for the needs of balance of payments, national accounts and transborder areas.

Participation of residents of Poland in trips

The aim of the survey is to determine the scale of participation of residents of Poland in trips, characteristics of domestic trips with at least one overnight stay and outbound trips with and without overnight stays. Expenditure related to trips is also surveyed.

The survey of the participation of Poles (residents) in trips is a sample survey carried out in households in a quarterly cycle (in the month following the quarter). The observation unit in the survey are members of single or multi-person households in drawn dwellings. The observation unit in the survey are members of one-person or multi-person households in drawn dwellings. Of the 75 thousand household selected for the survey in 2024 the survey was conducted in more than 74 thousand households. The most common reason for not carrying out the survey was the lack of access to the apartment due to the lack of or incorrect telephone number and the respondent's refusal to participate in the survey.

Information obtained in the survey related to trips of Polish residents – domestic trips with an overnight stay and outbound trips with and without overnight stay, including:

- characteristics of the trip (i.e. start and end dates, main purpose, places visited, number of overnight stays, type of accommodation, type of trip, how the trip was booked),
- expenditure related to trips (on accommodation, food, transport, shopping, cultural and recreational services, etc.).

Implementation of the survey

The survey was carried out by statistical interviewers using the telephone method. A replacement file was added to the randomly selected apartments from the main file.

The data obtained in the study were recorded using the electronic interview questionnaire „PKZ – Participation in domestic/foreign travel" – CAPI (Computer Assisted Personal Interview) method.

Completion rate

The completion rate or the survey implementation rate is expressed as a percentage of the number of households that have been surveyed to the number of all selected households that belong to the surveyed population.

In 2024, the completeness rate of the study of participation of Polish residents in travel was 85.1% (by 2.1 percentage points more than in 2023).

Basic definitions used for the survey

Household is a group of related or unrelated persons who live together and make a living together (multi-person household) or a person who makes a living on their own irrespective of whether she/he lives on their own or not (single-person household). Family members who live together but make a living separately constitute separate households.

Usual environment – means the geographical area, though not necessarily a contiguous one, within which an individual conducts his regular life routines and shall be determined on the basis of the following criteria: the crossing of administrative borders or the distance from the place of residence, the duration of the visit, the frequency of the visit, the purpose of the visit.

Tourist travel of a household – a trip of at least one household member to a main destination outside his usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited. If more than one household member is travelling (multi-person travel), the travel is characterized by the implementation of a joint tourism program outside the home.

Tourism trips – trips of individual household members with at least with 1 overnight stay (e.g. one travel of a 4-person family equals 4 trips).

Domestic trip with overnight stay – a trip abroad without overnight stay.

Outbound trip with overnight stay – a trip of 2 days or more (min. 1 overnight stay) with at least 1 night spent abroad. Outbound trips also include the so-called mixed trips, i.e. trips with both domestic and out-bound overnight stays. Trips connected with foreign contracts, i.e. those which are paid by the institutions not established in the country of residence of the respondent (in Poland), are not covered.

Outbound same-day visit – a trip abroad without overnight stay.

Short trip – a trip of 2 to 4 days (with 1 to 3 overnight stays).

Long trip – a trip of 5 or more days (with 4 or more overnight stays).

Residents – persons who have lived in their place of usual residence for a continuous period of at least 12 months. Residents of the administrative unit comprise:

- permanent residents (people registered for permanent residence), without the people staying away from home (residence) in the country or abroad, for at least 12 months,
- people who came from another place of residence in the country or from abroad for a period of at least 12 months.

Expenditure related to trips covers amounts for the purchase of consumer services and goods (including durable consumer goods and high value objects) incurred before and during the trip in cash and non-cash form (e.g. by payment card, bank transfer) directly by travellers (household members) as well as financed or reimbursed by the employer, other persons, institutions. It includes all tourism expenditure even if services were booked and paid before the trip or if the actual payment occurred after the trip. It does not include expenditure on the purchase of goods for resale.

Trips of non-residents to Poland

The aim of the survey is to estimate, on a quarterly basis, the number of trips of non-residents to Poland, of which tourists and same-day visitors from abroad crossing the Polish borders, as well as the expenditure incurred in connection with a trip to Poland.

The survey of trips of foreigners (non-residents) is a quarterly sample survey conducted among tourists and same-day visitors leaving Poland.

This sample questionnaire-based survey is carried out in the vicinity of selected border crossings on the EU's internal and external border on the territory of Poland including seaports and airports with the use of face-to-face interviews. Due to the lack of a survey frame, the survey was conducted on an "elusive"³⁰ population, but the appropriate representativeness of the sample was provided owing to the knowledge of the survey sites. In order to select the border crossings for the survey, typology of the crossings was carried out beforehand. The fact that the crossings were grouped according to the accepted characteristics within the individual sections of the border made it possible to obtain subsets, of which the crossings for the survey were drawn. Respondents are surveyed using systematic sampling³¹.

The research tool in the border study was the interview questionnaire "PDP – Trip to Poland". The questionnaire contained a set of questions concerning i.e.:

- characteristics of persons visiting Poland (non-residents) by country of residence, sex and age, purpose of a trip, length of stay, type of accommodation facility used in Poland,
- expenditure related to trips of persons arriving to Poland from abroad by its type (accommodation, food, shopping, etc.).

Basic definitions used for the survey

Non-resident – an individual residing abroad for more than one year. For the purposes of this publication the terms "non-resident" and "foreigner" are used interchangeably.

Visitors – people taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose (business, leisure or other personal purpose) other than to be employed by a resident entity in the place visited. Visitors are classified as **tourists** if their trip includes an overnight stay, and as **same-day visitors** (excursionists) otherwise.

Expenditure related to trips of non-residents covers amounts for the purchase of consumer services and goods (including durable consumer goods and high value objects) incurred before and during the trip in cash and non-cash form (e.g. by payment card, bank transfer) directly by travellers as well as financed or reimbursed by the employer, other persons or institutions. It includes all tourism expenditure even if the services were booked and paid before the trip or if the actual payment occurred after the trip. It does not include expenditure on the purchase of goods for resale.

Methodological notes of border traffic data

Pursuant to the decision of the Council of the European Union, Poland was included in the Schengen area on 21 December 2007. Eight other countries were included into Schengen along with Poland, namely: Czechia, Estonia, Lithuania, Latvia, Malta, Slovakia, Slovenia and Hungary. A complete application of rules and regulations arising from the Community code governing the border flow of persons translates itself into a practical removal of border control between the countries within this area. Furthermore, the eastern border of Poland simultaneously became the external border of the European Union, where full inspec-

³⁰L. Kish (1991), A taxonomy of elusive populations, *Journal of Official Statistics*, 7, 339–347.

³¹For each border crossing, the sampling intervals were set taking into account the predicted volume of passenger traffic at individual crossings and the possibility of carrying out the interview at a specific time.

tion and traffic registration encompasses only citizens of non-European Union countries. The direct outcome of the Poland's accession to Schengen is the lack of statistical information on border traffic on the internal border of Poland and the European Union.

This shortage of data refers to the segments of the Polish border with the following countries: Germany, Czechia, Slovakia, and Lithuania, as well as the maritime border in the scope of "regular internal ferry connections³²" and airports³³ in the scope of "internal flights³⁴".

Therefore, a need to develop methods allowing data estimation on cross-border traffic on those sections of the border emerged.

Border traffic at the Polish land border with other European Union countries, maritime borders and airports

In 2024 Statistics Poland in cooperation with the Ministry of Sport and Tourism and the National Bank of Poland, carried out a survey „Trips made by non-residents to Poland. The movement of vehicles and people at the Polish border with the countries of the European Union”. The survey aims to, among others, estimate the number of border crossings by persons traveling in the direction to and from Poland. In 2024 in the frames of the survey, on selected former land border crossings, counting of vehicles and persons crossing the Polish border with other countries of the European Union is carried out. Information obtained from the above mentioned survey and additional data sources, including:

- information from airports and seaports on passenger traffic volume,
- information from the Civil Aviation Authority on passenger traffic,
- information from the Border Guard Headquarters on the volume of traffic at border crossings at the external border of the European Union on Polish territory,
- information from the Ministry of Finance on the volume of vehicle traffic at Poland's borders from the Automatic Number Plate Recognition System (ANPRS PL),

for the estimation of cross-border traffic of foreigners and Polish residents on the inside border of the European Union on Polish territory and the overall border traffic on the sea border and at airports.

In the survey of border traffic the crossings of the border are registered and not the number of persons who cross this border. A person crossing the border several times is counted as many times as he/she crosses this border.

Border traffic at the Polish land border with the countries not belonging to the Schengen area (Russia, Belarus, Ukraine)

Information on border traffic at the EU's external borders is compiled on the basis of statistical data from the Border Guard. Registration of border traffic consists in the registration of persons and means of transport cleared at Polish border crossings with countries not belonging to the Schengen area (Russia, Belarus, Ukraine) and is carried out continuously. Statistical data are compiled on a monthly basis, separately for each border crossing point. They contain information on the number of checks carried out at the border, broken down into checks on Poles and foreigners – according to directions („from” and „to” Poland) and types of traffic (passport, means of transport, simplified and other). For foreigners entering

³²“Regular internal ferry connection” means any ferry connection between the same two or more ports situated on the territory of the Member States, not calling at any ports situated outside the territory of the Member States, and consisting of the transport of passengers and vehicles according to a published timetable; Regulation (EU) 2016/399 of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on the EU code on the rules governing the movement of persons across borders (Schengen Borders Code).

³³On 30 March 2008, the records of the Schengen Borders Code concerning the dissolving of air traffic border control within the Schengen area were practically implemented.

³⁴“Internal flight” is the definition of every flight exclusively from the territory of a Member State or within its territory, without landing in a third country; Regulation (EC) No. 562/2006 of the European Parliament and of the Council of 15 March 2006 establishing a Community Code on the rules governing the movement of persons (Schengen Borders Code).

Poland, their citizenship is determined (based on the country that issued the travel document).

The Border Guard Headquarters, apart from registering the movement of people with the countries not belonging to the Schengen area, also monitors the movement of wheeled vehicles at border crossing points with Russia, Belarus and Ukraine. The border crossing of passenger cars, trucks and buses going in the direction „from“ and „to“ Poland, both Polish citizens and foreigners, is registered. The trains of domestic and foreign operators crossing the border in both directions are also subject to registration.

The following solutions were adopted in the statistics on border traffic:

- data concerning the arrivals and departures of foreign citizens describing the checks of persons crossing the border on the basis of passports, as well as – in the case of the EU citizens – other personal documents,
- since 2011 data on the number of arrivals and departures has related to passengers and the operating personnel; previously data included only passengers,
- the number of Polish citizens travelling abroad also includes the checks of persons with consular and diplomatic passports, as well as persons leaving the country for permanent stay abroad,
- the number of foreigners arriving in Poland also includes the checks of persons arriving for permanent stay.

We would like to point out that the survey on border traffic conducted by the employees of the Border Guard serves as the means for registering the border checks, and not persons. Therefore, e.g. the number of checks of Polish citizens travelling abroad does not signify the number of Polish citizens, since one person crossing the border more than once is also counted more than once. The same rule applies to motor vehicles.